

B I U L E T Y N

Spółecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa

Kraków, kwiecień 2007 – Numer 57

SPIS TREŚCI

Od redakcji	3
Tadeusz Bonifacy Chrzanowski (1926-2006) nauka, sztuka, literatura, radość życia – Bogusław Krasnowolski	5
Tadeusza Chrzanowskiego myśli o Polsce, Polakach i Krakowie, o sztuce polskiej i sztuce w Polsce spisał Bogusław Krasnowolski	9
DOKUMENTY	
Plany i sprawozdania	
Sprawozdanie z działalności SKOZK w roku 2006	15
Sprawozdanie z wykonania planu odnowy zabytków Krakowa w 2006 r.	30
Informacja o realizacji planu odnowy zabytków Krakowa za rok 2006 ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa	32
Informacja o realizacji zadań w inwestorstwie zastępczym ŻRZZK za rok 2006	51
Omówienie projektu planu rzeczowo-finansowego SKOZK na rok 2007	57
Plan rzeczowo-finansowy odnowy zabytków Krakowa na rok 2007 ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa	67
Uchwały SKOZK	
Uchwała Nr 5/2006 SKOZK z dnia 5 grudnia 2006 r. w sprawie realizacji w 2007 r. zadań konserwatorskich finansowanych z NFRZK ze szczególnym uwzględnieniem obiektów służących nauce i edukacji	86
Uchwała Nr 1/2007 SKOZK z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie informacji o wykonaniu planu odnowy zabytków Krakowa w 2006 r.	88
Uchwała Nr 2/2007 SKOZK z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w 2007 r.	89
Uchwała Nr 3/2007 SKOZK z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności SKOZK w roku 2006 oraz udzielenia absolutorium Prezydium i komisjom problemowym	91
Uchwała Nr 4/2007 SKOZK z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie wniosków i propozycji zgłoszonych podczas posiedzenia plenarnego	92
Uchwały Prezydium SKOZK	
Uchwały Prezydium SKOZK z 2006 r. (8-14/2006)	93
Bieżące uchwały Prezydium SKOZK (1-3/2007)	109
Dokumenty Komisji Rewizyjnej SKOZK	
Protokół Komisji Rewizyjnej SKOZK za rok 2006	112
Regulamin Komisji Rewizyjnej SKOZK uchwalony 23 marca 2007 r.	115
MATERIAŁY	
Uwagi starego konserwatora (tekst planowany do wygłoszenia w czasie obrad plenarnych SKOZK w Auli Collegium Maius w dniu 17 marca 2006 r.) – Władysław Zalewski	119
Spółeczny Fundusz Ochrony Zabytków Miasta Krakowa (1955-1962) w świetle zbiorów Archiwum Państwowego – Stanisław Żalubski	123
Pałac biskupa płockiego Erazma Ciolka na tle historii, architektury i konserwacji ulicy Kanoniczej – Bogusław Krasnowolski	131
Kronika wydarzeń SKOZK od lipca 2006 r. do marca 2007 r.	139
Władze, instytucje i osoby odpowiedzialne za ochronę i odnowę zabytków Krakowa	167
Zdjęcia	169

**BIURO SPOŁECZNEGO KOMITETU
ODNOWY ZABYTKÓW KRAKOWA**

Redakcja Biuletynu SKOZK

Andrzej Kurz (redaktor naczelny), Michał Grychowski, Anna Klasa-Kwiatkowska (sekretarz redakcji), Krystyna Łaciak, Leszek Peters, Tadeusz Prokopiuk, Andrzej Zagrodnik, Władysław Zalewski, Stanisław Załubski

Fotografie na wklejce

Michał Grychowski

Wydawca

Biuro Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
31-005 Kraków, ul. Bracka 13
tel. 012 422 69 99, 012 422 51 66
fax. 012 422 06 77
e-mail: biuro@skozk.krakow.pl

ISSN 0209-2700

Skład komputerowy
Agnieszka Szatkowska-Malak
ul. Okólna 8/39, 30-684 Kraków
tel. 012 658 52 17

Nakład 350 egz.

Druk: Drukarnia TECHNET, ul. Biskupińska 3a

Zezwala się na przedruk w całości lub we fragmentach wszelkich publikowanych w Biuletynie materiałów pod warunkiem podania źródła

Od redakcji

W Wigilię Bożego Narodzenia 2006 r. zmarł Tadeusz Chrzanowski, nasz przyjaciel, człowiek niezwykajny – światły i szlachetny, przez 14 lat przewodniczący SKOZK, a w ostatnim czasie jego przewodniczący honorowy. Wspominamy go na łamach tego Biuletynu.

Wiele miejsca w Biuletynie zajmują ważne, oficjalne sprawozdania z naszej działalności w roku 2006 i jej rezultatów – obraz stałego postępu w odnowie krakowskich zabytków i przestrzeni miejskiej.

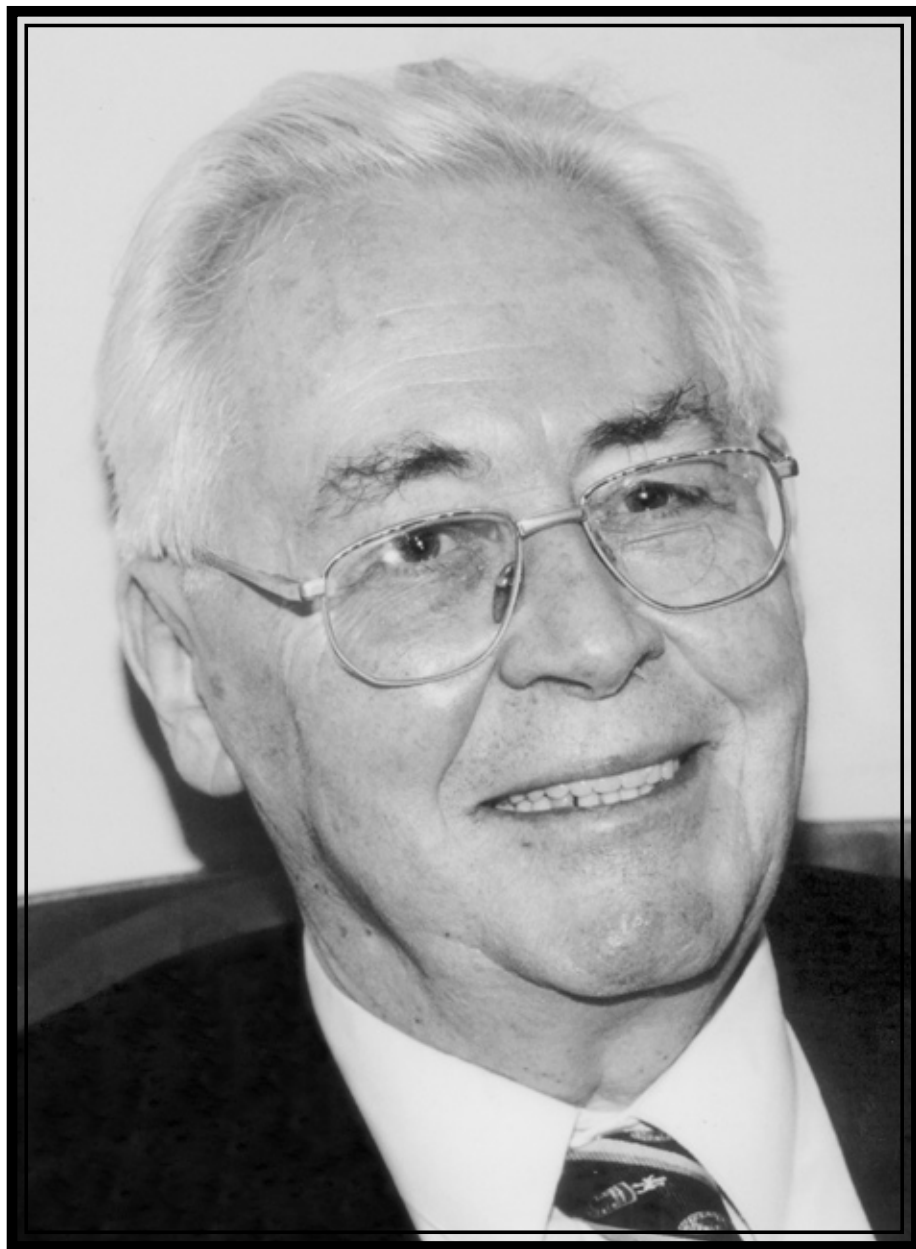
Ale nie mniej istotne są plany na rok 2007, wielokrotnie dyskutowane na posiedzeniach komisji i prezydium, a przyjęte na plenarnym posiedzeniu w lutym 2007. Są to plany wielkie, większe niż kiedykolwiek. Pan Prezydent RP Lech Kaczyński, zgodnie ze swym przyrzeczeniem wyrażonym na spotkaniu z kierownictwem SKOZK w styczniu 2006 r., przeznaczył na odnowę Krakowa ponad 45 mln zł, a więc jeszcze więcej niż w roku ubiegłym, też znacznie obfitszym w środki niż poprzedni.

Większa suma do dyspozycji to więcej odnawianych zabytków, ale i więcej zadań dla zespołów, które się odnową zajmują, a tym samym więcej odpowiedzialności dla SKOZK i kierownictw instytucji uczestniczących w procesie odnowicielskim za rzetelne, społecznie najpożyteczniejsze wykorzystanie tych środków. Staramy się koncentrować na zadaniach najważniejszych.

Wzbogacamy ten Biuletyn, jak zwykle w ostatnich latach, o kilka istotnych artykułów – rozważań o dorobku konserwatorskim ostatniego okresu, o najważniejszych dylematach odnowy i o jej przeszłości, czyli o początkach zorganizowanego ruchu odnowicielskiego w Krakowie.

Wśród bieżących informacji znalazła się i ta, że po 22 latach kierowania biurem SKOZK odszedł na emeryturę jego dyrektor, sekretarz SKOZK, wielce dla krakowskiej kultury zasłużony Tadeusz Prokopiuk. Przewodniczący SKOZK wyraził nadzieję na dalszą społeczną aktywność dyrektora.

Powitaliśmy też nowego dyrektora biura SKOZK – Macieja Wilamowskiego.

Tadeusz Bonifacy Chrzanowski
(1926-2006)

Bogusław Krasnowolski

Tadeusz Bonifacy Chrzanowski (1926-2006) **nauka, sztuka, literatura, radość życia**

Tadeusz Bonifacy Chrzanowski – to człowiek o różnorodnych pasjach i zainteresowaniach: historyk sztuki i kultury, pisarz, publicysta, tłumacz poezji i fotograf o wielkiej wrażliwości artystycznej. Jego dorobek w każdej z tych dziedzin jest wielce znaczący; wystarczyłby na wypełnienie kilku bogatych życiorysów. „Ded” – bo tak mówili do niego przyjaciele – był też człowiekiem powszechnie lubianym, człowiekiem, który mimo tylu sukcesów wciąż miał samych przyjaciół, co dziś się chyba już nie zdarza. Jego postawę życiową tak charakteryzował inny wybitny historyk sztuki, nieżyjący już prof. Tadeusz Jaroszewski: *Mimo, że minęło kilka latek od momentu, kiedy stałeś się obywatelem tego najlepszego ze światów, zachowałeś do dziś nadzwyczajną pogodę ducha i wspaniałą radość życia, której my, Twoi przyjaciele, tak bardzo Ci zazdrościmy. Cieszysz się absolutnie wszystkim: pięknym dniem, szklanką dobrego wina, partią „ogona” w wesoleym towarzystwie, nawet Murunią, która z niewypowiedzianym wdziękiem, właściwym tylko kotom, skacze z pieca na Twoje barki. Bez takich ludzi jak Ty, życie nie byłoby nic warte. Jesteśmy Ci głęboko wdzięczni za dobroć, za radość i pogodę, którą wokół siebie rozsiewasz, dziękujemy Ci za piękne książki, które napisałeś i piszesz nadal [...], dziękujemy Ci wreszcie za stworzony przez Ciebie wzorzec uczciwego Polaka z poczuciem humoru, godny ze wszech miar naśladowania.* Słowa te padły w 1991 r., gdy prof. Chrzanowski kończył 65 lat, wydrukowane zaś zostały w zbiorze studiów, których tytuł *Sarmatia semper viva* świetnie charakteryzował samego Jubilata; w długiej *tabula gratulatoria* nie zabrakło owej Muruni.

Urodził się 14 maja 1926 r. w Krakowie w rodzinie ziemiańskiej. Jego ojciec Wincenty miał majątek w okolicach Hrubieszowa, do matki – Izabeli z Czeczów – należał majątek w podkrakowskim Bieżanowie. Dzieciństwo – do wybuchu II wojny światowej – spędził w rodzinnym, szlacheckim dworze w Moroczyniu. Czasy te były dlań, jak pisał po latach, *prawdziwym rajem*. Z Krakowem związał się na stałe w wieku lat 20, gdy w wyniku reformy rolnej całkowicie zmieniło się życie Jego rodziny. Ukończył – bez przekonania – studia na Akademii Handlowej (dzisiejszej Ekonomicznej), po czym zwrócił się ku historii sztuki, kończąc studia na Uniwersytecie Jagiellońskim w roku 1952. Zrazu pochłaniała go działalność inwentaryzatora. Wraz ze swym przyjacielem, śp. Marianem Korneckim, penetrował bliższe i dalsze regiony kraju, na piechotę, rowerem, motocyklem, wreszcie własną warszawą. Efektem tych wędrowek – krajowych i zagranicznych – stały się bogato ilustrowane ich wspaniałymi zdjęciami katalogi zabytków, zwłaszcza województw opolskiego (wydawane w latach 1959-1968) i bydgoskiego (1967-1988), a także wspólne publikacje: *Sztuka Śląska Opolskiego* (1974), *Sztuka Ziemi Krakowskiej* (1982), *Złotnictwo toruńskie* (1988), *Polskie pomniki w świątyniach Rzymu* (1994); stypendium Związku Literatów Polskich zaowocowało *Sztuką Rumunii* (1979; z Ryszardem Brykowskim).

Do swych wnikliwych syntez dochodził więc latami ciężkiej, nieefektywnej (zdawałoby się) pracy, poznając naocznie nie tylko wybitne dzieła sztuki, ale i najliczniejsze wszak dzieła przeciętne, na ogół niedostrzegane. Po latach tak sam oceniał sens swoich trudów, zawartych w tomikach *Katalogu zabytków sztuki w Polsce: Tomiki są małe, i – co gorsza – bardzo zgrzebnie wydane, ale stanowią trwałą wkład w wiedzę o dawnej*

sztuce kraju, a mnie praca nad ich przygotowaniem dała możliwość poznania bardzo wielu okolic, miasteczka po miasteczku, wsi po wsi. Ale ponieważ wędrowałem „za zabytkami” dla innych jeszcze przyczyn, więc, jak mi się zdaje, poznałem je dobrze, a co więcej nie ograniczyłem się do tych wielkich i powszechnie szanowanych „pamiątek starożytności naszej” (jak to ładnie mówiono w ubiegłym stuleciu), które zdobiją podręczniki i albumy. I kto wie czy nie bardziej niż owe uwagę moją przyciągały zabytki szeregowe, szare i rażowe, ponieważ stanowią „mięso” i „krew” naszej przeszłości, której wzniosłą (ale nie zawsze prawdziwą) fasadę tworzą owe przedtem wspomniane, reprezentacyjne monumenta (z przedmowy do książki *Żywe i martwe granice*, 1974).

W roku 1971 obronił pracę doktorską *Rzeźba lat 1560-1650 na Śląsku Opolskim* (wydanie książkowe w roku 1974), zaś w roku 1982 habilitował się w Instytucie Sztuki w Warszawie na podstawie pracy *Działalność artystyczna Tomasza Tretera* (książkę opublikował w roku 1975). W 1990 r. uzyskał na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim tytuł profesora; promował ponad 200 magistrów i ponad 20 doktorów (w tym i niżej podpisanego). W latach dziewięćdziesiątych stworzył wielkie syntezы polskiej sztuki: *Sztuka w Polsce Piastów i Jagiellonów* (1993), *Sztuka w Polsce od I do III Rzeczypospolitej* (1998). Zawsze szczególnie pasjonowała Go epoka sarmatyzmu, bogata kultura wielonarodowej Rzeczypospolitej, nawarstwiające się na siebie zjawiska z pogranicza różnorodnych nacji i religii. Tematyce tej poświęcił zarówno szereg prac badawczych (m.in. artykuły o portrecie sarmackim, o orientalizmie w sztuce polskiej, o wzajemnych oddziaływaniach kultur Polski i Litwy, o emblematyce, o obecności Wschodu i Zachodu w kulturze polskiej, liczne wypowiedzi o sztuce polskiego baroku, o sztuce pogranicznej Rzeczypospolitej w XVII i XVIII w.), jak i liczne eseje wydawane przez „Znak” (*Żywe i martwe granice*, 1974; *Wędrowki po Sarmacji europejskiej*, 1985).

Te ostatnie książki ukazują nam inne oblicze Tadeusza Chrzanowskiego jako pisarza, członka Związku Literatów Polskich (od roku 1989 Stowarzyszenia Pisarzy Polskich) i PEN-Clubu, laureata nagród literackich (m.in. Stanisława Vincenza), współpracownika „Tygodnika Powszechnego” (od roku 1951) i paryskiej „Kultury” (1970-1993), poety a także tłumacza poezji francuskiej i niemieckiej. Jako felietonista recenzował wystawy i publikacje o sztuce, często stawał w obronie zagrożonych zabytków, krytykując politykę kulturalną władz PRL-u. Znanym poetą stał się szybciej, niż znanym historykiem sztuki i na tym polu chyba najwcześniej objawiły się jego zainteresowania sarmacką przeszłością, a więc tematem nie najlepiej widzianym przez rządzących kulturą „ludowego” państwa. Piękny portret młodego Deda-poety sprzed niemal półwiecza znajdujemy w *Dzienniku* z 1954 r. Leopolda Tyrmanda: *Chrzanowski jest młodym, bardzo cenionym poetą ze środowiska „Tygodnika Powszechnego”, przyjacielem Zbyszka Herberta. Wysoki, zażywny, zamaszysty, o otwartej, młodzieńczej twarzy, pochodzi z bogatej rodziny ziemiańskiej z Hrubieszowskiego i piórem kontynuuje liryczno-filisterski mit szlacheckich rymopisów w naszej poezji, z tym że jako historyk sztuki uczulony jest bardziej na piękno malarstwa niż na urodę rustykalnych wschodów i zachodów. Ożenił się wcześniej, ma ładny dom, córeczkę, tyje, ale pozostaje wierny prawdziwej kulturze i nie ulega pokusom pisania dla potrzeb stotalizowanego rynku poetycznego. I dalej: Czytał mi swoje wiersze. Jest w nich jakaś gorycz bezsensownego oporu, przez co zyskuje ich oskarżycielskość. Ded ma córeczkę, którą bardzo kocha i która wpływa na ton demaskatorski jego wierszy wypełnionych jakąś obroną dzieci, ich praw, ich czystości, ich radości przed tym wszystkim, co niesie dzieciom komunizm.*

Fascynacja kulturą wielonarodowej Rzeczypospolitej znajdowała ujście zarówno w pracach naukowych, jak i w pięknych esejach, w których radość życia i różnorodność zjawisk pociąga, zaś jednorodność (tak bliska „peerelowskiej” szarzyźnie) – nudzi: *Przecież serce mocniej bije, kiedy się natrafia na [...] ślady Rzplitej, nawet tej, co się do upadku chyliła, porażonej w samej istocie swej niezwyklej struktury. Bo chyłca się,*

*chora, wciąż jeszcze była bogata i piękna [...]. Jakże niefrasobliwa była w tym bogactwie owa Rzplita, nie skąpiąca na nic: na sute jadlo, na picie, na szych odświętności, gdy tuż za miedzą [...] wyrastało państwo feldfebli smutne, pozbawione wdzięku, ciulające fenig do feniga i nie tracące żadnego niepotrzebnie ani na ziemską, ani na niebieską chwałę [...]. Jak niefrasobliwa, nieprzewidująca, nieostrożna była tamta Rzplita! A równocześnie jak gościnna, jak zwyczajnie i wspaniale ludzka. Przygarniała tych, których strony ojczyste za chude były czy za ciasne. Ta katolicka, kontrreformacyjna Rzplita królów-bigotów otwierała swe bramy obcojęzycznym innowiercom, nie tylko lutrom, ale jakimś tam menonitom [...], a nie tylko otwierała, ale ich do wspólnego zapraszała stołu. Była karczmą zajezdną – jak powiadali jedni. Może i była, ale nade wszystko była domem rodzinnym dla tysięcy, którzy chcieli ją za ten dom uznać (esej *Obrzeża Rzplitej*). Ten piękny tekst – to zarazem wymiar patriotyzmu pojmovanego podobnie, jak w „Tygodniku Powszechnym”, jak w pismach Vincenza; pojmovanego różnorodnie. Ziemi – zwłaszcza ojczyste – poświęcił Chrzanowski inny esej: *Mówiąc ziemia myślę oczywiście o tym wszystkim, co w kształcie nieco splaszczonej kuli krąży w obrębie układu słonecznego, ale równocześnie myślę o tym jej nieważnym wycinku, który wciśnięty między niewysokie góry i niegłębokie morze był pokojem przechodnim mojego narodu. I oczywiście ograniczając się nawet do tak wąskiej przestrzeni zdają sobie doskonale sprawę z jej rozmaitości, z tego, że właściwie ani jej opisać, ani wymalować, w sposób syntetyczny nie można. Każdy tą swoją małą ziemię ma prawo widzieć po swojemu, każdy bowiem kiedyś, może raz, może trzy razy, ale chyba nie więcej, dostrzegł ją i zachował dla siebie. Dla jednego będzie zagonem ojcowizny, dla innego górą wielkiej przygody, dla innego może tylko zachodem słońca nad niewyraźnym horyzontem*. Chrzanowski wyraźnie widzi, że kulturę, a nawet mowę tej ziemi między niewysokimi góry i niegłębokim morzem, tworzyły różne nacje – i w tym dostrzega wielką wartość: *Na straży tej mowy, a zatem i na straży ziemi, co to mowę żywi [...] stali [...] ludzie, co się [...] ponad warstwami i klasami w osobną społeczność zra-stali. Był wśród nich arystokrata i szlachecki szaraczek, chłop, co się od zagonu oderwał, i mieszczanin, co rzemiosło rzucił, a był także Żyd i Ormianin, Niemiec i Włoch, Tatar i kto by ich tam wszystkich zliczył [...]. Nic dziwnego więc, że za jedną z kluczowych dat w polskiej historii uznaje Tadeusz Chrzanowski rok 1573 – datę konfederacji warszawskiej, gwarantującej wolność sumienia i wyznania: *jakakolwiek interpretacja [tego] dokumentu nie zmienia faktu, że ma on dla naszych dziejów pisanych prawem znaczenie podstawowe, ważniejsze bodaj od samej Konstytucji 3 Maja, chociaż ten drugi akt dojrzałszy, piękniejszy i wszechstronniejszy od pierwszego. Tylko że gdy pierwszy funkcjonował, drugi pozostawał wyłącznie pięknym orderem przypiętym do naszych dziejów (esej *Od klejnotu swobodnego sumienia do złotej wolności*).***

Zacieranie śladów dawnej historii, dokonujące się nie tylko poprzez czas, ale także przez niedbalstwo i celowe działania, zawsze budziło Jego protesty. Formułował je jako jeden z redaktorów „Ziemi”, czasopisma krajoznawczego wskrzeszonego rychło po Październiku 1956 r. i zlikwidowanego przez władze, gdy „odwilż” miała się ku końcowi: to tam właśnie po raz pierwszy chyba w bezkompromisowy sposób ukazano niszczące miasta, pałace i barokowe klasztory Ziem Odzyskanych. Protestował więc przeciwko niszczeniu europejskiej i niemieckiej kultury Śląska, tak samo, jak protestował przeciwko niszczeniu najbardziej rodzimej kultury ludowej. W 1974 r. pisał: *Dzisiaj dokonuje się masowa zagłada wiejskich chałup. Świadomi tego procesu staramy się uratować jak najwięcej: dokumentując wszystko to co jeszcze istnieje, przenosząc do skansenów najwartościowsze przykłady [...]. To co teraz znika, znika zupełnie. Czego nie da się uratować – winno być przynajmniej udokumentowane. On i Marian Kornecki wspólną pracę inwentaryzatora-dokumentalisty rozumieli jako rodzaj posłannictwa i misji, której realizacja przynajmniej w niewielkim stopniu zdolna jest zachować ślady historii: *Od wielu lat rejestruje i współpracuje przy ocalaniu tego, co się jeszcze z przeszłości da ocalić. Okruchy**

wyrywam z zachłannej, miarowo żującej paszczy i mam gorzką świadomość tej szczątkowości, tego ogromnego niedopowiedzenia, tej nocy, która idzie trop w trop za historią.

Doba III Rzeczypospolitej pozwoliła Mu na przejście od krytyki do działania: w roku 1991, z nominacji prezydenta Lecha Wałęsy, został przewodniczącym Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, instytucji gromadzącej i dzielącej znaczne fundusze na ochronę krakowskich zabytków. Komitet pod Jego kierunkiem wypracował konsekwentnie realizowaną strategię konserwatorską, z koncentracją środków na wybranych, szczególnie istotnych zadaniach, zwłaszcza na Wawelu, historycznym centrum miasta, Kazimierzu, Wesołej, dawnych przedmieściach; w strategii tej szczególną rolę grała pomoc dla krakowskich wyższych uczelni, działających w tak licznych zabytkowych budowlach.

Dopiero w ostatnich latach praca Profesora poczęła spotykać się z powszechnym uznaniem; spośród licznych nagród i odznaczeń warto wymienić dwa: Krzyż Wielki Orderu Odrodzenia Polski (2001) i wysokie odznaczenie Stolicy Apostolskiej – Order św. Grzegorza (2001). Wszelkie zaszczyty komentował z właściwym sobie poczuciem humoru, cytując często słowa kilkuletniej wnuczki Karolinki: *Ty nie jesteś prawdziwym profesorem, bo tylko żarcisz.*

Rankiem, w Wigilię Bożego Narodzenia Anno Domini 2006 umarł w wieku 80 lat.

Tadeusza Chrzanowskiego myśli o Polsce, Polakach i Krakowie, o sztuce polskiej i sztuce w Polsce

spisał Bogusław Krasnowolski

Tadeusza Chrzanowskiego znałem od 37 lat, a więc niemal połowę Jego życia i ponad połowę własnego. Był dla mnie Dedziem, ale i profesorem, mistrzem, wzorem naukowca, wykraczającego poza swą akademicką specjalność, pochylającego się z takim samym zainteresowaniem nad ludowym świątkiem, jak nad faktami o fundamentalnym znaczeniu dla historii. Jego błyskotliwe syntezy wyrosły wszak ze znajomości tysięcy niepozornych zjawisk, dla tak wielu badaczy wręcz niegodnych odnotowania. Chyba dziś, gdy dorobek ten jest jeszcze tak świeży, najlepiej, by przemówił On sam. Spróbujmy przypomnieć sobie chociażby *Żywe i martwe granice*, jedną z wielu Jego pięknych książek, wydaną w 1974 r., złożoną z esejów, publikowanych niekiedy nieco wcześniej w „Twórczości”¹ i „Znaku”². Poczytajmy, co w ponurej dobie „rozkwit” PRL-u mówił o ojczystym krajobrazie i o Ojczyźnie, o jej barwności i bogactwie; o polskiej sztuce i o sztuce w Polsce; o Wiśle i o Krakowie; o narodowych charakterach, a zarazem o sobie samym i o Marianie Korneckim.

O ziemi w ogóle i ziemi ojczystej, a także o Wiśle i Europie: *Mówiąc ziemia myślę oczywiście o tym wszystkim, co w kształcie nieco splaszczonej kuli krąży w obrębie układu słonecznego, ale równocześnie myślę też o tym jej nieważnym wycinku, który wciśnięty między niewysokie góry i niegłębokie morze był pokojem przechodnim mojego narodu. I oczywiście ograniczając się nawet do tak wąskiej przestrzeni, zdają sobie doskonale sprawę z jej różnaitości, z tego, że właściwie ani jej opisać, ani wymalować w sposób syntetyczny nie można. Każdy tę naszą małą ziemię ma prawo widzieć po swojemu, każdy bowiem kiedyś, może raz, może trzy razy, ale chyba nie więcej, dostrzegł ją i zachował dla siebie. Dla jednego będzie zagonem ojcowizny, dla innego górą wielkiej przygody, dla innego może tylko zachodem słońca nad niewyraźnym horyzontem. I dlatego pisarze czy malarze malowali zawsze jej inność, mało dbając o zwyczajność [...]*³. A jednak, owa dolina, wepchnięta pomiędzy niskie góry i to płytkie morze, pozostała nadal czymś w rodzaju wielkiej sieni Europy, w której wciąż krzyżują się dobre i niedobre przeciągi. A gdy czasem napotkają się wszystkie: te z północy i z południa, te ze wschodu i z zachodu, wówczas rzecze wydawać się może, że [...] w jej toni przeglądają się nie tylko melancholijne wierzby i zawiadackie, skłębione wikliny, ale także ów czarodziejski kwiat, który czasem rozkwita w niebitywałych kolorach: róża wiatrów Europy⁴.

O różnorodności polskiej mowy i korzeniach polskiej inteligencji: *Na straży tej mowy, a zatem i na straży ziemi, co to mowę żywi w kształt ją własny przyoblekając, monotony i szary, niepiękny w pospolitym znaczeniu, ale piękności pełen rozmaitych, stali*

---

¹ T. Chrzanowski, *Opisania*, „Twórczość” 1972, nr 18, s. 23-24.

² T. Chrzanowski, *Ziemia*, „Znak” 1972, nr 12, s. 731-735; tenże, *Kamień i glina*, „Znak” 1973, nr 3, s. 931-937.

³ T. Chrzanowski, *Ziemia*, w: *Żywe i martwe granice*, Kraków 1974, s. 10.

⁴ T. Chrzanowski, *Rzeka*, w: *Żywe i martwe*, s. 58.

[...] ludzie, co się do żadnej warstwy ani klasy nie zaliczali, ale ponad klasami w osobną społeczność zrastali. Był pośród nich arystokrata i szlachecki szaraczek, chłop, co się od zagonu oderwał, i mieszczanin, co rzemiosło rzucił, a był także Żyd i Ormianin, Niemiec i Włoch, Tatar i kto by ich tam wszystkich zliczył. A to był także pan poeta i pan pisarz, głodomory żarliwe, historyk, kronikarz i kaznodzieja, brązownik i plotkarz, szperacz i zaklinacz, jarmarczny cudotwórca i bezbarwny urzędnik nauki⁵.

O Krakowie, z którym związał się na stałe w wieku lat 20, gdy w wyniku reformy rolnej całkowicie zmienił się byt Jego rodziny: *Polski Kraków włoski, niemiecki, francuski, austriacki, czeski i madziarski, i jaki kto jeszcze zechce, sama esencja, sama śmietanka noworolska zewsząd tu przybywających i sprowadzanych ludzi, myśli, form. A [...] miast tu było co najmniej cztery i do dziś za otoczką Plant nie bardzo wiadomo, czy to wciąż jeszcze miasto królewskie, czy też jakie inne: kleparskie, kazimierskie, podgórskie, nie mówiąc o tych wiochach, co je do całości włączono, nie mówiąc o tej największej – nowohuckiej [...]. Miasto mojego życia – z przypadku i z wyboru, wstrzemięźliwe, sobkowskie, rezerwy pełne, ale jednak przyjmujące cię do swej rodziny, bowiem od wieków było miastem-rodziną, gdzie się obce ze swoim stapiało, przekształcając w jedność niepopolitą: prywatną i narodową zarazem. Mam więc prawo do tego osobistego, lirycznego westchnienia, skoro tu miasto i rzeka na jedną chwilę, na jeden skurcz serca przestają być miastem i rzeką Polaków, przeobrażając się w moją rzekę i w moje miasto⁶.*

O pozbawionym swych dawnych mieszkańców żydowskim Kazimierzu: *Dziwny on jakiś. Ostygły. Kiedyś bowiem był pelen humorów, orientalnych, zgieklnych, śmiesznych, groźnych i przewianych mgielką melancholii. Ale to wszystko zaciśnięto niegdyś murem i przemieniono w jeden z tyłu seiek ostatnich etapów do pieca. Więc ostygł tu najpierw ten orientalny rwetes i rozwiały się skomplikowane i bujne wonie sklepików korzennych. A teraz stygnie i rozwiewa się smród tej śmiertelnej nędzy, głodu i trwogi. Od pierwszych mych lat w tym mieście [...] podejmowałem sporadyczne eksploracyjne wyprawy na Kazimierz. Szukałem śladów. Czego? Czy ja wiem? Tych rozwianych humorów, tych ostygniętych zapachów? Wśród kamieniczek wypróchniałych nędzą, wśród synagog zawałonych na poły cóż tam można jeszcze znaleźć: renesansową kolumnkę między oknami? Barokowe sztukaterie sklepień? Trzeba umieć tam trafić. Trzeba znaleźć zaszytą między kamieniczki, nie okazalszą od nich bóżnicę R'emuh, aby dostać się na to pole w środku miasta, odgrozione odeń i martwe, jak ci, których tu pogrzebano [...]. Tylko w jednym zakątku kilka ocalałych stel: skupione, pochylone kamienie, a na nich asyryjskie lwy i mezopotamskie drzewa, i jeszcze pawie, ptaki wieczności, i jeszcze napisy nam już dziś tak odległe, jak faraonów obrazkowe przechwalki. Inne płyty wyrwało stąd ludzkie szaleństwo, cudzą pamięcią brukując obojętne chodniki. Więc karta tej starej księgi, która do tego nad rzeką leżącego getta wędrowała przez Hiszpanię, przez Balkany, przez Niemcy i Włochy, okrężnymi, zawiłymi drogami narodu wybranego, ta jej ostatnia przed pustymi zapisana w połowie i urwana w pół zdania⁷. Nie można tu nie wspomnieć, że niespełna 30 lat po napisaniu tych słów Tadeusz Chrzanowski, kierując Społecznym Komitetem Odnowy Zabytków Krakowa, położył wielki nacisk na konserwację zabytków Kazimierza. Że to między innymi dzięki Niemu, nikt tutaj – wśród festiwalu, kawiarenek, tłumów turystów i pielgrzymów z całego świata – nie dostrzeże tak niedawnego jeszcze zaniedbania, nędzy i brudu zawałonych na poły pamiętek przeszłości.*

O sztuce polskiej, jej rodzimoci i jej europejskości: *Problem dziejów sztuki naszego kraju jest bardzo skomplikowany i nieustannie oscyluje pomiędzy pojęciami „sztuki polskiej”*

⁵ T. Chrzanowski, *Ziemia*, s. 20.

⁶ T. Chrzanowski, *Rzeka*, s. 35-36.

⁷ Tamże, s. 36-37.

i „sztuki w Polsce”. W naszej dyscyplinie dało to pojęcia skrajne: od minimalistycznych, które dzieje naszej sztuki redukowały do obszaru Księstwa Warszawskiego z przydatkiem Małopolski, do maksymalistycznych, które pokrywały obszary od morza do morza, no a przynajmniej od Szczecina do Kamieńca Podolskiego [...]⁸. Zbyt wielu moich rodaków sądzi, że sztuka polska poczęła się na dobrą sprawę dopiero w ubiegłym [tzn. XIX] stuleciu, a nawet jeżeli tak nie myślą, to jednak widzą naszą przeszłość przez okulary Matejki i Sienkiewicza. Nie ujmując nic wielkości obu śmiem twierdzić, że nie są oni bardziej „polscy” niż anonimowy (a kto wie, może włoskiego lub niemieckiego pochodzenia) murator, co budowle wedle obyczaju i miejscowego nieba stawiał, czy sztukator, co je piernikowymi ozdobami upiększał, a także równie jak tamci anonimowy „pictor”, co panom braciom śmiertelne konterfakta sposobił [...]⁹. Czy odmawiam sztuce polskiej siły i oryginalności? Jest wręcz przeciwnie: staram się znaleźć dla niej właściwe jej miejsce i zobaczyć ją z właściwego punktu widzenia [...]. Nie sposób mierzyc ją miarami Partenonu, bazyliki św. Piotra i katedry w Chartres [...]. Pikanterii nabiera tu opowieść o tym, jak na wernisażu wielkiej wystawy, która Francuzom miała zaprezentować sztukę naszego kraju, pewien wielki znawca przebiegał obojętnie obok arrasów, tej dumy dynastii i narodu [...], a zatrzymał się przed kolekcją portretów trumiennych [...]. Podobnie inni miną nasze drugorzędne romanizmy i nasz ubożuchny gotyk [...], a zatrzymają się przed ślicznym zafrasowaniem melancholijnej Pani z Kruźlowej i przed jakąś tam byle jaką strzechą w okoku mahw [...]. Na ironię zakrawa to, że określenie „ikona polska” użyte zostało po raz pierwszy przez naukowców niemieckich, że Malraux hołd należy oddać sarmackiemu portretowi trumiennemu, że na całym świecie zachwycano się polską sztuką ludową [...], gdy nasi miejscowi, narodowi (i też opłotkowi) uczeni wzruszali ramionami, gdy się mówiło o tych „marginesach” sztuki. Oni wzięli ją z wyżyn, które wedle nich w naszej sztuce reprezentował Dolabella (a mój profesor zwykł był mawiać zawsze: „we Włoszech był dobrym krawcem, ale jak tu przyjechał, to został malarzem”) lub jakiś inny Bacciarelli. Bądźmy sprawiedliwi. Przy [...] jakichś prowincjonalnych kompleksach, nauka nasza od lat poszczycić się może [...] swoistą godnością. Wprowadzamy subtelne distingo między pojęciami „sztuka polska” i „sztuka w Polsce” i raczej ten drugi termin jest powszechniejszy, choć dookola nasi sąsiedzi bez zająknięcia anektują sobie wszystko i wszystkich, którzy chociażby przemknęli przez ich kraje. A myśmy się nigdy nie wstydzili heterogennych składników naszej kultury artystycznej, i nie obdarzyliśmy na siłę polskim obywatelstwem ludzi przybywających tu, by – za godziwą opłatą – sprzedać Rzplitej swe większe i mniejsze talenty. A do tej rozległej panoramy należy i geniusz Wita Stwosza, i tabum włoskich Komasków, i niderlandzcy przybysze poprzez Gdańsk, Lwów i Wrocław infiltrujący do naszego kraju własne wzory sztuki. Ale należy do niej także nieprzeliczona rzesza tych, którzy nie przybyli znikąd, którzy się tu rodzili, chociaż czasem inną od nas posługiwali się mową, inną wyznawali wiarę. Jest zasługą ostatnich kilku dziesięcioleci [pisane w roku 1974], że odkryły nam najrozmaitsze aspekty naszej kulturalnej spuścizny. Ujawniły portret sarmacki, tkactwo persko-sarmackie, rzeźbę i malarstwo ludowe, polichromie ścienne różnych epok [...] i wiele innych przejawów tego, co czasem nazywa się „rodzimością”, a czego nie wahałbym się nazwać po prostu polskością. Oczywiście równie wiele nietkniętych jeszcze obszarów nadal czeka na swych eksploratorów i należy tu: sycerstwo manierystyczne i barokowe, złotnictwo XVII i XVIII wieku (ogromnie różnorodne i oryginalne!), haft polski [...], polskie wota, meblarstwo i szereg innych dziedzin. Wbrew pozorom, nawet tak bardzo podstawowe zagadnienia, jak architektura drewniana nie doczekało się szerszego opracowania [...]. Nie potrzebujemy się wstydzić naszych naukowych dokonań. Ale równocześnie nie mamy żadnej próby określenia polskiej sztuki w całokształcie jej przejawów i w jej – jeśli tak rzecz można – polskości [...]. Dostrzegano [...] w naszej sztuce to, co było

⁸ T. Chrzanowski, *Ziemia*, s. 24.

⁹ T. Chrzanowski, *Rzeka*, s. 56.

w niej mniejsze, niż w sztuce Włoch, Francji czy Niemiec, nie umiano dostrzec tego, co w niej było inne [...]. Mamy pełne prawo mówić nie tylko o „sztuce w Polsce”, ale o „sztuce polskiej”, wyrosła bowiem z naszej gleby, którą się tak ładnie u nas zwalo: ojcowizną, nie wychuchano jej w szklarniach ani w doniczkach (stąd często ma ręce stwardniałe od pracy). A że ma niedjedlnoty, skłócony nieraz wewnątrznie charakter? Ale na miłość Boską, jakże może być inna w tym kraju, przez który nieustannie wędrowali obcy i wędrowały niszczycielskie poddmuchy dziejów. Jest dziś tylko cieniem samej siebie, nikłym odbłaskiem dawnej świetności, jest miazgą ocaloną z tego tygla, w którym się ucierały europejskie ambicje, chciwości i słabości. Ale nie mamy najmniejszej potrzeby wstydić się jej czy zapierać [...]. Tacy bowiem jesteśmy naprawdę, tacy odbiliśmy się w owym zwierciadle, jakim jest przecież sztuka¹⁰.

O oczystym krajobrazie znaczonego przez święte znaki: kapliczki, figury, krzyże, drewniane czy murowane westchnienie do Boga: *Te domki czy te słupy, gdzie z nich niby z dziupli wyglądają świątki jak sowy nastraszone, wielkookim spojrzeniem na drogę zerka-jące: kto idzie? Przetrwaly też Nepomuki przy mostach przygarbione i Floryjany z nieodłącznym cebrzykiem, a także krzyże przybrane Narzędziami Męki. A jedna z najpiękniejszych, która utkwila mi w pamięci, to ta figura koło wsi Stary Dworek w międzyrzeckim powiecie, gdzie się pośród kłaniających lanów biała Niepokalana jak płomień unosi¹¹.*

Jak sprzeciw wobec ówczesnego, oficjalnego wykładu historii narodowej brzmią dziś zachwyty Tadeusza Chrzanowskiego **nad pięknem i powabami sarmackiej Rzeczypospolitej**, tak wysoko – bez wątpienia z czasem zbyt wysoko – stawiającej wolność jednostki: *Jak bogata, jak pyszna była niegdyś ta odchodząca Rzplita, a chociażby jeśli ją porównać z Brandenburgią, Pomorzem, Prusami Książęcymi [...]. Nic dziwnego, że się z tych chudych obszarów wyciągały ręce drapieżne i chciwe, że ze swego koszarowego królestwa król-flecista patrzył żarłocznie na te mlekiem i miodem płynące ziemie i czekał, czekał sposobnego momentu [...]. Serce mocniej bije, kiedy się natrafia na owe ślady Rzplitej nawet tej, co się do upadku chyliła, porażonej w samej istocie swej niezwykłej struktury. Bo chyłca się, chora – wciąż jeszcze była bogata i piękna. Bogata nie skarbem kruszców szlacheckich, bogata nie cudzą krzywdą (co najwyżej własną, chłopską), ale tą ziemią, co [...] rokrocznie więcej niż złoto przynosiła w dożytkowym darze [...]. Jakże niefrasobliwa była w tym bogactwie owa Rzplita, nie skąpiąca na nic: na sute jadlo, na nieskromne picie, na szych, na odświętności, gdy tuż za miedzą [...] wyrastało państwo feldfebli smutne, pozbawione wdzięku, skąpe [...]. Jakże niefrasobliwa, nieprzewidyująca, nieostrożna była tamta Rzplita! A równocześnie jak gościnna, jak zwyczajnie i wspaniale ludzka. Przygarniała tych, którym strony ojczyste za chude były czy za ciasne. Ta katolicka, kontrreformacyjna Rzplita królów-bigotów otwierała swe bramy obcojęzycznym innowiercom [...], a nie tylko otwierała, ale ich do wspólnego dopuszczała stołu. Była karczmą zajezdną – jak powiadali jedni. Może i była, ale nade wszystko była domem rodzinnym dla tysięcy, którzy chcieli ją za ten dom uznać. Jakże piękna musiała być ta Rzplita, niby kobieta – wad pełna, słaba, ulegająca pokusom własnego ciała, a mimo to potężna i miłowana¹².*

Ale Tadeusz Chrzanowski, wróg wszelkiej nietolerancji i ksenofobii, nie mógł przecież zapominać o **ciemnych stronach naszej historii**. W dobie odrodzonej III Rzeczypospolitej, wbrew coraz liczniejszym „prawdziwym Polakom”, tak pisał: *Około 1600 r. następuje jakieś załamanie tak prężnie rozwijającego się państwa i społeczeństwa, rozległe obszary kraju zaczyna obejmować marazm politycznej niemożności: urywa się duch „egzekucji praw”, w krąg stereotypów myślowych wchodzi powszechne przekonanie, że Rzeczpospolita Obojga Narodów osiągnęła najlepszy z możliwych system ustrojowy, że niczego, broń Boże, zmieniać nie należy, bo grozi nam straszny wróg wewnętrzny – zmora absolutum dominium, przed którym wol-*

¹⁰ T. Chrzanowski, *Saturn polski i sarmacki Bachus*, w: *Żywe i martwe*, s. 218-221.

¹¹ T. Chrzanowski, *Obrzeża Rzplitej*, w: *Żywe i martwe*, s. 112.

¹² Tamże, s. 114-115.

ności (oczywiście szlacheckich) strzec trzeba jak źrenicy oka. Pojawiają się nowe w kulturze elementy: ksenofobia – niechęć do obcokrajowców i wyznawanie tylko własnego modelu etosu szlacheckiego, nietolerancja [...], a wreszcie antyintelektualne przekonania, że nie nauka jest cenna, lecz rodowitość¹³.

Niez mordowanie podróżując po Polsce wciąż stykał się z przybierającym gigantyczne rozmiary procesem niszczenia zabytków, procesem szczególnie drastycznym na ziemiach zachodnich i północnych. Krótkotrwała „odwilż” po Październiku 1956 r. pozwalała pisać o tym niekiedy niemal bez ogródek. Wraz z kilkoma innymi krakowskimi historykami sztuki publikował wówczas w „Ziemi” (ukazującym się od końca 1956 r. do początków 1959 r. ilustrowanym miesięczniku PTTK), artykuły interwencyjne o bezmyślnej rujnacji zabytków Śląska i Pomorza¹⁴. **Obserwował unicestwienie budownictwa drewnianego: Dzisiaj** [pisane przed przeszło 30 laty; to już się dokonało!] **dokonuje się masowa zagłada wiejskich chałup. Świadomi tego procesu staramy się uratować jak najwięcej: dokumentując wszystko to co jeszcze istnieje, przenosząc do skansenów [...]. To, co teraz znika, znika zupełnie**¹⁵.

Z humorem i sympatią pisał o **narodowym charakterze**, nawiązując do rozważań Mikołaja Reja (o czterech charakterach czyli „wilgotnościach” ludzkich), ale także do tekstów Witkacego i Sławomira Mrożka. Ucieleśnienie dwóch przeciwstawnych i wzajemnie się uzupełniających cech narodowych widział w sobie samym i w swym przyjacielu, Marianie Korneckim, z doby wspólnych prac nad kolejnymi tomami *Katalogu zabytków: Niewątpliwie my sami, odwieczni przyjaciele i łowcy narodowych pamiątek, siedzący w „Sali alkoholowej” jakiejś tam gospody GS czy restauracji III kategorii, pochyleni nad schaboszczakiem, pociągając z kufla, pośród podochoconych rodaków, my sami we własnych osobach prezentujemy niemal wysublimowane okazy przeciwstawnych narodowych wilgotności: sfrasowany „schizoid” obok niefrasobliwego „pykniczeńki”*¹⁶.

Jak na „pykniczeńkę” przystało, był pełen radości życia. *Zaliczyć mogą siebie śmiało do ludzi szczęśliwych* – pisał mając lat 75¹⁷. Pół roku potem boleśnie przeżył śmierć Mariana Korneckiego. *Mariana nikt nie zastąpi* – mówił, gdy przypominaliśmy Mu, ilu ma wiernych przyjaciół. Teraz zapewne witają się w Niebie i wspominają swe wspólne przygody: młodzieńcze wycieczki przez Polskę na rowerach, tysiące inwentaryzowanych kościołów, dworów, pałaców, chałup, młynów wodnych, wspólnie pisane książki. Może, stojąc twarzą w twarz wobec Tajemnicy Bożego Narodzenia, tam, gdzie radość życia jest czymś oczywistym, pamiętają radosny, Tadeuszowy opis kwatery gotyckiego tryptyku z Ptaszkowej, w której *Madonna klęczy przed Nowonarodzonym. Fachowcy scenę taką nazywają Adoracją Dzieciątka, ale sądzę, że nie jest to określenie właściwe, skoro tylko nierozsądne matki adorują swe dzieci, gdy mądre dają im miłość, a ta Jedyna, która klęczy na ptaszkowskiej kwaterze, po prostu modli się do tego początku życia*¹⁸.

¹³ T. Chrzanowski, *Sztuka w Polsce. Od I do III Rzeczypospolitej. Zarys dziejów*, Warszawa 1998, s. 7-8.

¹⁴ Zob. m.in.: T. Chrzanowski, *Wizyta w Lubiążu*, „Ziemia”, 1957, nr 5, s. 21-23; tenże, *Renesansowe pałace na Śląsku*, „Ziemia”, 1957, nr 10, s. 2-3; nr 11, s. 18-20. Publikował też wówczas podobne teksty w innych czasopismach, zob. T. Chrzanowski, *Polska, ruiny*, „Życie Literackie”, 1957, nr 1-2, s. 1-2.

¹⁵ T. Chrzanowski, *Ziemia*, s. 16.

¹⁶ T. Chrzanowski, *Saturn polski i sarmacki Bachus*, s. 199.

¹⁷ T. Chrzanowski, *Życiorys własny*, w: *Jubileusz 75-lecia*, „Biuletyn SKOZK”, 2001, nr 46, s. 30.

¹⁸ T. Chrzanowski, *Opisanie kwatery tryptyku z Ptaszkowej*, w: *Żywe i martwe*, s. 28, 29.

Sprawozdanie z działalności Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa w roku 2006

I. Sprawy organizacyjne

Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa działa w oparciu o:

- Ustawę o Narodowym Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa z dnia 18 kwietnia 1985
- Regulamin Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa (Uchwała Nr 7/2001 SKOZK z dnia 4 grudnia 2001)
- Program i kierunki działania Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa (Uchwała Nr 8/2001 SKOZK z dnia 4 grudnia 2001)
- Zasady finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa ze środków NFRZK (Uchwała Nr 9/2001 Prezydium SKOZK z dnia 4 grudnia 2001) zatwierdzone przez Wojewodę Małopolskiego ze zmianami w Zasadach finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa (Uchwała Nr 9/2006 z 11 lipca 2006) zatwierdzonymi przez Wojewodę Małopolskiego.

Aktualny stan Komitetu wynosi 121 osób. Z głębokim smutkiem pożegnaliśmy w 2006 r. prof. Józefa Gierowskiego, zmarłego 17 lutego, oraz Stanisława Lema, byłego przewodniczącego SKOZK, zmarłego 27 lutego.

W Wigilię Bożego Narodzenia odszedł od nas nieodżałowany prof. Tadeusz Chrzastowski – były długoletni przewodniczący Społecznego Komitetu, a w ostatnim okresie honorowy przewodniczący SKOZK.

Z członkostwa w SKOZK zrezygnował, ze względu na stan zdrowia, p. Janusz Sosnowski.

W 2006 r. patronat nad działalnością Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa przejął nowo wybrany Prezydent RP prof. Lech Kaczyński. Kraków był pierwszym miastem, które jako Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej odwiedził oficjalnie. 13 stycznia Prezydent spotkał się na Wawelu z kierownictwem SKOZK. Zapewnił, iż podejmie starania o zwiększenie środków na odnowę zabytków Krakowa oraz że będzie wspierał najważniejsze działania i projekty z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego.

1. W 2006 r. odbyły się dwa posiedzenia plenarne Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa. Pierwsze z nich miało miejsce **17 marca** w Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na posiedzeniu tym dokonano podsumowania i oceny działalności roku poprzedniego oraz przyjęto plan odnowy zabytków Krakowa na rok bieżący. Uchwały SKOZK przyjęte na posiedzeniu 17 marca 2006 r.:

- Nr 1/2006 w sprawie informacji o wykonaniu planu odnowy zabytków Krakowa w 2005 r.
- Nr 2/2006 w sprawie planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w 2006 r.
- Nr 3/2006 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności SKOZK w 2005 r. oraz udzielenia absolutorium Prezydium i komisjom problemowym
- Nr 4/2006 w sprawie wniosków i propozycji zgłoszonych podczas posiedzenia plenarnego.

Drugie obrady plenarne SKOZK odbyły się **5 grudnia** w auli Polskiej Akademii Umiejętności. Ich tematem były zadania konserwatorskie Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa w roku 2007 finansowane z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa ze szczególnym uwzględnieniem odnowy obiektów służących nauce i edukacji. Prowadzący obrady przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka podkreślił m.in. znaczenie krakowskich uczelni dla kształcenia specjalistów i wprowadzania nowoczesnych metod dla odnowy zabytków Krakowa. Obszerny i bogato ilustrowany zdjęciami referat wprowadzający do tematu wygłosił zastępca przewodniczącego SKOZK prof. Bogusław Krasnowolski. W dyskusji głos zabrał wicedyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu, rektorzy krakowskich wyższych uczelni, m.in. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Sztuk Pięknych i Papieskiej Akademii Teologicznej, którzy podkreślali ogromne znaczenie pomocy SKOZK dla prawidłowego funkcjonowania instytucji naukowych, edukacyjnych oraz służących opiece zdrowotnej (Collegium Medicum i Szpital Uniwersytecki).

Uchwała przyjęta na posiedzeniu 5 grudnia 2006 r.:

- Nr 5/2006 w sprawie realizacji w 2007 r. zadań konserwatorskich finansowanych z NFRZK ze szczególnym uwzględnieniem obiektów służących nauce i edukacji.

2. Zgodnie z regulaminem SKOZK bieżącą działalność Komitetu prowadziło jego Prezydium, odbywając 5 posiedzeń roboczych: 7 lutego, 25 kwietnia, 11 lipca, 19 września oraz 27 października.

Każde z posiedzeń Prezydium SKOZK, prócz podejmowania decyzji w sprawach bieżących, zajmowało się odrębną tematyką wiodącą. I tak **7 lutego** Prezydium zajęło się rozpatrzeniem materiałów przedkładanych pod obrady plenarne SKOZK: sprawozdania z wykonania planu odnowy zabytków Krakowa w 2005 r. finansowanego ze środków NFRZK, planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2006 r. finansowanego ze środków NFRZK oraz sprawozdania z działalności SKOZK za 2005 r. Ponadto, ponieważ posiedzenie odbywało się w Kolegium Zakonu Pijarów, prof. Władysław Zalewski i adiunkt Magdalena Kalicińska zaprezentowali członkom Prezydium SKOZK przebieg wieloletnich prac konserwatorskich w kościele pw. Przemienienia Pańskiego, zwłaszcza przy wyjątkowo cennych dekoracjach malarskich wnętrza kościoła. Rektor kościoła Pijarów, o. Gerard Brumirski podziękował za dotychczas przekazane środki na ten obiekt oraz przedstawił potrzeby na przyszłość.

25 kwietnia członkowie Prezydium zapoznali się z przebiegiem, efektami i potrzebami prac remontowo-konserwatorskich w klasztorze Kanoników Regularnych Laterańskich i kościele Bożego Ciała, a także zapoznali się z realizacją planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w pierwszym kwartale 2006 r. oraz omówili zadania i wnioski wynikające z obrad plenarnych SKOZK w dniu 17 marca.

Największą dyskusję na posiedzeniu Prezydium SKOZK wzbudziły wnioski zgłoszone na plenum przez p. Janusza Gawora, a dotyczące:

- a) Obowiązywania zasady kadencyjności w SKOZK. Jak wyjaśnił dyrektor Biura SKOZK, Tadeusz Prokopiuk, SKOZK wprowadził kadencyjność w latach 1990-1995. Jednak po 1995 r., w trosce o utrzymanie stabilizacji i apolityczności Komitetu, od niej odstąpił. W efekcie dalszej dyskusji Prezydium uznało, iż podanie się do dymisji wszystkich członków SKOZK mogłoby zostać uznane jako manifestacja wobec Prezydenta RP, bowiem to on powołuje i odwołuje członków SKOZK.
- b) Udziału wykonawców w pracach SKOZK. Jak stwierdził przewodniczący Komisji Prawnej, Piotr Dobosz: interes prawny i faktyczny SKOZK wymaga, by w jego gremium zasiadali konserwatorzy, historycy sztuki, architekci oraz inne grupy zawodowe, które pozwalają Komitetowi funkcjonować jako grono specjalistów. Jest kwestią etyki, aby osoby, które mogłyby być beneficjentami niektórych decyzji SKOZK powstrzymały się od głosowania w poszczególnych sprawach.

- c) Wykluczenia udziału osób pełniących funkcje państwowe i samorządowe w pracach SKOZK. W głosowaniu Prezydium wniosek ten odrzuciło, gdyż podzieliło argumentację prof. Stanisława Waltosia, iż osoby te spełniają istotną, pozytywną rolę w funkcjonowaniu SKOZK, a Komitet powinien być forum spotkania władz państwowych i samorządowych służącym odnowie zabytków Krakowa.

Obrazy Prezydium SKOZK w dniu **11 lipca** odbyły się w odnowionym dla potrzeb Muzeum Narodowego w Krakowie pałacu biskupa Erazma Ciołka przy ul. Kanoniczej 17. Członkowie Prezydium zapoznali się z efektami wieloletnich prac w tym obiekcie, wysłuchali informacji o jego wyjątkowych walorach artystycznych i architektonicznych oraz sposobie jego wykorzystania w przyszłości. Ponadto Prezydium dokonało oceny realizacji planu odnowy zabytków Krakowa w pierwszym półroczu 2006 r. i doprecyzowało druk wniosku o dofinansowanie prac z NFRZK. Opracowanie znowelizowanego, bardziej precyzyjnego, zawierającego więcej informacji i zobowiązań ze strony beneficjentów druku wniosku było realizacją postulatów zgłaszanych na poprzednich posiedzeniach Prezydium SKOZK i ma na celu pełniejszą realizację przyjętych w rocznym planie zadań.

Na kolejnym roboczym posiedzeniu w dniu **19 września** Prezydium zapoznano się z informacją dyrektora ZRZZK o realizacji planu za 2006 r. w wybranych obiektach oraz dokonało korekty tego planu. Ponadto wysłuchano informacji audytora wewnętrznego z Kancelarii Prezydenta RP, p. Małgorzaty Makowskiej, nt. „Ocena realizacji planu rzeczowo-finansowego i wykorzystania dotacji z NFRZK w roku 2005 i I kwartale 2006” oraz przyjęło założenia programowo-organizacyjne grudniowych obrad plenarnych SKOZK.

Ostatnie posiedzenie Prezydium SKOZK w 2006 r. odbyło się **27 października** w klasztorze Karmelitów na Piasku, gdzie członkowie Prezydium SKOZK zapoznali się z walorami historyczno-artystycznymi obiektu, przeprowadzonymi tu pracami oraz zamierzeniami na przyszłość. W następnym punkcie obrad wysłuchano informacji dyrektora ZRZZK o realizacji planu rzeczowo-finansowego za trzy kwartały 2006 r. oraz dokonano niezbędnych korekt w tym planie. Istotnym zagadnieniem, którym zajęli się członkowie Prezydium SKOZK na tym posiedzeniu było pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej na odnowę zabytków w kontekście dotychczasowej działalności SKOZK. Temat przybliżył prof. Jerzy Zdrada, przewodniczący Komisji Finansowej SKOZK. Prezydium zajęło stanowisko, w trosce o kontynuację istnienia NFRZK, iż nie należy zmieniać wewnętrznych przepisów SKOZK, aby dostosować je do przepisów innych funduszy, lecz według dotychczasowych zasad współfinansować dobrze przygotowane, precyzyjnie ustalone zakresy prac konserwatorskich, niezależnie od ewentualnie równoległe prowadzonych prac w innych zakresach z pozostałych funduszy (np. europejskich).

Podczas swych posiedzeń Prezydium SKOZK w 2006 r. przyjęło następujące uchwały:

w dniu 7 lutego:

- Uchwała Nr 1/2006 w sprawie przyjęcia projektów dokumentów do przedłożenia zebraniu plenarnemu na posiedzeniu 10 marca 2006 r.
- Uchwała Nr 2/2006 w sprawie uruchomienia środków NFRZK oraz rozpoczęcia procedur w obiektach objętych projektem planu rzeczowo-finansowego z NFRZK na rok 2006
- Uchwała Nr 3/2006 w sprawie umorzenia dotacji zwrotnej z NFRZK dla obiektu przy al. Słowackiego 7

w dniu 25 kwietnia:

- Uchwała Nr 4/2006 w sprawie oceny realizacji planu finansowo-rzeczowego odnowy zabytków Krakowa za I kwartał 2006 r. i uruchomienia środków z rezerwy NFRZK
- Uchwała Nr 5/2006 w sprawie zmiany kwalifikacji dotacji z NFRZK ze zwrotnej na bezzwrotną w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa na rok 2006

- Uchwała Nr 6/2006 w sprawie zmiany kwalifikacji dotacji z NFRZK ze zwrotnej na bezzwrotną dla obiektów przy al. Słowackiego 7, ul. Gołębiej 6 oraz przy ul. Dworskiej 4
  - Uchwała Nr 7/2006 w sprawie odstąpienia od dochodzenia egzekucji wierzytelności wobec p. Iwona Nowiny Konopki dla obiektu pałacowo-parkowego w Krakowie-Kościelnikach przy ul. Dybowskiego 2
- w dniu 11 lipca 2006:**
- Uchwała Nr 8/2006 w sprawie oceny realizacji planu finansowo-rzeczowego odnowy zabytków Krakowa za pierwsze półrocze 2006
  - Uchwała Nr 9/2006 w sprawie zmian w Zasadach finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa ze środków NFRZK
  - Uchwała Nr 10/2006 w sprawie przesunięcia terminu dochodzenia wierzytelności wobec p. Iwona Nowiny Konopki dla obiektu pałacowo-parkowego w Krakowie-Kościelnikach przy ul. Dybowskiego 2
- w dniu 19 września:**
- Uchwała Nr 11/2006 w sprawie niezbędnych korekt w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa na rok 2006
  - Uchwała Nr 12/2006 w sprawie zmiany dotacji ze zwrotnej na bezzwrotną dla obiektu pałac Tarnowskich przy ul. Sławkowskiej 13/15
  - Uchwała Nr 13/2006 w sprawie sposobu wykorzystania dotacji bezzwrotnej z NFRZK przyznanej dla budynku przy ul. Grodzkiej 27
- w dniu 27 października:**
- Uchwała Nr 14/2006 w sprawie oceny realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa za trzy kwartały 2006 r. i niezbędnych korekt planu.

3. Komisje problemowe, a to: Komisja Programowania i Oceny Realizacji, Komisja Finansowa, Komisja Informacji i Inicjatyw Społecznych oraz Komisja Prawno-Organizacyjna pracowały zgodnie z obowiązującym regulaminem Komitetu i wykazywały się znaczną aktywnością w przygotowywaniu niezbędnych na posiedzenia informacji, wniosków, opinii, analiz i uchwał. Sprawozdania z działalności komisji problemowych SKOZK zawarte zostały w dalszej części niniejszego sprawozdania.

Członkowie Komisji Prawno-Organizacyjnej, a zwłaszcza jej przewodniczący, każdorazowo powoływani są w skład komisji uchwał Komitetu, uczestniczą w przygotowaniu projektów uchwał, prezentują te projekty na obradach plenarnych i Prezydium. Przewodniczący Komisji opiniuje na bieżąco wiele spraw wnoszonych do rozstrzygnięcia przez przewodniczącego SKOZK i przez ZRZZK.

Oprócz stałych komisji problemowych Prezydium SKOZK powołuje doraźne zespoły. Jak co roku, również w 2006 r., pracował, powołany przez przewodniczącego SKOZK, zespół do przejrzenia wniosków o dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich z NFRZK i dokonania wstępnego wyboru obiektów do planu odnowy zabytków Krakowa na rok 2007. Zespół pracował pod kierunkiem prof. Bogusława Krasnowolskiego w składzie: Zbigniew Beiersdorf, ks. dr Józef Nowobilski, Janusz Smólski, Jan Janczykowski, Jerzy Zbiegień, Genowefa Zań-Ograbek, Tadeusz Murzyn, Tadeusz Prokopiuk.

W czasie od 28 listopada 2006 r., na pięciu kilkugodzinnych spotkaniach, zespół dokonał przeglądu wniosków o dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich w 2007 r., wybrał obiekty zabytkowe, w których konieczne jest dofinansowanie prac w 2007 r., określił zakresy niezbędnych prac w wybranych do planu obiektach oraz zaproponował wysokości dofinansowania. Współdziałając z przewodniczącym Społecznego Komitetu, Zarządem Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa i Biurem SKOZK, przygotował projekt planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2007 r.

W końcu grudnia 2006 r. i na początku stycznia 2007 r. przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka przeprowadził konsultacje dot. projektu ww. planu z przedsta-

wicielami władz regionalnych i głównymi beneficjentami NFRZK: wojewodą małopolskim Maciejem Klimą, marszałkiem województwa małopolskiego Markiem Nawarą, metropolitą krakowskim ks. kard. Stanisławem Dziwiszem, prezydentem m. Krakowa prof. Jackiem Majchrowskim, rektorem UJ prof. Karolem Musiołem. Przewodniczący Społecznego Komitetu odbył wiele rozmów z wnioskodawcami, osobiście wizytował wiele obiektów, zarówno wymagających kontynuacji prac, jak i nowo rozpoczynanych.

4. Zgodnie z Regulaminem SKOZK obsługę organizacyjno-merytoryczną i techniczną obrad plenarnych, posiedzeń Prezydium oraz zespołów i komisji problemowych Komitetu prowadziło Biuro SKOZK. Biuro prawidłowo realizowało także wszystkie inne zadania, które wynikają z Regulaminu Biura i bieżących zaleceń kierownictwa Komitetu i Kancelarii Prezydenta RP.

II. Działalność programowa i w zakresie oceny realizacji

Zasadniczym zadaniem Komitetu w ramach działalności programowej jest pełna realizacja rocznego planu odnowy zabytków Krakowa finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, opracowanego na podstawie wniosków o dofinansowanie prac, złożonych przez właścicieli obiektów zabytkowych przy uwzględnieniu stanowiska wojewódzkiego i miejskiego konserwatora zabytków, inicjatyw własnych Społecznego Komitetu, oraz propozycji Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa jako inwestora zastępczego.

Działalnością programową w ramach SKOZK zajmuje się Komisja Programowania i Oceny Realizacji, która w 2006 r., poprzez wypracowanie odpowiednich informacji, analiz, opinii, ocen i propozycji, dbała o trafny wybór zadań do planu odnowy zabytków Krakowa z NFRZK, a także – poprzez kontrolę realizacji – o właściwe korekty planu w ciągu roku, gwarantujące pełne wykorzystanie środków NFRZK, oraz – poprzez bieżącą całoroczną kontrolę na różnych etapach prac – o uzyskanie wysokiej jakości i terminowości realizowanych zadań.

Komisja odbyła pięć plenarnych posiedzeń w dniach: 2 lutego, 19 kwietnia, 4 lipca, 14 września i 24 października 2006 r. oraz szereg spotkań w zespołach wypracowujących opinie w sprawach: przygotowania projektu planu, opinii do umorzeń dotacji zwrotnych przyznawanych prywatnym inwestorom, opracowania nowego druku wniosku o dofinansowanie prac w obiektach zabytkowych Krakowa oraz w bieżących sprawach zgłaszanych do Komisji związanych z procesem rewaloryzacji.

Jeśli chodzi o realizację uchwalonego przez Społeczny Komitet planu rzeczowo-finansowego na 2006 r., to został on wykonany w całości. Osiągnięto planowane wpływy w wys. 37 935 686 zł, w tym dotacja z budżetu państwa, za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP – 37 500 000 zł.

W wyborze zadań do planu Komitet kierował się najpilniejszymi potrzebami w zakresie rewaloryzacji zabytków Krakowa, zawartymi w przyjętym programie na lata 2004-2010. Konsekwentnie stosowano zasadę kontynuacji zadań i dążenia do osiągnięcia końcowych efektów rzeczowych, zarówno całościowych jak i częściowych. Przeprowadzone w ciągu roku korekty zapewniły optymalną realizację przyjętego planu finansowo-rzeczowego oraz pełne wykorzystanie środków będących w dyspozycji SKOZK.

W hierarchii zadań naczelne miejsce niezmiennie zajmował Wawel z zamkiem królewskim i katedrą, następnie historyczne centrum Krakowa z zespołem ulicy Kanoniczej, bazyliką Mariacką, Sukiennicami, dalej Kazimierz jako obszar przenikania się dwóch kultur (chrześcijańskiej i żydowskiej), najcenniejsze obiekty Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz kościoły i zespoły klasztorne o najwyższych wartościach historycznych.

Pomocą finansową objęto również pojedyncze zespoły na obrzeżach miasta oraz obiekty, których rewaloryzacji podjęli się właściciele prywatni.

Realizując regulaminowy obowiązek kontrolowania prac finansowanych z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, członkowie komisji w ciągu 2006 r. uczestniczyli w pracach licznych komisji typowania robót, przeglądu i oceny realizacji oraz odbiorów końcowych, organizowanych przez ZRZZK, służby konserwatorskie i inwestorów indywidualnych. Dało to możliwość bieżącej kontroli nad przebiegiem procesu inwestycyjnego, możliwość konsultacji i merytorycznych uzasadnień zmian zakresów rzeczowych, o które występował inwestorzy.

Komisja Programowania i Oceny Realizacji z uznaniem stwierdza, że prowadzone w ciągu ubiegłego roku działania w niżej opisanych obiektach przyniosły znaczny postęp w pracach pod względem jakości i terminowości, a także znaczące efekty konserwatorskie.

Wzgórze Wawelskie. W wawelskiej archikatedrze, realizując przyjęty plan konserwacji kolejnych kaplic, prowadzono prace w królewskiej, grobowej kaplicy Stefana Batorego. Konserwacja obejmuje tu zarówno architekturę, jak i cenny wystrój z manierystycznym nagrobkiem królewskim – dziełem florenckiego artysty Santi Gucciego i manierystyczną dekoracją malarską z końca XVI w. autorstwa Kaspra Kurcza. Prace przyniosły cenne odkrycia nieznannej dekoracji malarskiej ufundowanej przez Władysława Jagiełłę, wykonanej przez malarzy ruskich – jest to jedna z pięciu zachowanych w Polsce polichromii wschodnich. Prowadzono prace konserwatorskie w Muzeum Katedrałnym, gdzie zakończono kompleksowy remont dachu oraz prace konserwatorskie przy elewacjach północnej i wschodniej.

W **Zamku Królewskim** – po zakończeniu zasadniczego etapu prac konserwatorskich w pałacu prowadzono prace w jego otoczeniu, a zwłaszcza przy systemie murów fortyfikacyjnych. Ukończono III etap konserwacji wschodnich murów obwodowych oraz dwóch odcinków murów tzw. fortyfikacji kleszczowej. Kontynuowano rozpoczęty w roku ubiegłym kompleksowy remont dzisiejszego budynku nr 7, składającego się z trzech gotyckich kamienic. We wnętrzach odkryto relikty archeologiczne oraz system ogrzewania powietrznego z piecem tzw. hypocaustum. Zakończono remont drogi prowadzącej na wzgórze przez Bramę Herbową.

W **historycznym centrum miasta** kontynuowano prace w zabytkowych budowlach świeckich i sakralnych.

W **bazylice Mariackiej** zakończono prace konserwatorskie w kaplicach: św. Antoniego i św. Łazarza. Problemem w tej świątyni jest zawilgocenie niektórych partii murów. Konieczny był remont i uzupełnienie odcinka kanału osuszającego przy wieży Hejnałowej, w czasie którego odkryto najstarsze wątki fundamentowe.

W **kościelach św. Wojciecha** zakończono trwający dwa sezony konserwatorski remont elewacji zarówno w partii naziemnej, jak i w rejonie ekspozycji archeologicznej.

Wieloletnim zadaniem jest kompleksowa rewaloryzacja cennego, barokowego **pałacu Krzysztofora** przy Rynku Głównym 35, mieszczącego główną ekspozycję Muzeum Historycznego m. Krakowa. W bieżącym roku prowadzone były w średniowiecznych piwnicach prace, których zakończenie planowane jest na I kwartał przyszłego roku. W czasie robót odkryto fragmenty polichromii oraz pierwotnej zabudowy. Rozpoczęte w bieżącym roku prace są wstępem do kompleksowego remontu, który po uregulowaniu spraw własnościowych kontynuowany będzie w latach następnych.

W **zespole pałaców miejskich przy ul. Kanoniczej** ukończono, osiągając znakomity efekt konserwatorski kompleksowy remont gotycko-renesansowego **pałacu biskupa Erazma Ciołka** z początku XVI w., z ujawnionym w toku wieloletnich prac badawczych i konserwatorskich bogatym wystrojem architektoniczno-rzeźbiarskim i malarskim, pochodzącym z czasu budowy i późniejszych przekształceń. Dokończono konserwację

ścian piwnic i wykonano mur od strony podwórca. Wieloletni remont tego pałacu wiąże się nierozdzielnie z osobą dr. Andrzeja Fischingera, nieżyjącego już członka Prezydium SKOZK. W kamienicach przy ul. Kanoniczej 11 wykonano izolację piwnic, a w d. **pałacu Górków** przy ul. Kanoniczej 24 oddanym do użytku po kompleksowym remoncie wykonano konserwację piwnic przygotowanych do zagospodarowania przez użytkownika – Państwową Służbę Konserwatorską.

W **kwartałach uniwersyteckich** kontynuowano prace w **Collegium Maius**, gdzie wykonano konstrukcyjne zabezpieczenie stropów. W **Collegium Novum** wykonano remont konserwatorski wewnętrznego dziedzińca południowego, odnowiono elewacje, kamieniarkę oraz stolarkę okienną, wykonano konserwatorski remont sali nr 45. Kontynuowano remont **Collegium Witkowskiego**, gdzie ukończono prace we wnętrzach na I i II piętrze oraz rozpoczęto remont konserwatorski elewacji. W **Collegium Wróblewskiego** zakończono remont konserwatorski piwnic. Rozpoczęto prace remontowe w zespole budynków **Instytutu Filologicznego przy ul. Gołębiej 20**, gdzie wykonano nowe pokrycie dachu i I etap konserwacji elewacji z wymianą stolarki.

Efektem konserwatorskim tego roku jest odnowienie elewacji d. **Arsenału Królewskiego** służącego potrzebom UJ, przy ul. Grodzkiej 64. Kontynuowano remont konserwatorski we wnętrzach **pałacu Pusłowskich** przy ul. Westerplatte 10, również zajmowanego przez UJ.

Współfinansowaną kontynuację remontów w zabytkowych budynkach **Collegium Medicum UJ i Szpitala Uniwersyteckiego** w zespole ulicy Kopernika. Ukończono roboty konstrukcyjne przy sklepieniu kościoła w zespole szpitalnym św. Łazarza przy Klinice Dermatologii. Planowane są w tym kościele dalsze prace konserwatorskie w jego cennym wnętrzu.

Udzielono znaczącej pomocy innym krakowskim wyższym uczelniom, i tak: w d. **Pałacu Królewskim na Łobzowie**, obecnie siedzibie Politechniki Krakowskiej, kontynuowano remont konserwatorski elewacji; zakończono remont budynku **Akademii Pedagogicznej** przy ul. Mazowieckiej, ukończono I etap remontu elewacji w **Akademii Sztuk Pięknych** od strony ul. Basztowej. W **Polskiej Akademii Umiejętności**, we współpracy z PAU i Fundacją na rzecz Nauki Polskiej wykonano izolację murów fundamentowych elewacji tylnej budynku przy ul. św. Jana 26, gdzie mieścić się będzie nowoczesne archiwum PAU. W d. **Collegium Godlewskiego** przy al. Mickiewicza 21, siedzibie **Akademii Rolniczej**, ukończono konserwatorski remont elewacji frontowej. W **Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej** przy ul. Straszewskiego zakończono I etap prac remontowych elewacji wraz z wymianą stolarki okiennej. W d. **Fundacji Aleksandra Lubomirskiego**, obecnie **Akademii Ekonomicznej**, przy ul. Rakowickiej kontynuowano remont konserwatorski wnętrz oraz dziedzińca. W d. **pałacu Sanguszków**, obecnie siedzibie **Papieskiej Akademii Teologicznej**, przy ul. Franciszkańskiej 1 / Brackiej 17 odnowiono stylową stolarkę okienną w elewacjach frontowych.

Z pomocy finansowej SKOZK skorzystały również **szkoły średnie**, i tak: w d. **Akademii Handlowej** przy ul. Kapucyńskiej 2 (obecnie Zespół Szkół Ekonomicznych Nr 1) kontynuowano konserwację elewacji jako eksperymentalną realizację z użyciem tzw. cementów romańskich – efekt unijnego projektu badawczego, w którym brała udział Polska, dotyczącego uruchomienia produkcji historycznego materiału budowlanego szeroko stosowanego na przełomie XIX i XX w. w całej Europie. Po dwóch etapach realizacji efekt estetyczny spotkał się z wysokim uznaniem komisji konserwatorskich.

Zakończono prace przy elewacjach **Gimnazjum Nr 1** przy ul. Bernardyńskiej 7 – w roku 2006 wykonano remont elewacji podwórkowych. Rozpoczęto prace przy **Gimnazjum Nr 2** przy ul. Studenckiej 13 od wymiany stolarki okiennej, po czym rozpocznie się konserwacja ceglanych elewacji.

Pomocy finansowej udzielono krakowskim teatrom. W **Starym Teatrze** wykonano I etap remontu konserwatorskiego Sali H. Modrzejewskiej.

Wykonano wzmocnienie fundamentów i renowację elewacji budynku administracyjnego **Teatru im. J. Słowackiego** przy pl. Św. Ducha 4. Dokończono remont wnętrz **Opery Krakowskiej** przy ul. św. Tomasza, zakończono kolejny etap remontu elewacji **Krakowskiej Filharmonii**.

W historycznych zespołach sakralnych kontynuowano prace konserwatorskie rozpoczęte w poprzednich latach.

W **kościelach św. Barbary** Ojców Jezuitów wykonano, z wykorzystaniem środków z tzw. funduszu norweskiego, remont i wzmocnienie więźby dachowej i sygnaturki.

We wczesnobarokowej **świątyni pw. św. św. Piotra i Pawła** – konserwowanej sukcesywnie od wielu lat – wykonano konserwację kaplicy Najświętszego Sakramentu, przenosząc na rok przyszyły dokończenie rekonstrukcji odsłoniętej w czasie prac polichromii na ścianach tarczowych kaplicy.

W zespole **kościół i klasztor Franciszkanów** kontynuowano konserwatorski remont wystroju kaplicy św. Elżbiety (I etap), wykonano konserwację epitafiów w krużgankach klasztornych. W **zespole dominikańskim** wykonano I etap konserwacji wystroju wnętrza kaplicy Lubomirskich, zabezpieczono doraźnie zewnętrzne kamienne pokrycie kopuły kaplicy Myszkowskich, zakończono konserwację techniczną dwóch kwater gotyckiego polipptyku dominikańskiego. W **kościelach św. Idziego** wykonano remont konserwatorski muru ogrodzeniowego. W **zespole klasztornym Franciszkanów-Reformatów** wykonano kolejny etap izolacji murów fundamentowych kościoła i klasztoru. W krużgankach **klasztoru Sióstr Wizytek** ukończono konserwację ołtarza Franciszka Ksawerego.

W **zespole klasztornym Bernardynów** zakończono I etap prac konserwatorskich w prezbiterium kościoła, w części chóru zakonnego przy dekoracji sklepienia, ścian oraz drewnianego wyposażenia. W trakcie prac odsłonięto XVII-wieczną dekorację malarską w partii gzymsu oraz dwóch wnękach arkadowych. Znacznie zaawansowano remont dachu nad budynkami klasztornymi, wykonano projekt konserwacji studni św. Szymona wraz z uporządkowaniem jej otoczenia.

W **zespole klasztornym Karmelitów na Piasku** zakończono kilkuletnią konserwację dekoracji malarskiej sklepienia i ścian kaplicy Matki Bożej Piaskowej.

W **bazylicy św. Floriana** wykonano prace konserwatorskie przy dekoracji ścian sklepień i drewnianym wyposażeniu nawy głównej, dwóch naw bocznych i rozpoczęto prace w kruchcie wejściowej, planowane zakończenie prac przed okresem wielkanocnym. Ujawniono i wyeksponowano XVIII-wieczną polichromię na filarach nawy w postaci rokokowych zacheuszy. Przywrócono marmurzację i złożone ornamenty czterech arkadowych wejść do kaplic.

W **kościelach św. Andrzeja**, w **zespole klasztornym Klarysek** wykonano I etap kompleksowych prac konserwatorskich w kaplicy zakonnej przyległej do wnętrza kościoła św. Andrzeja. W trakcie usuwania cementowych tynków natrafiono na ogromny problem zawilgocenia i zagrzybienia ścian kaplicy, który wymaga rozwiązania poprzedzającego rozpoznaniem badawczym.

W **kościelach św. Krzyża** ukończono po czterech sezonach remont konserwatorski elewacji wraz z remontem witraży oraz wymianą pokrycia wieży i kaplic bocznych.

Kontynuowano wieloletnie prace przy najlepiej zachowanym, północnym fragmencie **średniowiecznych fortyfikacji Krakowa** – na odcinku murów pomiędzy Bramą Floriańską i basztą Stolarską. Prowadzone prace mają na celu przygotowanie obiektu do uruchomienia przez Muzeum Historyczne nowej trasy turystycznej, do której opracowania projektowe wykonano w 2006 r. ze środków Gminy.

W obrębie dawnego **miasta Kazimierz** kontynuowano prace w monumentalnych zespołach kościelnych i klasztornych. W **kościelach Bożego Ciała** zakończono wieloletnią

konserwację elewacji południowej. Ukończono wymianę pokrycia dachu wraz z remontem więźby. W trakcie tych prac ze zwieńczenia wieży sygnatury zdjęto galkę, w której znajdowała się tuba z dokumentacją poprzednich prac konserwatorsko-remontowych. Do osiągnięcia pełnego efektu pozostaje jeszcze remont konserwatorski elewacji północnej. Rozpoczęto od kaplicy Zwiastowania planowany na następne lata konserwatorski remont cennych wnętrzu tej niezwykle bogato wyposażonej świątyni

W paulińskim **sanktuarium św. Stanisława na Skalce** – po zrealizowaniu szerokiego zakresu prac konserwatorskich w minionych latach, wykonano remont konserwatorski elewacji wschodniej i północnej klasztoru, a także wymianę dachu nad łączącą klasztor i kościół przewiązką. Prowadzone są od wielu lat prace w ogromnym, gotyckim **zespole kościoła św. Katarzyny i klasztoru Augustianów**. W roku bieżącym rozpoczęto remont posadzki w kościele. Zerwano posadzkę w nawie południowej pozostawiając gotyckie płyty nagrobne przewidziane do ekspozycji w nowej posadzce. Na rok przyszły przesunięto termin zakończenia prac izolacyjnych w związku z odkryciem w fosach wokół kościoła najstarszych, gotyckich reliktów zabudowy. W krużgankach klasztoru wykonano konserwację techniczną i estetyczną dwóch gotyckich malowideł.

W obrębie spotykającego się z coraz większym – w skali światowej – zainteresowaniem dawnego, kazimierskiego **miasta żydowskiego** kontynuowano konserwację nagrobków na obu cmentarzach (Remuh z XVI w. i Nowym z początku XIX w.).

W **Starej Bożnicy**, Oddziale Muzeum Historycznego, wykonano konserwację eksponowanych fragmentów polichromii w Sali Śpiewaków i kamiennych obramień okiennych w Sali Modłów. Wykonano również izolację przyziemia bożnicy.

Na terenach położonych **między Plantami a „drugą obwodnicą”** kontynuowano prace w zespole dawnego przedmieścia **Wesoła** – zarówno w zespołach kościelnych, jak i klasztornych, m.in. w kościele Karmelitanek pw. św. Teresy i św. Jana od Krzyża, gdzie ukończono I etap kompleksowej konserwacji niezwykle cennego wyposażenia tzw. drugiej zakrystii.

Spśród zadań dotyczących reprezentacyjnej architektury końca XIX w. prowadzono prace w **kamienicy Łozińskich**, siedzibie Muzeum Narodowego przy ul. Piłsudskiego, oraz w **Domu J. Mehoffera** przy ul. Krupniczej, również oddziale tego Muzeum. W obu obiektach prowadzone są remonty kompleksowe.

Kontynuowano, we współpracy z Gminą Kraków, konserwację wytypowanych nagrobków **cmentarza Rakowickiego**, jednej z najświetniejszych polskich nekropoli. Wykonano konserwację nagrobków: Lewickiego, Knezevicza, Peschla, Szymanowskiego, Gerlińskiego, Germasza, Brodowicza, Scydela, Raczyńskiej, grobowców Pietraszkiewiczów, Jennych i Johnów, Szymanowskiego oraz pomnika Zyblikiewicza.

Spśród najcenniejszych **enklaw zabytkowych poza historycznym centrum miasta** środki Narodowego Funduszu zaangażowane były w ratowanie wczesnobarokowego **eremu Kamedułów na Bielanach**. Po kompleksowej konserwacji kościoła wraz z wyposażeniem prowadzono remont konserwatorski dwóch ostatnich domków eremickich, w których odsonięto oryginalne barokowe polichromie w pomieszczeniach kaplic. Rozpoczęto kompleksowy remont budynku „Schindlerówki”.

Kontynuacja – w ścisłej współpracy z zakonem benedyktynów – prac w **opactwie tynieckim** przyniosła zaawansowanie robót przy remoncie dziedzińca zewnętrznego i przygotowanie do realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej: modernizacji opactwa Benedyktynów.

W zespole **opactwa Cystersów w Mogile** kontynuując wieloletni cykl prac prowadzono konserwację wnętrza krużganków z malowidłami Samostrzelnika. Podjęto decyzję o rekonstrukcji dekoracji sklepień.

We współdziałaniu z Towarzystwem Miłośników Historii i Zabytków Krakowa kontynuowane były prace w zespole **kopca Kościuszki** przy ceglany murze oporowym. Wykonano I etap prac związanych z rekonstrukcją dwóch bram fortecznych.

Konserwacja dzieł obronnych wybitnego zabytku sztuki wojennej – austriackiej **Twierdzy Kraków** z 2. połowy XIX w., prowadzona we współpracy z właścicielami i użytkownikami pozwoliła na kontynuację prac w Forcie Kościuszko – Bastionie V oraz Forcie 49 „Krzesławice”.

W 2005 r. udzielono również pomocy prywatnym inwestorom, którzy podjęli trud ratowania cennych obiektów zabytkowych będących w ich posiadaniu: m.in. dworku „**Rydlówka**” mieszczącego Muzeum Młodej Polski, **kamienicy przy ul. Ariańskiej** ze sgraffitową dekoracją malarską czy **domu** własnego wybitnego architekta **Jana Sasa Zubrzyckiego** przy al. Słowackiego 7.

III. Działalność finansowa

Jednym z priorytetów Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa jest troska o zapewnienie środków na Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa oraz społeczna kontrola prawidłowego i efektywnego ich wykorzystania. Działalność w tym zakresie w ramach Społecznego Komitetu realizowała przede wszystkim Komisja Finansowa. Ustawowa odpowiedzialność za obsługę NFRZK spoczywa na Zarządzie Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa.

W 2006 r. odbyło się pięć posiedzeń Komisji Finansowej (3 lutego, 21 kwietnia, 7 lipca, 18 września, 25 października). Zasadniczym zadaniem Komisji było dbanie o prawidłowy przebieg finansowania procesu rewaloryzacji zabytków Krakowa, dokonywanie niezbędnych korekt planu zapewniających pełne wykorzystanie limitów, wypracowywanie opinii, analiz i ocen dla potrzeb Prezydium i zebrania plenarnego SKOZK. Sprawując kontrolę finansową nad realizacją planu Komisja Finansowa co kwartał analizowała stan zaawansowania finansowego planu.

Uchwalony przez Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa plan finansowo-rzeczowy na 2006 r. zakładał realizację zadań w 103 obiektach, a w wyniku korekt przeprowadzonych w ciągu roku został zwiększony do 107. Wpływy na NFRZK wyniosły 38 044 601 zł, w tym dotacja z budżetu centralnego, za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP – 37 500 000 zł. Na inne wpływy złożyły się: m.in. wpłaty dotacji zwrotnych – 113 050 zł, odsetki bankowe z konta a vista i od lokat terminowych – 284 588 zł, zbiórka do skarbonek – 11 458 zł.

Na pierwszym w 2006 r. posiedzeniu Komisja zapoznała się z informacją ZRZZK o realizacji planu w 2005 r. oraz zaopiniowała projekt planu na rok 2006. Oba te materiały były następnie przedmiotem obrad Prezydium oraz zebrania plenarnego SKOZK.

W dyskusji nad przedstawionymi przez ZRZZK materiałami Komisja wyraziła opinię, że na przestrzeni lat udało się wypracować optymalne wykonanie planu, prawie stuprocentowe. Pozostaje ciągle dylemat, czy odpowiadać na ogromne społeczne zapotrzebowanie i „rozcigać” front robót na większą ilość obiektów, czy też koncentrować środki na mniejszej ich liczbie i osiągać szybsze efekty rzeczowe. Można stwierdzić, że wypracowano „złoty środek” tj. ok. 100 obiektów rocznie, co pozwala na pełne wykorzystanie przyznaných limitów, ale także na kontrolę jakości i terminowości prac. Ta ilość zadań finansowanych corocznie z Narodowego Funduszu pozwala również pozyskać tzw. drugą złotówkę od właścicieli i użytkowników, co znacznie zwiększa środki corocznie angażowane w proces rewaloryzacji. Mankamentem, na który Komisja zwróciła uwagę, jest nieprzygotowanie w wielu przypadkach obiektów do realizacji (brak badań naukowo-historycznych, projektów, koniecznych zezwoleń), co opóźnia rozpoczęcie prac i wymusza korekty planu w ciągu roku. Poprawę sytuacji w tym względzie powinien przynieść nowy druk wniosku o dofinansowanie prac nakładający na inwestora większe obowiązki w zakresie przygotowania obiektu do przyjęcia i pełnego wykorzystania dofinansowania.

Opiniując powyższe materiały Komisja odniosła się również do zaznaczającego się coraz wyraźniej problemu napływu na rynek konserwatorski dodatkowych środków z funduszy unijnych, co znacznie powiększy front inwestycyjny i zwiększy zapotrzebowanie na specjalistyczne firmy konserwatorskie, oraz do problemu coraz szerszego odpływu wykwalifikowanych kadr do krajów Unii Europejskiej. Taka sytuacja może spowodować wejście na rynek konserwatorski firm słabo wykwalifikowanych, co rodzi niebezpieczeństwo obniżenia jakości wykonywanych prac.

W kwietniu Komisja Finansowa zapoznała się z informacją ZRZZK o realizacji planu finansowo-rzeczowego w I kwartale 2006 r. i uznała zaawansowanie planu w tym okresie za prawidłowe. Komisja rozpatrzyła również i pozytywnie zaopiniowała wniosek Kurii Metropolitalnej o przyznanie z rezerwy dodatkowych 200 000 zł na zakończenie remontu w Pałacu Arcybiskupów Krakowskich przed wizytą papieża Benedykta XVI.

Komisja zaopiniowała również wnioski o zmianę dotacji na bezwrotne dla: dworku „Rydłówka”, Bractwa Kurkowego na Celestat i Gminy Kraków dla obiektu przy ul. Grodzkiej 27, oraz wnioski o umorzenie dotacji dla obiektów: al. Słowackiego 7, ul. Dworska 4 i ul. Gołębia 6.

W lipcu Komisja zapoznała się ze stanem realizacji planu finansowo-rzeczowego w pierwszym półroczu 2006 r. i stwierdziła, że wykonanie planu za ten okres jest niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, co wiązało się m.in. z czynnikami, o których była mowa wcześniej. Komisja wyraziła opinię, że należy zaostrzyć kryteria kwalifikacji obiektów do planu, czemu powinno sprzyjać przyjęcie znowelizowanego druku wniosku. Zaproponowana korekta w łącznej kwocie 1 590 000 zł, wynikała z rezygnacji Muzeum Narodowego z dotacji w wys. 1 500 000 zł dla Galerii Sukiennice (na skutek niezyskania środków z tzw. funduszu norweskiego) oraz rezygnacji właścicieli budynku przy ul. Grodzkiej 20 z dotacji w wys. 90 000 zł. W wyniku korekty planu zwiększono dofinansowanie dla 12 następujących obiektów: pałac biskupa Ciołka, ul. Kanonicza 17 (50 000), Dom J. Matejki, ul. Floriańska 41 (200 000), Dom J. Mehoffera, ul. Krupnicza 26 (180 000), pałac Czapskich, ul. Piłsudskiego 10-12 (180 000), Spichlerz, pl. Sikorskiego 6 (120 000), KM Straży Pożarnej, ul. Westerplatte 19 (45 000), Klinika Dermatologii, ul. Kopernika 19 (25 000), klasztor Kamedułów na Bielanych (190 000), klasztor Bernardynów, ul. Bernardyńska 2 (200 000), PAU, ul. Sławkowska 17 (150 000), katedra wawelska (100 000), pałac Pusłowskich, ul. Westerplatte 10 (150 000). Na tym posiedzeniu Komisja Finansowa negatywnie odniosła się do wniosku p. Iwona Nowiny Konopki w sprawie umorzenia dofinansowania zwrotnego w wys. 100 000 zł dla pałacu w Krakowie-Kościelnikach.

Kolejna korekta planu miała miejsce we wrześniu i polegała na zmniejszeniu limitów dla: Sukiennic (900 000) i Magistratu, pl. Wszystkich Świętych 3/4 (200 000), parafii prawosławnej, ul. Szpitalna 24 (150 000), II Kliniki Chirurgii, ul. Kopernika 21 (120 000), parafii Wszystkich Świętych, ul. Kanonicza 11 (45 000), Starej Bożnicy, ul. Szeroka 24 (60 000), Domu J. Mehoffera, ul. Krupnicza 26 (30 000). Zwiększono środki w następujących obiektach gwarantujących ich wykorzystanie: kościół św.św. Piotra i Pawła (60 000), klasztor Paulinów na Skalce (130 000), pałac Pusłowskich, ul. Westerplatte 10 (60 000), Arsenal Królewski, ul. Grodzka 64 (88 000), bud. Zgromadzenia ss. Albertynek, ul. Krakowska 47 (55 000), Muzeum Archeologiczne, ul. Senacka 3 (80 000), Klinika Neurologii, ul. Botaniczna 3 (200 000), Zespół Szkół Ekonomicznych, ul. Kapucyńska 2 (30 000), Magistrat, pl. Wszystkich Świętych 11 (60 000), pałac Krzysztofory, Rynek Główny 35 (100 000), klasztor Bernardynów, ul. Bernardyńska 2 (100 000), PWST, ul. Straszewskiego 2 (50 000), Willa Decjusza (100 000), kościół św. Floriana, ul. Warszawska 1B (130 000), dwór Czeczów, ul. ks. Popieluszki 46 (200 000), Dom J. Matejki, ul. Floriańska 41 (40 000), ASP, pl. Matejki 13 (20 000). Na tym posiedzeniu Komisja Finansowa pozytywnie zaopiniowała wniosek właścicieli

d. pałacu Tarnowskich przy ul. Sławkowskiej 13/15 o umorzenie pozostającej do spłaty ostatniej raty dofinansowania zwrotnego w wys. 100 000 zł.

W październiku 2006 r. Komisja zapoznana się z informacją ZRZZK o realizacji planu finansowo-rzeczowego za trzy kwartały 2006 r. i zaopiniowała proponowaną korektę polegającą na zmniejszeniu środków w 4 obiektach: Sukiennice (400 000), klasztor Pijarów (285 000), klasztor Franciszkanów (95 000), Zespół Szkół Mechanicznych (48 000), oraz zwiększeniu w pięciu: dwór Czeczów (400 000), kopiec Kościuszki (30 000), Theatrum Anatomicum UJ (120 000), Arsenal Królewski UJ (95 000), dwór „Rydłówka”, ul. Tetmajera 28 (7 000).

Ostatnia korekta planu miała miejsce w grudniu 2006 r. Polegała ona na zmniejszeniu, decyzją przewodniczącego SKOZK, zgodnie z upoważnieniem Prezydium z dnia 19 września 2006 r., środków w 3 obiektach: Sukiennice (158 000), pałac Krzysztofory (250 000), Dom J. Mehoffera (14 000) oraz zwiększeniu w 3 obiektach: bazylika Mariacka (86 000), Collegium Novum (49 000), I Klinika Chirurgii (100 000).

W ocenie Komisji Finansowej tak liczne korekty przeprowadzane w ciągu roku 2006 świadczą nie tylko o konieczności lepszego przygotowania planu finansowo-rzeczowego, ale także o konieczności wypracowania relacji pomiędzy Narodowym Funduszem a funduszami unijnymi, tak aby połączone środki poszerzały front inwestycyjny, a nie ograniczały go i zmuszały do tak licznych korekt.

W lipcu w Biurze SKOZK oraz w ZRZZK odbyła się kontrola przeprowadzona przez audytorów wewnętrznych Kancelarii Prezydenta RP, p. Małgorzatę Makowską i p. Pawła Łazickiego. Tematem kontroli było wykorzystanie środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i ocena realizacji wydatków budżetowych przekazanych przez Kancelarię Prezydenta RP w 2005 r. i I kwartale 2006 r.

W grudniu odbyła się kontrola finansowo-budżetowa działalności Biura Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa za okres 1 stycznia 2006 r. – 30 listopada 2006 r. przeprowadzona przez p. Grażynę Druś – dyrektora Biura Finansowego Kancelarii Prezydenta RP. Przedmiotem kontroli była ocena wykonania budżetu Biura za okres 11 miesięcy 2006 r., sprawdzenie terminowości przekazywania składek z tytułu ubezpieczeń społecznych, funduszu pracy oraz zaliczek na podatek dochodowy, ustalenie zgodności dokonywanych wydatków na podstawie dokumentacji źródłowej i ich zgodności z klasyfikacją budżetową. Kontrola dotyczyła także Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa, gdzie sprawdzano wykorzystanie środków przekazywanych z Kancelarii Prezydenta RP na Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa za pierwsze trzy kwartały 2006 r. Zarówno wyniki audytu, jak i kontroli finansowo-budżetowej są korzystne dla obu jednostek.

Wzorem lat ubiegłych, dążąc do zabezpieczenia środków na Narodowy Fundusz przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka wspólnie z prezydentem miasta prof. Jackiem Majchrowskim i wojewodą małopolskim Witoldem Kochanem wystąpili w maju do Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego o spowodowanie przyznania w 2007 r. dotacji celowej z budżetu centralnego na NFRZK w wys. 45,5 mln zł, otrzymanej za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP. Wystąpienie to zawierało również informację o potrzebach i planach konserwatorskich Krakowa na 2007 r.

IV. Działalność informacyjna i propagandowa

Działalność informacyjna i propagandowa Społecznego Komitetu realizowana była głównie przez Komisję Informacji i Inicjatyw Społecznych. W 2006 r. Komisja ta, poprzez organizowanie obrad, stałe kontakty z mediami i publikację wydawnictw, starała się zwracać uwagę opinii publicznej na uzyskane efekty prac remontowo-konserwatorskich w obiektach zabytkowych Krakowa i dalsze potrzeby w tej dziedzinie.

W 2006 r. odbyły się dwa posiedzenia Komisji Informacji i Inicjatyw Społecznych, które prowadził doc. Andrzej Kurz, przewodniczący Komisji:

- 19 stycznia 2006 w Muzeum Archidiecezjalnym w Krakowie. Po obejrzeniu w towarzystwie dyr. Muzeum, ks. Józefa Nowobilskiego wystawy „W holdzie Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II” i pokoi, w których mieszkał Karol Wojtyła, przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka poinformował zebranych m.in. o spotkaniu 13 stycznia 2006 kierownictwa SKOZK z nowo wybranym Prezydentem RP Lechem Kaczyńskim, który po swoim poprzedniku kontynuuje patronat nad odnową zabytków krakowskich, oraz przekazał informację o propozycjach obiektów zabytkowych planowanych do remontu w 2006 r. W wyniku dyskusji Komisja uznała za niezbędne udzielanie przez SKOZK pomocy w odnowie miejsc związanych z życiem w Krakowie Karola Wojtyły i krajobrazem kulturowym, w którym kształtowała się jego osobowość.
- 21 czerwca 2006 w pałacu Krzysztofory. Posiedzenie poprzedziło zwiedzenie remontowanych piwnic, gdzie kolejne warstwy architektoniczne unaocznily rozwój działki lokacyjnej. Ukazała się m.in. tzw. wieża lokacyjna z 1257 r., odkryte zostały kamienne portale nieużytkowanych piwnic i resztki polichromii z motywami florystycznymi. Informacji udzielał dyr. Muzeum Historycznego m. Krakowa Michał Niezabitowski, projektant p. Marek Cempla, kustosz dr Grażyna Lichończak-Nurek i inspektor nadzoru inż. Andrzej Głanowski.

Podczas prezentacji w Sali Fontany przy wykorzystaniu przezroczy dokumentacji planowanego remontu kompleksu pałacowego dyr. Michał Niezabitowski zapoznał zebranych z jego zakresem (ok. 24 mln zł) i planowanymi zmianami w organizacji muzeum (przeniesienie biur na podwyższone poddasze, stworzenie powierzchni ekspozycyjnej na II piętrze, zainstalowanie windy). Zamierzenia te będą mogły być zrealizowane pod warunkiem przeprowadzenia remontu całości, a ten będzie możliwy po uregulowaniu spraw własnościowych, co pozwoliłoby także na wykorzystanie środków innych niż tylko miejskie. Postanowiono wystąpić z inicjatywą mediacji przez SKOZK w tej słusznej sprawie, by zoptymalizować remont i wykorzystać możliwe fundusze. W wyniku tej inicjatywy doszło do rzeczowej korespondencji pomiędzy przewodniczącym SKOZK, prezydentem m. Krakowa, wojewodą i marszałkiem małopolskim.

W omawianym okresie Społeczny Komitet wydał dwa Biuletyny SKOZK:

- nr 55 w marcu, zawierający m.in. materiały dotyczące podsumowania dziesięciolecia działalności Społecznego Komitetu pod patronatem Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego i dokumentację bieżącej pracy SKOZK;
- nr 56 w lipcu – Biuletyn otwiera list Prezydenta RP, Lecha Kaczyńskiego, będący podsumowaniem rozmowy Pana Prezydenta z kierownictwem SKOZK na Wawelu 13 stycznia 2006, a zawierający jego decyzje programowe w sprawie odnowy krakowskich zabytków. Ponadto w Biuletynie znajdziemy m.in. wystąpienie przewodniczącego SKOZK, prof. Franciszka Ziejki do Prezydenta RP o przyznaniu środków na NFRZK na rok 2007, sprawozdania z działalności SKOZK w 2005 r., podjęte uchwały oraz plany na 2006 r., słowo na 80-lecie honorowego przewodniczącego SKOZK – prof. Tadeusza Chrzanowskiego, artykuły nt. obiektów odnawianych z NFRZK (Pałac Biskupi, kościół oo. Pijarów, kościół Bożego Ciała i klasztor Kanoników Regularnych Laterańskich), kronikę wydarzeń SKOZK w 1. połowie 2006 r. oraz wspomnienia o zmarłych w ostatnim czasie prof. Józefie Andrzej Gierowskim i Stanisławie Lemie.

Komisja wznowiła cykl spotkań członków SKOZK i konserwatorów zabytków pracujących przy odnowie zabytków Krakowa z przewodnikami miejskimi po Krakowie w obiektach remontowanych ze środków NFRZK. Spotkania, cieszące się dużą popularnością i frekwencją odbyły się:

- 30 października 2006 w pałacu biskupa Erazma Ciolka (informacji udzielili dr hab. Bogusław Krasnowolski, Waldemar Niewalda) – przeznaczonym dla Muzeum Narodowego,
- 27 listopada 2006 w Pałacu Biskupów Krakowskich (ks. dr Józef Nowobilski),
- 18 grudnia 2006 w kościele Bernardynów (o. Fidelis Maciołek, prof. Józef Nykiel, p. Barbara Ferdek).

Trwa współpraca z czasopismem „Renowacje i Zabytki”, które zamieszcza materiały dotyczące odnowy zabytków Krakowa, specjalistyczne artykuły dotyczące rewaloryzacji, sprawozdania i plany odnowy zabytków.

W listopadzie, jak co roku, wydany został dwustronny kalendarz ścienny na rok następny. Autorami projektu są artysta plastyk Ryszard Melliwa i fotografik Michał Grychowski. Fotografie przedstawiają krużganki odrestaurowanego pałacu biskupa Erazma Ciolka oraz zrekonstruowane ogrody królowej Bony na Wawelu. Kalendarz przeznaczony jest dla członków i gości grudniowego posiedzenia SKOZK oraz darczyńców Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Obok numeru konta Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa widnieje logo SKOZK i wizerunek skarby.

Na bieżąco jest redagowany, drukowany na koniec kwartału, a następnie rozsyłany wszystkim członkom SKOZK oraz dziennikarzom poruszającym tematykę odnowy zabytków krakowskich serwis informacji z działalności SKOZK.

Strona internetowa SKOZK www.skoz.krakow.pl (w wersji językowej polskiej i angielskiej) jest na bieżąco uaktualniana. Zawiera ona m.in. podstawowe dokumenty SKOZK (regulaminy, zasady finansowania), znowelizowany w 2006 r. formularz wniosku o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, skład osobowy Społecznego Komitetu, dokumentację fotograficzną.

Komisja Informacji i Inicjatyw Społecznych, jak w każdym roku, dbała o obecność przedstawicieli mediów na posiedzeniach plenarnych SKOZK, posiedzeniach komisji problemowych oraz komisji konserwatorskich i odbioru prac w odnowionych ze środków NFRZK obiektach. Na bieżąco starano się też o ułatwianie kontaktów prasy, radia i telewizji z kierownictwem SKOZK. Na szczególne uznanie zasługuje fakt żywego zainteresowania i zaangażowania, zwłaszcza ze strony dziennikarzy prasowych i telewizyjnych, oraz informowania na bieżąco opinii publicznej w czasie batalii o przyznanie przez Sejm środków finansowych na odnowę zabytków Krakowa. Wynikiem zainteresowania lokalnej prasy są liczne publikacje na temat odnowy zabytków Krakowa i efektów działalności SKOZK. Krakowski ośrodek telewizji publicznej kilkakrotnie wyemitował programy zrealizowane z inicjatywy SKOZK, obrazujące problematykę odnowy zabytków Krakowa, m.in. programy red. Izabeli Pieczary „Odnowiony Kraków”. Najczęściej wypowiadali się w nich przewodniczący SKOZK – prof. Franciszek Ziejka i wiceprzewodniczący – dr hab. Bogusław Krasnowolski.

Smutna okoliczność śmierci honorowego przewodniczącego SKOZK prof. Tadeusza Chrzanowskiego 24 grudnia 2006 spowodowała, oprócz udziału przedstawicieli mediów w pogrzebie Profesora, ukazanie się we wszystkich krakowskich dziennikach artykułów na Jego temat. Przypomniano m.in. fakty z bogatego życiorysu prof. Tadeusza Chrzanowskiego, jego zasługi na polu polskiej kultury, w tym dla ratowania zabytków, bogaty dorobek naukowy, wszechstronność humanisty, sarmatyzm, przyznane odznaczenia.

Uwagi końcowe

Wydarzeniem roku było spotkanie 13 stycznia 2006 r. na Wawelu Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego z kierownictwem SKOZK, na którym Prezydent oświadczył, iż przyjmuje patronat nad odnową zabytków Krakowa i działaniami Społecznego Ko-

mitetu Odnowy Zabytków Krakowa. Prezydent RP zobowiązał się do podejmowania działań zmierzających do zwiększania środków przeznaczanych z budżetu państwa na Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP.

W wyniku tych działań SKOZK w 2006 r. dysponował dofinansowaniem z budżetu państwa w wys. 37,5 mln zł, tj. o 7 mln więcej niż w 2005 r., a w roku 2007 będzie dysponował kwotą 45,5 mln zł, tj. o 8 mln więcej niż w 2006 r. Pozwoliło to Komitetowi w 2006 r. po raz kolejny zanotować pełną realizację planu odnowy zabytków Krakowa tak w wymiarze rzeczowym, jak i finansowym.

Zwiększone środki w 2006 r. Komitet w znacznej części przeznaczył na prace remontowo-konserwatorskie w zabytkowych obiektach Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także innych uczelni i instytucji służących nauce i edukacji. Ten kierunek konserwatorskiego inwestowania w obiekty zabytkowe służące nauce potwierdziło zebranie plenarne Komitetu w dniu 5 grudnia 2006 r.

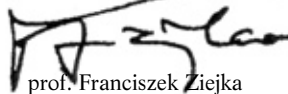
Za najważniejszy efekt rzeczowy roku 2006 należy uznać zakończenie wieloletnich i kosztownych prac remontowo-konserwatorskich w pałacu biskupa Erazma Ciolka przy ul. Kanoniczej 17, przeznaczonym dla potrzeb Muzeum Narodowego w Krakowie.

Uzyskanie planowanych efektów rzeczowych, pełne i prawidłowe wydatkowanie w 2006 r. środków Narodowego Funduszu było możliwe dzięki dobrej współpracy Komitetu z wszystkimi uczestnikami procesu odnowy zabytków Krakowa, a w szczególności z władzami oraz służbami wojewódzkimi i miejskimi, z konserwatorami zabytków wojewódzkim i miejskim, Zarządem Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa, właścicielami i użytkownikami obiektów zabytkowych.

Słowa podziękowania Komitet kieruje do parlamentarzystów Małopolski oraz do Sejmu i Senatu RP za zrozumienie potrzeb rewaloryzacyjnych Krakowa i korzystne decyzje w tej sprawie.

Szczególnie serdeczne podziękowania Komitet składa Prezydentowi RP prof. Lechowi Kaczyńskiemu za troskę i opiekę, za skuteczny patronat.

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Kraków, 23 stycznia 2007 r.

Zarząd Rewaloryzacji
Zespołów Zabytkowych Krakowa
31-005 Kraków, ul. Bracka 13

Sprawozdanie z wykonania planu odnowy zabytków Krakowa w 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na rok 2006 (w zł)	Plan po korektach (w zł)	Wykonanie w 2006 r. (w zł)	% wykonania	
					(5:5)	(5:4)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
I.	Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa					
1.	Dochody, z tego:	38 230 000	38 054 000	38 044 601	99,5	100,0
	– saldo z 2005 r.	108 914	108 914	108 914	100,0	100,0
	– dotacja z budżetu centralnego poprzez Kancelarię Prezydenta Państwa	37 500 000	37 500 000	37 500 000	100,0	100,0
	– pozostałe wpływy z innych źródeł	621 086	445 086	435 687	70,1	97,9
2.	Wydatki:					
	– remonty obiektów zabytkowych	38 230 000	38 054 000	37 883 573	99,1	99,6
	Stan środków na dzień 31 grudnia 2006	–	–	161 028	–	–
II.	Środki inwestorów powierzone ZRZZK		wg umów o IZ			
1.	Dochody:	–	28 891 578	28 862 775	–	99,9
2.	Wydatki:	–	28 891 578	28 862 775	–	99,9

III. RAZEM:							
– Dochody			66 945 578		66 907 376	–	99,9
– Wydatki			66 945 578	–	66 746 348	–	99,7
IV. Ilość obiektów rewaloryzowanych 121, w tym: z NFRZK	107						

Kraków, 11 stycznia 2007 r.

Główny Księgowy ZP. PZK

Wyszyski... Oleksy

[Signature]
DYREKTOR
mgr inż. Tadeusz Murzyn

Zarząd Rewaloryzacji
Zespołów Zabytkowych Krakowa
31-005 Kraków, ul. Bracka 13

Informacja o realizacji planu odnowy zabytków Krakowa za rok 2006 ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na rok 2006 po korektach (w zł)	Wykonanie za rok 2006 (w zł)	% wykonania (4:3)	Zakres rzeczowy prac	Nakłady finansowe właścicieli (w zł) w inwestorstwie:	
						ZRZZK	własnym *
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Zespół Budowli Wzgórza Wawelskiego	2 600 000	2 599 999,99	100,0	<ul style="list-style-type: none"> – prace konserwatorskie przy odcinkach 1 i 2 murów kleszczowych – prace budowlano-konserwatorskie przy murach obwodowych (odcinki 3-7) – inwentaryzacja geodezyjna odkryć archeologicznych w Ogrodach Królewskich – kontynuacja rewaloryzacji bud. nr 7 – wykonano remont drogi przez Bramę Herbową wraz z remontem instalacji podziemnych – efekt 	220 682	3 879 080

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2.	Pałac Erazma Ciołka ul. Kanonicza 17	2 200 000	2 305 934,74	104,8	– zakończono remont kompleksowy Pałacu wraz z rekonstrukcją i budową murów granicznych – efekt – projekt i wykonanie lapidarium	412 021	1 153 594
3.	d. Pałac Górków ul. Kanonicza 24	300 000	299 936,73	100,0	– wykonanie prac remontowo-budowlanych i konserwatorskich związanych z adaptacją piwnic – efekt	–	–
4.	Kamienica Łozińskich Muzeum Narodowe ul. Piłsudskiego 14	800 000	799 999,99	100,0	– modernizacja i remont budynku głównego – I etap	–	44 710
5.	Pałac Czapskich Muzeum Narodowe ul. Piłsudskiego 10-12	180 000	180 000,00	100,0	– opracowanie projektu wielobranżowego remontu obiektu – I etap	–	1 839
6.	Dom Jana Matejki Muzeum Narodowe ul. Floriańska 41	240 000	240 647,17	100,3	– odtworzenie stolarki okiennej – efekt	–	34 841
7.	Dom Józefa Mehoffera Muzeum Narodowe ul. Krupnicza 26	136 000	135 254,02	99,5	– remont nawierzchni podwórka – wymiana ogrodzenia między podwórkami a ogrodem, izolacja pionowa oraz odprowadzenie wód deszczowych	–	62 642
8.	Spichlerz Muzeum Narodowe pl. Sikorskiego 6	120 000	119 999,99	100,0	– opracowanie projektu wielobranżowego remontu i adaptacji obiektu – I etap	82 276	19 239

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
9.	Muzeum Archeologiczne ul. Senacka 3	400 000	254 059,17	63,5	– wykonano iniekcję wstępną ścian i sklepień – wzmocnienie fundamentów budynku	90 423	37 935
10.	Narodowy Stary Teatr im. H. Modrzejewskiej ul. Jagiellońska 1	500 000	500 000,56	100,0	– wykonanie i rekonstrukcja parkietu w górnym foyer I p. – prace konserwatorskie w Sali Mordrzejewskiej – I etap	609 060	1 000 000
11.	Teatr im. J. Słowackiego pl. Św. Ducha 4 bud. administracji teatru	262 000	262 000,00	100,0	– wzmocnienie fundamentów budynku – I etap	–	76 000
12.	„Opera Krakowska” w Krakowie ul. św. Tomasza 37	90 000	86 853,13	96,5	– dokończenie remontu wnętrza – efekt	–	–
13.	d. Pałac Królewski na Łobzowie Politechnika Krakowska ul. Podchorążych 1	600 000	600 000,00	100,0	– remont konserwatorski elewacji frontowej i skrzydła wsch. – I etap – dofinansowanie	600 000	–
14.	Fundacja Aleksandra Lubomirskiego ul. Rakowicka 27 Akademia Ekonomiczna	300 000	315 000,00	105,0	– remont i zagospodarowanie dziedzińca przed gmachem głównym – efekt – konserwacja bramy budynku głównego – efekt	75 599	36 601
15.	Akademia Pedagogiczna ul. Mazowiecka 43	300 000	315 000,00	105,0	– dofinansowanie remontu kompleksowego bud. „A”	1 215 082	–

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
16.	Plac Matejki 15 Akademia Sztuk Pięknych	390 000	388 924,92	99,7	– dokończenie rekonstrukcji stolarki okiennej od strony podwórca – efekt – konserwacja elewacji od strony ul. Basztowej	–	25 000
17.	Polska Akademia Umiejętności ul. Sławkowska 17	150 000	149 999,90	100,0	– wykonanie izolacji pionowej murów fundamentowych piwnic budynku od strony ul. św. Jana 26 oraz prace konstrukcyjne zabezpieczające przyporę budynku	–	280 000
18.	Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. Ludwika Solskiego ul. Straszewskiego 22	200 000	200 000,00	100,0	– wymiana stolarki okiennej i drzwiowej – efekt	809 165	–
19.	d. Collegium Godlewskiego al. Mickiewicza 21 Akademia Rolnicza	320 000	319 135,40	99,7	– dokończenie konserwacji elewacji frontowej – efekt	–	120 000
20.	Kamienica ul. Bracka 13	200 000	191 807,50	95,9	– rekonstrukcja polichromii na klatce schodowej pomiędzy I a II p. – efekt – renowacja głównej klatki schodowej – II i III kondygnacja, remont wnętrza – efekt	–	–
21.	Gmach Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie ul. Basztowa 22	450 000	450 000,00	100,0	– remont budowlano-konserwatorski elewacji dziedzińca zewnętrznego	87 528	–

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
22.	Kompleks budynków Straży Pożarnej ul. Westerplatte 19	154 000	159 432,41	103,5	– wykonano wzmocnienie posadzenia fundamentów oficyny lewej oraz usunięto awarię podłoża	–	–
23.	d. Kasyno Oficerskie ul. Zyblikiewicza 1/ Westerplatte 17	220 000	229 676,84	104,4	– remont dachu wraz z instalacją przeciwoślodzeniową i odgromową – efekt – osuszenie budynku – I etap	175 604	14 396
24.	d. Willa „Biały Domek” ul. Lubicz 21 Komenda Wojewódzka Policji	200 000	201 687,00	100,8	– osuszenie budynku – wykonanie i montaż płotków przeciwśniegowych	24 999	–
25.	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy ul. Strzelecka 2	325 000	323 703,16	99,6	– remont konserwatorski elewacji – II etap	–	–
26.	Kopiec Kościuszki	530 000	529 959,76	100,0	– konserwacja murów oporowych – rekonstrukcja bram fortecznych przy podjazdach murów zewnętrznych	–	10 272
27.	Collegium Novum – UJ ul. Gołębia 24	649 000	678 665,85	104,6	– zakończono remont konserwatorski sali nr 45 – efekt – remont konserwatorski dziedzińca pld. – dofinansowanie	1 488 293	–
28.	Collegium Witkowskiego – UJ ul. Gołębia 13	700 000	699 999,99	100,0	– zakończono remont konserwatorski II p. – konserwacja elewacji wsch. i pld. – I etap	240 000	40 000

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
29.	Collegium Maius – UJ ul. Jagiellońska 15	300 000	315 000,00	105,0	– opracowanie wielobranżowego projektu techniczno-budowlanego i wykonawczego budynku wraz z dziedzińcem i ogrodem – zabezpieczenie konstrukcyjne stropów – efekt – prace remontowe pomieszczeń nr 8 i 9 – efekt	12 180	87 820
30.	Collegium Wróblewskiego ul. Olszewskiego 2	155 000	151 216,50	97,6	– kontynuacja prac adaptacyjnych piwnic	–	2 600 000
31.	ul. Gołębia 20/ Jagiellońska 18 Instytut Filologiczny UJ	400 000	331 154,00	82,8	– remont konserwatorski elewacji frontowych wraz z wymianą stolarki okiennej	40 000	35 000
32.	Arsenal Królewski – UJ ul. Grodzka 64	583 000	582 940,86	100,0	– remont konserwatorski elewacji budynku i kotwienie narożnika – efekt	–	–
33.	Pałac Pusłowskich ul. Westerplatte 10	560 000	581 119,86	103,8	– kontynuacja remontu konserwatorskiego obiektu	31 334	15 000
34.	Theatrum Anatomicum ul. Kopernika 12	420 000	419 414,01	99,9	– remont konserwatorski elewacji bocznej wsch. części budynku – wykonanie opaski granitowej wokół głównych schodów	–	–
35.	Szpital Uniwersytecki w Krakowie I i II Klinika Kardiologii i Endokrynologii ul. Kopernika 17	150 000	150 000,00	100,0	– remont części przyziemia budynku frontowego	150 001	91 864

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
36.	Klinika Dermatologii ul. Kopernika 19	415 000	407 075,06	98,1	– kontynuacja remontu dachu – zabezpieczenie skarpy w narożniku pld.-wsch. budynku – efekt	–	47 300
37.	Szpital Uniwersytecki w Krakowie II Klinika Chirurgii ul. Kopernika 21	280 000	279 416,69	99,8	– remont elewacji budynku i wnętrza	–	30 659
38.	Klinika Okulistyki ul. Kopernika 38	250 000	249 999,40	100,0	– zakończono remont kominów – wymiana pokrycia dachu, częściowa wymiana instalacji odgromowej oraz wzmocnienie i impregnacja więźby dachowej – I etap	–	1 994
39.	Collegium Medicum – UJ Instytut Ginekologii i Położnictwa ul. Kopernika 23	300 000	300 000,00	100,0	– dokończenie remontu auli – efekt – remont konserwatorski głównej klatki schodowej wraz z przyległymi korytarzami – I etap – prace konserwatorskie w zakresie wyposażenia i wystroju biblioteki – efekt	33 766	65 100
40.	I Klinika Chirurgii ul. Kopernika 40	300 000	299 999,99	100,0	– remont konserwatorski elewacji z wymianą stolarki okiennej	–	15 609
41.	Szpital Uniwersytecki w Krakowie Klinika Urologii ul. Grzegorzeczka 18	500 000	500 000,00	100,0	– częściowa wymiana i konserwacja stolarki okiennej na I p. budynku – remont poddasza i bloku operacyjnego – dofinansowanie – remont konserwatorski elewacji wraz z konserwacją drzwi wejściowych, stolarki okiennej i krat – I etap – remont pomieszczenia ambulatorium	1 310 237	729 796

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
42.	Kościół Niepokalane- go Poczęcia NMP w zespole szpitalnym św. Łazarza ul. Kopernika 19	65 000	64 491,57	99,2	- zakończono prace konstrukcyj- ne przy wzmocnieniu sklepienia w kościele – efekt	-	-
43.	a) Archikatedra na Wawelu	1 180 000	1 179 992,30	100,0	- prace konserwatorskie przy de- koracji wnętrza kaplicy Batorogo	-	250 000
	b) Muzeum Katedralne	480 000	480 000,00	100,0	- wymiana pokrycia dachu wraz z remontem więźby dachowej nad Muzeum – efekt - prace konserwatorskie elewacji wsch. oraz dolnej części elewacji pln. wraz z tarasem - wykonano remont placu katedral- nego – efekt	-	50 000
44.	Parafia Wniebowzię- cia NMP: Bazylika Mariacka Rynek Główny 3	536 000	534 647,13	99,7	- zakończono konserwację wnętrza kaplicy św. Antoniego i św. Łazarza – efekt - zakończono rekonstrukcję ol- tarza w d. kaplicy Kauffmanów – efekt - wykonanie prac konstrukcyjnych i izolacyjnych poszerzonego kana- łu przy wieży Hejnałowej – efekt	34 130	105 000

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Kościół św. Wojciecha	150 000	149 717,89	99,8	– konserwacja murów romańskich – efekt – wykonanie prac remontowych i konserwatorskich elewacji kościoła – efekt	–	–
45.	Kościół św. Barbary Mały Rynek 8	400 000	400 000,00	100,0	– wykonano wymianę więźby i pokrycia dachu nad nawą boczną oraz częściowo nad nawą główną	–	22 000
46.	Kościół św. Andrzeja Zespół klasztorny Klarysek ul. Grodzka 56	250 000	250 000,00	100,0	– prace konserwatorskie w kaplicy klauzурowej przy kościele wraz z badaniami konserwatorskimi – I etap	–	20 000
47.	Kościół św.św. Piotra i Pawła ul. Grodzka 54	460 000	443 291,07	96,4	– konserwacja wnętrza i wystroju kaplicy Najśw. Sakramentu – konserwacja 2 szt. złoconych medalionów portretowych wraz z rekonstrukcją ram z kaplicy Wierzy Pańskiej – efekt	–	17 000
48.	Zespół klasztorny Franciszekanów pl. Wszystkich Świętych 5	255 000	254 500,00	99,8	– konserwacja kamieniarki w salach gotyckich i krużganku – prace konserwatorskie w kaplicy św. Elżbiety – I etap	–	–
49.	Zespół klasztorny Dominikanów ul. Stolarska 12	550 000	547 658,52	99,6			
	a) Kościół Św. Trójcy	500 000	498 858,52	99,8	– konserwacja tryptyku gotyckiego – efekt	–	292 000

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
					<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie programu prac konserwatorskich w zakresie pokrycia kopuły kaplicy Myszkowskich - doraźne zabezpieczenie pokrycia kopuły kaplicy Myszkowskich - konserwacja wnętrza kaplicy Lubomirskich – I etap 		
	b) Kościół św. Idziego ul. Grodzka 67	50 000	48 800,00	97,6	- renowacja i izolacja muru granicznego przy kościele – efekt		168 475
50.	Zespół klasztorny Pijarów ul. Pijarska 2-4	215 000	211 158,19	98,2	- wymiana pokrycia dachu nad nawami bocznymi kościoła – efekt - remont konserwatorski elewacji frontowej – I etap		
51.	Zespół klasztorny Franciszkanów-Reformatów ul. Reformacka 4	153 000	151 682,85	99,1	- wykonanie izolacji fundamentów klasztoru od strony pln.-wsch. – efekt		-
52.	Kościół św. Krzyża pl. Św. Ducha 2	410 000	406 937,10	99,3	- zakończono prace konserwatorskie przy elewacjach kościoła – efekt - remont dachu nad kaplicą św. An-drzeja - wykonanie opaski z kostki brukowej wokół kościoła		65 500
53.	Kościół św. Tomasza Zgromadzenie Sióstr Kanoniczek ul. Szpitalna 8,10,12	100 000	100 000,00	100,0	- remont konserwatorski więźby dachowej wraz z wymianą pokrycia, wykonanie instalacji odgromowej – I etap		-

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
54.	Zespół klasztorny Bernardynów ul. Bernardyńska 2	950 000	950 000,00	100,0	– – –	– – –	– – –	400 000 30 000 (inne)
55.	Zespół klasztorny Paulinów na Skalce ul. Skaleczna 15	630 000	630 000,00	100,0	–	–	–	444 000
56.	Zespół klasztorny Augustianów ul. Augustiańska 7	650 000 500 000	649 989,99 499 999,99	100,0 100,0	– –	– –	– –	200 000
	Pałac Jerzmanowskich ul. Górników 27	150 000	149 990,00	100,0	–	–	–	40 000

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
					<ul style="list-style-type: none"> - wykonano konserwację stolarki okiennej i drzwiowej – I etap - rekonstrukcja iglicy na kopule i wykonanie instalacji przeciwoblodzeniowej – efekt 		
57.	Zgromadzenie Sióstr św. Augustyna ul. Skaleczna 12	70 000	63 769,65	91,1	- dokończenie remontu konserwatorskiego elewacji – efekt	-	-
58.	Zespół klasztorny Karmelitów Regularnych Laterańskich na Kazimierzu ul. Bożego Ciała 26	925 000	898 160,15	97,1	<ul style="list-style-type: none"> - zakończono konserwację elewacji kościoła od strony pld. – efekt - zakończenie remontu dachu kościoła – efekt - rozpoczęcie prac konserwatorskich przy kaplicy Zwiastowania 	-	420 000
59.	Zespół klasztorny Karmelitów na Piasku ul. Karmelicka 19	500 000	491 051,00	98,2	- prace konserwatorskie przy dekoracji i wyposażeniu kaplicy MB Piaskowej w zakresie ścian i sklepienia – II etap	-	320 000
60.	Bazylika św. Floriana ul. Warszawska 1B	450 000	450 000,00	100,0	- prace konserwatorskie w nawach i krużgacie bazyliki	-	180 000
61.	Zespół klasztorny Wizytek ul. Krowoderska 16	171 000	170 757,26	99,9	<ul style="list-style-type: none"> - dokończenie remontu stropów poddasza – efekt - dokończenie konserwacji ołtarza św. Franciszka Xawerego – efekt 	-	35 000
62.	Zespół klasztorny Karmelitanek Bosych ul. Łobzowska 40	153 000	153 000,00	100,0	- wykonanie zabezpieczenia murów wirydarza – efekt	-	35 000

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
63.	Zespół klasztorny Karmelitanek Bosych ul. Kopernika 44	239 000	233 632,37	97,8	– wykonano prace konserwatorskie drugiej zakrytych klauzuruwej – I etap	–	6 000
64.	Kościół Najśw. Sal- watora ul. Bł. Bronisławy	115 000	115 020,55	100,0	– wykonanie inwentaryzacji nagrob- ków i tablic epitafijnych na omen- tarzu przykościelnym – konserwacja 4 nagrobków – opracowanie projektu wykonaw- czego uporządkowania terenu i kanalizacji opadowej wokół ko- ścioła wraz z realizacją – efekt	–	12 000
65.	Zespół klasztorny Benedyktynów w Tyńcu	350 000	350 000,59	100,0	– remont i uporządkowanie dzie- dzińca zewnętrznego w opactwie – rozpoczęcie remontu muru wzdłuż podjazdu	1 527 540	–
66.	Klasztor Kamedułów ul. Konarowa 1	1 007 000	1 026 408,62	101,9	– remont konserwatorski domków eremicznych nr 2 i 3 – I etap – opracowano projekt wykonawczy Domu Wolskiego i dawnej infir- merii w zespole klasztornym – prace remontowo-konserwatorskie „Schindlerówki” – I etap	30 474	–
67.	Opactwo Cystersów w Mogile	400 000	399 902,00	100,0	– prace przy konserwacji polichromii ściennej w krużgankach klasztoru – II etap – wzmocnienie konstrukcyjne skle- pień w krużgankach	–	115 000

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
68.	Kościół św. Grzegorza Wielkiego Kraków-Ruszcza	65 000	64 243,37	98,8	– wykonano konserwację ołtarza MB Różańcowej w nawie głównej kościoła oraz konserwację rzeźb – efekt	–	19 500
69.	Zespół klasztorny Albertynek ul. Woronicza 10	200 000	209 950,97	105,0	– wykonanie remontu konserwatorskiego budynku projektu J. Sas-Zubrzyckiego w zespole klasztornym – efekt	–	115 000
70.	Dom ul. Krakowska 47 CARITAS	315 000	327 398,36	103,9	– wykonanie remontu elewacji wraz z izolacją przeciwwilgociową ścianą pln. – usunięcie awarii balkonu i muru ściany zach.	–	–
71.	Zespół klasztorny ss. Matki Bożej Miłosierdzia ul. Bł. Faustyny – Łagiewniki	260 000	271 410,80	104,4	– rozpoczęto konserwację elewacji klasztoru	–	180 000
72.	PAT – d. Pałac Sanguiszków ul. Franciszkańska 1/ ul. Bracka 17	290 000	303 702,41	104,7	– odtworzenie stolarki okiennej w elewacjach od ul. Franciszkańskiej i Brackiej	–	190 000
73.	Pałac Arcybiskupi ul. Franciszkańska 3	990 000	1 039 500,00	105,0	– rekonstrukcja i konserwacja zabytkowej stolarki okiennej wraz z konserwacją szpalet I p. palacu – efekt – wykonanie rekonstrukcji i konserwacji parkietów I p. – efekt	26 237	620 000

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
74.	Muzeum Archidiecezjalne „Kamienica Dziekańska” ul. Kanonicza 21	75 000	78 570,54	104,8	– remont konserwatorski ściany parawanowej dziedzińca arkadowego – efekt	–	110 000
75.	Dom Kolegiaty Wszystkich Świętych ul. Kanonicza 11	55 000	57 025,60	103,7	– wykonanie izolacji pionowej murów piwnic i przyziemia – efekt	–	100 000
76.	Kamienica ul. Kanonicza 13	80 000	85 050,00	105,8	– dokończenie prac budowlano-konserwatorskich w sieni oraz remont bramy głównej – efekt	99 994	–
77.	d. Pałac Potulickich Wyzsze Seminarium Duchowne ul. Piłsudskiego 4	350 000	350 000,11	100,0	– wykonano rekonstrukcję stolarki okiennej oraz konserwację stolarki drzwiowej w elewacji frontowej – efekt – remont konserwatorski elewacji frontowej wraz z konserwacją kamieniarki i sztukaterii – I etap	–	156 000
78.	Filharmonia Krakowska ul. Zwierzyniecka 1	138 000	137 999,53	100,0	– konserwacja i wymiana stolarki okiennej – efekt – renowacja elewacji tylnej – I etap – prace remontowo-modernizacyjne w zakresie izolacji ścian piwnicznych wzdłuż ul. Straszewskiego	471 769	80 000 (inne)
79.	Zespół Klimik Neurologicznych ul. Botaniczna 3	200 000	200 000,00	100,0	– wykonanie remontu połowy dachu – strona pld.	–	346 145

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
80.	Stara Bożnica ul. Szeroka 24 Muzeum Historyczne	140 000	146 980,34	105,0	– konserwacja polichromii w Sali Śpiewaków i kamieniarki we wnętrzu – efekt – wykonanie izolacji przyziemia budynku – efekt	–	–
81.	Cmentarz Remuh	100 000	99 464,00	99,5	– konserwacja 61 kamiennych nagrobków	–	–
82.	Cmentarz Żydowski	100 000	99 988,00	100,0	– konserwacja 35 kamiennych nagrobków	–	–
83.	Sukiennice	42 000	42 000,00	100,0	– demontaż 8 kramów kupieckich oraz ich konserwacja i montaż – I etap	–	–
84.	Plac Mariacki	50 000	50 000,00	100,0	– konserwacja pacholków wokół bazyliki Mariackiej – I etap	–	–
85.	Mury obronne i Brama Floriańska Gmina Kraków	260 000	246 374,00	94,8	– zakończono prace konserwatorskie przy murach obronnych pomiędzy Bramą Floriańską a basztą Stolarską – efekt	111 503	–
86.	Pałac Krzysztofy Rynek Główny 35	850 000	850 000,00	100,0	– prace remontowo-budowlane w piwnicach – konserwacja polichromii w komorze piwnicznej 012 – remont fragmentu kondygnacji piwnic wraz z budową nowych schodów na poziom parteru	304 141	95 859
87.	Kamienica „Pod Kruki” Rynek Główny 25	200 000	200 000,00	100,0	– remont konserwatorski piwnic	60 385	–

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
88.	Magistrat Urząd Miasta Krakowa pl. Wszystkich Świę- tych 11	360 000	359 978,00	100,0	- wykonanie inwentaryzacji elewacji frontowych budynku - wymiana stolarki okiennej – I etap	-	-
89.	Willi Decjusza al. 28-go Lipca 17a	100 000	95 476,42	95,5	- wykonanie odwodnienia i izolacji pionowej murów oraz kanalizacji drenażowej wokół tarasu wsch. - efekt	-	4 402 827
90.	Plenty Krakowskie	200 000	200 000,00	100,0	- dofinansowanie rewaloryzacji Ogrodów: Barbakan i Florianka - efekt	-	-
91.	Cmentarz Rakowicki	200 000	199 006,30	99,5	- konserwacja 10 nagrobków i 4 grobowców	-	-
92.	Fort Kościuszko – Ba- stion V	175 000	174 944,00	100,0	- kontynuacja remontu całościowe- go bastionu	-	47 562
93.	Fort 49 „Krzyszlawice” ul. Architektów	100 000	100 000,00	100,0	- dofinansowanie prac konserwator- skich adaptacji lewej strony koszar szyjowych – efekt	-	230 000
94.	Szkoła V LO ul. Studencka 12	250 000	249 999,99	100,0	- remont konserwatorski elewacji skrzydła wsch. – I etap	48 208	30 000
95.	Gimnazjum Nr 2 ul. Studencka 13	200 000	188 160,91	94,1	- remont konserwatorski elewacji - I etap	-	10 000
96.	Gimnazjum Nr 1 Bernardyńska 7	140 000	141 292,66	100,9	- zakończono remont konserwator- ski elewacji od strony dziedzińca wraz z wymianą stolarki okiennej - efekt	-	-

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
97.	Zespół Szkół Ekonomicznych ul. Kapucyńska 2	400 000	417 549,07	104,4	– zakończenie prac budowlano-konserwatorskich przy niższej części elewacji od ul. Kapucyńskiej oraz przy ryzalicie wejściowym	–	72 083
98.	Zespół Szkół Mechanicznych Nr 1 al. Mickiewicza 5	152 000	146 300,66	96,3	– wykonano remont konserwatorski muru ceglanego od al. Mickiewicza – konserwacja metalowej bramy dwuskrzydłowej i dwóch furtek metalowych w murze ogrodzeniowym	–	55 900
99.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 IV LO ul. Krzemionki 11	200 000	200 000,00	100,0	– rekonstrukcja i konserwacja stolarki okiennej na elewacji frontowej	–	–
100.	Zespół pałacowo-parkowy Czeczów w Biezanowie ul. Popietuszkki 36	900 000	900 000,00	100,0	– dofinansowanie przebudowy i modernizacji dworu	–	3 700 000
101.	Kamienica ul. Grodzka 27	100 000	104 966,91	105,0	– wykonanie robót budowlano-remontowych zabezpieczających i wzmacniających konstrukcję „Izby na zadzi”	–	–
102.	Budynek „Celestat” ul. Lubicz 16	80 000	79 327,37	99,2	– zakończenie izolacji pionowej murów zewnętrznych od ul. Bosackiej i Lubicz wraz z wykonaniem tynków renowacyjnych	–	–
103.	Kamienica ul. Gołębia 8	128 000	125 775,39	98,3	– remont ganków komunikacyjnych – efekt	–	–

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
104.	Kamienica al. Słowackiego 7 dom własny architekta Jana Sas-Zubrzyckiego	100 000	99 999,99	100,0	– wykonano remont konserwatorski elewacji frontowej – efekt	–	–
105.	Kamienica ul. Arińska 18	150 000	149 979,50	100,0	– prace konserwatorskie części ele- wacji z dekoracją sgraffito	–	58 000
106.	Dwór „Rydłówka” Kraków-Bronowice ul. Tetmajera 28 – Muzeum	27 000	27 000,00	100,0	– remont konserwatorski wnętrz muzealnych	–	18 000
107.	ul. Radziwiłłowska 4 Towarzystwo Lekar- skie Krakowskie	50 000	49 727,47	99,5	– remont konserwatorski zabytkowej klatki schodowej – efekt	–	12 000
	RAZEM:	37 865 000	37 878 208,17	100,0		10420631 (inne)	24320140 110 000
	INNE KOSZTY	–	5 365,16	–			
	REZERWA NFRZK	189 000	–	–			
	OGÓŁEM:	38 054 000	37 883 573,33	99,6			

* Uwaga: podana przez właścicieli wysokość poniesionych nakładów
nie jest możliwa do zweryfikowania przez ZRZZ

DIREKTOR
mgr inż. Tadeusz Murzyn

Kraków, 11 stycznia 2007 r.

Zarząd Rewaloryzacji
Zespołów Zabytkowych Krakowa
31-005 Kraków, ul. Bracka 13

Informacja o realizacji zadań w inwestorstwie zastępczym ZRZZK za rok 2006

Lp.	Wyszczególnienie	Umowa o inwestorstwo zastępcze (w zł) po aktualizacji	Wykonanie za rok 2006 (w zł)	% wykonania (4:3)	Zakres rzeczowy prac
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Zespół Budowli Wzgórza Wawelskiego	220 682	220 682,21	100,0	– remont drogi przez Bramę Herbową
2.	d. Pałac Erazma Ciołka ul. Kanonicza 17	413 654	412 020,74	99,6	– dostawa i montaż windy osobowej wraz z szybem – efekt – wykonanie wentylacji mechanicznej w pracowniach – efekt
3.	ul. Senacka 3 Muzeum Archeologiczne	90 423	90 422,74	100,0	– opracowano pełnobraźowy projekt budowlany i wykonawczy skrzydła zach. i pld. budynku
4.	Narodowy Stary Teatr im. H. Modrzejewskiej ul. Jagiellońska 1	609 060	609 060,45	100,0	– wykonano remont elewacji – efekt

1.	2.	3.	4.	5.	6.
5.	d. Pałac Królewski na Łobzowie Politechnika Krakowska ul. Podchorążych 1	600 000	600 000,15	100,0	– remont konserwatorski elewacji wsch.
6.	Fundacja Aleksandra Lubomirskiego ul. Rakowicka 27 Akademia Ekonomiczna	73 599	73 599,03	100,0	– konserwacja bramy głównej
7.	Akademia Pedagogiczna ul. Mazowiecka 45	1 216 619	1 215 082,11	99,9	– zakończenie remontu kompleksowe- go bud. A – efekt
8.	Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. Ludwika Solskiego ul. Straszewskiego 21/22	809 165	809 164,98	100,0	– wykonano remont konserwatorski elewacji zespołu budynków – efekt
9.	Gmach Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie ul. Basztowa 22	87 528	87 527,82	100,0	– remont budowlano-konserwatorski elewacji dziedzińca wewnętrzznego z wymianą okien strychowych i piw- nicznych
10.	d. Kasyno Oficerskie ul. Zybkiewicza 1/ Westerplatte 17	175 604	175 604,00	100,0	– wykonano prace związane z remon- tem dachu i osuszeniem budynku – I etap
11.	d. Willa „Biały Domek” ul. Lubicz 21 Komenda Wojewódzka Policji	25 000	24 999,45	100,0	– wykonano wymianę instalacji kana- lizacyjnej
12.	Collegium Novum UJ ul. Gołębia 24	1 488 293	1 488 292,87	100,0	– dokończenie prac remontowych dziedzińca pln. – efekt – zakończenie remontu konserwator- skiego sali nr 45

1.	2.	3.	4.	5.	6.
					– zakończenie remontu dziedzińca pld. – efekt
13.	Collegium Witkowskiego – UJ ul. Gołębia 13	240 000	240 000,00	100,0	– prace remontowe instalacyjne II p.
14.	Collegium Maius – UJ ul. Jagiellońska 15	12 180	12 180,13	100,0	– prace remontowe pomieszczeń nr 8 i 9
15.	ul. Gołębia 20/Jagiellońska 18 Instytut Filologiczny UJ	40 000	40 000,00	100,0	– wykonano bieżącą naprawę dachu
16.	Pałac Pusłowski ul. Wösterplatte 10	31 334	31 333,78	100,0	– wykonano prace instalacji elektrycznej
17.	I i II Klinika Kardiologii i Endokrynologii ul. Kopernika 17	150 000	150 000,57	100,0	– wykonano prace instalacyjne w części środkowej przyziemia
18.	Instytut Ginekologii i Położnictwa ul. Kopernika 23	33 766	33 766,03	100,0	– wykonano prace instalacyjne w auli
19.	Klinika Urologii UJ ul. Grzegorzeczka 18	1 310 237	1 310 237,01	100,0	– wykonano remont bloku operacyjnego – efekt
20.	Bazylika Mariacka Rynek Główny 3	34 130	34 130,00	100,0	– konserwacja polichromii i wystroju wnętrza zakrystii
21.	Opactwo Benedyktynów w Tyńcu ul. Benedyktyńska	1 527 540	1 527 540,01	100,0	– rozpoczęto prace budowlane w tzw. Wielkiej Ruinie
					– rozpoczęto modernizację gospodarki cieplnej klasztoru

1.	2.	3.	4.	5.	6.
22.	Pałac Arcybiskupi ul. Franciszkańska 3	26 237	26 236,62	100,0	rekonstrukcja i konserwacja zabytkowego parkietu w pomieszczeniach I p.
23.	ul. Kanonicza 13	100 000	99 993,94	100,0	wykonano prace konserwatorskie w sieni
24.	Filharmonia Krakowska ul. Zwierzyniecka 1	471 769	471 769,20	100,0	wymiana instalacji centralnego ogrzewania
25.	Mury obronne i Brama Floriańska	111 503	111 503,12	100,0	wykonano dokumentację projektową planowanej trasy turystycznej
					wykonano remont nawierzchni w Bramie Floriańskiej – efekt
26.	Pałac Krzysztofy Rynek Główny 35	304 141	304 141,00	100,0	wykonano prace instalacyjne w piwnicach: wod.-kan. elektryczne, wentylacyjne
27.	Kamienica „Pod Kruki” Rynek Główny 25	60 385	60 384,62	100,0	wykonano prace instalacyjne w piwnicach
28.	Opera Krakowska ul. Lubicz 48	10 681 127	10 681 127,11	100,0	przebudowa istniejącego budynku wraz z budową nowego gmachu opery
29.	ul. Lea 27-29 Akademia Sztuk Pięknych	1 831 165	1 829 231,76	99,9	zakończenie remontu kompleksowego obiektu – efekt
30.	al. 3 Maja 1 Gmach Główny Muzeum Narodowego	1 806 480	1 806 479,70	100,0	modernizacja maszynowni klimatyzacji – etap IIIB i IVB
31.	ul. Basztowa 18/pl. Matejki 13 Akademia Sztuk Pięknych	1 100 000	1 100 000,00	100,0	budowa sali wielofunkcyjnej w kompleksie budynków ASP – stan surowy zamknięty

1.	2.	3.	4.	5.	6.
32.	ul. Krakowska 27/Skaleczna 2 „Dom Norymberski”	289 000	289 000,00	100,0	– wykonano remont konserwatorski elewacji – efekt
33.	d. Pałac Tyszkiewiczów ul. Garbarska 1/Asnyka	325 872	325 871,93	100,0	– wykonanie ogrodzenia pałacowego od ul. Łobzowskiej i Asnyka wraz z zagospodarowaniem istniejącego ogrodu i modernizacją placu postojowego – efekt
34.	Teatr im. J. Słowackiego pl. Św. Ducha 1	562 798	562 797,95	100,0	– remont konserwatorski elewacji pln. i wsch. z tamburem – I etap
35.	ul. Gołębia 1	408 280	408 279,58	100,0	– wykonano remont konserwatorski elewacji frontowych kamienicy na różnej przy ul. Bracka 7/Gołębia 1 – efekt
36.	ul. św. Jana 13	501 000	481 175,16	96,0	– wykonano remont konserwatorski elewacji – efekt
37.	Zespół klasztorny Bernardynek ul. Poselska 21	200 000	197 925,65	99,0	– wykonano remont konserwatorski elewacji klasztoru od strony Plant
38.	Zespół klasztorny Córki Bożej Miłości ul. Pędzichów 14/16	250 311	250 310,79	100,0	– wykonano remont konserwatorski elewacji frontowej
39.	Zespół klasztorny Dominikanek ul. Mikołajska 21	400 000	399 999,47	100,0	– wykonano remont konserwatorski elewacji klasztoru od strony Plant
40.	ul. Biskupia 2/Łobzowska 11 „Jasny Dom”	110 429	110 428,64	100,0	– wymiana stolarki okiennej – I etap

1.	2.	3.	4.	5.	6.
41.	XX LO im. L. Staffa ul. Szlak 5	29 991	29 990,82	100,0	– wykonanie instalacji elektrycznych na I p.
42.	Spichlerz pl. Sikorskiego 6	82 276	82 275,99	100,0	– opracowanie projektu wielobranżowego remontu i adaptacji obiektu
43.	Szkoła ul. Studencka 12	50 000	48 207,58	96,4	– wykonano malowanie części holu głównego do klatki schodowej
RAZEM:		28 891 578	28 862 774,71	99,9	

Kraków, 11 stycznia 2007 r.

 DYREKTOR
 mgr inż. Tadeusz Murzyn

Omówienie projektu planu rzeczowo-finansowego Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa na rok 2007

Podstawy opracowania

W 2007 r. Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa dysponuje kwotą 45 811 028 zł, z czego 45 500 000 zł to dotacja z budżetu centralnego otrzymywana poprzez Kancelarię Prezydenta RP. Do Społecznego Komitetu wpłynęło 188 wniosków o dofinansowanie prac w łącznej wysokości 111 142 694 zł. W projekcie planu uwzględniono 120 pozycji o ogólnej wartości proponowanego dofinansowania 45 477 000 zł. Przewidziano rezerwę w wys. 334 028 zł. Decyzję o jej przeznaczeniu – o ile wcześniej nie pojawiają się potrzeby o charakterze awaryjnym – winno podjąć Prezydium Społecznego Komitetu po dokonaniu oceny zaawansowania prac za pierwsze półrocze 2007 r.

Wybór i selekcja zadań prowadzone były – jak w poprzednich latach – w oparciu o programowe dokumenty Komitetu:

- przyjęty w 2001 r. Program i kierunki działania Społecznego Komitetu,
- Program prac konserwatorskich na lata 2004-2010.

W pierwszym z wspomnianych dokumentów sformułowano hierarchię zadań i dwa systemy kryteriów ich wyboru. W ramach pierwszego systemu, odwołującego się do walorów poszczególnych obiektów, hierarchię sprecyzowano następująco:

- *zabytkowa i historyczna wartość obiektu i jego wyposażenia, autentyczność zabytkowej substancji i konstrukcji;*
- *stan zachowania: priorytet dla zabytków szczególnie zagrożonych;*
- *wartość społeczna wyrażająca się w pełnionej funkcji: priorytet dla zabytkowej zabudowy związanej z nauką, kulturą, edukacją, ochroną zdrowia;*
- *możliwość współpracy z właścicielem bądź zarządzającym; Komitet dąży do pomnożenia środków na konserwację krakowskich zabytków poprzez znaczący wkład ze strony właścicieli, przyznając preferencje dla tych, którzy są przygotowani do realizacji zadania, zaś ich zaangażowanie finansowe dorównuje skalę środkom Narodowego Funduszu;*
- *stopień zaawansowania prac: preferencje dla kontynuowania podjętych zadań.*

Biorąc pod uwagę rangę kompozycji urbanistycznych – przyjęto następującą hierarchię:

- Wzgórze Wawelskie z Zamkiem Królewskim, katedrą oraz całością znajdującą się tu zabudowę z fortyfikacjami;
- historyczne centrum Krakowa w obrębie średniowiecznych fortyfikacji miejskich i dziewiętnastowiecznych Plant; za szczególnie ważne zadania uznaje się kompleksowe prace w zespole ul. Kanoniczej, w zespołach zabudowy uniwersyteckiej, w monumentalnych budowłach kościelnych wraz z ich bogatym wystrojem, przy dawnym systemie obronnym i w dawnych kamienicach mieszczańskich;
- Kazimierz z bogatą tradycją dwóch kultur – chrześcijańskiej i żydowskiej: monumentalne zespoły kościelne i klasztorne, synagogi i cmentarze żydowskie, architektura świecka;
- tereny pomiędzy Plantami a „drugą obwodnicą”: średniowieczny Kleparz, osiemnastowieczne Podgórze, dawne przedmieścia z Wesolą i Garbarami, tereny zurbanizowane w dobie autonomii galicyjskiej (1866-1918); zespoły zabudowy sakralnej z różnych epok, monumentalne zespoły budowli użyteczności publicznej i kamienic z XIX/XX w.;

- najcenniejsze enklawy na obrzeżach miasta, związane z dawnymi układami wiejskimi, relikktami wiejskiego krajobrazu, zespołami rezydencjonalnymi i sakralnymi, zespołami fortecznymi;
- wybitne założenia i realizacje z XX w.

Projektowane realizacje

Wawel

W prowadzonych od wielu lat pracach w **archikatedrze wawelskiej**, mających zasadnicze znaczenie w zadaniach realizowanych przez Komitet (900 000 zł) dokończona zostanie kompleksowa konserwacja wnętrza gotyckiej **kaplicy Mariackiej (grobowej Stefana Batorego)** wraz z wystrojem manierystycznym (m.in. nagrobek Stefana Batorego – dzieło Santi Guccio; współczesna mu dekoracja malarska, dzieło Kacpra Kurcza) oraz podjęte zostaną niezwykle istotne nowe zadania. Na czoło wysuwa się tu rozpoczęcie konserwacji romańskiej **krypty św. Leonarda** jako pozostałości II katedry wawelskiej zwanej Hermanowską z przełomu XI/XII w., najlepiej zachowanego i najefektowniejszego wnętrza romańskiego w Polsce, upamiętnionego grobami narodowych bohaterów – Jana III Sobieskiego, księcia Józefa Poniatowskiego, Tadeusza Kościuszki, gen. Władysława Sikorskiego – oraz mszą św. prymicyjną Karola Wojtyły. Ponadto przewiduje się rozpoczęcie prac konserwatorskich we wnętrzu dawnej, gotyckiej **kaplicy Hińczy z Rogowa** (jej fundator był podskarbisem koronnym w dobie Władysława Jagielly i uczestnikiem bitwy pod Grunwaldem), gdzie przetrwały jedyne zachowane w katedrze gotyckie malowidła ścienne, oraz rozpoczęcie prac w przyległych do katedry, średnio-wiecznych zabudowaniach, mieszczących **archiwum i bibliotekę katedralną**.

W przyległym do średniowiecznej linii obronnej późnogotyckim **budynku dzisiejszego Muzeum Archikatedralnego** kontynuowana będzie konserwacja elewacji (350 000 zł).

Wśród budowli świeckich Wzgórza Wawelskiego (2 900 000 zł) kontynuowane będą prace związane z rewaloryzacją gotyckiego **budynku nr 7**, konserwacją **fortyfikacji** oraz murów obwodowych.

Historyczne centrum Krakowa (w obrębie Plant)

Zespoły sakralne

Kontynuacja wieloletniego cyklu prac w **kościelce Mariackim** przyniesie rozpoczęcie remontu posadzki kościoła oraz konserwację dolnych partii polichromii, po pracach związanych z osuszeniem kościoła (300 000 zł).

Przewiduje się ukończenie prac w **otoczeniu kościoła** (200 000 zł) związanych z osuszeniem.

Kontynuacja wieloletnich prac w **kościelce św. Barbary** obejmie zbarokizowane wnętrza wraz z wystrojem (200 000 zł).

Po kilkuletniej przerwie – podjęte zostaną ponownie prace w **kościelce św. Marka**: rozpoczęta zostanie konserwacja barokowych ołtarzy bocznych (150 000 zł).

W ramach wieloletniego cyklu konserwacji romańskiego **kościelca św. Andrzeja z klasztorem Klarysek** – dokończona zostanie konserwacja kaplicy klauzurowej z usunięciem przyczyn zawilgocenia (300 000 zł).

W **zespole pojezuickiego kościelca św.św. Piotra i Pawła** (200 000 zł), po zakończeniu wieloletniego cyklu konserwacji wnętrza, ukończona zostanie rozpoczęta w roku ubiegłym konserwacja wnętrza kaplicy Najśw. Sakramentu. Ponadto przewiduje się konserwację elementów wystroju kościoła, w tym cennego zespołu barokowych ławek. Brak decyzji o miejscu i sposobie eksponowania autentycznych figur 12 Apostołów – niszczącego dzieła jezuickiego rzeźbiarza Dawida Heela z pocz. XVIII w., ekspozycji

nowanych pierwotnie w ogrodzeniu placu przed fasadą – zmusza do odłożenia tego ważnego zadania na następne lata.

W **klasztorze Franciszkanów** (750 000 zł) dokończone zostaną prace konserwatorskie w kaplicy św. Eligiusza, obejmujące m.in. odkryte w ubiegłych latach elementy wyposażenia: wczesnogotyckie obramienie okienne i barokową polichromię. Nadal prowadzona będzie konserwacja elementów wystroju klasztornych krużganków (w tym późnogotyckiego malowidła ściennego Matki Boskiej z 1523 r. w skrzydle zachodnim), rozpocznie się remont dachów klasztoru.

W **zespole klasztoru Dominikanów i kościoła św. Trójcy** (500 000 zł) zakończona zostanie konserwacja wczesnobarokowej kaplicy Lubomirskich, zaś w manierystycznej kaplicy Myszkowskich dokonana zostanie rekonstrukcja kamiennych elementów pokrycia kopuły.

W późnobarokowym **kościelie Pijarów** przewiduje się konserwację fasady autorstwa Francesco Placidiego, w sposób celowy i charakterystyczny dla estetyki baroku eksponowanej w widoku z ul. św. Jana (500 000 zł). Podjęcie prac jest uzasadnione opaniem zasadniczych problemów zawilgocenia w wyniku prac przeprowadzonych staraniem Gminy m. Krakowa (500 000 zł). Jednocześnie przeprowadzona zostanie konserwacja wnętrza przedsionka kościelnego (pod chórem muzycznym, w obrębie południowego przęsła).

W barokowym **kościelie Bernardynek przy ul. Poselskiej**, związanym – jako sanktuarium – z kultem Koletańskiego Dzieciątka Jezus, po ukończeniu prac w klasztorze, rozpoczną się prace we wnętrzu kościoła – od konserwacji ołtarza głównego (150 000 zł).

W **zespole klasztornym Reformatów** – zagrożonym w ostatnich latach zawilgoceniem – kontynuowane będą prace w zakresie izolacji budynków klasztornych; w roku bieżącym przewiduje się rozpoczęcie robót izolacyjnych od strony wirydarza (200 000 zł).

Po ukończeniu wieloletniej kompleksowej konserwacji gotyckiego **kościola św. Krzyża**, przewiduje się zakończenie porządkowania otoczenia (90 000 zł).

W barokowym **klasztorze Dominikanek na Gródku**, zlokalizowanym w miejscu średniowiecznego gródka wójtowskiego, przeprowadzony zostanie konserwatorski remont ściany parawanowej od strony ul. Mikołajskiej, związanej z północną elewacją kościoła (prezbiterium) i klasztoru (200 000 zł).

Kolejny etap prac konserwatorskich w zespole barokowego **kościola św. Tomasza** z klasztorem Zgromadzenia Sióstr Kanoniczek przyniesie zakończenie remontu dachu kościelnego (360 000 zł).

Po przerwie wznowione zostaną prace w **kościelie św. Norberta**, adaptowanym dla obrządku greckokatolickiego (160 000 zł). Przewiduje się aranżację malarską wnętrza, polegającą na odtworzeniu dekoracji z okresu międzywojennego XX w. (wg powtarzalnych wzorów odkrytych w minionych latach podczas konserwatorskich badań stratygraficznych tynków) oraz konserwację okien.

Zabudowa śródrynkowa

Poważny zakres prac przewidziany jest wciąż dla **Sukiennic** (1 500 000 zł); winien on objąć rozpoczęcie remontu parteru i konserwacji piwnic.

Kwartal uniwersytecki

Kontynuacja prac przewidywana jest w **Collegium Maius** (150 000 zł; kwota ta przeznaczona byłaby na uporządkowanie i nawierzchnie dziedzińca Huta, zgodnie z autopoprawką wnioskodawcy, wprowadzoną po zakwestionowaniu przez Komisję Programowania przeznaczenia środków na konserwację więźby dachowej), **Collegium Novum** (400 000 zł; kontynuacja prac we wnętrzach, w tym konserwacja klatki

schodowej), **Collegium Olszewskiego** (300 000 zł; rozpoczęcie remontu elewacji), **Collegium Witkowskiego** (700 000 zł; kontynuacja prac we wnętrzach, konserwacja fasady i elewacji tylnej). Remont tylnych elewacji Collegium Witkowskiego i **Collegium Minus** (200 000 zł) związany będzie z przyszłą aranżacją cennego wnętrza tzw. Ogrodu Profesorskiego pomiędzy tymi budynkami a Collegium Maius. Prowadzone będą prace w **kompleksie budynków uniwersyteckich przy ul. Gołębiej**: zakończenie prac w domu narożnym nr 20 przyniesie remont elewacji (400 000 zł), podjęte zostaną remonty elewacji domów nr 18 i 16 (łącznie 600 000 zł).

Zespół ulicy Kanoniczej i teren dawnego Okołu

Po zakończeniu zakrojonych na wielką skalę prac w pałacach biskupa Erazma Ciołka i Górków – pozostałe zadania mają znacznie mniejszy zakres.

W **domu Kolegiaty Wszystkich Świętych** (ul. Kanonicza 11) przewiduje się remont ganków (100 000 zł).

Zgodnie z wymogami ekspertyz konstrukcyjnych – poważną pozycją będą prace w **dawnym budynku klasztoru Karmelitów** (ul. Senacka 3), użytkowanym przez Muzeum Archeologiczne (750 000 zł); obejmą one dokończenie zabezpieczenia konstrukcyjnego oraz rozpoczęcie remontu dachu.

Kamienice mieszczańskie i pałace

W **pałacu Krzysztofora** (w gestii Muzeum Historycznego) przewiduje się kontynuację kompleksowych prac remontowych i konserwatorskich (2 000 000 zł) – jako czołowego dziś zadania w zakresie ekspozycji zabytkowych walorów barokowej rezydencji magnackiej, adaptującej średniowieczne kamienice mieszczańskie. W bieżącym roku winny one objąć ukończenie konserwacji cennych wnętrz piwnicznych, ekspozycję odkrytego ostatnio, gotyckiego przedproża mieszczańskiej kamienicy oraz rozpoczęcie kompleksowego remontu skrzydła zachodniego.

Kontynuacja wieloletnich prac w **kamienicy „Pod Kruki”** (Rynek Główny 25) przyniesie konserwację i rekonstrukcję stolarki oficyny (200 000 zł).

W **kamienicy przy ul. Grodzkiej 27** kontynuowane będą prace remontowo-konserwatorskie w „Izbie na zadzi” (200 000 zł).

W **kamienicy „Długoszowskiej” przy ul. Grodzkiej 33** przewiduje się dofinansowanie remontu fasady (250 000 zł dotacji zwrotnej dla prywatnego właściciela).

W cennej **kamienicy przy ul. św. Jana 12**, znajdującej się w gestii Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, przewiduje się rozpoczęcie remontu dachu (150 000 zł). Status własnościowy wymagał z formalnego punktu widzenia zakwalifikowania dotacji jako zwrotnej, niemniej znaczenie Towarzystwa dla historii Krakowa i jego sytuacja finansowa, skłaniają do uznania wniosku o dotację bezzwrotną.

W **siedzibie Polskiej Akademii Umiejętności** przy ul. Sławkowskiej 17 przewidziany jest remont konserwatorski skrzydła od strony ul. św. Jana (200 000 zł). Z formalnego punktu widzenia jest to dotacja zwrotna, niemniej znaczenie Akademii Umiejętności dla kultury narodowej oraz jej sytuacja finansowa skłaniają do postawienia jednocześnie – do przegłosowania – wniosku o uznanie przez Prezydium dotacji bezzwrotnej.

W **Pałacu Arcybiskupim** (900 000 zł) prowadzona będzie dalsza konserwacja wnętrza.

Kontynuacja prac w sąsiednim, **d. pałacu Sanguszków** (dziś siedziba Papieskiej Akademii Teologicznej) przy pl. Franciszkańskim 1 (narożnik ul. Brackiej) przyniesie remont konserwatorski elewacji od ul. Brackiej (400 000 zł).

W **zespole budynków Magistratu m. Krakowa** przewiduje się prace w budynku z 3 ćwierci XIX w. zwanym niesłusznie „Estreicherówką” (360 000 zł) oraz kontynuację remontu konserwatorskiego elewacji głównego korpusu, tj. dawnego pałacu Wielopol-
skich (200 000 zł).

W mieszczącym ekspozycję Muzeum Narodowego **Domu Jana Matejki** przy ul. Floriańskiej 41 (500 000 zł) przeprowadzony zostanie remont konserwatorski wnętrza.

W **dawnym Pałacu Prymasowskim** (ul. Grodzka 65) rozpoczęty zostanie remont dachu (400 000 zł).

Sz szczególnie istotne znaczenie konserwatorskie będzie miało rozpoczęcie konserwacji kamiennej fasady dawnej kamienicy mieszczącej przy ul. św. Krzyża 23, będącej obecnie **plebanią parafii św. Krzyża** (200 000 zł). Wraz z zakonserwowanym ostatnio kamiennym prezbiterium kościoła św. Krzyża – fasada ta będzie dokumentem krajobrazu architektonicznego Krakowa sprzed około 700 lat.

Budynki teatralne

Kontynuowane będą prace w budynkach teatralnych. W **gmachu Starego Teatru** (ul. Jagiellońska 1) przewiduje się kontynuowanie konserwacji wnętrza z cennym wystrójem z początku XIX w., m.in. Sali H. Modrzejewskiej (900 000 zł). Przewiduje się zakończenie remontu **budynku administracyjnego Teatru im. Juliusza Słowackiego** przy pl. Św. Ducha 4 (250 000 zł).

Fortyfikacje miejskie

Kontynuacja wieloletniego cyklu konserwacji **fortyfikacji średniowiecznych w rejonie Bramy Floriańskiej** (100 000 zł) wiązałyby się z przystosowaniem odcinka murów między basztami Ciesielską, Pasamoników i Stolarską do ruchu turystycznego.

Kontynuacja prac w związanym niegdyś z fortyfikacjami **Arsenale Królewskim** przy ul. Grodzkiej 64 (w gestii Uniwersytetu Jagiellońskiego) przyniesie konserwację stolarki bram w reprezentacyjnych, XVII-wiecznych portalach fasady z doby Władysława IV Wazy (60 000 zł).

Kazimierz ze Stradomiem

Kazimierz żydowski

Przewiduje się kontynuację konserwacji nagrobków (macew) na obu **cmentarzach żydowskich: Remuh** (100 000 zł) i **Nowym** (150 000 zł).

Kazimierz chrześcijański ze Stradomiem: architektura sakralna

Znacznych środków wymagać będzie – jak co roku – kontynuacja kompleksowych prac konserwatorskich w głównej świątyni parafialnej, monumentalnym, gotyckim **kościółce Bożego Ciała** (980 000 zł). W roku bieżącym przewiduje się konserwację północnej elewacji kościoła (analogiczny zakres, jak w zrealizowanych już elewacjach, z eksponowaniem pierwotnych efektów kolorystycznych ceglanych wątków i kamieniarki) oraz pełną konserwację wczesnobarokowej kaplicy Zwiastowania NP Marii. To ostatnie zadanie związane jest z prowadzoną aktualnie i finansowaną przez Komitet konserwacją cudownego wizerunku Marii, będącego zarazem wybitnym dziełem małopolskiego malarstwa pierwszych lat XVI w. (warsztat Marcina Czarnego).

Wieloletni cykl prac konserwatorskich w monumentalnym, gotyckim **zespole klasztoru Augustianów i kościoła św. Katarzyny** przyniesie zakończenie prac związanych z osuszeniem oraz pełne wykonanie posadzki kościoła, w obrębie której – w nawie południowej – wyeksponowane zostaną gotyckie płyty grobowe i wejście do krypty (555 000 zł).

Kontynuacja wieloletnich prac konserwatorskich w **zespole klasztoru Paulinów na Skalce** przyniesie zakończenie remontu konserwatorskiego elewacji klasztoru (360 000 zł).

Do największych zadań w skali bieżącego roku będzie należeć kontynuacja kompleksowych prac konserwatorskich w **zespole kościoła i klasztoru Bernardynów na Stradomiu** (950 000 zł). Przewiduje się dokończenie konserwacji prezbiterium kościoła

(winna ona objąć wystrój – z przywróceniem mu zniekształconej, XVIII-wiecznej kolorystyki), konserwację ogromnej, iluzjonistycznej kompozycji krakowskiego malarza Tadeusza Popiela stanowiącej tło dla Grobu Pańskiego w okresie Wielkiego Tygodnia, remont konserwatorski studni bł. Szymona z Lipnicy oraz zakończenie remontu dachu klasztoru.

Dawna zabudowa mieszkalna

W zespole dawnych domów mieszczańskich, włączonych w końcu XIX w. do kompleksu **prytuliska dla bezdomnych, prowadzonego przez św. Brata Alberta – Adama Chmielowskiego** – przewiduje się prace izolacyjne w domu przy ul. Krakowskiej 47 (w gestii „Caritas”) od strony dziedzińca (80 000 zł).

Obiekty użyteczności publicznej

Po przerwie – podjęte zostaną prace w **gmachu Szpitala Bonifratrów** (wysokiej klasy dzieło znanego krakowskiego architekta Teodora Talowskiego z końca XIX w.): rozpoczęty zostanie remont konserwatorski elewacji (200 000 zł).

Kleparz i Biskupie

W głównej świątyni Kleparza – **kościelie św. Floriana** (390 000 zł) ukończony zostanie wieloletni cykl prac konserwatorskich, obejmujący korpus nawowy i kruchtę wraz z bogatym, barokowym wystrojem.

Kontynuacja prac w **kościelie i klasztorze Wizytek na Biskupim** przyniesie rozpoczęcie remontu konserwatorskiego elewacji klasztornych (200 000 zł).

Na terenie Pędzichowa – dawnego kleparskiego przedmieścia – prowadzone będą prace remontowo-konserwatorskie przy bogato ukształtowanych elewacjach **klasztoru Zgromadzenia Córek Bożej Miłości i Instytutu Marii** (ul. Pędzichów 16), okazałego dzieła architektury późnego historyzmu z lat 1899-1900, projektu Władysława Kaczmareckiego (100 000 zł).

Tereny pomiędzy Plantami a „drugą obwodnicą”

Obrzeża Plant

W budynku dzisiejszej **Filharmonii Krakowskiej** zakończone będą roboty elewacyjne (60 000 zł).

W **gmachu Akademii Sztuk Pięknych** przy pl. Matejki (900 000 zł) przewiduje się kontynuowanie remontu konserwatorskiego elewacji.

Podobne prace ukończone zostaną w należącym do Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej **gmachu przy ul. Straszewskiego 22** (100 000 zł).

W **gmachu** dawnego Starostwa Powiatowego z doby autonomii galicyjskiej – to jest dzisiejszego **Urzędu Wojewódzkiego** przy ul. Basztowej 22 (400 000 zł) zostanie ukończony remont elewacji i rozpoczęty remont piwnic.

Kontynuowane będą wieloletnie prace w **zespole budynków Straży Pożarnej** przy ul. Westerplatte 19 (200 000 zł); obejmą one remont dachu nad oficyną.

W **budynku przy ul. Westerplatte 9** (w gestii Instytutu Ekspertyz Sądowych) rozpoczęty zostanie remont elewacji (200 000 zł).

Kontynuacja remontu konserwatorskiego we wnętrzach **pałacu Pusłowskich** przy ul. Westerplatte 10 (w gestii Uniwersytetu Jagiellońskiego; 580 000 zł).

Kontynuowany będzie remont konserwatorski **kamienicy Łozińskich** przy ul. Piłsudskiego 14 (300 000 zł) oraz – zgodnie z przewidywaniami z ubiegłego roku – roz-

pocznie się remont sąsiadującego z nią **pałacu Czapskich** przy ul. Piłsudskiego 10-12 (490 000 zł; kwota ta obejmuje także zakończenie prac projektowych). Oba obiekty znajdują się w gestii Muzeum Narodowego.

W pobliskim **pałacu Potulickich** (ul. Piłsudskiego 4; w gestii Wyższego Seminarium Duchownego) przewiduje się kontynuowanie prac elewacyjnych i remontu podjazdu (360 000 zł).

W pozostającym w gestii Muzeum Narodowego **Domu Józefa Mehoffera** przy ul. Krupniczej 26 (150 000 zł) przeprowadzony zostanie remont elewacji.

Aleje Trzech Wieszców

W **gmachu Akademii Rolniczej** przy al. Mickiewicza 21, po wykonanej w roku ubiegłym konserwacji fasady, realizowana będzie konserwacja bocznych elewacji (450 000 zł).

Jako kontynuację prac rozpoczętych przed laty w zaprojektowanym na początku XX w. przez Sławomira Odrzywolskiego **zespole dawnej Szkoły Przemysłowej** przy al. Mickiewicza 5 traktować należy prace przewidziane w bocznych skrzydłach tegoż monumentalnego założenia, tj. w Zespole Szkół Chemicznych przy ul. Krupniczej 44 (200 000 zł; rozpoczęcie remontu fasady) i w budynku będącym dziś w gestii Akademii Sztuk Pięknych przy ul. Humberta 3 (300 000 zł; rozpoczęcie remontu dachu).

W sąsiedztwie Alej przewiduje się rozpoczęcie remontu elewacji funkcjonalistycznego **domu Marszałka Józefa Piłsudskiego** przy al. Trzeciego Maja 7 (200 000 zł), o istotnych walorach historycznych i architektonicznych (arch. Adolf Szyszko-Bohusz); w bieżącym roku rozpoczęto by remont elewacji wraz ze stolarką.

Wesoła

W **pokarmelitańskim kościele Niepokalanego Poczęcia NP Marii** w zespole szpitala św. Łazarza będzie kontynuowana konserwacja cennego, barokowego wnętrza z bogatym wystrojem. Przewidziano tu kwotę 250 000 zł.

W barokowym **klasztorze Karmelitanek Bosych** kontynuowane będą prace konserwatorskie w „drugiej” zakrystii (100 000 zł).

Kontynuowane będą remonty w charakterystycznych dla dzielnicy **zespole klinik i szpitali** (łącznie 3 100 000 zł).

Ponadto kontynuowany będzie remont elewacji w **budynku Szpitala Dziecięcego** przy ul. Strzeleckiej 2 (400 000 zł).

Lubicz, Radziwiłłowskie

Kontynuacja prac w **budynku Celestatu** przy ul. Lubicz 16 przyniosłaby dokończenie prac izolacyjnych i rozpoczęcie wymiany stylowej stolarki (150 000 zł).

W **willi „Biały Domek”** przy ul. Lubicz 21 (Komenda Policji, 300 000 zł) ukończono zostanie osuszenie budynku.

W **budynku Towarzystwa Lekarskiego** przy ul. Radziwiłłowskiej 4 przewiduje się kontynuację prac, które objęłyby konserwatorskie remonty fasady i wnętrza (100 000 zł, dotacja zwrotna).

Garbary

W **kościelnie Karmelitów na Piasku** (700 000 zł) kontynuowana będzie konserwacja kaplicy Matki Boskiej Piaskowej; rozpocznie się remont i konserwacja elewacji.

Przy ul. Garncarskiej przewiduje się rozpoczęcie remontu dachu **klasztoru Serca-nek – Zgromadzenia Służebnic Najśw. Serca Jezusowego** (150 000 zł), budowli z doby późnego historyzmu, będącej dziełem Władysława Kaczmarskiego z końca XIX w.

Rejon ul. Łobzowskiej

Średniowieczna droga prowadząca z Krakowa w kierunku Łobzowa, przekształcona w dobie autonomii galicyjskiej (1866-1918) w ulicę o typowym dla owego czasu charakterze, koncentruje dziś kilka zamierzeń konserwatorskich.

Przewiduje się dalsze prace w projektowanym przez Franciszka Mączyńskiego zespole **klasztoru Karmelitanek Bosych**; obejmą one remont dachu Księżówki (150 000 zł).

Przewiduje się konserwację fasady **Domu Plastyka** (200 000 zł), czołowego dzieła funkcjonalistycznej architektury krakowskiej ze schyłku międzywojennego dwudziestolecia (dzieło Adolfa Szyszko-Bohusza).

Przewiduje się dofinansowanie prac przy **kamienicy „Jasny Dom”** (narożnik ul. Biskupiej 2) zaprojektowanej na początku XX w. przez Jana Zawiejskiego (200 000 zł, dotacja zwrotna); prace objęłyby rekonstrukcje stylowej stolarki oraz rozpoczęcie konserwacji elewacji.

Budynki szkolne z doby autonomii galicyjskiej

Spośród licznych na terenach ekspansji urbanistycznej Krakowa lat 1866-1918 (między Plantami a dzisiejszą „drugą obwodnicą”) budynków szkolnych – kontynuowane będą prace remontowe w **gmachu V Liceum Ogólnokształcącego** im. Witkowskiego przy ul. Studenckiej 12 (300 000 zł) i dawnej Szkoły Powszechnej (dziś **Gimnazjum Nr 2**) przy tejże ulicy (300 000 zł). Przewiduje się też kontynuację prac przy elewacjach w **Zespole Szkół Ekonomicznych** przy ul. Kapucyńskiej (450 000 zł).

Podgórze

Po kilkuletniej przerwie wznowione zostaną prace przy głównej świątyni Podgórza – neogotyckim **kościółce parafialnym św. Józefa**, wzniesionym na początku XX w. wg projektu Jana Sas-Zubrzyckiego (200 000 zł). Przewiduje się rozpoczęcie prac w otoczeniu kościoła, gdzie pilnej interwencji wymaga monumentalny taras ze schodami przed fasadą oraz dzwonnica, wznosząca się malowniczo na wapiennej skale ponad kościołem.

W modernistycznym **budynku szkolnym przy ul. Krzemionki 11** (dziś IV Liceum Ogólnokształcące) przewiduje się kontynuowanie wymiany stylowej stolarki okiennej (250 000 zł).

Inne rejony

Kontynuowane będzie dofinansowywanie prac remontowych w monumentalnym **zespole d. Fundacji Aleksandra Lubomirskiego przy ul. Rakowickiej 27** (w gestii Akademii Ekonomicznej, 300 000 zł); przewiduje się prace we wnętrzach.

Przewiduje się rozpoczęcie prac w secesyjnym **zespole Szpitala Wojskowego** (ul. Wrocławska 1-3) z początku XIX w.; obejmą one remont dachu dwóch budynków (300 000 zł).

W monumentalnym **zespole Domu Pomocy Społecznej – fundacji Helclów** (arch. Tomasz Pryliński, 1894-1890) przewiduje się rozpoczęcie remontu konserwatorskiego elewacji (400 000 zł).

Przewiduje się kontynuację prac konserwatorskich przy bogato ukształtowanej (sgraffita) fasadzie **kamienicy przy ul. Ariańskiej 18** (200 000 zł; dotacja zwrotna).

Najcenniejsze enklawy na obrzeżach miasta

Zwierzyniec

Przy wczesnośredniowiecznym **kościółce Najśw. Salwatora** dokonane zostanie zabezpieczenie konstrukcyjne szkarpy (200 000 zł).

Prace przy **kopcu Tadeusza Kościuszki** (540 000 zł) – to zakończenie konserwacji muru oporowego.

Łobzów

W gmachu **d. austriackiego Instytutu Kadetów**, kryjącego pozostałości **królewskiej rezydencji podmiejskiej**, dofinansowane zostaną prowadzone staraniem Politechniki Krakowskiej prace związane z kolejnym etapem kompleksowego remontu elewacji (500 000 zł). W ślad za uwagą prezentowaną z tego miejsca przed rokiem należałoby ponownie wyrazić nadzieję, że Politechnika Krakowska przystąpi w kolejnych latach do eksponowania kolejnych relikwów założenia pałacowego, wraz z ukazaniem zasięgu dziedzica i sytuacji ściany parawanowej oraz odtworzeniem części ogrodu. Celowa byłaby wyraźna deklaracja uczelni w tym względzie.

Nowa Wieś

W **kościelce parafialnym Nowej Wsi pw. Matki Boskiej z Lourdes** Zgromadzenia Księży Misjonarzy (ul. Juliusza Leo/Misjonarska), wzniesionym w latach 1892-1894 wg projektu Stefana Żołdaniego, przewiduje się remont konserwatorski wieży (195 000 zł).

Bronowice Małe

W upamiętnionym tradycją „Wesela” Wyspiańskiego **dworze Lucjana Rydla** przewiduje się dalsze prace: dokończenie remontu elewacji, remont kominów i remont dawnej pracowni Lucjana Rydla (57 000 zł; dotacja zwrotna).

Wola Justowska

Po przerwie – przewiduje się ponowne podjęcie prac w **willi Justusa Decjusza** (renesansowa siedziba dworzanina Zygmunta Starego z lat trzydziestych XVI w., ukształtowana w obecnej postaci w wyniku gruntownej przebudowy z lat dwudziestych XVII w. staraniem Stanisława Lubomirskiego oraz po 1882 r. staraniem Marceliny Czartoryskiej); objęłyby one roboty izolacyjne tarasu i schodów (190 000 zł).

Bielany

Na wielką skalę kontynuowane będą prace remontowo-konserwatorskie w wybitnym, wczesnobarokowym **zespole eremu Kamedułów** (1 200 000 zł). Kontynuacja remontu „Schindlerówki” winna wiązać się z konserwacją największego w Krakowie zespołu malowideł ściennych w świeckim wnętrzu. Przeprowadzona będzie konserwacja jednego z domków eremickich (z zachowaną polichromią barokową w maleńkim wnętrzu kapliczki). Bardzo ważnym zadaniem będzie remont i konserwacja budynku furty klasztornej, gdzie konieczne są skrupulatne badania stratygraficzne tynków i polichromii, celem przywrócenia jej, po zniszczeniach i licznych, niekorzystnych przekształceniach, charakteru z 1. połowy XVII w.

Tyniec

Bardzo poważne prace przewiduje się w kolejnym etapie kompleksowej konserwacji **opactwa Benedyktynów** (1 900 000 zł): zakończony zostanie remont konserwatorski dziedzica zewnętrznego, kontynuowane będą prace przy zabezpieczaniu muru oporowego oraz przy konserwacji „Wielkiej Ruiny” (której tradycyjna nazwa, po zrealizowanych już robotach, w zasadzie utraciła swój sens).

Prokocim

Kontynuowany będzie remont i konserwacja **pałacu Jerzmanowskich** (w gestii klasztoru Augustianów, 100 000 zł), cennego dzieła architektury ukształtowanego

w dwóch fazach: klasycystycznej (autorstwa Piotra Aignera) i historyzującej (arch. Karol Knaus).

Kobierzyn

Przewiduje się podjęcie – po kilkuletniej przerwie – prac remontowo-konserwatorskich w cennym, pochodzącym z początku XX w. zespole **Szpitala Neuropsychiatrycznego** przy ul. Babińskiego 29 (300 000 zł).

Mogiła

W kolejnej fazie prac konserwatorskich w **opactwie Cystersów** kontynuowane będą prace konserwatorskie w krużgankach (400 000 zł).

Ruszcza

Kontynuacja prac w gotyckim **kościel fundacji Gryfitów** przynieść winna konserwację jednego z ołtarzy oraz chrzcielnicy (60 000 zł).

Kościelniki

Przewiduje się dalsze, sukcesywne wspomaganie właściciela cennego, zdewastowanego w dobie PRL-u, barokowego **zespołu pałacowego**, koncentrując dofinansowania na robotach niezbędnych dla zachowania obiektu. W roku bieżącym byłyby to prace przy wzmacnianiu fundamentów pałacu (100 000 zł; dotacja zwrotna). Społeczny Komitet oczekuje od właściciela przedłożenia zatwierdzonego przez władze konserwatorskie docelowego programu i projektu konserwatorskiego, obejmującego całość zadania.

Prądnik

W zespole **klasztoru Albertynek** przy ul. Jana Pawła Woronicza przewiduje się remont furty (100 000 zł). Przewiduje się – we współdziałaniu z Obywatelskim Komitetem Ratowania Krakowa i władzami miejskimi – kontynuację konserwacji nagrobków na **cmentarzu Rakowickim**. Konserwacja cennych epitafiów – będzie wiązała się z koniecznością przeprowadzenia konserwacji muru ogrodzeniowego w najstarszej części cmentarza (300 000 zł).

Austriacka Twierdza Kraków

Przewiduje się kontynuację remontów Bastionu V w **Forcie Kościuszko** wraz z rozpoczęciem izolacji kaponier (300 000 zł) oraz **Fortu 49 „Krzyszewice”** (100 000 zł), gdzie dofinansowany zostanie remont dachu.

Z-ca Przewodniczącego
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

dr hab. Bogusław Krasnowolski

Kraków, 26 stycznia 2007 r.

Zarząd Rewaloryzacji
Zespołów Zabytkowych Krakowa
31-005 Kraków, ul. Bracka 13

Plan rzeczowo-finansowy odnowy zabytków Krakowa na rok 2007 ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

Dochody:

A.	Środki finansowe z budżetu centralnego poprzez Kancelarię Prezydenta RP	45 500 000
B.	Środki społeczne oraz spłata zadłużeń hipotecznych	150 000
C.	Stan środków na dzień 1 stycznia 2007	161 028
Razem:		45 811 028

Przewidywane wydatki:

Lp.	Obiekt	Wpis do rejestru zabytk.	Własność Administracja	Rodzaj refundacji kosztów	Proponowany limit (w zł)	Zakres rzeczowy
1.	Zespół Budowli Wzgórza Wawelskiego	A-7	SP	bezzwrotna	2 900 000	– kontynuacja rewaloryzacji budynku nr 7 – kontynuacja prac konserwatorskich przy murach kleszczowych – kontynuacja prac budowlano-konserwatorskich przy murach obwodowych – rozpoczęcie prac przy zagospodarowaniu terenu pomiędzy budynkami 2, 3, 7, 8

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
2.	Pałac Krzysztoforów Rynek Główny 35	A-42	Gmina Kraków / Urząd Marszałkowski Wojew. Małopolskiego – samorządowa	bezzwrotna	2 000 000	– zakończenie remontu piwnic – efekt – izolacja budynku i ekspozycja przedproży – rozpoczęcie remontu całościowego skrzydła zach.
3.	Zespół klasztorny Benedyktynów w Tyńcu	A-33	kościelna	bezzwrotna	1 900 000	– zakończenie remontu dziedzińca zewnątrznego – efekt – kontynuacja zabezpieczenia muru oporowego wzdłuż podjazdu – prace konserwatorskie tzw. Wielkiej Ruiny
4.	Sukiennice Gmina Kraków	A-10	Gmina Kraków	bezzwrotna	1 500 000	– rozpoczęcie remontu konserwatorskiego części w gestii gminnej – w piwnicach i części parterowej
5.	a) Archikatedra na Wawelu	A-7	kościelna	bezzwrotna	1 250 000	– zakończenie konserwacji wnętrza kaplicy Batorego – efekt – rozpoczęcie konserwacji krypty św. Leonarda – rozpoczęcie konserwacji polichromii w kaplicy Hińczy z Rogowa – rozpoczęcie konserwacji archiwum i biblioteki
					900 000	
	b) Muzeum Katedralne	A-7	kościelna	bezzwrotna	350 000	– kontynuacja konserwacji i uporzędkowania elewacji – efekt

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
6.	Klasztor Kamedułów ul. Konarowa	A-6	kościelna	bezzwrotna	1 200 000	kontynuacja remontu konserwatorskiego zespołu klasztornego: – zakończenie remontu domu eremickiego nr 3 – efekt – kontynuacja remontu „Schindlerówki” – konserwacja polichromii we wnętrzu budynku bramnego
7.	Zespół klasztorny Kamedułów Regularnych Laterańskich na Kazimierzu ul. Bożego Ciała 26	A-24	kościelna	bezzwrotna	980 000	– konserwacja pn. elewacji kościoła – kompleksowy remont konserwatorski kaplicy Zwiastowania wraz z remontem kopuły
8.	Zespół klasztorny Bernardynów ul. Bernardyńska 2	A-18	kościelna	bezzwrotna	950 000	kontynuacja remontu konserwatorskiego: – zakończenie remontu dachu klasztoru – efekt – kontynuacja prac konserwatorskich w prezbiterium kościoła – ołtarz kulisowy i ołtarze boczne – rozpoczęcie prac konserwatorskich w kopule – konserwacja studni bł. Szymona – konserwacja dekoracji grobu Chrystusa – malowidło Popiela <i>Panorama Golgoty</i>

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
9.	Narodowy Stary Teatr im. H. Modrzejewskiej ul. Jagiellońska 1	A-118	SP/ Narodowy Stary Teatr	bezzwrotna	900 000	– prace konserwatorskie sali Mo- drzejewskiej – konserwacja elementów wystroju elewacji (korona nad herbem mia- sta, elementy ozdobne na bonio- wanym tynku) – efekt
10.	Plac Matejki 13 Akademia Sztuk Pięk- nych	A-104	SP / Akademia Sztuk Pięknych	bezzwrotna	900 000	– kontynuacja remontu konserwa- torskiego elewacji (od pl. Matejki) – efekt
11.	Collegium Witkow- skiego – UJ ul. Gołębia 13	A-755	SP / Uniwersytet Jagielloński	bezzwrotna	900 000	– kontynuacja remontu komplekso- wego elewacji – fasada – efekt – kontynuacja remontu wnętrza
12.	Pałac Arcybiskupi ul. Franciszkańska 3	A-94	Kuria Metropolitalna	bezzwrotna	900 000	– remont wnętrza parteru pałacu
13.	Muzeum Archeolo- giczne ul. Senacka 3	A-90	Urząd Marszałkowski Wojew. Małopolskiego – samorządowa / Muzeum Archeologiczne	bezzwrotna	750 000	– dokończenie robót konstrukcyj- nych budynku – rozpoczęcie remontu dachu
14.	Zespół klasztorny Franczkanów pl. Wszystkich Świę- tych 5	A-22	kościelna	bezzwrotna	750 000	– zakończenie prac w kaplicy św. Eligiusza – efekt – konserwacja malowideł i detali wystroju na krużgankach – efekt – rozpoczęcie remontu dachu klasz- toru

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
15.	Zespół klasztorny Kar- melitów na Piasku ul. Karmelicka 19	A-84	kościelna	bezzwrotna	700 000	– kontynuacja prac konserwator- skich w kaplicy MB Piaskowej wraz z pracami remontowo-kon- serwatorskimi przy elewacjach
16.	Zespół klasztorny Au- gustianów a) ul. Augustyńska 7	A-5	kościelna	bezzwrotna	655 000 555 000	kontynuacja prac konserwatorskich: – zakończenie prac związanych z osuszeniem murów kościoła i wirydarza – zakończenie prac przy posadzce kościola – efekt
	b) Pałac Jerzmanow- skich ul. Górników 27	A-639	kościelna	bezzwrotna	100 000	– kontynuacja remontu konserwa- torskiego elewacji pałacu
17.	Kopiec Kościuszki	A-954	SP	bezzwrotna	640 000	– zakończenie prac konserwator- skich przy murze obwodowym kopca – efekt
18.	Theatrum Anatomicum ul. Kopernika 12	A-856	SP / Collegium Medicum UJ	bezzwrotna	600 000	– dokończenie remontu elewacji bocznych – efekt
19.	Pałac Pusłowskich ul. Westerplatte 10	A-128	Uniwersytet Jagielloński	bezzwrotna	580 000	– kontynuacja remontu konserwa- torskiego wnętrz – rozpoczęcie remontu elewacji
20.	Dom Jana Matejki Muzeum Narodowe ul. Floriańska 41	A-58	SP	bezzwrotna	500 000	– remont konserwatorski wnętrza

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
21.	d. Pałac Królewski na Łobzowie Politechnika Krakowska ul. Podchorążych 1	A-645	SP / Politechnika Krakowska	bezzwrotna	500 000	– kontynuacja remontu kompleksowego – konserwacja elewacji wraz z barokowym wystrojem fasady pałacu Wazów
22.	Zespół klasztorny Dominikanów ul. Stolarska 12 kościół św. Trójcy	A-21	kościelna	bezzwrotna	500 000	kontynuacja prac konserwatorskich: – zakończenie prac w kaplicy Lubomirskich – efekt – rekonstrukcja elementów kamiennych pokrycia kaplicy Myszkowskiach – konserwacja techniczna dwóch kwater poliptyku dominikańskiego z 2. połowy XV w.
23.	Pałac Czapskich Muzeum Narodowe ul. Piłsudskiego 10-12	A-106	SP	bezzwrotna	490 000	– zakończenie prac projektowych i rozpoczęcie remontu kompleksowego
24.	d. Collegium Godlewskiego al. Mickiewicza 21 Akademia Rolnicza	A-886	SP / Akademia Rolnicza	bezzwrotna	450 000	– kontynuacja remontu elewacji (elewacje boczne)
25.	Zespół Kliniki Neurologicznych ul. Botaniczna 3	A-824	Szpital Uniwersytecki	bezzwrotna	450 000	– kontynuacja remontu dachów – izolacja i osuszenie budynku
26.	Zespół Szkół Ekonomicznych ul. Kapucyńska 2	A-1117	Gmina Kraków	bezzwrotna	450 000	– kontynuacja prac przy elewacji – efekt

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
27.	Gmach Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie – ul. Basztowa 22	A-1007	SP / Małopolski Urząd Wojewódzki	bezzwrotna	400 000	– dokończenie remontu elewacji – rozpoczęcie remontu piwnic
28.	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy ul. Sirzelecka 2	A-592	Urząd Marszałkowski Wojew. Małopolskiego – samorządowa	bezzwrotna	400 000	– kontynuacja remontu elewacji
29.	d. Pałac Prymasowski ul. Grodzka 65	A-429	SP	bezzwrotna	400 000	– rozpoczęcie remontu dachu
30.	Collegium Novum – UJ ul. Gołębia 24	A-315	SP / Uniwersytet Jagielloński	bezzwrotna	400 000	– remont sali nr 46 i 47 – efekt – konserwacja klatki schodowej „rektorskiej” – efekt
31.	ul. Gołębia 20/ Jagiellońska 18 Instytut Filologiczny UJ	A-313	SP / Uniwersytet Jagielloński	bezzwrotna	400 000	– zakończenie remontu elewacji
32.	Szpital Uniwersytecki w Krakowie II Klinika Chirurgii ul. Kopernika 21	A-1005	Szpital Uniwersytecki	bezzwrotna	400 000	– kontynuacja remontu elewacji
33.	Zespół klasztorny Pi- jarów ul. Pijarska 2-4	A-50	kościelna	bezzwrotna	400 000	kontynuacja remontu: – konserwacja fasady kościoła – efekt – konserwacja kruchty
34.	Opactwo Cystersów w Mogile	A-20	kościelna	bezzwrotna	400 000	– kontynuacja konserwacji poli- chromii i wystroju krużganków

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
35.	PAT – d. Pałac Sanguzków ul. Franciszkańska 1 / Bracka 17	A-727	kościelna	bezzwrotna	400 000	– remont konserwatorski elewacji wraz ze stolarką okienną II p. od ul. Brackiej
36.	Dom Pomocy Społecznej im. Helców ul. Helców 2	A-114	Gmina Kraków	bezzwrotna	400 000	– rozpoczęcie remontu konserwatorskiego elewacji
37.	Bazylika św. Floriana ul. Warszawska 1B	A-74	kościelna	bezzwrotna	390 000	– prace konserwatorskie przy wystrój nawi i krużgalki
38.	Kościół św. Tomasza Zgromadzenie Sióstr Kanoniczek ul. Szpitalna 10	A-82	kościelna	bezzwrotna	360 000	– zakończenie remontu dachu – efekt
39.	Zespół klasztorny Paulinów na Skalce ul. Skaleczna 15	A-29	kościelna	bezzwrotna	360 000	– zakończenie remontu konserwatorskiego elewacji klasztoru – efekt
40.	d. Pałac Potulickich Wyższe Seminarium Duchowne ul. Piłsudskiego 4	A-321	kościelna	bezzwrotna	360 000	– kontynuacja prac elewacyjnych wraz z remontem podjazdu – efekt
41.	d. Pałac Wielopolskich Magistrat pl. Wszystkich Świętych 3/4	A-129	Gmina Kraków	bezzwrotna	360 000	– remont konserwatorski wystroju wnętrza budynku tzw. Estreichterów
42.	ul. Gołębia 16	A-400	Uniwersytet Jagielloński	bezzwrotna	350 000	– remont elewacji – efekt

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
43.	Kamienica Łozińskich Muzeum Narodowe ul. Piłsudskiego 14	A-1111	SP / Muzeum Narodowe	bezzwrotna	300 000	– kontynuacja remontu kompleksowego
44.	Fundacja Aleksandra Lubomirskiego ul. Rakowicka 27 Akademia Ekonomiczna	A-103	SP / Akademia Ekonomiczna	bezzwrotna	300 000	– remont wnętrz I, II p. oraz klatki schodowej gmachu głównego
45.	d. Willa „Biały Domek” ul. Lubicz 21 Komenda Wojewódzka Policji	A-1008	SP / Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie	bezzwrotna	300 000	– dokończenie osuszenia budynku – efekt
46.	Zespół Szpitala Woj- skowego ul. Wrocławska 1-3	A-1112	SP	bezzwrotna	300 000	– remont dachu budynku nr 2
47.	Zespół szpitalno-par- kowy ul. Babińskiego 29	A-893	SP / Krakowski Szpital Neuropsychiatryczny	bezzwrotna	300 000	– remont pawilonu 5 c
48.	Collegium Wróblew- skiego ul. Olszewskiego 2	A-312	SP / Uniwersytet Jagielloński	bezzwrotna	300 000	– rozpoczęcie remontu elewacji
49.	d. Klasztor Karmelitów Klinika Dermatologii ul. Kopernika 19	A-1006	Szpital Uniwersytecki	bezzwrotna	300 000	– rozpoczęcie remontu elewacji

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
50.	Collegium Medicum – UJ Zespół Klinik Ginekologii i Położnictwa ul. Kopernika 23	A-1001	SP / Szpital Uniwersytecki	bezzwrotna	300 000	– rozpoczęcie prac konserwatorskich kaplicy – zakończenie prac konserwatorskich klatki schodowej – efekt – rozpoczęcie izolacji i osuszenia budynku
51.	Szpital Uniwersytecki w Krakowie Klinika Urologii ul. Grzegorzewska 18	A-1128	Szpital Uniwersytecki	bezzwrotna	300 000	– zakończenie remontu elewacji – efekt – izolacja i osuszenie budynku
52.	Bazylika Mariacka Rynek Główny 3	A-3	kościelna	bezzwrotna	300 000	– rozpoczęcie remontu posadzki kościoła – konserwacja dolnych partii polichromii po pracach osuszających kościoła
53.	Kościół św. Andrzeja Zespół klasztorny Kłasysek ul. Grodzka 56	A-26	kościelna	bezzwrotna	300 000	– zakończenie konserwacji kaplicy klawirowej wraz z likwidacją przyczyn zawilgocenia – awaryjna naprawa zwińczenia wieży północnej
54.	Kamienica Jordanowska ul. Szpitalna 24	A-543	Parafia prawosławna w Krakowie	bezzwrotna	300 000	– remont dachu
55.	Cmentarz Rakowicki	A-584	Gmina Kraków	bezzwrotna	300 000	– kontynuacja konserwacji nagrobków – konserwacja muru cmentarnego w najstarszej części cmentarza

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
56.	Fort Kościuszko – Bastion V	A-308	Gmina Kraków / TMHiZK	bezzwrotna	300 000	– dokończenie elewacji Bastionu V – efekt – rozpoczęcie remontu dziedzińca wraz z izolacją kaponiery
57.	Szkoła ul. Studencka 12	A-1012	Gmina Kraków / V LO im. A. Witkowskiego	bezzwrotna	300 000	– kontynuacja remontu elewacji skrzydła wschodniego
58.	Gimnazjum Nr 2 ul. Studencka 13	A-688	Gmina Kraków / Gimnazjum Nr 2	bezzwrotna	300 000	– kontynuacja remontu elewacji od ul. Studenckiej
59.	Akademia Sztuk Pięk- nych ul. Humberta 3 Zespół Szkół Mecha- nicznych Nr 1 al. Mickiewicza 5	A-750	SP / Gmina Kraków	bezzwrotna	300 000	– rozpoczęcie remontu dachu
60.	Teatr im. J. Słowac- kiego pl. św. Ducha 4 bud. administracji Teatru	A-184	samorządowa / Teatr im. J. Słowackiego	bezzwrotna	250 000	– dokończenie prac izolacyjnych – efekt
61.	ul. Gołębia 18	A-401	SP/ Uniwersytet Jagielloński	bezzwrotna	250 000	– remont elewacji – efekt
62.	Klinika Okulistyki ul. Kopernika 38	A-1115	SP / Collegium Medicum UJ	bezzwrotna	250 000	– kontynuacja remontu dachu – efekt – renowacja stolarki drzwiowej

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
63.	Kościół Niepokalanego Poczęcia NMP w zes-pole szpitalnym św. Łazarza ul. Kopernika 19	A-78	SP / Szpital Uniwersytecki	bezzwrotna	250 000	kontynuacja konserwacji architektury i wystroju wnętrza nawy kościoła
64.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr4 IV LO ul. Krzemionki 11	A-1077	Gmina Kraków / Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4	bezzwrotna	250 000	kontynuacja wymiany stolarki okiennej
65.	„Kamienica Długoszowska” ul. Grodzka 53	A-217	prywatna Alina Krehlik	zwrotna	250 000	remont elewacji frontowej – efekt
66.	Dom Plastyków ZPAP ul. Łobzowska 3 / Asnyka 6	A-1134	samorządowa / Związek Polskich Artystów Plastyków	bezzwrotna	200 000	remont konserwatorski elewacji
67.	Instytut Ekspertyz Sądowych ul. Westerplatte 9	A-833	SP/ Instytut Ekspertyz Sądowych	bezzwrotna	200 000	rozpoczęcie remontu konserwatorskiego elewacji
68.	Kompleks budynków Straży Pożarnej ul. Westerplatte 19	A-572	SP / Komenda Wojewódzka Państw. Straży Pożarnej	bezzwrotna	200 000	remont dachu nad oficyną lewą
69.	Collegium Minus – UJ ul. Gołębia 11	A-314	SP / Uniwersytet Jagielloński	bezzwrotna	200 000	rozpoczęcie remontu elewacji

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
70.	Szpital Uniwersytecki w Krakowie I i II Klinika Kardiologii i Endokrynologii ul. Kopernika 17	A-1078	Szpital Uniwersytecki	bezzwrotna	200 000	– kontynuacja remontu wnętrza
71.	I Klinika Chirurgii ul. Kopernika 40	A-1118	SP / Collegium Medicum UJ	bezzwrotna	200 000	– kontynuacja remontu elewacji
72.	Kościół św. Barbary Mały Rynek 8	A-25	kościelna	bezzwrotna	200 000	– dofinansowanie konserwacji wnętrza kościoła
73.	Kościół św. św. Piotra i Pawła ul. Grodzka 54	A-4	kościelna	bezzwrotna	200 000	kontynuacja remontu kościoła: – dokończenie prac konserwatorskich w kaplicy Najśw. Sakramentu – konserwacja barokowych ławek – konserwacja detali wystroju kościoła – tablice epitafijne
74.	Zespół klasztorny Franciszkanów-Reformatów ul. Reformacka 4	A-87	kościelna	bezzwrotna	200 000	– rozpoczęcie izolacji budynków klasztornych od strony wirydarza
75.	Plebania parafii św. Krzyża ul. św. Krzyża 23	A-240	kościelna	bezzwrotna	200 000	– rozpoczęcie remontu konserwatorskiego elewacji
76.	Klasztor Siostr Dominikanek na Gródku ul. Mikołajska 21	A-81	kościelna	bezzwrotna	200 000	– remont ściany parawanowej wraz ze ścianą kościoła i klasztoru od ul. Mikołajskiej

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
77.	Kościół św. Józefa ul. Zamojskiego 2	A-595	kościelna	bezzwrotna	200 000	– remont otoczenia kościoła
78.	Zespół klasztorny Wizytek ul. Krowoderska 16	A-88	kościelna	bezzwrotna	200 000	– rozpoczęcie remontu elewacji klasztoru
79.	Kościół Najśw. Sal- watora ul. Bł. Bronisławy	A-14	kościelna	bezzwrotna	200 000	– zabezpieczenie konstrukcyjne skarp
80.	Szpital Bonifratrów ul. Trynatarska 11	A-577	kościelna / Konwent Ojców Bonifratrów	zwrotna	200 000	– rozpoczęcie remontu elewacji
81.	Plac Mariacki	A-1	Gmina Kraków	bezzwrotna	200 000	– dokończenie prac związanych z otoczeniem kościoła Mariackiego wraz z osuszeniem – efekt
82.	Kamienica „Pod Kruki” Rynek Główny 25	A-160	Gmina Kraków / MCK	bezzwrotna	200 000	– konserwacja i rekonstrukcja sto- larki oficyny
83.	Magistrat pl. Wszystkich Świę- tych 11 Urząd Miasta Krakowa	A-555	Gmina Kraków	bezzwrotna	200 000	– kontynuacja remontu elewacji – efekt
84.	Dom J. Piłsudskiego – Oleandry al. 3 Maja 7	A-853	Gmina Kraków / Związek Legionistów Polskich	bezzwrotna	200 000	– rozpoczęcie remontu elewacji wraz ze stolarką
85.	Zespół Szkół Chemicznych ul. Krupnicza 44	A-750	Gmina Kraków / Zespół Szkół Chemicznych	bezzwrotna	200 000	– rozpoczęcie remontu elewacji od ul. Krupniczej

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
86.	Kamienica ul. Grodzka 27	A-213	prywatna / Gmina Kraków	zwrotna	200 000	– kontynuacja prac remontowo-konserwatorskich w „Izbie na zadzi”
87.	Polska Akademia Umiejętności ul. Sławkowska 17	A-105	Polska Akademia Umiejętności	zwrotna	200 000	– remont konserwatorski obiektu od strony ul. św. Jana – efekt
88.	Kamienica ul. Ariańska 18	A-1142	prywatna Jakub Kusznik Renata Goettel- -Prokopowicz Sylvia Dziadecka	zwrotna	200 000	– kontynuacja remontu konserwatorskiego elewacji z konserwacją dekoracji sgraffito
89.	ul. Biskupia 2 / Łob- zowska 11 „Jasny Dom”	A-362	prywatna kurator budynku Barbara Zarzycka-Rzeźnik	zwrotna	200 000	– dokończenie rekonstrukcji stolar- ki okiennej – rozpoczęcie konserwacji elewacji
90.	Zgromadzenie Księży Misjonarzy Kościół pw. NMP z Lourdes ul. Misjonarska 37	A-587	kościelna	bezzwrotna	195 000	– remont konserwatorski więzy kościola
91.	Willa Decjusza al. 28-go Lipca 17a	A-131	Gmina Kraków	bezzwrotna	190 000	– roboty izolacyjne tarasu i scho- dów
92.	Kościół grekokatolicki ul. Wiślna 11	A-85	kościelna / Kuria Przemysko- Warszawska Obrządku Grekokatolickiego	bezzwrotna	160 000	– konserwacja okien – konserwacja ścian kościoła w na- wiązaniu do poprzedniej dekoracji

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
93.	Dom Józefa Mehoffera Muzeum Narodowe ul. Krupnicza 26	A-557	SP	bezzwrotna	150 000	– remont elewacji – efekt
94.	Collegium Maius – UJ ul. Jagiellońska 15	A-11	SP / Uniwersytet Jagielloński	bezzwrotna	150 000	– rozpoczęcie remontu dziedzińca „Huta”
95.	Kościół św. Marka ul. Sławkowska 24 / św. Marka 10	A-16	kościelna	bezzwrotna	150 000	– rozpoczęcie konserwacji ołtarzy bocznych
96.	Zespół klasztorny Bernardynek ul. Poselska 21	A-80	kościelna	bezzwrotna	150 000	– rozpoczęcie konserwacji wnętrza kościola
97.	Bud. Zgromadzenia Służebnic Najśw. Serca Jezuso- wego ul. Garncarska 24/26	A-988	kościelna	bezzwrotna	150 000	– rozpoczęcie remontu dachu
98.	Zespół klasztorny Karmelitanek Bosych ul. Łobzowska 40	A-304	kościelna	bezzwrotna	150 000	– remont dachu „Księżówki”
99.	Cmentarz Żydowski	A-1101	Gmina Wyznaniowa Żydowska	bezzwrotna	150 000	– kontynuacja konserwacji nagrob- ków
100.	ul. św. Jana 12 Towarzystwo Miłośni- ków Historii i Zabytków Krakowa	A-719	Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa	zwrotna	150 000	– rozpoczęcie remontu dachu

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
101.	Budynek „Celestat” ul. Lubicz 16	A-526	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe”	zwrotna	150 000	– dokończenie prac izolacyjnych – rozpoczęcie prac związanych z wymianą stolarki
102.	d. Spichlerz Muzeum Narodowe pl. Sikorskiego 6	A-1119	SP	bezzwrotna	100 000	– zakończenie prac dokumentacyj- no-projektowych – efekt
103.	Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. Ludwika Solskiego ul. Straszewskiego 22	A-705	SP / Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna	bezzwrotna	100 000	– dokończenie remontu elewacji – efekt
104.	d. Kasyno Oficerskie ul. Żybkiewicza 1 / Westerplatte 17	A-121	SP	bezzwrotna	100 000	– dokończenie robót izolacyjnych – efekt
105.	Collegium Medicum – UJ ul. Kopernika 25	A-1116	SP / Collegium Medicum UJ	bezzwrotna	100 000	– rozpoczęcie remontu elewacji
106.	Bud. Zgromadzenia Córek Bożej Miłości ul. Pędzichów 16	A-857	kościelna	bezzwrotna	100 000	– kontynuacja prac przy elewacjach
107.	Zespół klasztorny Kar- militanek Bosych ul. Kopernika 44	A-25	kościelna	bezzwrotna	100 000	– kontynuacja prac konserwator- skich w zakrystii klauzuruwej
108.	Zespół klasztorny Albertynek ul. Woronicza 10	A-618	kościelna	bezzwrotna	100 000	– remont furty w zespole klasztor- nym – efekt

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
109.	Dom Kolegiaty Wszystkich Świętych ul. Kanonicza 11	A-148	kościelna	bezzwrotna	100 000	– remont ganków – efekt
110.	Cmentarz Remuh	A-33	Gmina Wyznaniowa Żydowska	bezzwrotna	100 000	– kontynuacja konserwacji nagrobków
111.	Mury obronne i Brama Floriańska Gmina Kraków	A-8	Gmina Kraków	bezzwrotna	100 000	– prace remontowo-konserwatorskie związane z przystosowaniem murów do trasy turystycznej
112.	Fort 49 „Krzyszawice” ul. Architektów	A-830	Gmina Kraków / Młodzieżowy Dom Kultury	bezzwrotna	100 000	– dofinansowanie remontu dachu
113.	ul. Radziwiłłowska 4 Towarzystwo Lekarskie Krakowskie	A-122	Towarzystwo Lekarskie Krakowskie	zwrotna	100 000	– remont konserwatorski fasady oraz wnętrza
114.	Zespół pałacowo-parkowy w Kościelnikach ul. Dybowskiego 2	A-676	prywatna Iwo Nowina-Konopka	zwrotna	100 000	– prace przy wzmocnieniu fundamentów pałacu
115.	Kościół św. Krzyża pl. Św. Ducha 2	A-15	kościelna	bezzwrotna	90 000	– zakończenie uporządkowania otoczenia kościoła – efekt
116.	Dom ul. Krakowska 47 – CARITAS	A-236	kościelna	bezzwrotna	80 000	– wykonanie izolacji od strony dziedzińca – efekt
117.	Arsenal Królewski – UJ ul. Grodzka 64	A-98	SP / Uniwersytet Jagielloński	bezzwrotna	60 000	– konserwacja bram w fasadzie – efekt
118.	Kościół św. Grzegorza Wielkiego Kraków-Ruszcza	A-75	kościelna	bezzwrotna	60 000	– konserwacja ołtarza bocznego wraz z chrzcielnicą

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
119.	Filharmonia Krakowska ul. Zwierzyniecka 1	A-706	Kuria Metropolitalna	bezzwrotna	60 000	– kontynuacja prac elewacyjnych
120.	Dwór „Rydłówka” Kraków-Bronowice ul. Wł. Tetmajera 28 – Muzeum	A-53	prywatna Maria Rydel	zwrotna	57 000	– dokończenie elewacji – efekt – remont kominów – remont dawnej pracowni Lucjana Rydla – efekt
RAZEM:					45 477 000	
REZERWA NFRZK :					334 028	
OGÓŁEM:					45 811 028	

Kraków, 25 stycznia 2007 r.

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Krakowie
mgr inż. arch. Józef Janczykowski

Pracowniczka
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Kultury
Prof. dr hab. Franciszek Ziejka

DYREKTOR
mgr inż. Tadeusz Murzyn

Uchwała Nr 5/2006
Spółecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 5 grudnia 2006 r.
w sprawie realizacji w 2007 r. zadań konserwatorskich finansowanych z NFRZK
ze szczególnym uwzględnieniem obiektów służących nauce i edukacji

Spółeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa zebrany na posiedzeniu plenarnym stwierdza co następuje:

I. Kraków – miasto, które w roku 2007 obchodzić będzie 750-lecie lokacji, dawna stolica Polski, miasto historii i zabytków, pomnik tradycji, a zarazem żywy ośrodek nauki, kultury i sztuki – jest najcenniejszym skarbem narodowym Polaków, jednocześnie wpisującym się w najwybitniejsze osiągnięcia kultury europejskiej i światowej. Dla trwałego zachowania wartości kulturowych Krakowa szczególne znaczenie mają ochrona, konserwacja i rewaloryzacja jego zabytków.

Zadania te podjął na szeroką skalę i efektywnie realizuje Spółeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa. Podstawą działalności Komitetu jest Ustawa o Narodowym Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa z 18 kwietnia 1985 r. stwarzająca prawne i ekonomiczne gwarancje realizacji procesu odnowy zabytków Krakowa w ścisłym powiązaniu z rozwojem społeczno-gospodarczym miasta.

Rangę ogólnopolską tych działań podkreśla polityka najwyższych władz państwowych z Prezydentem RP i Parlamentem na czele. Osoba Prezydenta RP stanowi o prestiżu i stabilności działania Komitetu. Mecenat Głowy Państwa stwarza historyczną ciągłość troski i opieki nad najwyższymi wartościami kultury narodowej i pamiętkami historycznej świetności Polski. Dzięki tej opiece i decydującemu wsparciu finansowemu z budżetu państwa katastrofalna sytuacja krakowskich zabytków została w znacznym stopniu przewyżczona, a ich obecny stan budzi uznanie.

II. Wspólnie z wszystkimi uczestnikami procesu odnowy zabytków Krakowa, Komitet miał niewątpliwą wpływ na ukształtowanie się w Krakowie sprawnego organizacyjnie i skutecznego w wymiarze rzeczowym i finansowym procesu ratowania zabytków. Potwierdza to 200 obiektów odnowionych kompleksowo i ponad 1300 obiektów po tzw. częściowym remoncie konserwatorskim.

W wyniku tych osiągnięć miasto prezentuje się zdecydowanie korzystniej. Na odnowie skorzystały instytucje nauki, kultury, oświaty, zdrowia i użyteczności publicznej, przystosowując swoje obiekty zabytkowe do współczesnych potrzeb i funkcji. W ostatnich latach wsparliśmy też znacząco odnowę krakowskich świątyń, i to ekumenicznie. Odnowione zabytki zachwycają swym pięknem, wspaniałością krakowskiego Wawelu, dostojeństwem krakowskich świątyń i mieszczańskiego Rynku, promieniowaniem Uniwersytetu i przypominają o wielkości naszej historii i kultury, świadcząc zarazem o wielokulturowości Krakowa.

Odnowa zabytkowych siedzib średniowiecznego Uniwersytetu Jagiellońskiego a także innych uczelni i szkół Krakowa oraz jego instytucji kultury pochłania znaczną część środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Historyczne gmachy Uniwersytetu Jagiellońskiego z Collegium Maius i Collegium Novum na czele, obejmują poza tym kilkadziesiąt budynków uczelnianych wydziałów, klinik i instytutów, stają się najlepszym dowodem naszej troski o krakowskie dziedzictwo.

Spółeczny Komitet wysoko ocenia dotychczasowe starania i efekty działań władz krakowskich wyższych uczelni i instytucji naukowych dotyczące konserwacji oraz przystosowania do potrzeb naukowo-dydaktycznych i społecznych (m.in. szpitalnych) ich zabytkowych obiektów, a także, biorąc pod uwagę stan zachowania substancji zabytkowej, uważa za konieczne kontynuowanie w nich prac remontowo-konserwatorskich.

III. Spółeczny Komitet kierował się będzie w swych dalszych działaniach, zarówno tych najbliższych – w roku 2007, ogłoszonym przez Senat RP „Rokiem Krakowa” – jak i dalszych, określonych w programie do roku 2010, następującą hierarchią zadań:

Naczelne miejsce niezmiennie zajmuje Wawel z zamkiem królewskim i katedrą, historyczne centrum Krakowa z zespołem ulicy Kanoniczej, bazyliką Mariacką, Sukienicami, najcenniejsze obiekty służące potrzebom nauki i kultury, a także kościoły i zespoły klasztorne o najwyższych wartościach historycznych; dalej Kazimierz, jako obszar przenikania się dwóch kultur – chrześcijańskiej i żydowskiej. Wielu wysiłków wymaga uporządkowanie obszaru miejskiego pomiędzy Plantami a tzw. drugą obwodnicą, zarówno w monumentalnych założeniach użyteczności publicznej, jak i mieszczańskich kamienicach. Zadbamy również o cenny kompleks zabytkowych klinik przy ul. Kopernika. Opieką konserwatorską zamierzamy w dalszym ciągu obejmować inne dominanty obrzeży miasta – Tyniec, Mogiłę i Bielany.

W nowych warunkach społecznych i gospodarczych troskę o dziedzictwo połączymy ze współczesnym rozwojem miasta. W dziedzictwie odnajdziemy nie tylko kulturalne, ale i ekonomiczne wartości służące podtrzymywaniu tego dziedzictwa i tworzące nowe warunki rozwoju, by miasto czynić przyjaznym jego mieszkańcom i gościom.

Wyrażamy wdzięczność polskiemu społeczeństwu, Parlamentowi RP, polskim władzom a szczególnie Panu Prof. Lechowi Kaczyńskiemu, Prezydentowi RP, a także Jego Kancelarii za stałą opiekę nad krakowskimi zabytkami i Spółecznym Komitetem Odnowy Zabytków Krakowa.

Sekretarz Generalny
Spółecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Spółecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 1/2007
Spółecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 13 lutego 2007 r.
w sprawie informacji o wykonaniu planu odnowy zabytków Krakowa w 2006 r.

§ 1

Spółeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa, na podstawie § 12 ust. 1 pkt b Regulaminu SKOZK, na wniosek Prezydium, przyjmuje informację o realizacji w roku 2006 planu odnowy zabytków Krakowa i zatwierdza sprawozdanie z wydatkowania środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa w 2006 r.

Sprawozdanie stanowi załącznik niniejszej uchwały*.

§ 2

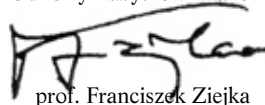
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Spółecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Spółecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

---

* Załącznik – zob s. 30 niniejszego „Biuletynu”.

Uchwała Nr 2/2007
Spółecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 13 lutego 2007 r.
w sprawie planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w 2007 r.

§ 1

Spółeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa na podstawie § 12 ust. 1 pkt b Regulaminu SKOZK, na wniosek Prezydium, zatwierdza plan rzeczowo-finansowy odnowy zabytków Krakowa na 2007 r. realizowany ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa na łączną kwotę 45 811 028 zł, uwzględniającą saldo z roku 2006 w wys. 161 028 zł.

Plan stanowi załącznik niniejszej uchwały*.

§ 2

Spółeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa zaleca Zarządowi Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa, aby realizacja planu, o którym mowa w § 1 była zgodna z zasadami finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, przyjętymi przez Prezydium SKOZK Uchwałą Nr 9/2001 z dnia 4 grudnia 2001 r. i zatwierdzonymi przez Wojewodę Małopolskiego wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr 9/2006 Prezydium SKOZK z dnia 11 lipca 2006 r. zatwierdzonymi przez Wojewodę Małopolskiego.

§ 3

Spółeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa upoważnia dyrektora Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa do korygowania maksymalnie do 5% limitu planowanych środków na danym obiekcie objętym planem odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK, pod warunkiem zbilansowania przekroczeń z niewykorzystanymi środkami na innych obiektach planu. Zbilansowanie zwiększeń nie może przekroczyć planowanych wpływów na Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa w roku 2007.

§ 4

Spółeczny Komitet upoważnia przewodniczącego Komitetu do zmian zakresu rzeczowego zadań ujętych w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa w ramach przyznaných środków dla danego obiektu.

§ 5

Spółeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa zobowiązuje Prezydium SKOZK do przeprowadzania w 2007 r. kwartalnej oceny realizacji planu, o którym mowa w § 1 i upoważnia do dokonania niezbędnych korekt.

---

* Załącznik – zob s. 67 niniejszego „Biuletynu”.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

W.Z. Breitkopf
Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

F. Ziejka
prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 3/2007
Spółecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 13 lutego 2007 r.
w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności SKOZK w roku 2006
oraz udzielenia absolutorium Prezydium i komisjom problemowym

§ 1

Zebranie Plenarne Spółecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa zatwierdza sprawozdanie Prezydium SKOZK z działalności Komitetu w roku 2006, będące załącznikiem niniejszej Uchwały*.

§ 2

Spółeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa, na podstawie wniosku Komisji Rewizyjnej (§ 8 pkt 4 Regulaminu SKOZK), udziela absolutorium Prezydium i komisjom problemowym Komitetu za 2006 r.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Spółecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Spółecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

---

* Załącznik – zob s. 15 niniejszego „Biuletynu”.

Uchwała Nr 4/2007
Spółecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 13 lutego 2007 r.
w sprawie wniosków i propozycji zgłoszonych podczas posiedzenia plenarnego

§ 1

1. Zebranie Plenarne SKOZK zobowiązuje Prezydium Komitetu do rozpatrzenia wszystkich zgłoszonych podczas dzisiejszego posiedzenia propozycji, wniosków oraz nadania im właściwego biegu.
2. Jednocześnie Komitet zobowiązuje Prezydium do złożenia na najbliższym Zebraniu Plenarnym sprawozdania ze sposobu załatwienia zgłoszonych propozycji i wniosków.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Spółecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

W.Z. Breitkopf

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Spółecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

F. Ziejka

prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 8/2006
Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 11 lipca 2006 r.
w sprawie oceny realizacji planu finansowo-rzeczowego
odnowy zabytków Krakowa za pierwsze półrocze 2006 r.

§ 1

Prezydium SKOZK, działając na podstawie § 12, pkt. 3 Regulaminu SKOZK i Uchwały Nr 2/2006 SKOZK z dnia 17 marca 2006 r. w sprawie planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w 2006 r., po wysłuchaniu informacji ZRZZK o realizacji planu finansowo-rzeczowego za pierwsze półrocze 2006 r. oraz po wysłuchaniu opinii komisji problemowych SKOZK, a także uwzględniając głosy wyrażane w dyskusji, stwierdza, iż planowane efekty rzeczowe zostały osiągnięte, zwłaszcza na podkreślenie zasługuje zakończenie wieloletnich prac remontowo-konserwatorskich w pałacu Erazma Ciołka przy ul. Kanoniczej 17 oraz prac w Pałacu Arcybiskupim przy ul. Franciszkańskiej 3. Natomiast zaawansowanie finansowe planu, wynoszące 28,6 %, jest niższe niż upływ czasu kalendarzowego w roku 2006. Prezydium przyjęło do wiadomości oświadczenie dyrektora ZRZZK, że zaległości powstałe w realizacji planu roku 2006 zostaną nadrobione.

§ 2

Prezydium SKOZK, uwzględniając wniosek dyrektora Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa poparty opiniami komisji problemowych SKOZK, ze względu na niemożliwość wykorzystania przyznaných w bieżącym roku środków z NFRZK w 2 obiektach oraz biorąc pod uwagę wnioski właścicieli i użytkowników

postanawia:

zmniejszyć przyznane środki w następujących obiektach:

– Sukiennice – Muzeum Narodowe	1 500 000
– kamienica – ul. Grodzka 20	90 000
	razem: 1 590 000

zwiększyć przyznane środki i dofinansować następujące objekty:

1. pałac biskupa Erazma Ciołka ul. Kanonicza 17	na lapidarium i mur graniczny	50 000
2. Dom J. Matejki ul. Floriańska 41	na konserwację wnętrza i wymianę stolarstwa okiennej	200 000
3. Dom J. Mehoffera ul. Krupnicza 26	na izolację pionową ścian z odwodnieniem i renowacją nawierzchni	180 000
4. pałac Czapskich ul. Piłsudskiego 10-12	na projekt budowlany i wykonawczy	180 000
5. Muzeum Narodowe – Spichlerz pl. Sikorskiego 6	na projekt budowlany i wykonawczy	120 000

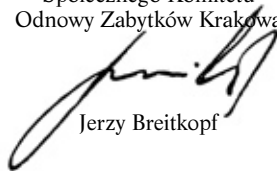
6.	KM Straży Pożarnej ul. Westerplatte 19	na likwidację awarii podłoża	45 000
7.	Klinika Dermatologii ul. Kopernika 19	na wzmocnienie konstrukcyjne skarpy budynku	25 000
8.	klasztór Kamedułów na Bielanych ul. Konarowa	na projekt wykonawczy Domu Wolskiego	190 000
9.	klasztór Bernardynów ul. Bernardyńska 2	na likwidację awarii dachu	200 000
10.	PAU ul. Sławkowska 17	na izolację pionową piwnic i likwidację dołów chłonnych przy ul. św. Jana 26	50 000
11.	katedra wawelska	na zwiększenie zakresu konserwacji wnętrz kaplicy Batorego	100 000
12.	pałac Pusłowskich ul. Westerplatte 10	na zwiększenie zakresu konserwacji wnętrz pałacu	150 000

razem: 1 590 000

§ 3

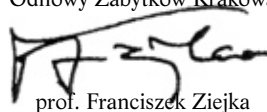
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 9/2006
Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 11 lipca 2006 r.
w sprawie zmian w Zasadach Finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa
ze środków NFRZK

§ 1

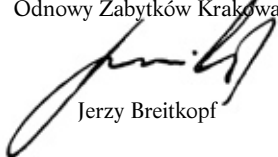
Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, działając na podstawie § 12 ust. 2 pkt d) i ust. 3 Regulaminu SKOZK, wprowadza następujące zmiany w Zasadach Finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa ze środków NFRZK, celem lepszego przygotowania obiektów wprowadzanych do planu rzeczowo-finansowego i precyzyjniejszej jego realizacji:

1. Zmienia się par. 2 ust. 1 Zasad w ten sposób, że po słowach: „Termin składania wniosków o dofinansowanie z NFRZK do Biura SKOZK upływa” słowa „30 listopada” zastępuje się słowami „30 września”.
2. Jednocześnie zmienia się dotychczasowe brzmienie wniosku o dofinansowanie prac w obiektach zabytkowych Krakowa na nowe brzmienie określone w załączniku do nin. Uchwały.

§ 2

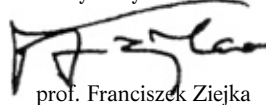
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

W N I O S E K

o dofinansowanie w roku 2007 z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa prac remontowo-konserwatorskich przy obiekcie zabytkowym:

- nazwa zabytku .....
- adres .....
- nr wpisu do rejestru zabytków województwa małopolskiego .....

1. Wnioskodawca – właściciel (współwłaściciele), pełnomocnik, zarządca .....

Dokładny adres korespondencyjny wnioskującego:

.....
 .....
 .....

2. Stan własności*: a) Skarbu Państwa, b) samorządowa, c) kościelna i związków wyznaniowych, d) prywatna, stowarzyszeń i innych organizacji (* właściwe podkreślić)

Dokument potwierdzający stan własności (aktualny wypis z księgi wieczystej z ostatnich 3 miesięcy, i inne dokumentujące tytuł prawny np. umowa najmu, dzierżawy, decyzja o ustanowieniu zarządu, wieczystego użytkowania).

3. Dane techniczne obiektu (rodzaj podstawowego materiału budowlanego, zabytkowy wystrój architektoniczny, itp.). Opis stanu zachowania, opis funkcji aktualnej i docelowej podanej w procentowej strukturze obiektu (mieszkaniowa, usługowa, inna)

.....
 .....
 .....
 .....

4. Wyszczególnienie przeprowadzonych w ciągu ostatnich 5 lat prac remontowo-konserwatorskich z podaniem kosztów i źródeł finansowania:

rok	zakres prac	środki własne	z NFRZK	inne
2002	.....	.....	.....	.....
2003	.....	.....	.....	.....
2004	.....	.....	.....	.....
2005	.....	.....	.....	.....
2006	.....	.....	.....	.....

5. Zakres rzeczowo-finansowy wnioskowanych prac remontowo-konserwatorskich wg załącznika nr 1 do wniosku.
6. Dane dokumentacyjne obiektu dotyczące stanu przygotowania do realizacji wg załącznika nr 2 do wniosku.
7. Czy wnioskodawca ubiega się o inne środki publiczne na realizację wnioskowanych robót – u kogo? o jaką kwotę? .....
8. Oświadczenia i zobowiązania wnioskodawcy.
  - a) Wnioskodawca oświadcza, że składając niniejszy wniosek jest świadomy, że rozpatrywany on będzie tylko w przypadku jego szczegółowego i wiarygodnego wypełnienia.
  - b) Wnioskodawca zobowiązuje się do podjęcia dofinansowania z NFRZK poprzez zawarcie z ZRZZK umowy o inwestorstwo zastępcze, na warunkach określonych w Zasadach finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa, w terminie jednego miesiąca od chwili powiadomienia, pod rygorem utraty dofinansowania*.
  - c) Przy współwłasności obiektu, wymagane są podpisy wszystkich współwłaścicieli obiektu wymienionych w wypisie z ksiąg wieczystych, bądź należy dołączyć pełnomocnictwa notarialne umocowujące współwłaściciela, pełnomocnika lub zarządcę do podpisania aktu notarialnego dotyczącego zasad i warunków przyznania środków oraz do obciążenia hipoteki nieruchomości objętej wnioskiem o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa.
  - d) Podpis wnioskodawcy pod nin. wnioskiem jest jednocześnie zgodą na pokrycie kosztów wszystkich badań, opinii i ekspertyz, których opracowanie wynika z prawomocnych decyzji administracyjnych, ale których zakres wykracza poza prace objęte dofinansowaniem przyznanym ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa.
  - e) Środki Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa nie mogą być przeznaczone na opłaty związane z zajęciem pasa drogowego. Opłaty te obciążają wnioskodawcę.
  - f) W trakcie prac konserwatorskich właściciel obiektu zobowiązany jest umieścić na rusztowaniu następującą informację: „Prace konserwatorskie finansowane lub dofinansowane są z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa”.
  - g) Wnioskodawca zobowiązuje się do realizacji zaleceń zawartych w ustaleniach powykonawczych.

Powyższy wniosek należy złożyć w 2 egzemplarzach w Biurze SKOZK do dnia 30 września roku poprzedzającego wnioskowane dofinansowanie.

.....
(podpis wnioskodawcy)

Kraków, dnia .....

* Zasady finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa opublikowane są na stronie internetowej – www.skoz.krakow.pl lub do wglądu w Biurze SKOZK, ul. Bracka 15.

Załącznik nr 1 do pkt. 5
wniosku o dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich
z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

Lp.	Zakres rzeczowy prac	Przewidywany koszt prac		Źródło finansowania prac w roku objętym wnioskiem	
		ogółem	w roku objętym wnioskiem	środki własne	dofinansowanie z NFRZK
	Razem:				

Załącznik nr 2

Zestawienie posiadanych dokumentacji i pozwoleń

Lp.	Rodzaj dokumentacji	Data opracowania / wydania	Planowana data uzyskania
1.	Inwentaryzacja skala ..... Zakres:		
2.	Opinia konstrukcyjna – zakres / autor, tytuł:		
3.	Opinia o stanie technicznym – zakres / autor, tytuł:		
4.	Dokumentacja naukowo-historyczna – zakres / autor, tytuł:		
5.	Badania architektoniczne – zakres / autor, tytuł:		
6.	Badania na obecność polichromii – wykonawca, zakres:		
7.	Koncepcja architektoniczna – zakres / autor, tytuł:		
8.	Projekt budowlany – zakres / autor, tytuł:		

9.	Projekt wykonawczy – zakres / autor, tytuł:		
9a.	Przedmiar robót		
9b.	Koszty inwestorski		
9c.	Specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót		
9d.	Wtyczne do Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia		
10.	Wtyczne konserwatorskie – zakres / autor, tytuł:		
11.	Program prac konserwatorskich – zakres / autor, tytuł:		
12.	Pozwolenie konserwatorskie – zakres:		
13.	Pozwolenie na budowę – zakres:		

¹⁾ Wypełnić stosownie do wnioskowanego zakresu prac

²⁾ Załączyć kserokopie dokumentów wymienionych w poz. 12 i 13

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

PS.XIII.3020-8-06

Kraków,

01 08. 2006

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Franciszek Ziejka
Przewodniczący
Społecznego Komitetu Odnowy
Zabytków Krakowa

Szanowny Panie Profesorze,

W związku z pismem znak 313/VII/2006 z 17.07.2006 r. pragnę podziękować za przekazanie Uchwały Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa nr 9/2006 z 11 lipca 2006 r. w sprawie zmian w *Zasadach Finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa ze środków NFRZK*.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że stosownym pismem, którego kopię przekazuję w załączeniu, zgodnie z art. 5, ust. 5 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o Narodowym Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (Dz. U. nr 21, poz. 90) zobowiązałem Zarząd Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa do stosowania zasad zawartych w powyższej Uchwale.

Zał. 1

Z poważaniem

wz. Wojewody Małopolskiego
A. Mucha
Andrzej Mucha
I Wicewojewoda Małopolski

Uchwała Nr 10/2006

Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa z dnia 11 lipca 2006 r.

**w sprawie przesunięcia terminu dochodzenia egzekucji wierzytelności
wobec p. Iwona Nowiny Konopki dla obiektu pałacowo-parkowego
w Krakowie-Kościelnikach przy ul. Dybowskiego 2**

§ 1

Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, wobec niewpłacenia w terminie do 30 czerwca 2006 r. II raty dofinansowania zwrotnego wraz z odsetkami, jak stanowiła Uchwała Nr 7/2006 z dnia 25 kwietnia 2006 r., działając na podstawie § 7 ust. 1 Regulaminu SKOZK (Uchwała SKOZK Nr 7/2001 z dnia 4 grudnia 2001 r.) oraz § 5 ust. 4 i 10 Zasad finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa (Uchwała Nr 9/2001 Prezydium SKOZK z dnia 4 grudnia 2001 r.), po przeanalizowaniu złożonego przez właściciela wniosku z dnia 6 lipca 2006 r. **wyraża zgodę** na przedłużenie terminu spłaty należności 25 tys. zł wraz z odsetkami **do dnia 19 września 2006 r., pod warunkiem:**

1. Przedłożenia raportu przez p. Iwonę Nowinę Konopkę nt. wykorzystania środków z NFRZK w obiekcie pałacowo-parkowym w Krakowie-Kościelnikach, prowadzonych w nim prac konserwatorsko-budowlanych, udziału środków własnych oraz prognozy funkcjonalnego wykorzystania obiektu po remoncie i orientacyjnego terminu zakończenia prac konserwatorsko-budowlanych prowadzonych w tym obiekcie.
2. Uzyskania pozytywnej opinii Komisji Programowania i Oceny Realizacji SKOZK, wypracowanej w porozumieniu z Małopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, nt. wykorzystania środków z Narodowego Funduszu i oceny sposobu prowadzenia prac konserwatorsko-budowlanych w tym obiekcie.

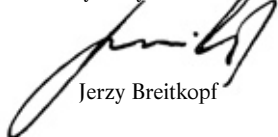
W przypadku niespełnienia ww. warunków Prezydium SKOZK upoważnia ZRZZK do dochodzenia egzekucji wierzytelności

Wniosek p. Iwona Nowiny Konopki w sprawie umorzenia dotacji z roku 2005 zostanie rozpatrzony przez Prezydium SKOZK po 19 września 2006 r.

§ 2

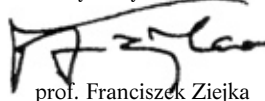
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 11/2006
Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 19 września 2006 r.
w sprawie niezbędnych korekt w planie rzeczowo-finansowym
odnowy zabytków Krakowa na rok 2006

§ 1

Prezydium SKOZK, działając na podstawie § 12, pkt 3 Regulaminu SKOZK i Uchwały Nr 2/2006 SKOZK z dnia 17 marca 2006 r. w sprawie planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w 2006 r. uwzględnia wniosek dyrektora Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa poparty opiniami komisji problemowych SKOZK oraz ze względu na niemożliwość wykorzystania przyznanych w bieżącym roku środków z NFRZK w 7 obiektach oraz biorąc pod uwagę wnioski właścicieli i użytkowników

postanawia:

zmniejszyć przyznane środki w następujących obiektach:

– Sukiennice	900 000
– Kamienica Jordanowska ul. Szpitalna 24	150 000
– Magistrat pl. Wszystkich Świętych 3/4	200 000
– II Klinika Chirurgii ul. Kopernika 21	120 000
– Parafia Wszystkich Świętych ul. Kanonicza 11	45 000
– Stara Bożnica ul. Szeroka 24	60 000
– Dom J. Mehoffera ul. Krupnicza 26	30 000
łącznie:	1 505 000

zwiększyć przyznane środki i dofinansować następujące objekty:

– kościół św.św. Piotra i Pawła ul. Grodzka 54	60 000
– klasztor Paulinów na Skalce ul. Skaleczna 15	130 000
– pałac Pusłowskich ul. Westerplatte 10	60 000
– Arsenal Królewski ul. Grodzka 64	88 000

– bud. Zgromadzenia ss. Albertynek ul. Krakowska 47	55 000
– Muzeum Archeologiczne ul. Senacka 3	80 000
– Zespół Klinik Neurologicznych ul. Botaniczna 3	200 000
– Zespół Szkół Ekonomicznych ul. Kapucyńska 2	30 000
– Magistrat, pl. Wszystkich Świętych 11	60 000
– pałac Krzysztofory Rynek Główny 35	100 000
– klasztor Bernardynów ul. Bernardyńska 2	100 000
– PWST, ul. Straszewskiego 2	50 000
– Willa Decjusza, ul. 28 Lipca	100 000
– kościół św. Floriana ul. Warszawska 1B	130 000
– Dwór Czechów ul. ks. Popiełuszki 46	200 000
– Dom J. Matejki ul. Floriańska 41	40 000
– Akademia Sztuk Pięknych pl. Matejki 13	20 000

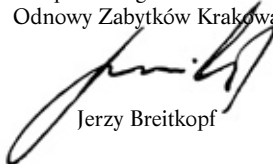
łącznie: 1 503 000

Jednocześnie Prezydium SKOZK upoważnia do wykorzystania zaistniałej różnicy przez dyrektora ZRZZK na 5% przesunięcia kwot w ramach przyznaných limitów.

§ 2

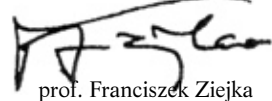
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Spolecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Spolecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 12/2006
Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 19 września 2006 r.
w sprawie zmiany dotacji ze zwrotnej na bezzwrotną dla obiektu
pałac Tarnowskich przy ul. Sławkowskiej 13/15

§ 1

Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, działając na podstawie § 7 ust. 1 Regulaminu SKOZK (Uchwała SKOZK Nr 7/2001 z dnia 4 grudnia 2001 r.) oraz § 5 ust. 8 i 9 Zasad finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa (Uchwała Nr 9/2001 Prezydium SKOZK z dnia 4 grudnia 2001 r.), po przeanalizowaniu złożonego przez właścicieli wniosku oraz po wysłuchaniu opinii Komisji Programowania i Oceny Realizacji, Komisji Prawno-Organizacyjnej i Komisji Finansowej SKOZK

postanawia

umorzyć pozostającą do spłaty trzecią ratę dofinansowania zwrotnego przyznanego w roku 2004 w wys. 100 tys. zł, tj. kwotę 33 998,64 zł, ze względu na konieczność przeznaczenia znacznie wyższych środków finansowych niż pierwotnie przewidywano na remont konserwatorski pałacu Tarnowskich, obiektu o wyjątkowych walorach artystycznych i architektonicznych, położonego w ścisłym centrum Krakowa. Poprzednie dwie raty ww. dofinansowania zwrotnego w wys. 70 001,30 zł zostały spłacone przez właścicieli pałacu w wyznaczonych terminach.

§ 2

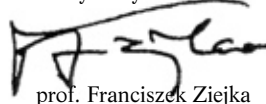
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 13/2006
Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 19 września 2006 r.
w sprawie sposobu wykorzystania dotacji bezzwrotnej z NFRZK
przyznanej dla budynku przy ul. Grodzkiej 27

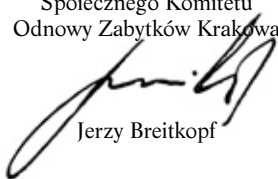
§ 1

Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, działając na podstawie § 7 ust. 1 Regulaminu Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa (Uchwała Nr 7/2001 SKOZK z dnia 4 grudnia 2001 r.) oraz § 4 i 5 Zasad finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (Uchwała Nr 9/2001 Prezydium SKOZK z dnia 4 grudnia 2001 r.), podtrzymuje Uchwałę Nr 5/2006 Prezydium SKOZK z dnia 25 kwietnia 2006 r. i zezwala Gminie Kraków oraz pozostałym współwłaścicielom budynku przy ul. Grodzkiej 27 w Krakowie na wykorzystanie przyznanej kwoty dotacji bezzwrotnej w wys. 100 tys. zł na nieodpłatne prace konstrukcyjno-konserwatorskie zmierzające do zabezpieczenia tzw. Izby na zadzi znajdujące się w tym budynku.

§ 2

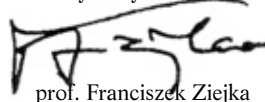
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 14/2006
Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 27 października 2006 r.
w sprawie oceny realizacji planu rzeczowo-finansowego
odnowy zabytków Krakowa
za trzy kwartały 2006 r. i niezbędnych korekt planu

§ 1

Prezydium SKOZK, działając na podstawie § 12, pkt. 3 Regulaminu SKOZK i Uchwały Nr 2/2006 SKOZK z dnia 17 marca 2006 r. w sprawie planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w 2006 r., po wysłuchaniu informacji ZRZZK o realizacji planu finansowo-rzeczowego za trzy kwartały 2006 r., po wysłuchaniu opinii komisji problemowych SKOZK, a także uwzględniając głosy wyrażane w dyskusji stwierdza, iż zaawansowanie finansowe planu, wynoszące wg faktur 21 532 479 zł, tj. 56,3 % – jest niższe niż upływ czasu kalendarzowego.

§ 2

Prezydium SKOZK, uwzględniając wniosek ZRZZK o dokonanie zmian w planie rzeczowo-finansowym na rok 2006, wynikających z oszczędności powstałych w postępowaniach przetargowych oraz obiektywnej niemożliwości wykonania niektórych prac,

postanawia:

1. zmniejszyć przyznane środki w następujących obiektach o kwoty:

– Sukiennice – Gmina Kraków	400 000 zł
– kościół oo. Pijarów, ul. Pijarska 2-4	285 000 zł
– klasztor oo. Franciszkanów, pl. Wszystkich Świętych	595 000 zł
– Zespół Szkół Mechanicznych, al. Mickiewicza 5	48 000 zł

razem: 828 000 zł

2. zwiększyć przyznane środki w następujących obiektach o kwoty:

– dwór Czeczów, ul. Popieluszki 36	
– na kontynuację prac remontowo-konserwatorskich	400 000 zł
– kopiec Kościuszki	
– na wykonanie nowej bramy fortecznej w odcinku murów	30 000 zł
– Theatrum Anatomicum, ul. Kopernika 12	
– na kontynuację remontu konserwatorskiego elewacji bocznej	120 000 zł
– Arsenal Królewski, ul. Grodzka 64	
– na niezbędne prace konstrukcyjne poprzedzające konserwację elewacji	95 000 zł
– dwór „Rydłówka”, ul. Tetmajera 28	
– na dokończenie remontu konserwatorskiego wnętrza	7 000 zł

razem: 652 000 zł

Równocześnie Prezydium SKOZK przyjmuje do wiadomości zmniejszenie planowanych dochodów NFRZK z innych źródeł o **176 000 zł** – zatem nie można kwoty zwiększeń zbilansować z kwotą zmniejszeń bez uwzględnienia mniejszych dochodów.

§ 3

Prezydium SKOZK upoważnia przewodniczącego Społecznego Komitetu do dokonania dalszych zmian w planie rzeczowo-finansowym na rok 2006, w porozumieniu z wiceprzewodniczącymi Komitetu, oraz przesunięcia kwot w ramach limitu na rok bieżący, w przypadku ich niewykorzystania w określonych obiektach.

§ 4

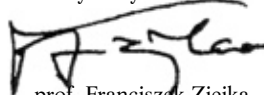
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 1/2007

Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa z dnia 23 stycznia 2007 r.

**w sprawie przyjęcia projektów dokumentów do przedłożenia zebraniu plenarnemu
na posiedzeniu 13 lutego 2007 r.**

§ 1

Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, działając na podstawie § 12 ust. 2 pkt e) Regulaminu SKOZK (Uchwała Nr 7/2001 SKOZK z dnia 4 grudnia 2001 r.) oraz § 2 Zasad Finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków NFRZK (Uchwała Nr 9/2001 SKOZK z dnia 4 grudnia 2001 r.) wraz ze zmianami zawartymi w Uchwale Nr 9/2006 Prezydium SKOZK z dnia 11 lipca 2006 r., po wysłuchaniu propozycji ZRZZK oraz opinii Komisji Programowania i Oceny Realizacji, Komisji Finansowej i Komisji Prawno-Organizacyjnej oraz sprawozdania przewodniczącego SKOZK i po przeprowadzonej dyskusji

postanawia przyjąć:

- projekt sprawozdania z wykonania planu odnowy zabytków Krakowa w 2006 r. finansowanego ze środków NFRZK
- projekt sprawozdania z działalności SKOZK za 2006 r.
- projekt planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2007 r. finansowanego ze środków NFRZK

i przedłożyć je Zebraniu Plenarnemu. Projekty ww. dokumentów stanowią załącznik do nin. Uchwały.

§ 2

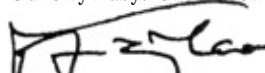
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 2/2007
Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 23 stycznia 2007
w sprawie uruchomienia środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków
Krakowa oraz rozpoczęcia procedur w obiektach objętych projektem
planu rzeczowo-finansowego z NFRZK na rok 2007

§ 1

Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, działając na podstawie § 7 ust. 1 Regulaminu SKOZK (Uchwała Nr 7/2001 z dnia 4 grudnia 2001 r.), zezwala Zarządowi Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa, do czasu uchwalenia przez zebranie plenarne Komitetu planu odnowy zabytków Krakowa na rok 2007, na podjęcie działań w zakresie uruchamiania środków na zadania kontynuowane oraz rozpoczęcie procedur w obiektach nowo wprowadzanych do projektu planu.

§ 2

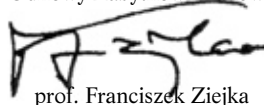
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Uchwała Nr 3/2007

**Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa
z dnia 23 stycznia 2007 r.**

**w sprawie zmiany kwalifikacji dotacji z NFRZK ze zwrotnej na bezzwrotną dla
obiektów: ul. Ariańska 18, al. Słowackiego 7,
ul. Dybowskiego 2 w Krakowie-Kościelnikach**

§ 1

Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, działając na podstawie § 7 ust. 1 Regulaminu SKOZK (Uchwała Nr 7/2001 SKOZK z dnia 4 grudnia 2001 r.) oraz § 5 ust. 8 i 9 Zasad finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa (Uchwała Nr 9/2001 Prezydium SKOZK z dnia 4 grudnia 2001 r.) wraz ze zmianami z dnia 11 lipca zawartymi w Uchwale Prezydium SKOZK Nr 9/2006, po przeanalizowaniu złożonych przez właścicieli wniosków oraz po wysłuchaniu opinii Komisji Programowania i Oceny Realizacji, Komisji Prawno-Organizacyjnej i Komisji Finansowej SKOZK

postanawia:

1. W związku z roczną karencją spłaty dotacji, przesunąć na późniejszy termin podjęcie decyzji w sprawie umorzeń dotacji zwrotnych udzielonych dla obiektów przy ul. Ariańskiej 18 oraz przy al. Słowackiego 7.
2. Nie umarzać dotacji zwrotnej w wys. 100 tys. zł przyznanej Iwonowi Nowinie Konopce dla obiektu pałacowo-parkowego w Krakowie-Kościelnikach przy ul. Dybowskiego 2, przyznanej w 2005 r. Jednocześnie Prezydium SKOZK postanawia prolongować do 30 kwietnia 2007 r. spłatę I raty ww. dotacji w kwocie 35 321,18 zł.

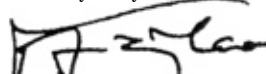
§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

Jerzy Breitkopf

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa

prof. Franciszek Ziejka

Protokół

Komisji Rewizyjnej

Spółecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa

za rok 2006

Komisja Rewizyjna w składzie: Jerzy Mikułowski Pomorski – przewodniczący, Józef Nykiel, ks. Józef Nowobilski, Stanisław Karczmarczyk, Andrzej Wyżykowski na swym posiedzeniu w dniu 6 lutego 2007 r. zapoznała się z przedstawioną dokumentacją.

Komisja Rewizyjna łączy się w żałobnej pamięci z osobami wspominającymi dwóch zmarłych przewodniczących Komitetu, którzy w zeszłym roku odeszli od nas – Stanisława Lema i Tadeusza Chrzanowskiego, tak szczęśliwie nam przewodzącego przez ostatnie trudne lata.

Przechodząc do meritum sprawozdania:

1. W roku 2006 Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa planował zgromadzić na swym koncie 38 230 000 zł natomiast zebrał 38 044 601 zł, z czego 37 500 000 zł pochodziło z dotacji budżetu centralnego przekazanej przez Kancelarię Prezydenta RP. Jest to o 7 mln więcej, niż w latach ubiegłych. Do Komitetu wpłynęło 175 wniosków o dofinansowanie prac w obiektach zabytkowych, z czego 107 zakwalifikowano do realizacji z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Jest to również wzrost w porównaniu z poprzednimi latami, gdzie realizacja utrzymywała się na wysokości poniżej 100 obiektów.

Zarówno sprawozdania, jak i plany Komitetu sporządzone są w tym roku bardzo starannie, ukazując zasady polityki rewaloryzacyjnej wobec Krakowa. Wskazane priorytety ukazują, jakie obszary miasta spotykają się z rozwiniętą pomocą Komitetu. Należy zauważyć, że te założenia od lat wcielane, są dostrzegalne w krajobrazie miasta i przyczyniają się do jego coraz to piękniejszego wyglądu. Warto dodać, że w ostatnim okresie wzrosła liczba funduszy obracanych na rewaloryzację miasta, a tu w pierwszym rzędzie pozyskiwane fundusze europejskie. Mimo poprawy jakości sprawozdania trudno wydożyć, jaki jest udział w sprawozdanych i planowanych do realizacji obiektów nowych, do tej pory nią nieobjętych.

Komisja zwraca uwagę na zakończenie 2 znaczących kompleksowych przedsięwzięć – pałacu Górków oraz pałacu biskupa Erazma Ciołka. Ogólnie na 173 zadania 55 zakończyło się tzw. efektem. Komisja Rewizyjna nie uważa tego za nieprawidłowe, jako że ukazuje to, jak poprawa warunków finansowania pozwala na poszerzenie wachlarza zadań, co do których istotności nie można wątpić.

Projekt planu na rok 2007 wyraża politykę już realizowaną w latach wcześniejszych, w tym i w 2006 r., a mianowicie preferencje w odnowie zabytków miasta w strukturze radialnej, wychodząc od koncentracji wokół Wzgórza Wawelskiego i historycznego centrum, następnie Kazimierza, obszaru między Plantami a drugą obwodnicą, po najcenniejsze enklawy na obrzeżach miasta.

2. W roku sprawozdawczym największe prace skoncentrowane były na **pięciu** obiektach: zespole budowli Wzgórza Wawelskiego (2 599 999 zł), pałacu Erazma Ciołka (2 305 934 zł) oraz przy archikatedrze na Wawelu (1 179 992 zł), pałacu Arcybiskupim (1 039 500 zł) i klasztorze Ojców Kamedułów (1 026 408 zł).
Następną grupę stanowią prace w: zespole klasztornym Ojców Bernardynów (950 000 zł), zespole pałacowo-parkowym Czechów w Bieżanowie (900 000 zł),

zespole klasztornym Kanoników Regularnych Laterańskich (898 000 zł), pałacu Krzysztofora (850 000 zł), kamienicy Łozińskich (799 999 zł), Collegium Witkowskiego UJ (699 999 zł), zespole klasztornym Ojców Augustianów (650 000 zł), Collegium Novum UJ (649 000 zł), zespole klasztornym Ojców Paulinów na Skalce (630 000 zł), Pałacu Królewskim w Łobzowie (600 000 zł), Arsenale Królewskim UJ (582 940 zł), pałacu Pusłowskich UJ (581 119 zł), Klinice Urologii UJ (500 000 zł), Starym Teatrze (500 000 zł) – łącznie **trzystaście** obiektów.

Dalej już o niższym zaangażowaniu prac i finansów: **czterdzieści trzy** objekty o pomocy powyżej 200 000 zł i końcu aż **czterdzieści sześć** obiektów o pomocy niższej, a nawet niewielkiej. Wskazuje to z jednej strony na poszerzanie się zakresu pomocy świadczonej przez SKOZK zabytkom. Na wydatkowane z funduszków SKOZK-u 37 883 573 zł właściciele wydatkowali ze swoich zasobów 37 740 771 zł, co daje średnio 91 gr na jedną złotówkę z NFRZK. Z drugiej strony jednak pojawienie się innych form finansowania, co szczęśliwie powoduje, że nie tylko Narodowy Fundusz łoży na zabytki Krakowa.

Ta nowa możliwość powoduje jednak i trochę zamieszania, o czym mogła się przekonać Komisja Finansowa, która musiała w tym roku proponować szereg korekt, część z nich ze względu na trudności koordynacyjne różnych źródeł pomocy. Komisja Rewizyjna nie zgłasza do tych korekt zastrzeżeń.

3. Bardzo ważnym dla SKOZK i sprawy zabytków Krakowa było spotkanie z Prezydentem RP Lechem Kaczyńskim.

Komitet zbierał się na swoje posiedzenia plenarne dwukrotnie.

Prezydium zbierało się w tym roku pięciokrotnie.

Komisje pracowały zgodnie ze swymi zadaniami.

4. Komisja otrzymała list skierowany do niej przez jej byłego przewodniczącego – mgr. inż. arch. Janusza Gawora, w którym powtórzył on swoje wnioski zgłoszone na posiedzeniu plenarnym SKOZK z 17 marca 2006. W sprawach poruszanych w tym liście wypowiadały się również komisje Komitetu i był on omawiany na posiedzeniu Prezydium, które zajęło w ich sprawie stanowisko.

Komisja Rewizyjna po zapoznaniu się z argumentami uważa:

- a) w sprawie wprowadzenia kadencyjności członkostwa w SKOZK – podziela opinię Prezydium o niezręczności takiego kroku, lecz jest zdania, że podobnie jak to miało miejsce w roku ubiegłym, należy oczekiwać, że osoby, które nie są w stanie wykonywać swoich obowiązków członkowskich, zrezygnują same ze swego udziału i takie **oczekiwanie powinno być przez władze SKOZK jednoznacznie wyrażone**
  - b) w sprawie udziału wykonawców w pracach SKOZK – dzieląc opinię Komisji Prawnej Komisja Rewizyjna uważa nadto, iż należy opracować i **wprowadzić zasadę obowiązku wstrzymania** się od głosu w wypadkach decydowania o sprawach, w których występują oni jako wykonawcy
  - c) w sprawie wykluczenia od udziału w SKOZK osób pełniących funkcje państwowe i samorządowe – propozycję tę zaopiniować negatywnie. Komisja Rewizyjna zdaje sobie sprawę, że główne źródło finansowania działalności SKOZK funkcjonuje dzięki wpływom i decyzjom polityków państwowego i samorządowego szczebla. Udział tych osób w pracach SKOZK stwarza możliwości ukazania ważności zadań Komitetu i pozwala każdemu uczestniczyć w wewnętrznych procesach decyzyjnych.
5. Komisja Rewizyjna ocenia projekt planu na rok 2007.

Do Prezydium napłynęło 188 wniosków z czego przyznano dofinansowanie 120 projektom na łączną kwotę 45 811 028 zł. Poprawa stanu funduszy SKOZK jest wynikiem zwiększenia dotacji z Kancelarii Prezydenta RP.

Projekt planu został jasno wyłożony i nawiązuje do systemu priorytetów przyjętego przez SKOZK w 2001 r.

W tym roku prace skoncentrowane będą na sześciu zespołach zabytkowych: budow-
lach Wzgórza Wawelskiego, pałacu Krzysztofory i zespole klasztornym Benedyktynów
w Tyńcu, Sukiennicach, archikatedrze na Wawelu i klasztorze Ojców Kamedułów, na
które przeznaczono od 1 200 000 do 2 900 000 zł.

Szesnaście obiektów otrzyma dofinansowanie w wysokości od 500 000 do 980 000 zł.
Czterdzieści trzy po ponad 200 000 zł, gdy pozostałe pięćdziesiąt pięć na niższe kwoty.
Plan nie wzbudza zastrzeżeń Komisji.

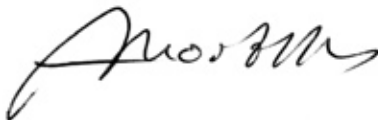
Konstatując powyższe Komisja Rewizyjna uważa pracę Prezydium i komisji problemo-
wych Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa za prawidłową i zwraca się do
Walnego Zgromadzenia Komitetu o udzielenie władzom absolutorium.

Podpisy:

Jerzy Mikułowski Pomorski

ks. Józef Nowobilski

Stanisław Karczmarczyk

Andrzej Wyżykowski

Józef Nykiel

Kraków, 6 lutego 2007 r.

Regulamin

Komisji Rewizyjnej Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa

I. Wybór i organizacja Komisji

§ 1

Komisja Rewizyjna Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, zwana dalej w skrócie Komisją Rewizyjną SKOZK, w składzie 5 członków, wybierana jest na podstawie § 5 ust. 1, pkt c) oraz § 8 ust. 2 Regulaminu Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa z dnia 4 grudnia 2001 r.

§ 2

Członkiem Komisji Rewizyjnej SKOZK może być każdy członek SKOZK, z wyjątkiem członków Prezydium SKOZK.

§ 3

Zebranie konstytuujące Komisji Rewizyjnej SKOZK odbywa się najpóźniej w terminie jednego miesiąca od daty wyłonienia składu członków Komisji.

§ 4

Na zebraniu konstytuującym Komisja Rewizyjna wybiera spośród swego grona, w głosowaniu tajnym lub za zgodą wszystkich członków w głosowaniu jawnym, Przewodniczącego Komisji. W razie potrzeby Komisja wybiera ze swego grona zastępcę Przewodniczącego.

§ 5

Komisja Rewizyjna zawiadamia w terminie 7 dni Prezydium Komitetu o wynikach zebrania konstytuującego.

§ 6

Zebrania Komisji Rewizyjnej SKOZK zwołuje Przewodniczący Komisji z własnej inicjatywy lub na wniosek przynajmniej dwóch członków Komisji.

Zebranie Komisji zwołuje również jej Przewodniczący na żądanie co najmniej 5 członków Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa.

Zebrania powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na rok.

Uchwały Komisji zapadają większością głosów. Do ważności uchwał wymagana jest obecność co najmniej 3 członków Komisji. W składzie uchwalającym nie jest wymagana obecność Przewodniczącego Komisji.

§ 7

Obsługę organizacyjną Komisji Rewizyjnej SKOZK zapewnia Biuro SKOZK.

II. Działalność Komisji

§ 8

Komisja Rewizyjna SKOZK działa:

- a) z własnej inicjatywy,
- b) na wniosek Prezydium SKOZK,
- c) na wniosek 5 członków SKOZK.

§ 9

Do zadań Komisji Rewizyjnej SKOZK należy coroczna ocena działalności w zakresie prawidłowości postępowania Komitetu w dziedzinie prawnej, finansowej, programowej, jak i rzeczowo-realizacyjnej, łącznie z wnioskami o udzielenie absolutorium.

§ 10

Komisja Rewizyjna SKOZK może wystąpić do Prezydium SKOZK z wnioskami o zwołanie Nadzwyczajnego Plenarnego Zebrania SKOZK.

§ 11

Komisja Rewizyjna SKOZK ma prawo wglądu do wszystkich materiałów dotyczących prac Komitetu, a w szczególności do wszystkich protokołów i uchwał Zebrań Plenarnych SKOZK, Prezydium SKOZK, komisji i Biura Komitetu.

§ 12

Członkowie Komisji Rewizyjnej SKOZK mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym w obradach Prezydium i komisji Komitetu.

§ 13

Zgodnie z § 8 Regulaminu SKOZK, Prezydium i komisje problemowe SKOZK są zobowiązane do udostępnienia Komisji Rewizyjnej wszelkich materiałów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli.

§ 14

Kontrola działalności Prezydium i komisji SKOZK może być dokonana przez jednego lub więcej członków Komisji Rewizyjnej SKOZK, upoważnionych uchwałą Komisji do przeprowadzenia kontroli.

§ 15

Komisja Rewizyjna SKOZK składa corocznie sprawozdanie z przeprowadzonej kontroli działalności SKOZK, Prezydium i komisji SKOZK wraz z oceną i wnioskami.

Podpisy:

Jerzy Mikułowski Pomorski

ks. Józef Nowobilski

Stanisław Karczmarczyk

Andrzej Wyżykowski

Józef Nykiel

Kraków, 23 marca 2007 r.

Władysław Zalewski

Uwagi starego konserwatora

**(tekst planowany do wygłoszenia
w czasie obrad plenarnych SKOZK
w Auli Collegium Maius w dniu 17 marca 2006 r.)**

Po tylu latach istnienia Społecznego Komitetu warto spojrzeć na jego działalność od wewnątrz, choćby tylko w kilku aspektach. Mam po temu historyczne przesłanki, będąc w Komitecie od czasu jego powstania.

Komitet został powołany w momencie, gdy załamała się naiwna wiara w nienaruszoną substancję zabytkową Krakowa. Środowisko kulturalne Krakowa zdało sobie już dawno z tego sprawę. W zasadzie wszystko przecież trwało – ale w jakim stanie! Odpadające stiuki z zatkaną formą rzeźbiarską. Obrazy i polichromie nieczytelne, pociemniałe. Drewniana snycerka odpadająca, stoczona przez owady. Obwisłe płótna, zabrązowane złota, zalakierowane rzeźby, zamazane fasady. Taki był stan najcenniejszych krakowskich zabytków, gdy po ustawieniu pierwszych rusztowań można już było przyjrzeć się im z bliska.

Abyśmy zdali sobie sprawę, jak daleko odeszliśmy od pierwszych lat rewaloryzacji, przytoczę jedno wspomnienie. W owych czasach przejęcie przez przedsiębiorstwo zabytkowego budynku do odnowy polegało na odzyskaniu przez załogę chłoporobotników wszystkiego, co mogło się przydać – instalacje elektryczne, wodne itp. A co z substancją zabytkową? Po jednej desce z XVII wieku z malowidłami przedstawiającymi personifikację części świata ścigała z milicją koleżanka konserwatora* z podkrakowskich stódół. Dzięki temu cały strop można dziś podziwiać w Grand Hotelu. Takie wspomnienia powodują, że bulwersujące nas obecne wpadki konserwatorskie wydają się drobne.

Jakie miejsce w obecnej Europie zajmuje ochrona zabytków uprawiana przez nasz Społeczny Komitet? Kiedy obserwujemy wrywkowo i porównujemy wielkie i małe działania konserwatorskie w zachodniej Europie, uderzają nas ogromne kontrasty pomiędzy wspaniałymi wzorcowymi konserwacjami przy arcydziełach sztuki, a amatorską i pozorną działalnością firm przy „drugorzędnych” zabytkach. Ta ostatnia w naszej ocenie stanowi jedynie zewnętrzne, fałszywe naśladownictwo konserwacji. Zdają sobie sprawę, że jakość i ilość zabytków najwyższej klasy pozwala im na taką beztroskę. Nas na to nie stać.

Działalność krakowskiego Komitetu wyrosła w niekorzystnych warunkach ustrojowych i została oparta na ogromnej tradycji XIX-wiecznej opieki nad skarbami Krakowa. Od tego właśnie wychodzi również dzisiejsza działalność środowiska historyków sztuki, absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Niezwykle też cenne są powojenne tradycje Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, gdzie działała cała plejada ludzi, którzy ukształtowali nasze myślenie. Najmłodsze są wśród nich działania Wydziału Konserwacji krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, jeżeli 56 lat uznamy za młodość. Dziś wykazujemy umiejętność pochylania się nad każdym zabytkiem, który nie znalazłby może takiej uwagi gdzie indziej. Ileż ich odkryto i odsłonięto w procesie rewaloryzacji Krakowa!

Czy wszystko więc wygląda idealnie? Każdy z nas ma pełne kieszenie zarzutów i pretensji zawodowych, które gotów wysypać w odpowiednich momentach.

---

* dr Magdalena Kalicińska

Nie każde wnętrze zabytkowe przywrócone do wspaniałego wyglądu może być wnętrzem muzealnym lub innym odwiedzanym przez szeroką publiczność. Problemem staje się prywatna własność wielu kamienic odnowionych z pieniędzy Komitetu. Dziś możemy jeszcze spotkać zamarłe fasady, ośleple okna w siatkach, symbolizujące nierozstrzygnięte od lat przez sądy procesy własnościowe.

Pozbawieni już jesteśmy naiwnej wiary, że przywrócimy pierwotny, autorski wygląd naszym zabytkom. Możemy tylko się do niego zbliżyć, a i tak te usiłowania wymagają ogromnej ilości konserwatorskich, autorskich decyzji. Zawsze mogą być one bardziej lub mniej udane. Stąd wiele hamulców, które nie pozwalają na szybkie postępy prac. Czasami nawet wstępne badania potrafią całkiem zmienić nasze założenia konserwatorskie, jakie teoretycznie podejmujemy przed rozpoczęciem działań. Bywają okresy, kiedy pozornie praca konserwatorska nie porusza się naprzód. Po dużych zmianach na początku polegających na odczyszczeniu czy też zdjęciu nawarstwień, następane prace techniczne są niedostrzegalne dla postronnego obserwatora. Dopiero ostatni etap prac estetycznych zaczyna poruszać wszystkich. I często jest on inny od wieloletnich oczekiwań, budząc sprzeciw i refleksje. Cała odpowiedzialność spada wtedy na konserwatora-restauratora – on podejmował decyzje i musi przekonać członków komisji, także tych o zupełnie innym „rodowodzie” zawodowym.

Wydaje mi się jednak, że w Społecznym Komitecie, gdzie od lat gromadzą się osoby o tak różnych doświadczeniach zawodowych, nastąpił już jakiś ujednolicony w ciągu lat sposób myślenia konserwatorskiego w najważniejszych rozstrzygnięciach. Mimo tych różnych zdań, nieporozumień i kontrowersji odczuwam, że najwięcej zawdzięczamy tym, których już nie ma niestety dziś między nami. Dopiero po ich odejściu doceniamy, jaki mieli wpływ na nasz sposób myślenia. Bardzo często bowiem nie zauważaliśmy tego, co jest motorem rewaloryzacji Krakowa.

Są jednak widoczne sukcesy. Przypomnijmy sobie, ile nieznanych rzeczy odkryto i odsłonięto, ile zabytków zmieniło swój wygląd. Po każdej właściwie pracy konserwatorskiej jej rezultaty są zaskoczeniem utwierdzającym nas w słuszności podjętych działań, choć czasem budzi się rozczarowanie.

Co nam wychodzi najgorzej? To, co na całym świecie w podobnym klimacie – walka z wilgotnością i idącym za nią rozkładem substancji zabytkowej. Wiele naszych osiągnięć nie da się oglądać „od dołu”. Wielką atrakcją turystyczną a rezultatem naszej rewaloryzacji jest świat piwnic krakowskich. W odróżnieniu od wspaniałych wnętrz kamienic są one masowo odwiedzane i zwiedzane. Nie zawsze, jak w piwnicach Collegium Maius, na ich sklepieniach widzimy uszanowane nawet ślady gotyckich stemplowań. W innych piwnicach czasami dostrzegamy we fugach „cementowe kielbasy”.

Innym też problemem konserwatorskim jest przywrócić istniejące w przeszłości wnętrza, a innym odkrywać i stabilizować znalezisko archeologiczne. Chciałem na zakończenie powiedzieć o tych właśnie problemach, stanowiących największą pokusę ekspozycyjną. Tak się złożyło, mimo że usiłuję specjalizować się w konserwacji malowideł ściennych, że na mojej drodze zawodowej pojawiły się jedne z najcenniejszych odkryć archeologicznych w powojennej Polsce. Muszę je wymienić dla podbudowania swojej wiarygodności: podziemia kolegiaty w Wiślicy z liczącą się w skali europejskiej dekorowaną posadzką romańską z XII w. i fundamenty budowli z X w. z rzekomą misą chrzcielną, płyta grobowa z X w. z pierwszą inskrypcją w podziemiach archikatedry gnieźnieńskiej i jedyny fragment romański wnętrza w krakowskim kościele św. Andrzeja. Te doświadczenia cytuję, by ostrzec przed nadmiernie optymistyczną nadzieją obliczanych na miesiące przygotowań ekspozycji odkryć archeologicznych.

Ze swojej praktyki znam kilkudziesięcioletnią walkę z wodą, jej kondensacją, całymi „oranżeriami” mikroorganizmów i grzybów, „wspaniałymi” wykwitami soli, przysnigającymi swym ogromem konstrukcjami stropów z betonu. Najgorzej w tym całym

podziemnym świecie czuły się powstałe z różnych materiałów zabytki, dla których to wszystko było robione i które mieliśmy eksponować.

Poruszając ten temat mam tu oczywiście na myśli, to co się dzieje pod naszym Rynkiem, gdzie mimo dyskusji, sporów i sprzeciwów trwa archeologiczna „przygoda” i odsłanianie są coraz większe powierzchnie. Chciałem powiedzieć, że wymienione przeze mnie okoliczności przyjdą bezpośrednio po położeniu zamykającej wszystkie odkrycia pod powierzchnią Rynku płyty betonowej. Trzeba to przewidzieć i zaplanować działania, które będą mogły zaradzić tym wszystkim zagrożeniom, jeżeli prace mają zakończyć się pozytywnym rezultatem.

Stanisław Załubski

Spółeczny Fundusz Ochrony Zabytków Miasta Krakowa (1955-1962) w świetle zbiorów Archiwum Państwowego¹

Ustawa o Narodowym Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa z dnia 18 kwietnia 1985 r. i szczególnie wysoki poziom finansowania prac odnowicielskich z budżetu państwa – a w znacznie mniejszym stopniu z innych źródeł – umożliwiły intensywne i skuteczne przedsięwzięcia dotyczące odnowy zabytków naszego miasta. Obecnie, po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, zaistniała możliwość wykorzystania pomocy z funduszy europejskich².

A jak na tym tle przedstawiają się starania o odnowę zabytków Krakowa u progu minionego 60-lecia?

Pierwsze lata po wyzwoleniu Krakowa spod okupacji hitlerowskiej, z uwagi na niedostatek środków oraz wysunięcie na plan pierwszy uprzemysłowienia kraju i odbudowy stolicy, nie sprzyjały, jak napisał miejski konserwator zabytków – podejmowaniu na szerszą skalę prac konserwatorskich przy zabytkach Krakowa³. A w innym miejscu precyzował, że – nie uwzględniając nakładów na odnowę Wawelu⁴ i Collegium Maius oraz środków ponoszonych przez poszczególnych użytkowników obiektów i inne resorty – miejski konserwator zabytków dysponował w roku 1953 jedynie kwotą 100 tys. zł, a w roku 1954 zaledwie 70 tys. zł⁵. Było to jednoznacznym świadectwem, że budżet miasta Krakowa nie dysponował wówczas kredytami na ochronę zabytków, które chociaż w przybliżeniu odpowiadałyby ogromowi potrzeb w tym zakresie.

W 1955 r. – na wniosek Komisji Kultury i Sztuki – Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie podjęło Uchwałę o wprowadzeniu pięciogroszowych dopłat do biletów tramwajowych na fundusz ochrony zabytków⁶.

---

¹ Zespół nr 701 – Spis akt Prezydium Rady Narodowej m. Krakowa z lat 1950-1974, w Archiwum Państwowym w Krakowie, Ekspozycja w Spytkowicach (akta aktualnie porządkowane) oraz uzupełniająco zespół MRN w Archiwum w Krakowie.

² *Europa wobec dziedzictwa. Modele mecenatu na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego*, Międzynarodowe Centrum Kultury, Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa, Kraków 2005 – D. Hübner, *Nowoczesne systemy finansowania renowacji zabytków w Polsce, możliwości finansowania w ramach Europejskiej Polityki Spójności*, s. 17-23; J. Sepiół, *Zarządzanie Dziedzictwem, perspektywa regionalna*, s. 25-29.

³ L. Ludwikowski, *Ochrona Dóbr Kultury w Krakowie (1945-1974)*, *Krzysztofory*, „Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa”, nr 1, 1974, s. 10.

⁴ Wawel podlegał bezpośrednio Centralnemu Zarządowi Muzeów i Ochrony Zabytków w Ministerstwie Kultury i Sztuki.

⁵ L. Ludwikowski, *Aktualne problemy konserwatorskie Krakowa*, „Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków”, t. VII, 1963, s. 35.

⁶ Uchwała Nr 113/XVII/55 z dn. 29 marca 1955 r.

Łącznie dochody Komitetu Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Krakowa, wraz z dopłatami do biletów MPK, wyniosły w 1955 r. 2 010 000 zł⁷. Uchwałą Miejskiej Rady Narodowej Nr 79 z 26 lipca 1956 r. rozszerzono dopłaty również na bilety autobusowe i na nocne bilety tramwajowe w wysokości 10 gr⁸. Tak więc w roku 1956 na konto Komitetu SFOZ wpłynęło łącznie 2 700 000 zł. Jednak od 1 lipca 1957 r. podwyższono w całym kraju cenę biletów komunikacji miejskiej do 50 gr i jednocześnie wydano zakaz pobierania jakichkolwiek dopłat.

Nowe, główne źródło dochodów dla Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Krakowa powstało w wyniku podjętej 3 maja 1957 r. uchwały Zarządu Stowarzyszenia Społecznego Komitetu Rozwoju Budownictwa Indywidualnego i Ochrony Zabytków w Krakowie o przekazywaniu kwot przypadających regulaminowo na ochronę zabytków w Krakowskiej Gry Liczbowej „Lajkonik”⁹.

Rekordowym, pod względem środków finansowych w dyspozycji KSFOZ, był rok 1957, gdy uzyskano kwotę 12 500 000 zł. W Archiwum znajduje się sporządzony przez KSFOZ *Plan robót przewidzianych na okres od 1.05.1957 r. do 1.05.1958 r.* obejmujący 25 obiektów na łączny koszt 5 104 700 zł. Dochody z gry liczbowej zaczęły jednak ulegać zmniejszeniu. Dlatego zgodnie z Uchwałą Prezydium Rady Narodowej m. Krakowa¹⁰, przekazano dla KSFOZ na rok 1958 kwotę 6 514 000 zł. W sprawozdaniu KSFOZ za rok 1958, szczegółowo wymieniającym prace w 36 obiektach, wypłacono łącznie 9 593 731 zł (sygn. PMRN Kr 193 a).

Plan finansowy na rok 1959 oparto na dotychczasowych przeciętnych dochodach z gry liczbowej „Lajkonik” w wysokości 500 000 zł miesięcznie – jednak, wg informacji kierownika Wydziału Finansowego Prezydium MRN – wpływy z „Lajkonika” przekazywane dla SFOZ wynosić miały jedynie około 100 000 zł miesięcznie¹¹. W konsekwencji w 1959 r. na prace konserwatorsko-ratownicze SFOZ uzyskał jedynie 3 000 000 zł.

Najgorsze nastąpiło na posiedzeniu Prezydium SFOZ w dniu 9 stycznia 1960 r., podczas którego kierownik Wydziału Finansowego Prezydium MRN zakomunikował o Zarządzeniu Ministerstwa Finansów z dnia 1 stycznia 1960, zgodnie z którym wpływy z „Lajkonika” objęte zostaną budżetem miasta, a przewidywany na rok 1960 dochód z gry liczbowej w wysokości 2 500 000 zł przeznaczony na ochronę zabytków włączony został do budżetu Wydziału Kultury Prezydium MRN w ramach kwoty 4 000 000 zł, stanowiącej limit konserwatora miejskiego. W trakcie dyskusji stwierdzono, że *Komitet SFOZ stracił swe najważniejsze źródło dochodów stałych, wobec czego nie będzie mógł w przyszłości rozwijać działalności* (sygn. PMRN Kr 193 a). Pismo Wydziału Finansowego potwierdziło, że *dotychczasowy tryb finansowania ochrony zabytków z wpływów KGL „Lajkonik” przez Społeczny Fundusz Ochrony Zabytków stał się nieaktualny z dniem 1 stycznia 1960 r.*¹²

⁷ Sprawozdanie z działalności Komitetu Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków w r. 1955 (maszynopis), s. 3 (sygn. PMRN Kr 222).

⁸ Z działalności Komisji Kultury i Sztuki i Wydziału Kultury Prezydium MRN w Krakowie. Powstanie i działalność Komitetu Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków m. Krakowa (maszynopis powielany), s. 1 (sygn. PMRN Kr 193).

⁹ Pismo Kl.K.FS/106/57 z dn. 11 maja 1957 r. (sygn. PMRN Kr 369).

¹⁰ Uchwała Nr 95/XV/58 z dn. 26 marca 1958 r. w sprawie przeznaczenia środków pochodzących z Krakowskiej Gry Liczbowej „Lajkonik” na rok 1958 (sygn. PMRN Kr 193 a).

¹¹ Protokół z posiedzenia Prezydium SFOZ w dn. 25 maja 1959 r. (maszynopis) (sygn. PMRN Nr 193 a).

¹² W piśmie Wydziału Finansowego do Wydziału Kultury Prezydium MRN w Krakowie z dn. 21 stycznia 1960 r. stwierdzono, że ustalenia wynikają z Uchwały RM Nr 327/59 z dn. 28 lipca 1959 r. oraz z Uchwały Nr 72 Rady Narodowej m. Krakowa z dn. 7 listopada 1959 r. o wpływach z gier liczbowych jako dochodach budżetów od roku 1960 (sygn. PMRN Kr 369).

Komitet Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Miasta Krakowa podejmował różnorodne próby pozyskiwania środków finansowych, m.in. ze sprzedaży opracowanego na zlecenie Komitetu albumu *Zabytki architektury Krakowa*, widokówek, biletów wstępu na wieże: Mariacką i Ratuszową oraz do Smoczey Jamy, zbiórek ulicznych w dorocznich Tygodniach Ochrony Zabytków, pobierania dopłat do biletów na imprezy kulturalne i rozrywkowe. Powstał nawet zamiar dopłat do czynszów w budynkach zabytkowych.

Rok 1960 stał się w tej sytuacji początkiem redukcowania Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Krakowa. Przy Komitecie SFOZ zorganizowano dnia 1 marca 1958 r. Pracownię Architektoniczną Konserwacji Zabytków. W wystąpieniu do Wydziału Architektury i Nadzoru Budowlanego Prezydium Rady Narodowej m. Krakowa o wydanie zezwolenia na działalność zawodową w zakresie projektowania w budownictwie sprecyzowano, że *pracownia opracowuje dokumentację projektowo-kosztorysowe dla zamierzeń budowlanych Miejskiego Konserwatora Zabytków i Komitetu SFOZ, a w szczególności dla robót o charakterze remontowo-zabezpieczającym, rekonstrukcyjnym i adaptacyjnym, w obiektach zabytkowych mieszkalnych i użyteczności publicznej, jak również dla nowych obiektów budowlanych o powyższym przeznaczeniu*¹³. Jednak już w protokole z posiedzenia Prezydium SFOZ w dniu 26 września 1959 r. (sygn. PMRN Kr 193 a) zapisano, że po przedstawieniu przez kierownika Pracowni mgr. inż. arch. M. Jaroszewskiego, programu na rok 1960 i lata następne, kierownik Wydziału Finansowego Prezydium MRN stwierdził, że *ze względów formalno-prawnych należałoby dążyć do przekazania Pracowni SFOZ Miejskiemu Biuru Projektów jako instytucji nastawionej obecnie do wykonywania dla miasta wszelkich dokumentacji technicznych. Jest to tym bardziej konieczne, że Pracownia SFOZ w obecnym składzie osobowym nie podobałaby poważnym zadaniom, jakie oczekują ją w planie konserwatorskim i SFOZ...* Po dyskusji ustalono przekazanie Pracowni Architektonicznej SFOZ Miejskiemu Biuru Projektów przy zachowaniu wpływu SFOZ na jej pracę i obsadę personalną. Personel i środki trwale Pracowni przekazane zostały – zgodnie z odnośną Uchwałą Prezydium Miejskiej Rady Narodowej – Miejskiemu Biuru Projektów w Krakowie z dniem 1 kwietnia 1960 r. Należy zauważyć, że sytuacja Pracowni SFOZ wynikała również ze szczupłości środków na wynagrodzenia, które dalece odbiegały od osiągniętych w biurach projektów. Do Prezydium Komitetu wpłynęło również pismo Konserwatora Zabytków Archeologicznych z dnia 6 października 1960 r. z prośbą o przekazanie sprzętu wykopaliskowego, będącego własnością SFOZ, do Muzeum Archeologicznego w związku z likwidacją Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Krakowa (sygn. PMRN Kr 193).

Celem pozyskiwania środków finansowych, umożliwiających dalszą działalność Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Krakowa, odbyła się w dniu 15 września 1961 r. wspólna konferencja z Komitetem Społecznego Funduszu Odbudowy Kraju i Stolicy, w trakcie której omawiano sprawę finansowania przez SFOKiS robót konserwatorskich¹⁴. Dyrektor SFOKiS oświadczył, że *do planu na rok 1962 wstawia się 3 mln zł na roboty remontowe Barbakanu i Murów* (obronnych). W zakończeniu protokołu z konferencji napisano, że *szczegóły postanowiono omówić w czasie następnego spotkania*. Niestety jest to jedyny protokół z roku 1961 w zbiorze Archiwum. Również w jedynym zachowanym protokole z roku 1962 nie znalazła się żadna wzmianka dotycząca kontynuacji rozmów z Komitetem Społecznego Funduszu Odbudowy Kraju i Stolicy¹⁵.

---

¹³ Pismo z dn. 29 września 1958 r. (sygn. PMRN Kr 369); Sprawozdanie z czynności Pracowni Architektonicznej SFOZ za okres od 1 marca 1958 do 30 kwietnia 1959 r., s. 2 (sygn. PMRN Kr 193 a).

¹⁴ Protokół z posiedzenia Komitetu Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków (sygn. PMRN Kr 193 a).

¹⁵ Protokół z posiedzenia KSFOZ Krakowa z dn. 5 marca 1962 r. (sygn. PMRN Kr 193 a).

W niedatowanym i niesygnowanym maszynopisie *Stan sprawy dot. Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków w m. Krakowie* (sygn. PMRN Kr 193 a), zestawiono kwoty zebrane przez Komitet na prace konserwatorsko-ratownicze:

rok	kwota w zł
1955	2 000 000
1956	2 700 000
1957	12 500 000
1958	9 200 000
1959	3 000 000
1960	1 000 000
1961	200 000
razem	30 600 000

W powyższym piśmie znalazła się również informacja, że w tym samym okresie na prace konserwatorskie przeznaczono w budżecie terenowym 25 000 000 zł, a budżecie centralnym – jedynie 5 000 000 zł.

Z informacji z dnia 17 grudnia 1962 r. dla Prezydium Rady Narodowej Krakowa za cały okres działalności SFOZ od roku 1955 do roku 1962 wynika, że Komitet Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków zgromadził kwotę 31 000 000 zł¹⁶.

Uregulowania prawne

Zgodnie z wnioskiem Komisji Kultury i Sztuki Rady Narodowej w Krakowie z dnia 28 marca 1955 r. Prezydium Rady Narodowej podjęło Uchwałę o utworzeniu Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Krakowa¹⁷. Wydziałowi Kultury polecono bezzwłoczne przystąpienie do zorganizowania Komitetu Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Miasta Krakowa. Wniosek w sprawie utworzenia Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków – po wyrażeniu opinii Komisji Kultury i Sztuki – miał zostać przedłożony na najbliższej sesji Miejskiej Rady Narodowej¹⁸.

Pierwsze ogólne zebranie Komitetu SFOZ Krakowa odbyło się 17 maja 1955 r., w którego trakcie ustalono jego skład osobowy¹⁹. Miejski konserwator zabytków podkreślił konieczność przedyskutowania zasad działania Komitetu. Jego zdaniem z Funduszu finansowane winny być obiekty szczególnie zagrożone, posiadające dokumentację, mające zabezpieczenie materiałowe i wykonawstwo oraz będące w użytkowaniu. Roboty

¹⁶ Informacja dla Prezydium Rady Narodowej w m. Krakowie z działalności b. Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków m. Krakowa (maszynopis), s. 2 (sygn. PMRN Kr 193 a).

¹⁷ Uchwała Nr 150/XXI z dn. 26 kwietnia 1955 r. (sygn. PMRN Kr 193 a).

¹⁸ W aktach odnaleziono jedynie niesygnowany projekt Uchwały MRN z dn. 7 października 1955 r. w sprawie utworzenia SFOZ jako instytucji społecznej, mającej za zadanie gromadzenie środków na ochronę zabytków Krakowa i finansowanie robót związanych z ich ochroną. W projekcie podkreślono dobitnie, że działalność Komitetu SFOZ nie może naruszać kompetencji Miejskiego Konserwatora Zabytków (sygn. PMRN Kr 222).

¹⁹ W składzie Komitetu znaleźli się: poseł T. Mrugacz (przewodniczący), mgr J. Macela (zastępca przewodniczącego), kierownik Cz. Witkowski (sekretarz), dr J. Lepiarczyk (zastępca sekretarza), poseł B. Drobner, W. Kawalec, kierownik A. Mathiasz, E. Otwinowska, M. Stebnicka, dr S. Świszczowski, inż. Z. Solawa, dr M. Tobiasz (sygn. PMRN Kr 222).

winy przebiegać w następującej kolejności: zabezpieczenie i ratownictwo obiektu, następnie odbudowa i przygotowanie do konserwacji, rekonstrukcja, a w końcu konserwacja i dokumentacja poykonawcza. Fundusz winien być – w pewnym sensie – „funduszem alarmowym”, rezerwowym i rodzajem pogotowia w przypadku konieczności nagłej interwencji. Należy dążyć do tego, aby do planu robót za środki Społecznego Funduszu włączano poszczególne obiekty dopiero wówczas, gdy zawiodą inne źródła finansowania i inwestorzy. Chodziło o to, by nie dopuścić, aby Fundusz traktowano jako źródło zwalniające od starań o uzyskanie środków własnych.

Niestety, już sprawozdanie z inauguracyjnego zebrania Komitetu SFOZ (sygn. PMRN Kr 202) ujawniło narastający brak porozumienia i współpracy, a nawet konflikt między Miejskim Konserwatorem Zabytków a Komisją Kultury i Sztuki MRN, a zwłaszcza z Kolegium Konserwatorskim, stanowiącym podkomisję tejże Komisji²⁰. Powodem było zapewne niespełnienie oczekiwań Komisji, ponieważ MKZ pracował w zbyt małym zespole. W sprawozdaniu z działalności Prezydium Miejskiej Rady Narodowej za IV kwartał 1950 r. stwierdzono, że w Wydziale Kultury występują trudności nie do przeczywienia, wynikające ze zbyt szczupłej, siedmioosobowej jego obsady. Natomiast według *Zbiorczego Terenowego Planu Gospodarczego m. Krakowa na r. 1963* liczba pracowników Wydziału Kultury zatrudnionych w pełnym wymiarze wyniosła już 17 osób²¹.

Kolegium Konserwatorskie wybrano na posiedzeniu Komisji Kultury i Sztuki w dniu 28 marca 1955 r. W protokole z posiedzenia tego gremium w dniu 3 maja 1955 r. zanotowano oświadczenie przewodniczącego Komisji Kultury i Sztuki dr. B. Drobnera, że Prezydium MRN uchwaliło organizację Kolegium Konserwatorskiego. Do kompetencji Kolegium należeć miało: ustalanie hierarchii potrzeb, opiniowanie projektów konserwatorskich i kontrola wykonawstwa robót realizowanych z funduszy społecznych. Tak określone kompetencje Kolegium Konserwatorskiego, jako ciała społecznego Rady Narodowej, kolidowały z prerogatywami i uprawnieniami Urzędu Konserwatorskiego będącego organem Prezydium Rady Narodowej.

Zaistniała sytuacja spowodowała podjęcie przez Prezydium Miejskiej Rady Narodowej Uchwały w sprawie rozwiązania organów Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Krakowa²². Rozwiązano: Komitet Funduszu, Prezydium Komitetu oraz Kolegium Konserwatorskie. Zarząd nad Funduszem – do czasu powołania jego nowych organów – powierzono Tymczasowemu Komitetowi złożonemu z przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego Prezydium Rady Narodowej, kierownika Wydziału Kultury Prezydium MRN i Miejskiego Konserwatora Zabytków. Zgodnie z powyższą uchwałą powołano specjalną komisję do przeprowadzenia kontroli dotychczasowej działalności organów Funduszu, a Wydziałowi Kultury polecono opracować i przedłożyć w terminie do 1 marca 1956 r. wnioski w sprawie powołania organów Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków.

W konsekwencji Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie podjęło kolejną Uchwałę, wprowadzającą zmiany do Uchwały z dnia 26 kwietnia 1955 r. w sprawie utworzenia Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Miasta Krakowa. Zmiany dotyczyły składu Komitetu oraz uchylenia kilku ustępów poprzedniej uchwały²³. Przewodniczący Prezydium MRN T. Mrugacz został odpowiedzialnym za natychmiastowe wykonanie uchwały.

---

²⁰ Konflikt oraz działalność Konserwatora Miejskiego przedstawił dr J. Lepiarczyk w obszernej wypowiedzi na XVI Sesji MRN w sprawie ochrony zabytków w dn. 26 lipca 1956 r. (maszynopis powielany), s. 38-48 (sygn. PMRN Kr 203); patrz też J. Lepiarczyk, *Stan i potrzeby Krakowa w zakresie ratownictwa i konserwacji zabytków*, „Ochrona Zabytków”, z. 3/30, 1955, s. 195-203.

²¹ Zespół MRN 12, sygn. 2, r. 1950; Zespół MRN 211, s. 121, r. 1962.

²² Uchwała Nr 53 a/Xa/56 z dn. 11 lutego 1959 r. (sygn. PMRN Kr 193 a).

²³ Uchwała Nr 113/XVII/56 z dn. 20 marca 1956 r. (sygn. PMRN Kr 193 a).

Problem ochrony zabytków stał się przedmiotem sesji Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie, która w dniu 26 lipca 1956 r. podjęła stosowną uchwałę²⁴. Uchwała zobowiązywała Prezydium MRN do wystąpienia do władz centralnych o przeprowadzenie takich zmian, aby Miejska Rada Narodowa w Krakowie mogła rzeczywiście i skutecznie kierować działalnością kulturalną [...] m.in. przez przyznanie Miejskiemu Konserwatorowi Zabytków uprawnień władzy konserwatorskiej I instancji a także do wystąpienia do władz centralnych o przyznanie miastu środków finansowych i materiałowych, które umożliwiłyby jak najszybsze przeprowadzenie akcji ratowania niszczących zabytków Krakowa [...] a w szczególności o uznanie Społecznego Funduszu Ochrony za stowarzyszenie wyższej użyteczności i nadanie mu statutu zapewniającego przywilej wyłączności działania na obszarze całego Państwa w dziedzinie organizacji i mobilizacji [...] do dzieła ochrony zabytków Krakowa. [...] Miejski Konserwator zabytków został zobowiązany do opracowania i przedłożenia Miejskiej Radzie Narodowej planu działań na lata 1957-1960 w zakresie ochrony i konserwacji zabytków, ze szczególnym uwzględnieniem dzielnicy Kazimierz, oraz sposobu użytkowania zabytków nieruchomości i włączenia ich do pełnej służby społecznej.

Realizując postanowienie powyższej uchwały, Prezydium MRN podjęło Uchwałę w sprawie przekształcenia Komitetu Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Krakowa²⁵. Wydziałowi Kultury zlecono nadzór nad zarejestrowaniem Stowarzyszenia w oparciu o statut oraz podjęcie kroków zmierzających do nadania Stowarzyszeniu charakteru stowarzyszenia wyższej użyteczności²⁶.

Rada Narodowa m. Krakowa obradująca w dniu 27 kwietnia 1960 r. oceniła wysoko działalność Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków i postanowiła ją kontynuować, szukając możliwości pozyskiwania środków finansowych. Dlatego podjęto w tym dniu kolejną uchwałę²⁷. Zobowiązano w niej Prezydium RN, aby zwróciło się do Rady Ministrów o:

- uznanie akcji odbudowy i ratowania bezcennych zabytków krakowskich za akcję ogólnopolską, wydanie specjalnego aktu włączającego to zagadnienie do centralnego, wieloletniego planu gospodarczego oraz równoczesne zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych, materiałów budowlanych i wykonawstwa
- utworzenie w obrębie budżetu jednostkowego m. Krakowa funduszu celowego p.n. „Fundusz Ochrony Zabytków” na ochronę zabytków krakowskich, przeznaczając na ten fundusz określone dochody i wskazując wydatki, które mogą być pokryte z tego funduszu.

Niestety starania władz miasta nie przyniosły rezultatu. Dlatego Komitet SFOZ na posiedzeniu w dniu 14 grudnia 1962 r. stwierdził konieczność całkowitej likwidacji swo-

²⁴ Uchwała Nr 79 Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie w sprawie zagadnień kultury i ochrony zabytków w m. Krakowie (maszynopis powielany), s. 12 (sygn. PMRN Kr 203 a).

²⁵ Uchwała Nr 380/LU/56 z dn. 27 listopada 1956 r. (sygn. PMRN Kr 193 a). Członkami-założycielami Stowarzyszenia SFOZ m. Krakowa byli: dr B. Drobner, T. Mrugacz, dr J. Garlicki, E. Otwinowska, inż. Z. Solawa, J. Kurek, dr T. Dobrowolski, dr J. Dobrzycki, mgr M. Kusza, inż. S. Świszczowski, dr M. Tobiasz, inż. W. Cęckiewicz, inż. S. Ciechanowski, dr T. Seweryn, dr J. Dutkiewicz, prof. M. Słonecki, mgr Cz. Witkowski, inż. J. Kraus, inż. W. Gruszczyński, dr J. Szablowski, prof. J. Budzillo, prof. A. Bochnak, prof. S. Gałkowski, dr J. Dąbrowski, dr R. Jamka, dr G. Leńczyk, A. Gołubiew, dr S. Nosek, dr A. Kopf, mgr Z. Kruk, mgr A. Kowalczyk.

²⁶ W Archiwum znaleziono jedynie niedatowany i niesygnowany projekt Statutu Stowarzyszenia Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Miasta Krakowa jako stowarzyszenia wyższej użyteczności publicznej i posiadającego osobowość prawną (sygn. PMRN Kr 446). W zbiorze znajduje się również niedatowany i niepodpisany projekt: Statut organizacyjny Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków w Krakowie (sygn. PMRN Kr 222).

²⁷ Patrz przypis 24.

jej działalności z uwagi na brak jakichkolwiek środków finansowych i zanik działalności statutowej. W informacji dla Prezydium RN dotyczącej likwidacji, SFOZ zawarł również wnioski w sprawie przekazania środków finansowych, sprzętu i posiadanych materiałów, z prośbą o ich akceptację przez Prezydium Rady Narodowej m. Krakowa.

O pracy Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Krakowa świadczą także zgromadzone w Archiwum protokoły z posiedzeń plenarnych Komitetu oraz jego Prezydium (sygn. PMRN Kr 193 a):

rok	ilość protokołów
1955	5
1956	5
1957	9
1958	24
1959	25
1960	9
1961	1
1962	1

Efekty działalności

Z kredytów SFOZ podjętych zostało wiele akcji i wykonano szereg prac ratowniczych, remontów zabezpieczających oraz zabiegów konserwatorskich w 60 zabytkowych obiektach na terenie Krakowa. Ze zgromadzonych ogółem 31 000 000 zł, znaczne kwoty przeznaczono na poniższe obiekty i zadania:

- restauracja i częściowa rekonstrukcja b. „Starej” bożnicy i jej adaptacja na Muzeum Judaistyczne – 5 200 000 zł
- rekonstrukcja domów mieszkalnych przy ul. Szerokiej 29 i 38 – 3 562 000 zł
- dofinansowanie prac konserwatorskich Sukiennic – 3 500 000 zł
- odnowę fasad domów przy Rynku Głównym i pl. Mariackim – 2 453 000 zł
- częściowe pokrycie kosztów budowy biblioteki i archiwum Muzeum Czartoryskich oraz remont obiektu d. arsenału przy ul. Pijarskiej – 1 750 000 zł
- zabezpieczenie i rozpoczęcie remontu konserwatorskiego kaplicy Myszkowskich przy kościele Dominikanów – 906 000 zł
- awaryjne zabezpieczenie fundamentów i osuszenie kościoła św.św. Piotra i Pawła²⁸ – 803 000 zł
- remont budynku Muzeum Historycznego m. Krakowa przy ul. św. Marka 24 – 750 000 zł
- badania archeologiczne na terenie Krakowa i Nowej Huty wraz z opracowaniami naukowymi – 700 000 zł

---

²⁸ Komitet SFOZ, odpowiadając na pisma Wydziału ds. Wyznań Prezydium MRN, informował, iż udziela dotacji na remonty tylko tych zabytkowych obiektów sakralnych, których zewnętrzne części uległy zniszczeniu na skutek awarii lub upływu czasu. Natomiast odnawianie wnętrza tych budowli dokonuje SFOZ tylko wyjątkowo, gdy chodzi o dzieła dużej wartości artystycznej, o czym decyduje opinia Miejskiego Konserwatora Zabytków. Udzielane kwoty stanowią tylko część niezbędnych kosztów (sygn. PMRN Kr 194 a).

- remont konserwatorski budynku przy ul. Senackiej 6 przeznaczonego na Teatr Muzyczny – 695 000 zł
- dofinansowanie remontu i adaptacji gmachów powięziennych przy ul. Senackiej 1/3 dla Muzeum Archeologicznego – 645 000 zł
- remont częściowy i adaptacja bożnicy „Wysokiej” oraz szkoły przy ul. Józefa 38/40 na pracowni malarskie ZPAP – 603 000 zł
- badania stanu zachowania oraz konserwacja i adaptacja piwnic pałacu Krzysztofory, Rynek Główny 35 – 570 000 zł
- remont renesansowego budynku mieszkalnego przy ul. Kanoniczej 2 – 553 000 zł
- zakup obrazów oraz odnowa zabytkowych mebli w Jamie Michalika – 500 000 zł
- dotacja na ogrzewanie kościoła Mariackiego – 500 000 zł
- adaptacja d. bożnicy Izaaka przy ul. Jakuba 25 na pracownię rzeźby ZPAP – 495 000 zł
- konserwacja obrazów i fresków w klasztorze poaugustiańskim – 470 000 zł
- remont awaryjny renesansowego pałacu na Białym Prądniku – 458 000 zł
- remont konserwatorski drewnianego kościoła św. Małgorzaty „Gontyna” na Salwatorze – 361 000 zł
- remont zabezpieczający ratusza kazimierskiego na siedzibę Muzeum Etnograficznego 340 000 zł
- remont zabezpieczający dawnego odcinka murów miejskich wraz z zabudowaniami klasztoru Na Gródku – 333 000 zł

Wśród pozostałych wymienić można innego typu prace, np.:

- wykonanie i montaż stylowych lamp wraz z ułożeniem kabli energetycznych i innymi z tym związanymi pracami w ulicach: Kanoniczej, Poselskiej, Senackiej i pl. Wita Stwosza
- konserwacja rzeźb i pomników na Plantach
- zabezpieczenie obiektów budownictwa drewnianego w skansenie na Woli Justowskiej
- rekonstrukcja wierzchołka kopca Krakusa
- dokumentacje architektoniczno-konserwatorskie.

Działalność Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków Krakowa, jakkolwiek z braku trwałych podstaw finansowych zakończona niepowodzeniem, okazała się prekursorką dla współczesnego mecenatu społecznego w dziedzinie ratowania zabytków naszego miasta.

Kraków, grudzień 2006 r.

Bogusław Krasnowolski

Pałac biskupa płockiego Erazma Ciołka na tle historii, architektury i konserwacji ulicy Kanoniczej

Pałac biskupa Erazma Ciołka należy do najznakomitszych w skali Krakowa zabytków architektury rezydencjonalnej. Obok wawelskiego pałacu z czasów króla Aleksandra¹ – jest najświetniejszą w naszym mieście rezydencją z doby przenikania pierwszych włoskich elementów do późnogotyckiej jeszcze architektury pierwszych lat XVI w. Prace badawcze i konserwatorskie – dobiegające dziś końca – są tu prowadzone od niemal czterdziestu lat², będąc swojego rodzaju miniaturą dylematów konserwatorskich Krakowa, a zwłaszcza zespołu ulicy Kanoniczej. Fundamentalne znaczenie dla owych badań i realizacji miała przez cały czas działalność wybitnego krakowskiego historyka sztuki Andrzeja Fischingera (1928-2005).

Naukowe analizy na temat pałacu Erazma Ciołka zapoczątkowało niepublikowane studium historyczne autorstwa Barbary i Andrzeja Fischingerów³ oraz rozpoczęte jednocześnie – w ramach działalności krakowskich Pracowni Konserwacji Zabytków – badania architektoniczne Andrzeja Swaryczewskiego⁴, weryfikowane i kontynuowane później przez Waldemara Niewaldę⁵.

Kształtowanie ulicy Kanoniczej i początki zabudowy kapitulnej w XIV w.

Szybki rozwój zabudowy murowanej w rejonie ulicy Kanoniczej związany był z ekspansją kapituły katedralnej po załamaniu się akcji tworzenia *Nova Civitas in Okol*, prowadzonej w wyniku przywileju lokacyjnego Kazimierza Wielkiego z 1335 r.⁶ Około połowy XIV w. wykształcił się dominujący aż do początku następnego stulecia typ domu

---

¹ A. Fischinger, *Pałac króla Aleksandra na Wawelu*, „Rocznik Krakowski”, t. 56, 1990, s. 79-92.

² B. Krasnowolski, *Odnowa zabytków Krakowa: geneza, cele, osiągnięcia, zamierzenia*, Kraków 2004, s. 58-64.

³ A., B. Fischingerowie, *Pałac biskupa Erazma Ciołka w Krakowie*, 1970 (maszynopis).

⁴ A. Swaryczewski, *Kraków, ul. Kanonicza 17 – badania architektoniczne*, PKZ Kraków, 1968 (maszynopis).

⁵ Stan badań w końcu lat siedemdziesiątych podsumował – pod kierunkiem Andrzeja Fischingera – autor niniejszego artykułu: B. Krasnowolski, *Fazy rozwoju zabudowy*, w: M. Bicz, A. Horszowska-Tomczyk, B. Krasnowolski, W. Niewalda, L. Sulerzyska, *Kraków, bloki nr 37, 38, 39, zbiorcze opracowanie wyników studiów historyczno-urbanistycznych*, t. 1, PKZ Kraków, 1978 (maszynopis). Późniejszy stan badań uwzględniają: M. Bicz-Suknarowska, W. Niewalda, H. Rojkowska, *Zabudowa ulicy Kanoniczej na tle urbanistyki średniowiecznego Okołu*, w: *Sztuka około 1400, materiały Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Poznań, listopad 1995*, red. T. Hrankowska, t. 1, Warszawa 1996, s. 87-104; W. Niewalda, H. Rojkowska, *Zabudowa rezydencjonalna (kanonicza) dawnego Okołu w XVI wieku*, w: *Między gotykiem a barokiem. Sztuka Krakowa w XVI i XVII wieku*, „Biblioteka Krakowska”, t. 136, 1997.

⁶ Zob. B. Krasnowolski, *Lokacyjne układy urbanistyczne na obszarze Ziemi Krakowskiej w XIII i XIV wieku*, Kraków 2004, cz. 1, s. 120-122.

kapitulnego. Zachowane materiały archiwalne, publikowane w *Kodeksie dyplomatycznym katedry krakowskiej* i zebrane przez Jana Długosza w *Liber beneficiorum*⁷, pozwalają na stosunkowo dokładne ustalenie dat powstawania poszczególnych domów, podczas gdy badania architektoniczne Andrzeja Swaryczewskiego i Waldemara Niewaldy precyzują charakter tych budowli i ich lokalizację. Kanonicy wznosili domy murowane własnym sumptem na działkach wykupowanych sukcesywnie przez kapitułę lub ofiarowywanych kapitule przez rycerzy-donatorów. Była to zabudowa wolno stojąca, typu szczytowego, lokalizowana zgodnie z dyspozycją układów urbanistycznych dawnego Okołu, przy granicach działek, z pozostawieniem szerokich wjazdów w głąb posesji. Materiałem budowlanym w partiach piwnic i częściowo kondygnacji nadziemnych był kamień łamany; ówczesne wątki zachowały wyraźnie niekiedy czytelne warstwy wyrównawcze. W kondygnacjach nadziemnych stosowano też cegłę. Domy były parterowe, zapewne rzadziej piętrowe (wątki czternastowieczne ujawniano w obrębie pięter jedynie sporadycznie). Układy przestrzenne tych nader skromnych wówczas budowli miały z reguły postać najprostszą: jedno- lub dwuwnętrзовą. Rzuty miały formy czworoboków zwróconych krótszym bokiem do pierzei, rzadziej kwadratów. Chronologicznie najstarszą tego typu budowlą był dom kantora katedralnego Piotra z roku 1349⁸, identyfikowany w obrębie dzisiejszej posesji przy ul. Kanoniczej 15.

Podobną genezę i charakter miała najstarsza, kamienna zabudowa kapitulna w obrębie późniejszego pałacu biskupa Ciołka. W 1382 r. kapituła katedralna stwierdziła, że kanonik Zbigniew *de Nassanchouicz* (z Nasiechowic względnie z Naszacowic) zbudował *domum lapideum in civitate Cracoviensi et in vicu castrensi in area Capituli* [...] ⁹. Zgodnie z przekazem Długosza – dom należy identyfikować z południową częścią późniejszej posesji pałacu biskupa Ciołka¹⁰. Według badań architektonicznych – odpowiadał on południowej osi piwnicznej późniejszego pałacu, obejmującej dwie komory, z których frontowa dobudowana została wtórnie (przez owego Zbigniewa?) do nieco starszej tylnej. Północnej części odpowiadała odrębna działka, na której według Długosza wybudował dom kanonik Albert Krystyn z Turska¹¹. Zgodnie z badaniami architektonicznymi – prace prowadzone przez Alberta z Turska należy odnieść do dobudowy traktu frontowego północnej osi rzutu dzisiejszego pałacu.

Rozkwit rezydencji kapitulnych w XV i XVI w.

W roku 1401 wymieniono po raz pierwszy ulicę Kanoniczą (*Platea Canonicorum*)¹². A zatem na początku XV w. ciąg komunikacyjny, skupiający w obu pierzejach murowaną zabudowę mieszkalną – głównie, lecz nie wyłącznie kapitulną – postrzegany był już przez mieszkańców miasta jako ulica, a nie – jak wcześniej – jako droga wiodąca na Wawel¹³. Na-

⁷ *Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej ś. Wacława*, wyd. F. Piekosiński, t. 2, Kraków 1883; J. Długosz, *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis*, t. 1, wyd. A. Przezdziecki, Kraków 1863.

⁸ Daty odpowiadają dekretem biskupim potwierdzającym ukończenie budowy i zobowiązującym użytkowników – kanoników katedralnych – do składania opłat w intencji fundatora. Faktyczne daty budowy mogą być zatem nieco wcześniejsze.

⁹ *Kodeks dyplomatyczny katedry 2*, s. 90, nr 315.

¹⁰ J. Długosz, *Liber beneficiorum 1*, s. 186.

¹¹ Tamże.

¹² *Kodeks dyplomatyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego*, t. 1, Kraków 1870, s. 39.

¹³ O wpływie postrzegania przestrzeni miejskiej na nazewnictwo zob. P. Tyszka, *Obraz przestrzeni miejskiej Krakowa XIV-XV wieku w świadomości jego mieszkańców*, Lublin 2001.

silenie ruchu budowlanego datowało się tu od reaktywowania Akademii Krakowskiej w roku 1400 (kanonicy kapituły katedralnej zostawali wszak profesorami nowej uczelni), zwłaszcza zaś od działalności braci Janów Długoszków – wznoszących okazały pałac późnogotycki w latach 1453-1455 i od pożaru ulicy Kanoniczej w roku 1455¹⁴. Nasilenie to, wyraźne już w 1. połowie XV w., osiągnęło apogeum w 2. połowie tegoż i pierwszej następnego stulecia. W rezultacie niewielkie domy kapitulne i *curiae* rycerskie z wieku XIV i początku wieku XV zostały całkowicie wchłonięte przez reprezentacyjne, często monumentalne rezydencje kanoników kapituły katedralnej; rezydencje zyskujące wówczas charakter pałaców śródmiejskich, tworzące – wraz z nielicznymi już siedzibami rycerskimi i uniwersyteckim Collegium Iuridicum – zwartą zabudowę obu pierzei ulicy. Jednocześnie wykształciła się charakterystyczna dla tych budowli dyspozycja przestrzenna o piętrowym gabarycie i wysokim, dwuspadowym dachu (wspartym na dekoracyjnie rozwiązanych szczytach), o jednotraktowym, trójosiowym układzie wnętrza. Na parterze oś środkową zajmowała szeroka sieni o cechach reprezentacyjnych, po bokach mieściły się pomieszczenia gospodarcze i przeznaczone dla służby. Piętro tych późnogotyckich pałaców traktować można jako *piano nobile*: mieszkanie kanonika z reprezentacyjną salą nad sienią. Różnie rozwiązywano pion komunikacyjny: budowano bądź tradycyjne, zewnętrzne schody od podwórza, bądź przenoszono je do sieni; klatka schodowa nie pełniła jeszcze funkcji reprezentacyjnej. Usprawnienie komunikacji poziomej stanowiły ganki przy murach granicznych na podwórzu, zapewne drewniane, niekiedy na kamiennych wspornikach. W ceglanych fasadach o dekoracyjnych wątkach wyróżniała się bogato kształtowana kamieniarka portali i szerokich, prostokątnych okien.

Pałac biskupa Erazma Ciołka z 1505 r.

Skalą założenia i wybitną klasą artystyczną w zabudowie tej wysuwa się na czoło monumentalny pałac biskupa plockiego Erazma Ciołka. Budowę ukończono w roku 1505.

Fundator pałacu, a zapewne twórca jego programu funkcjonalnego i artystycznego, Erazm Ciołek (1474-1522)¹⁵, to postać znakomita w dziejach kultury polskiej doby rodzącego się renesansu, człowiek o umysłowości i charakterze typowym dla swej epoki: humanista żywo zainteresowany literaturą i sztuką, dyplomata, bezwzględnie i nie zawsze uczciwie dążący do osobistych sukcesów. Pochodził z krakowskiej rodziny mieszczczańskiej, co w oczach ówczesnych elit władzy w pewien sposób go deprecjonowało. Nie zawahał się zatem, by w roku 1502 – tworząc podwaliny swej kariery – w oparciu o fałszywy wywód szlachectwa zyskać herb Sulima, którym odtąd tak chętnie ozdabiać będzie liczne fundacje. Absolwent Akademii Krakowskiej (w roku 1491 został doktorem filozofii), związał się ściśle z Aleksandrem Jagiellończykiem. W jego imieniu posłował w 1501 r. do papieża Aleksandra VI Borgii. Chociaż cel misji dotyczył szerzenia katolicyzmu na terenie Wielkiego Księstwa Litewskiego, to jej efektem było zapewne nawiązanie przez Ciołka kontaktów ze środowiskami włoskich humanistów i bezpośrednie zetknięcie się ze sztuką włoskiego renesansu. Można wręcz przypuszczać, że to właśnie Erazm Ciołek – a nie królewicz Zygmunt, późniejszy Zygmunt Stary – wracając do kra-

---

¹⁴ Pożar ten wspomina Jan Długosz, jego naoczny świadek.

¹⁵ Bibliografia dotycząca jego wszechstronnej działalności jest bardzo obfita. Zob. m.in.: K. Hozowski, *Krytyczny rozbiór biografów Erazma Ciołka biskupa plockiego i wysłannika do dworów panujących*, Kraków 1875; S. Kutrzeba, J. Fijałek, *Kopiarz rzymski Erazma Ciołka z początku wieku XVI*, Kraków 1921; K. Hartleb, *Działalność kulturalna biskupa-dyplomaty Erazma Ciołka*, Lwów 1929; K. Folwarski, *Erazm Ciołek, biskup i dyplomata*, Warszawa 1935; T. Ulewicz, *Wśród imprezów krakowskich doby renesansu*, Kraków 1977.

ju w roku 1502 sprowadził na dwór wawelski pierwszego włoskiego artystę, Franciszka Florentczyka, który tworzył już w duchu renesansu. W tymże 1502 r. został królewskim sekretarzem, zaś w roku następnym – biskupem plockim. W okresie budowy pałacu – do września 1505 r. – przebywał po raz kolejny w Rzymie, na renesansowym dworze papieża Juliusza II della Rovere.

Pałac Ciołka w Krakowie – w którym Erazm zostawszy biskupem plockim nie miał okazji dłużej przebywać – swą skalą, programem i wystrojem świetnie odzwierciedla ambicje i horyzonty intelektualne fundatora. Twórcami pałacu byli architekci i kamieniarze wawelscy, zapewne ci sami, którzy jednocześnie (ok. 1504 - ok. 1506) prowadzili budowę pałacu króla Aleksandra na Wawelu: kierujący budową mistrz Eberhard Rosemberger z Koblencji, cieśla Krzysztof oraz autor detali architektonicznych w stylu włoskiego renesansu – Franciszek Florentczyk, pracujący wraz z kamieniarzami, zapewne przybyszami z terenów Węgier (Spisza lub Siedmiogrodu), wykonującymi detale o późnogotyckim charakterze. Analiza stylistyczna zdaje się wskazywać, że w zespole tym z mistrzami wawelskimi współdziałał warsztat kamieniarski (pochodzący z Saksonii?), który w 1493 r. zbudował krużganki uniwersyteckiego Collegium Maius.

Monumentalność i wyjątkowość założenia zaakcentowały niespotykane dotąd przy ulicy Kanoniczej rozmiary, zdecydowanie dominujące nad wznoszoną mniej więcej jednocześnie rezydencją biskupa krakowskiego Jana Konarskiego (ul. Kanonicza 7); dwupiętrowy budynek nakryty został – wraz z ryzalitami bocznymi od strony dziedzińca – wyjątkowo wysokim dachem. W układzie przestrzennym wyróżniała się dwunawowa sień na osi parteru i odpowiadające jej wielkie pomieszczenie na pierwszym piętrze, w obrębie *piano nobile*. Za element związany integralnie z pierwotną koncepcją pałacu należy uznać oficynę tylną, która już w tym okresie pełniła zapewne funkcję belwederu, realizującego nowożytną koncepcję powiązania rezydencji z krajobrazem. Możliwe, że zgodne z pierwotnym założeniem są też oficyny boczne, których budowa – jako przedłużenie dawnych skrzydeł – prowadzona staraniem biskupa Piotra Tomickiego w latach 1522-1535 (nadał z udziałem warsztatu wawelskiego) miała zapewne charakter kontynuacji robót zapoczątkowanych przez Erazma Ciołka.

Podobnie jak w wawelskim pałacu króla Aleksandra, gotycka architektura (autorstwa Eberharda?) z ceglanyimi elewacjami i bryłą określoną przez wysoki dach wspólnistniała z detalem zarówno renesansowym, utrzymanym we właściwym Franciszkowi Florentczykowi charakterze florenckiego *quattrocenta*, jak późnogotyckim, będącym zapewne dziełem dwóch warsztatów: miejscowego, czynnego zapewne wcześniej w Collegium Maius, i związanego z Franciszkiem. Dziełem samego Franciszka jest tu w pierwszym rzędzie główny akcent fasady: monumentalny portal opracowany w formie profilowanej ramy, ożywionej ornamentem typu *canis currens*. Spośród dzieł tego samego mistrza o charakterze drugorzędnym – udało się w ostatnich latach odszukać i zrekonstruować tylko jedno: portal prowadzący z sieni do pomieszczenia po stronie północnej, dekorowany świeżo uzyskanym przez Ciołka herbem, opatrzonym biskupimi insygniami. Wspomnianemu warsztatowi Franciszka, o węgiersko-niemieckiej zapewne proveniencji, należałoby przypisać kamieniarkę sześcio- i czterokwaterowych okien o krzyżujących się, późnogotyckich laskowaniach oraz wątłych gzymsach i parapetach, w profilowaniach których odnaleźć można próby nawiązania do sztuki włoskiej. Na większą skalę próby te realizuje umieszczona w fasadzie tablica fundacyjna¹⁶. Herb, z takim nakładem sił pozyskany przez Ciołka, umieszczono tu na renesansowej już tarczy. Podtrzymują ją dwa amorki, w których pulchnych ciałkach widać refleks włoskich *bambini*, podczas gdy przewiązane w pasie draperie utrzymane są całkowicie w konwencji późnogotyck-

¹⁶ Dziś jest to kopia; oryginał eksponowany jest na dziedzińcu Collegium Maius.

kiego stylu łamanego. W duchu późnego gotyku ukształtowano też ornamenty roślinne, podczas gdy inskrypcję – zapewne według wskazań Ciołka lub Franciszka Florentczyka – wykonano renesansową antykwą. Zapewne dziełem tego samego warsztatu był wykusz, odtworzony w oparciu o zachowane fragmenty i znane analogie, wzbogacający północny ryzalit dziedzińcowy. Motyw ten miał liczne odpowiedniki w programach późnogotyckich rezydencji kapitulnych¹⁷. Warsztat, który w 1493 r. ukończył budowę krużganków Collegium Maius, pochodzący – za czym przemawiałby typ zastosowanego tam sklepienia kryształowego – może z Saksonii, byłby zapewne autorem dwunawowego podziału sieni pałacu Ciołka. Niemal identyczne detale, znane też z innych krakowskich budowli¹⁸, otrzymały tu jednak odmienne proporcje: filary stały się bardziej wysmukłe, arkady zaś zyskały formy półkoliste, przez co całość zdaje się nawiązywać do idei włoskiej, renesansowej loggii arkadowej; loggia „opowiedzianej” wprawdzie językiem właściwym ludziom północy, ale zapewne „podpowiedzianej” przez Franciszka Florentczyka, który wszak już za dwa lata miał realizować renesansowe krużganki wawelskie.

Pałac biskupa Piotra Tomickiego

Realizacja z czasów biskupa Piotra Tomickiego (kolejnego entuzjasty sztuki włoskiego renesansu) przypadająca, jak wspomniano, na lata 1522-1535, byłaby dokończeniem i kontynuacją prac podjętych przez Ciołka. Roboty prowadził wawelski warsztat Bartłomieja Berrecciego, a więc warsztat całkowicie włoski, wolny od późnogotyckich reminiscencji, warsztat znany ze swych ówczesnych realizacji przy ulicy Kanoniczej¹⁹. Prace objęły przedłużenie obu skrzydeł bocznych z ostatecznym ukształtowaniem całości jako założenia skupionego wokół prostokątnego, czworobocznego dziedzińca. Odkrycia badaczy dają pojęcie o bogactwie kształtowanego wówczas wystroju wnętrz. W skrzydle północnym odkryto malowany fryz podstropowy, związany zapewne z tymi samymi, niemiecko-śląskimi kręgami artystycznymi, co powstające równocześnie fryzy w kom-

---

¹⁷ Jak wynika z badań Andrzeja Fischingera, wykusze znajdowały się w pochodzących z początku XVI w. fasadach rezydencji przy ul. Kanoniczej 9 i 14 (początek XVI w.) oraz niezachowanego domu kanonika Jana Elgota, który stał między Collegium Iuridicum a kościołem św. Marii Magdaleny przy ul. Grodzkiej; do wcześniejszych należał wykusz w fasadzie rezydencji przy ul. Kanoniczej 5 (powstał po roku 1454).

¹⁸ Oprócz architektury Ogrojca przy kościele św. Barbary można by tu wskazać podobnie ukształtowane filary w kamienicach przy ul. Szpitalnej 7, Szczepańskiej 9 i św. Jana 1 oraz na wtórnie użyty filar w piwnicy przy Rynku 13; na detale kamienic przy Szpitalnej i Św. Jana zwrócił autorowi uwagę Pan Marek Cempla, zaś na filar w przyrynkowych piwnicach Pan Waldemar Komorowski.

¹⁹ Należałoby tu wskazać trzy budowle: rezydencję kanonika Samuela Maciejowskiego (późniejszego biskupa) przy ul. Kanoniczej 1, wznoszoną pomiędzy rokiem 1531 a 1534 przez spółkę utworzoną ze współpracowników Berrecciego – Jana Cinię, Bernardyna de Gianotis i Filipa z Fiesole; realizowaną w 1535 r. przez tychże mistrzów, całkowicie dziś przekształconą rezydencję kanonika Andrzeja Zebrzydowskiego przy ul. Kanoniczej 12 oraz zachowany dziedziniec arkadowy rezydencji kanonika narodowości włoskiej Giovanniego Andrei de Valentinisa z Ferrary przy ul. Kanoniczej 18. Umowa z roku 1535, zawarta przez Zebrzydowskiego ze wspomnianą spółką włoską, powołująca się na niedawno ukończoną rezydencję Maciejowskiego, publikowana jest w: *Wypisy źródłowe do dziejów Wawelu z archiwaliów kapitulnych i kurialnych krakowskich*, wyd. B. Przybyszewski, cz. II, „Źródła do Dziejów Wawelu”, t. IV, 1965; por. także: B. Przybyszewski, *Przebieg zatargu Andrzeja Zebrzydowskiego kanonika i późniejszego biskupa krakowskiego z muratorami włoskimi w latach 1535-1540*, w: *Symbolae historiae artium. Studia z historii sztuki Lechowi Kalinowskiemu dedykowane*, Warszawa 1986, s. 407-413. Związek rezydencji przy ul. Kanoniczej 18 z de Valentinisem ustalił Andrzej Fischinger.

natach wawelskich. Zasadniczym elementem kompozycyjnym są tu herby, wśród których wyróżnia się Łodzia Tomickiego. Niestety tylko z badań Andrzeja Swaryczewskiego znamy renesansowy kominek – dzieło warsztatu Berrecciego – ujawniony w 1968 r. wśród elementów kamiennych użytych wtórnie podczas przekształceń pałacu w końcu XVIII lub w 1. połowie XIX w.²⁰; to wybitne dzieło zaginęło przed rokiem 1976 r.²¹

Pałac kardynała Jerzego Radziwiłła

Okolo lat 1595-1600 nastąpiła przebudowa oficyny tylnej, prowadzona staraniem kardynała Jerzego Radziwiłła. Prace te objęły m.in. nadbudowę otwartej z czterech stron altany – kolumnowo-arkadowej loggii widokowej, ostatecznie determinującej charakter oficyny jako belwederu. Loggia ta, do niedawna znana tylko z opisów w aktach kapitulnych oraz z wykonanego pomiędzy rokiem 1603 a 1605 widoku Krakowa zamieszczonego w dziele Brauna i Hogenberga *Civitates orbium terrarum* (opublikowanym w 1617 r.)²², jest dziś udokumentowana znacznie lepiej dzięki licznym, pochodzącym z niej detalom, odkrytym w toku badań terenowych sprzed kilku lat we wtórnie wykorzystanym gruzie. Składała się z tokańskich kolumn o bogato ukształtowanych kapitelach (z kanelowanymi szyjkami), oprofilowanych, niemal półkolistych, lekko spłaszczonych arkad oraz balustrad o dwulalkowych tralkach. Loggia dawała w pogodne dni możliwości obserwowania malowniczego krajobrazu doliny Wisły od Wawelu po Zwierzyniec i Sowiniec. Ówczesną rangę pałacu – jako siedziby krakowskich biskupów – dokumentuje m.in. wspomniany widok, na którym rezydencję podpisano jako *Curia Pontificis*.

Pałac biskupa Andrzeja Stanisława Kostki Załuskiego

Zniszczenia związane z pierwszym i drugim najazdem szwedzkim spowodowały gwałtowne zahamowanie świetnego rozwoju architektonicznego kapitulnych rezydencji w zespole ulicy Kanoniczej, która nigdy już nie odzyskała swego znaczenia z okresu największego rozkwitu. Podczas Wojny Północnej, w wyniku zajęcia Krakowa przez Szwedów w 1702 r., domy kapitulne, w których kwaterowali żołnierze szwedzcy, zostały zdewastowane²³. Spisywane po wojnie XVIII-wieczne inwentarze przedstawiają szczególnie zły stan techniczny większości zabudowy i niedostateczny zakres dokonywanych, najczęściej tylko bieżących napraw.

Do nielicznych rezydencji, które szybko odzyskały swą świetność, należał dawny pałac biskupa Ciołka. Prace przeprowadzone w połowie XVIII w. przyniosły nowe ukształtowanie elewacji i wystroju wnętrz. Fasada, wzmocniona charakterystycznym dla owego okresu elementem – szeroką szkarpą, tworzącą rodzaj płaszcza ochronnego – otynkowana, otrzymała nowe rozwiązanie kolorystyczne: malowane na intensywnym różowym tle, kremowe podziały ramowe, stwarzały ulubioną w epoce rokoka iluzję artykulacji ramowo-lizenowej. W tym samym mniej więcej okresie powstał bogaty wystrój malarski, ujawniony ostatnio w reprezentacyjnych, frontowych wnętrzach pierwszego

²⁰ A. Swaryczewski, op. cit.

²¹ Autor nie mógł go odszukać, opracowując wówczas dokumentację konserwatorskie dla zabudowy po zachodniej stronie ul. Kanoniczej.

²² J. Banach, *Dawne widoki Krakowa*, Kraków 1983, s. 179-180.

²³ A. Górny, K. Piwarski, *Kraków w czasie drugiego najazdu Szwedów na Polskę 1702-1709*, „Biblioteka Krakowska”, t. 77, 1938, s. 62.

piętra. W reprezentacyjnej Sali na piętrze – wprowadzono iluzjonistyczną polichromię późnobarokową; umieszczony tu herb Junosza wskazuje na inicjatora przebudowy, Andrzeja Stanisława Kostkę Załuskiego, biskupa krakowskiego w latach 1748-1756, wybitnego mecenasa sztuki. Iluzjonistyczna dekoracja jest tu złożona z alegorycznych postaci, imitujących kamienne rzeźby, oraz usytuowanych w amfiladzie, malowanych portali; jeden z nich – umieszczony na granicznej ścianie południowej – tworzy złudzenie przejścia do kolejnego pomieszczenia, z którego roztacza się widok. Dekoracja malarska zdaje się nawiązywać do iluzjonistycznego efektu wcześniejszej polichromii we wnętrzu uniwersyteckiego kościoła św. Anny, w podobny sposób operującej postaciami imitującymi kamienne rzeźby.

Przebudowy z końca XVIII i 1. połowy XIX w.: dewastacja

W latach 1797-1805 władze austriackie przejęły najokazalsze budowle przy ul. Kanoniczej²⁴, m.in. pałac Ciołka, który w dobie Wolnego Miasta, w latach 1835 oraz 1839-1841, przebudowany został na koszary i biura policji. Przekształcenia te były gruntowne i wpływały degradingo na walory architektoniczne pałacu. Sień zwężono o połowę, zaś filary i arkady stanowiące jej podział zniknęły w murze. Z elewacji wyłamano kamienne obramienia okienne, wykorzystane częściowo przy budowie szkarpy w dziedzińcu i podmurowań pod nowe ściany w piwnicach.

Rewaloryzacja pałacu

Prace badawcze podjęte – jak wspomniano – w końcu lat sześćdziesiątych XX w., nie zostały niestety wówczas sfinalizowane realizacją konserwatorską. Dopiero w latach dziewięćdziesiątych, gdy odnowiony Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa z realizacji prowadzonych w obrębie zespołu ulicy Kanoniczej uczynił zadanie priorytetowe, podjęty został wieloletni cykl kompleksowych robót konserwatorskich, których koszt w samym tylko pałacu biskupa Ciołka do chwili obecnej wyniósł 17,5 mln zł. Całościowy program prac był opracowany przez Andrzeja Fischingera, pełniącego – aż do śmierci – stały nadzór nad realizacją. Architektura pałacu będzie świetną oprawą dla ekspozycji polskiej sztuki średniowiecznej i nowożytnej krakowskiego Muzeum Narodowego, przygotowanej przez Franciszka Stolota.

Dobiegające dziś końca prace objęły ekspozycję i częściową rekonstrukcję późnogotyckiego i renesansowego wystroju pałacu z doby Erazma Ciołka, przy zachowaniu i eksponowaniu elementów pochodzących z innych faz budowlanych.

W fasadzie harmonijnie powiązano autentyczną i rekonstruowaną kamieniarzkę z początku XVI stulecia ze zrekonstruowanym w oparciu o odkryte ślady, wspomnianym rozwiązaniem kolorystycznym z połowy XVIII w. Powrót do pełnego efektu z doby Erazma Ciołka nie byłby tu wskazany, bowiem późnogotyckie, ceglane wątki lica zostały w znacznym stopniu zniszczone bądź przesłonięte „opłaszczowaniem” z połowy XVIII w. Portal autorstwa Franciszka Florentczyka został poddany konserwacji z rekonstrukcją niezachowanych, dolnych partii węgarów. Późnogotyckie obramienia okienne zostały w większości zrekonstruowane: ich sytuacje i rozmiary ustaliły badania architektoniczne, szczegółoly opracowano w oparciu o liczne, wydobyte w toku badań terenowych

---

²⁴ Ich nowy stan własnościowy rejestruje już plan „Senacki”, zob. *Plan Krakowa Ignacego Enderle z lat 1802-1808*, tzw. *Senacki*, wyd. H. Münch, Kraków 1959.

elementy autentycznych obramień, wykorzystane wtórnie do różnych celów w wyniku prac z 1. połowy XIX w. Rozważana początkowo anastyloza – wykorzystanie autentycznych elementów – okazała się niemożliwa wobec ich złego stanu zachowania. Program fasady uzupełniła rekonstrukcja wspomnianej tablicy fundacyjnej. Pozostawienie oryginału na krużgankach Collegium Maius uzasadnione jest lepszym zabezpieczeniem przed oddziaływaniami atmosferycznymi.

W obrębie dziedzińca najbardziej znaczącą realizacją było przywrócenie wykusza. Znanie – z badań architektonicznych i źródeł pisanych – było jego miejsce; detalu i rzutu można się było jedynie domyślać na zasadzie analogii.

W skrzydle południowym zrekonstruowano – z wykorzystaniem zachowanych, autentycznych elementów – loggię w przyziemiu, pochodzącą z doby kardynała Radziwiłła. Estetycznym uzasadnieniem tego elementu była zapewne analogiczna, symetryczna względem niej loggia skrzydła północnego. Wobec braku jakiegokolwiek jej śladu uznano, że rekonstrukcja – oparta jedynie na domysłach – byłaby tu rzeczą niewłaściwą.

Kontrowersyjnym problemem było zwieńczenie oficyny tylnej. Wielce kuszącą perspektywą zdawała się być tutaj rekonstrukcja loggii widokowej z doby kardynała Radziwiłła, pozornie łatwa wobec istnienia zarówno wspomnianego przekazu ikonograficznego (bardzo jednak ogólnego), jak i odnalezienia elementów loggii. Rezygnacja z tego przedsięwzięcia uzasadniona była brakiem dostatecznie precyzyjnych danych dla określenia szczegółów rozwiązania. Zdecydowano się zatem na przywrócenie wysokiego dachu z fazy XVIII-wiecznej, z umieszczeniem elementów loggii na nowszym murze granicznym pomiędzy posesją pałacu a budynkiem Papieskiej Akademii Teologicznej. Aranżacja ta będzie traktowana jako element ekspozycji muzealnej.

Prace konserwatorskie o wielkim zakresie i skomplikowanej problematyce zrealizowano we wnętrzach. Na czoło wysuwa się tu ekspozycja reprezentacyjnej sieni na parterze, gdzie w pełni odtworzono jej dwunawową dyspozycję i późnogotycki detal. Niestety, nie wszystkie autentyczne filary nadawały się do eksponowania: najbardziej zniszczone zastąpiono kopiami. Należy podkreślić, że niektórych zniszczeń można było uniknąć, gdyby przerwa pomiędzy zakończeniem prac badawczych w sieni (w 1968 r.) a podjęciem jej konserwacji (dopiero na początku lat dziewięćdziesiątych) nie była tak długa.

W skrzydle frontowym, w reprezentacyjnych pomieszczeniach pierwszego piętra, zakonserwowano i wyeksponowano iluzjonistyczną dekorację malarzką z połowy XVIII w. Pewnego rodzaju kompromisem między ukazaniem pierwotnego efektu malowideł a wymogami ekspozycji muzealnej była rezygnacja z likwidowania wtórnych podziałów, rozbijających efekt wnętrz z XVIII stulecia.

W skrzydle północnym najciekawszą realizacją była ekspozycja i częściowa rekonstrukcja podstropowego fryzu heraldycznego z czasów biskupa Piotra Tomickiego. W oficynie tylnej ukazano (częściowo w formie transferów) rokokowe dekoracje malarzkie z połowy XVIII stulecia.

Zakończenie wieloletniego cyklu prac badawczych i konserwatorskich w pałacu biskupa Erazma Ciołka oznaczać będzie zarazem zakończenie zasadniczego etapu badań i rewaloryzacji zespołu rezydencji kapitulnych przy ulicy Kanoniczej. Badania te, za sprawą ich autorów, a zwłaszcza Andrzeja Fischingera, wniosły znaczący wkład do stanu wiedzy o sztuce krakowskiej różnych epok, szczególnie zaś późnego gotyku, renesansu i manieryzmu. Realizacje zaś – pomimo „przestojów” w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych – pozwoliły na przywrócenie utraconego piękna temu wyjątkowemu fragmentowi Krakowa, który w dobie rozkwitu – na przelomie ery średniowiecznej i nowożytnej – był najwybitniejszym, obok Wawelu, owocem mecenatu artystycznego oraz dowodem wielkiej aktywności artystycznej i intelektualnej środowiska krakowskiej kapituły katedralnej.

Kronika wydarzeń SKOZK **od lipca 2006 r. do marca 2007 r.**

W dniach 3-7 lipca 2006 r. w Biurze SKOZK oraz w ZRZZK odbyła się kontrola przeprowadzona przez audytorów wewnętrznych Kancelarii Prezydenta RP, p. Małgorzatę Makowską i p. Pawła Łazickiego. Tematem kontroli było wykorzystanie środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i ocena realizacji środków budżetowych przekazanych przez Kancelarię Prezydenta RP w 2005 r. i I kwartale 2006 r. Konkluzja protokołu pokontrolnego jest korzystna dla kontrolowanych jednostek.

* * *

7 lipca odbyło się posiedzenie Komisji Programowania i Oceny Realizacji SKOZK.

Dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn przedstawił informację o realizacji planu finansowo-rzeczowego odnowy zabytków Krakowa w 1. półroczu 2006 r. Stosunkowo niskie wykonanie planu wynika m.in. z opóźnienia w przyznawaniu tzw. środków norweskich dla niektórych obiektów, braku dokumentacji obiektów nowo rozpoczynanych, opóźnionych decyzji służb miejskich i trudności w pozyskiwaniu wykonawców. W związku z tym dyr. Tadeusz Murzyn zaproponował przeniesienie środków z pozycji skreślanych z planu do innych obiektów.

Komisja wyraziła zaniepokojenie niskim stanem realizacji planu, wyrażając jednocześnie opinię nt. konieczności zaostrożenia kryteriów kwalifikowania obiektów do planu, a następnie pozytywnie zaopiniowała propozycję korekty planu.

Przewodniczący Komisji dr hab. Bogusław Krasnowolski przedstawił efekty pracy zespołu, który opracował znowelizowaną, bardziej szczegółową i silniej zobowiązującą beneficjenta wersję wniosku o dofinansowanie prac w obiektach zabytkowych Krakowa. Projekt wniosku, który powinien usprawnić prace nad planem roku przyszłego, został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję.

Po dyskusji nad pismem p. Iwona Nowiny Konopki Komisja zgodziła się na prolonację do 19 września br. spłaty 2. raty dotacji zwrotnej wraz z odsetkami, udzielonej na remont pałacu w Krakowie-Kościelnikach, pod warunkiem przedłożenia przez p. Iwonę Nowinę Konopkę raportu nt. wykorzystania środków z Narodowego Funduszu oraz uzyskania pozytywnej opinii Komisji Programowania i Oceny Realizacji SKOZK,

a także Małopolskiego Konserwatora Zabytków, co do wykorzystania środków NFRZK i oceny sposobu prowadzenia prac konserwatorsko-budowlanych w tym obiekcie.

Prof. Ireneusz Płuska przedstawił list, jaki otrzymał od Generalnego Konserwatora Zabytków, Tomasza Merty, w sprawie wprowadzenia ograniczeń do wydawania opinii przez rzeczoznawców Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, zaapelował przy tym o wystąpienie władz SKOZK do ww. Ministerstwa o uznanie NFRZK za jednostkę ochrony zabytków, co dałoby tytuł do korzystania z usług ekspertów. Projekt wystąpienia przygotowuje ZRZZK w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i Komisją Prawną Społecznego Komitetu.

* * *

10 lipca odbyło się posiedzenie Komisji Finansowej SKOZK.

Dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn przedstawił informację o wykonaniu planu finansowo-rzeczowego odnowy zabytków Krakowa w 1. półroczu 2006 r., wymienił przyczyny stosunkowo niskiego poziomu realizacji (28,6%) i zadeklarował, że zostanie on nadrobiony.

Komisja wyraziła zaniepokojenie stanem realizacji planu i uznała, że należy zaostrzyć kryteria kwalifikacji obiektów przyjmowanych do planu, co ma ułatwić znowelizowany druk wniosku. W związku z niemożliwością wykorzystania środków w pewnych obiektach, a z drugiej strony potrzebami w innych – Komisja poparła propozycję korekty do planu oraz uznała za zasadne zwołanie w związku z tym dodatkowego posiedzenia Prezydium SKOZK we wrześniu 2006 r.

Komisja zaaprobowала nową wersję druku wniosku o dofinansowanie, wyrażając nadzieję, iż powinna ona usprawnić prace nad planem na rok przyszły.

Po dyskusji nad pismem p. Iwona Nowiny Konopki w sprawie prolongaty spłaty 2. raty dotacji z 2006 r. (25 tys. zł) oraz umorzenia zwrotu całości dotacji z 2005 r. (100 tys. zł) Komisja negatywnie ustosunkowała się do obu wniosków.

* * *

11 lipca w pałacu biskupa Erazma Ciołka przy ul. Kanoniczej 17 odbyło się posiedzenie Prezydium SKOZK, które prowadził przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka.

Część roboczą poprzedziła uroczystość odsłonięcia i poświęcenia przez kard. Franciszka Macharskiego tablicy pamiątkowej ku czci dr. Andrzeja Fischingera, który wydatnie przyczynił się do obecnego stanu obiektu. Obecne były żona i córka dr. Fischingera.

Członkowie SKOZK, oprowadzani przez wiceprzewodniczącego SKOZK dra hab. Bogusława Krasnowolskiego i konserwatora Waldemara Niewaldę zwiedzili obiekt, odnowiony dzięki środkom z NFRZK.

O przeznaczeniu budynku dla potrzeb Muzeum Narodowego w Krakowie na ekspozycję dawnej sztuki polskiej od XIII w. oraz stałą wystawę sztuki cerkiewnej opowiedziała dyr. Muzeum Zofia Gołubiew, która określiła także pozostałe potrzeby konserwatorskie zabytkowych budowli Muzeum Narodowego, ilustrując wystąpienie przezrociami.

Następnie dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn przekazał informację o realizacji planu rzeczowo-finansowego za 1. półrocze 2006 r. oraz propozycję korekt planu. Opinie w tej sprawie przedstawili przewodniczący Komisji Programowania i Oceny Realizacji – dr hab. Bogusław Krasnowolski, zastępca przewodniczącego Komisji Finansowej – Zbigniew Patoczka oraz przewodniczący Komisji Prawno-Organizacyjnej – dr Piotr Dobosz. Wszyscy wyrazili zaniepokojenie niskim (28,6%) wykorzystaniem środków finansowych na 2006 r.

Podczas dyskusji przewodniczący Komisji Informacji i Inicjatyw Społecznych – doc. Andrzej Kurz podkreślił znaczenie kompleksowego remontu pałacu biskupa Erazma Ciołka dla potrzeb Muzeum Narodowego, konieczność uwzględnienia w planach SKOZK 750. rocznicy lokacji Krakowa, a także konieczność porozumienia między trzema właścicielami pałacu Krzysztofory (prezydent miasta, wojewoda małopolski i marszałek województwa), by usprawnić i rozszerzyć zakres prowadzonych tam prac remontowo-konserwatorskich. Przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka zreferował treść listu, jaki wystosował do właścicieli pałacu Krzysztofory o porozumienie w sprawie własności pałacu.

Dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn wyjaśnił powody opóźnień w realizacji planu na 2006 r. oraz zadeklarował nadrobienie zaległości.

Wiceprzewodniczący SKOZK min. Edward Szymański zaproponował włączenie deklaracji o nadrobieniu zaległości do uchwały nt. realizacji planu roku 2006 i taką uchwałę członkowie Prezydium przyjęli.

Następnie przewodniczący zespołu ds. opracowania nowego druku wniosku o dofinansowanie prac z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa – dr hab. Bogusław Krasnowolski – przedstawił zawartość znowelizowanego wniosku, zawierającego więcej zobowiązań ze strony beneficjenta, a dr Piotr Dobosz zaproponował treść uchwały, zmieniającej w tym względzie *Zasady finansowania prac w obiektach zabytkowych Krakowa ze środków NFRZK*. Członkowie Prezydium uchwałę przyjęli.

Po dyskusji nt. pisma p. Iwona Nowiny Konopki Prezydium przyjęło Uchwałę w sprawie dochodzenia egzekucji wierzytelności dla obiektu pałacowo-parkowego w Krakowie-Kościelnikach.

Prezydium SKOZK w reakcji na przedstawione przez dyr. ZRZZK Tadeusza Murzyna pismo Generalnego Konserwatora Zabytków, Tomasza Merty, w sprawie ograniczenia wydawania ekspertyz przez rzeczoznawców Ministerstwa Kultury upoważniło przewodniczącego SKOZK do wystąpienia (wspólnie z wojewodą małopolskim i wojewódzkim konserwatorem zabytków) do Generalnego Konserwatora Zabytków o uznanie ZRZZK za jednostkę ochrony zabytków, co pozwoliłoby na korzystanie z usług rzeczoznawców Ministerstwa Kultury.

Min. Edward Szymański poinformował zebranych o przeprowadzonej przez audytorów wewnętrznych Kancelarii Prezydenta RP kontroli wykorzystania środków NFRZK za rok 2005 i 1. połowę 2006 r. oraz zaproponował włączenie do porządku obrad wrześniowego Prezydium SKOZK sprawozdania z audytu.

* * *

11 lipca przewodniczący SKOZK, prof. Franciszek Ziejka, zaapelował na piśmie do właścicieli pałacu Krzysztofory, tj. prezydenta m. Krakowa – prof. Jacka Majchrowskiego, marszałka województwa małopolskiego – Janusza Sepiōła i wojewody małopolskiego – Witōłda Kochana o porozumienie, proponując spotkanie w sprawie szybkiego uregulowania spraw własnościowych, by w interesie społecznym stworzyć warunki do zwiększenia środków i jak najefektywniejszego przeprowadzenia remontu konserwatorskiego, połączonego z rekonstrukcją budynku, w którym mieści się Muzeum Historyczne m. Krakowa.

* * *

W lipcu ukazał się kolejny Biuletyn SKOZK (nr 56). Biuletyn otwiera list Prezydenta RP, Lecha Kaczyńskiego, będący podsumowaniem rozmowy Pana Prezydenta z kierownictwem SKOZK na Wawelu 13 stycznia 2006 r., a zawierający jego decyzje programowe w sprawie

odnowy krakowskich zabytków. Ponadto w Biuletynie znaleźć można, m.in.: wystąpienie przewodniczącego SKOZK, prof. Franciszka Ziejki do Prezydenta RP o przyznanie środków na NFRZK na rok 2007, sprawozdania z działalności SKOZK w 2005 r., podjęte uchwały oraz plany na 2006 r., słowo na 80-lecie honorowego przewodniczącego SKOZK – prof. Tadeusza Chrzanowskiego, artykuły nt. obiektów odnawianych z NFRZK (Pałac Biskupi, kościół oo. Pijarów, kościół Bożego Ciała i klasztor Kanoników Regularnych Latezańskich), kronikę wydarzeń SKOZK w 1. połowie 2006 r. oraz wspomnienia o zmarłych w ostatnim czasie – prof. Józefie Andrzeju Gierowskim i Stanisławie Lemie.

* * *

Komisje konserwatorskie typowania, oceny i odbioru prac, w których uczestniczyli członkowie SKOZK w lipcu:

- Szpital Uniwersytecki (Klinika Dermatologii), budynek poklasztorny, ul. Kopernika 19 – odbiór prac remontowych dachu,
- Theatrum Anatomicum, ul. Kopernika 12 – wprowadzenie wykonawcy remontu konserwatorskiego elewacji,
- kościół św. Tomasza, ul. Szpitalna 12 – wprowadzenie wykonawcy remontu konserwatorskiego dachu kościoła,
- Szpital Uniwersytecki (I Klinika Chirurgii), ul. Kopernika 40 – odbiór prac w zakresie remontu elewacji frontowej i wymiany stolarki okiennej,
- Szpital Uniwersytecki (I Klinika Chirurgii), ul. Kopernika 40 – wprowadzenie wykonawcy remontu elewacji tylnej (z przewiązką wzdłuż muru klasztornego) wraz z wymianą stolarki okiennej budynku,
- Pałac Arcybiskupi, ul. Franciszkańska 3 – odbiór końcowy prac dot. remontu konserwatorskiego wewnątrz pałacu,
- pałac biskupa Ciolka, ul. Kanonicza 17 – odbiór prac remontowo-konserwatorskich w pomieszczeniach budynku,
- Szpital Uniwersytecki (II Klinika Chirurgii), ul. Kopernika 21 – wprowadzenie wykonawcy remontu konserwatorskiego elewacji budynku,
- bud. Celestatu, ul. Lubicz 16 – odbiór robót izolacyjnych budynku,
- pałac Jerzmanowskich, ul. Górników 27 – odbiór prac w zakresie rekonstrukcji iglicy na kopule budynku,
- klasztor oo. Paulinów na Skałce – komisja konserwatorska dot. prac przy elewacji klasztoru,
- kościół Bożego Ciała – komisja konserwatorska dot. remontu konserwatorskiego dachu kościoła,
- klasztor ss. Karmelitanek Bosych, ul. Kopernika 44 – komisja konserwatorska dot. I etapu prac konserwatorskich w drugiej zakrystii kościoła klasztornego,
- Dom Jana Matejki, ul. Floriańska 41 – typowanie prac na rok 2006,
- bazylika św. Floriana – komisja konserwatorska dot. ustalenia kolorystyki w nawach bazyliki.

* * *

W połowie sierpnia Telewizja Regionalna TVP 3 Kraków wyemitowała film Izabeli Pieczary o historii i odnowie konserwatorskiej pałacu biskupa Erazma Ciolka. W materiale wystąpili członkowie SKOZK.

* * *

Komisje konserwatorskie typowania, przeglądu i odbioru prac, w których uczestniczyli członkowie SKOZK w sierpniu:

- Szpital Uniwersytecki (Klinika Okulistyki), ul. Kopernika 38 – wprowadzenie wykonawcy remontu pokrycia dachowego budynku,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Urologii), ul. Grzegorzeczka 18 – wprowadzenie wykonawcy remontu konserwatorskiego elewacji tynkowej wraz z konserwacją drzwi wejściowych i drewnianych okien,
- bud., ul. Gołębia 8 – wprowadzenie wykonawcy przebudowy i remontu oficyny,
- cmentarz Żydowski przy synagodze Remuh – przegląd prac przy renowacji nagrobków,
- d. pałac Jerzmanowskich, ul. Górników 27 – wprowadzenie wykonawcy remontu przeciwoblodzeniowej instalacji kopuły budynku,
- klasztor oo. Karmelitów na Piasku, Kaplica Matki Bożej Piaskowej – komisja konserwatorska dot. prac przy dekoracji ścian,
- dwór „Rydłówka”, ul. Tetmajera 28 – odbiór końcowy prac renowacyjnych podłóg drewnianych,
- Collegium Witkowskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Gołębia 13 – wprowadzenie wykonawcy konserwacji ceglanych elewacji (wschodniej i południowej) oraz nowego wejścia dla niepełnosprawnych,
- bastion V – odbiór prac remontowych,
- kościół Bożego Ciała – komisja konserwatorska dot. remontu dachu kościoła,
- bud. Zgromadzenia ss. Matki Bożej Miłosierdzia – komisja przeglądu i zaawansowania prac przy elewacjach,
- klasztor ss. Klarysek przy kościele św. Andrzeja – komisja konserwatorska dot. prac w kaplicy zakonnej,
- bud., ul. Ariańska 18 – komisja konserwatorska dot. remontu elewacji,
- Muzeum Archeologiczne, ul. Senacka 3 – wprowadzenie wykonawcy prac wzmacniających posadowienie budynku,
- kościół Bożego Ciała – komisyjne zamknięcie metalowej tuby i ponowne umieszczenie jej w kuli wieńczącej sygnaturę.

*
* * *

W dniach 12 i 18 września odbyły się spotkania przewodniczącego SKOZK prof. Franciszka Ziejki z wiceprezydentem m. Krakowa p. Henrykiem Bątkiewiczem. Tematem rozmów i ustaleń była realizacja prac remontowo-konserwatorskich w obiektach zabytkowych będących własnością Gminy Kraków z udziałem środków NFRZK. W związku z niemożliwością planowego wykorzystania środków podczas realizacji niektórych zadań, np. w Sukiennicach, przyjęto wspólne ustalenia w sprawie zmniejszenia dofinansowania w kilku obiektach gminy i przeniesienia niewykorzystanych środków na inne obiekty gotowe z tych środków skorzystać. Jednocześnie przewodniczący SKOZK zwrócił się do wiceprezydenta z prośbą o priorytetowe potraktowanie przez służby prezydenckie inwestycji rewaloryzacyjnych, wynikających z planu odnowy zabytków Krakowa a realizowanych przez Zarząd Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa.

*
* * *

14 września odbyło się posiedzenie Komisji Programowania i Oceny Realizacji, dotyczące decyzji w sprawie podziału niewykorzystanych środków. Posiedzenie w zastępstwie przewodniczącego Komisji dr. hab. Bogusława Krasnowolskiego prowadził p. Janusz Smólski.

Dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn omówił stan realizacji prac w wybranych obiektach z planu 2006 r. i trudności z tym związane (np. odpływ pracowników za granicę, długie oczekiwanie na wymagane pozwolenia, brak niezbędnej dokumentacji dla nowych zadań wprowadzanych do planu). Następnie przedstawił propozycję korekty planu rzeczowo-finansowego: zmniejszenie środków z planu na 2006 r. na Sukiennice, kamienicę Jordanowską, Magistrat (pl. Wszystkich Świętych 3/4), II Klinikę Chirurgii, parafię Wszystkich Świętych, Starą Bożnicę i Dom Mehoffera i przeznaczenie ich na kościół św.św. Piotra i Pawła, klasztor oo. Paulinów na Skalce, pałac Pusłowskich, Arsenal Królewski, bud. Zgromadzenia ss. Albertynek, Muzeum Archeologiczne, Klinikę Neurologii, Zespół Szkół Ekonomicznych, Magistrat (pl. Wszystkich Świętych 11), pałac Krzysztofora, klasztor oo. Bernardynów, PWST.

Komisja pozytywnie zaopiniowała przedłożoną korektę planu do zaprezentowania jej na najbliższym posiedzeniu Prezydium SKOZK.

W sprawie wniosku Zarządu Budynków Komunalnych o zmianę zakresu prac (wykonanie w pierwszej kolejności niezbędnych prac konstrukcyjnych i wzmocnienie ściany nośnej budynku przy ul. Grodzkiej 27) postanowiono w związku z poszerzeniem kręgu odbiorców o wspólnotę mieszkaniową oprzeć się na decyzji Komisji Prawnej SKOZK.

Komisja po dyskusji nad wnioskiem właścicieli d. pałacu Tarnowskich zaproponowała zgodę na prolongatę o pół roku spłaty należności i przedłożenie w tym czasie służbom konserwatorskim programu prac przy elewacjach pałacu.

W związku z sygnalizowanym przez p. Barbarę Kleszczyńską i p. Janusza Gawora problemem niskiej jakości prac konserwatorskich, będącej wynikiem przepisów wyłaniania wykonawców w postępowaniach przetargowych, małopolski konserwator zabytków, Jan Janczykowski, zaproponował wystąpienie przez SKOZK do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z postulatami zmian w Ustawie o ochronie i opiece nad zabytkami oraz Ustawie o zamówieniach publicznych.

* * *

18 września odbyło się posiedzenie Komisji Finansowej SKOZK, któremu przewodniczył prof. Jerzy Zdrada.

Komisja po zapoznaniu się z informacją dyr. ZRZZK Tadeusza Murzyna o realizacji planu rzeczowo-finansowego za 2006 r. w wybranych obiektach przedstawionego wraz z propozycją korekty – po dyskusji pozytywnie zaopiniowała zaproponowane zmiany.

W sprawie wniosku Zarządu Budynków Komunalnych dot. obiektu przy ul. Grodzkiej 27 członkowie Komisji postanowili, uznając konieczność ratowania budynku, zdać się na rozwiązanie tej kwestii przez Komisję Prawną SKOZK.

Komisja Finansowa, w związku ze spełnieniem warunków, pozytywnie zaopiniowała wniosek właścicieli pałacu Tarnowskich o umorzenie ostatniej raty dofinansowania zwrotnego z 2004 r. w wys. 100 000 zł na remont więźby dachowej pałacu.

* * *

19 września w sali obrad SKOZK odbyło się posiedzenie Prezydium SKOZK.

Obrady poprzedziły uroczystości złożenia życzeń i wręczenia wiązanki kwiatów zastępcy przewodniczącego SKOZK, min. Edwardowi Szymańskiemu z okazji 70. rocznicy urodzin oraz wręczenia przez prezydenta m. Krakowa prof. Jacka Majchrowskiego medali „Honoris Gratia” nieobecny podczas minionego posiedzenia plenarnego członkom Prezydium SKOZK: p. Tadeuszowi Kociszewskiemu, prof. Janowi Ostrowskiemu i prof. Jackowi Purchli.

Dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn przedstawił informację o realizacji planu rzeczowo-finansowego za 2006 r. w wybranych obiektach oraz propozycję korekty do planu (zmniejszenie środków w 7 obiektach na kwotę 1 505 000 zł i w zamian dofinansowanie dla 17 obiektów na kwotę 1 503 000 zł).

Pozytywną opinię Komisji Programowania i Oceny Realizacji w sprawie propozycji korekty planu w zastępstwie przewodniczącego Komisji zaprezentował dyr. Biura SKOZK, Tadeusz Prokopiuk, który poinformował też o stanowisku Komisji wobec wniosku właścicieli o umorzenie spłaty dotacji na remont pałacu Tarnowskich i propozycji zmiany sposobu wykorzystania środków dla budynku przy ul. Grodzkiej 27.

Pozytywną opinię w ww. kwestiach przedstawili: przewodniczący Komisji Finansowej – prof. Jerzy Zdrada oraz przewodniczący Komisji Prawno-Organizacyjnej – dr Piotr Dobosz.

W dyskusji min. Edward Szymański podkreślił konieczność usunięcia w przyszłości przyczyn niemożności wykorzystania środków, m.in. przez lepsze przygotowanie dokumentacji obiektów do remontu.

Prof. Stanisław Waltoś mówił o konieczności wyboru strategicznych kierunków odnowy przy opracowywaniu planu na rok przyszły, p. Barbara Kleszczyńska o późnym przyjęciu budżetu państwa i długim oczekiwaniu na pozwolenia budowlane ze strony służb miejskich.

Przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka poinformował o obietnicy priorytetowego traktowania potrzeb SKOZK, złożonej przez wiceprezydenta Henryka Bątkiewicza i dyr. Wydziału Architektury p. Stanisławę Górską podczas spotkania, które odbyło się z inicjatywy SKOZK i ZRZZK.

Prof. Jan Ostrowski zaapelował o wystąpienie przez prezydenta RP z inicjatywą ustawodawczą w sprawie zmiany prawa o zagospodarowaniu przestrzennym.

Członkowie Prezydium przyjęli uchwałę przedstawioną przez przewodniczącego Komisji Prawno-Organizacyjnej, dr. Piotra Dobosza, nt. korekty planu na rok 2006.

P. Małgorzata Makowska, audytor wewnętrzny Kancelarii Prezydenta RP przedstawiła *Ocenę realizacji planu rzeczowo-finansowego i wykorzystania dotacji z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa w roku 2005 i I kwartale roku 2006.*

Dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn wyraził ubolewanie, że w wyniku zaleceń pokontrolnych nie będzie możliwe lokowanie środków NFRZK na lokatach terminowych.

Min. Edward Szymański podkreślił przy tym znaczenie poszukiwania pozabudżetowych źródeł zasilania NFRZK oraz poinformował o kontroli głównej księgowej Kancelarii Prezydenta w Biurze SKOZK i ZRZZK, która zostanie przeprowadzona w październiku.

Następnie przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka omówił założenia programowo-organizacyjne obrad plenarnych SKOZK zaplanowanych na grudzień 2006 r. w auli Polskiej Akademii Umiejętności. Doc. Andrzej Kurz zaproponował rozszerzenie tematyki obrad plenarnych o kwestię ustawy nt. zagospodarowania przestrzennego oraz powtórzył raz jeszcze opinię o konieczności uregulowania spraw własnościowych dot. Krzysztoforów i Bożnicy Wysokiej w kontekście konieczności kształtowania z wyprzedzeniem polityki SKOZK.

Przewodniczący Komisji Prawno-Organizacyjnej, dr Piotr Dobosz, przedstawił projekty uchwał w sprawie umorzenia spłaty dotacji dla pałacu Tarnowskich, sposobu wykorzystania środków NFRZK przyznanych dla obiektu przy ul. Grodzkiej 27. Uchwały zostały przyjęte.

Następnie dr Piotr Dobosz przekazał przewodniczącemu SKOZK projekt zmian w ustawie o ochronie zabytków. Prof. Franciszek Ziejka zdecydował poprosić poprzez Biuro SKOZK członków Prezydium SKOZK o uwagi do projektu.

25 września z udziałem Senatu Akademii Pedagogicznej w Krakowie, a także przewodniczącego SKOZK prof. Franciszka Ziejki i dyr.dyr. Tadeusza Prokopiuka i Tadeusza Murzyna dokonano odbioru prac remontowo-konserwatorskich w budynku Akademii Pedagogicznej przy ul. Mazowieckiej 43. Obiekt remontowany w ciągu dwóch lat przy znacznym udziale środków NFRZK będzie służył celom dydaktycznym uczelni.

* * *

Komisje konserwatorskie typowania, oceny i odbioru prac, w których uczestniczyli członkowie SKOZK we wrześniu:

- Szpital Dziecięcy św. Ludwika, ul. Strzelecka 2 – odbiór końcowy remontu konserwatorskiego elewacji wraz z wymianą stolarki okiennej,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Ginekologii), ul. Kopernika 23 – komisja konserwatorska dot. prac w zakresie wyposażenia i wystroju biblioteki,
- kościół św. Wojciecha – odbiór prac konserwatorskich,
- Szpital Uniwersytecki (II Klinika Chirurgii), ul. Kopernika 21 – komisja konserwatorska dot. prac przy elewacji budynku,
- bud. Operry, ul. św. Tomasza 37 – odbiór prac związanych z remontem posadzek parteru, I i II piętra (bez sali baletowej) oraz klatki schodowej,
- bud. Zgromadzenia ss. Matki Bożej Miłosierdzia – komisja przeglądu i zaawansowania prac przy elewacjach,
- kościół oo. Pijarów – odbiór końcowy wymiany pokrycia dachu nad nawami bocznymi,
- bud., ul. Ariańska 18 – komisja konserwatorska,
- opactwo oo. Benedyktynów w Tyńcu – odbiór końcowy prac związanych z zagospodarowaniem dziedzina przy Opatówce,
- Collegium Witkowskiego UJ, ul. Gołębia 13 – odbiór prac związanych z remontem II piętra wnętrza budynku,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Urologii), ul. Grzegórzecka 18 – wprowadzenie wykonawcy II etapu remontu bloku operacyjnego,
- Teatrum Anatomicum Collegium Medicum UJ – typowanie prac do remontu elewacji,
- kościół oo. Bernardynów – komisja konserwatorska dot. remontu dachów budynku klasztornego,
- klasztor ss. Klarysek – komisja konserwatorska dot. prac w kaplicy klasztornej przy kościele św. Andrzeja,
- bazylika św. Floriana – komisja konserwatorska dot. prac w nawach i kruchcie kościoła,
- bud., ul. Ariańska 18 – komisja konserwatorska dot. remontu elewacji.

* * *

Zgodnie z inicjatywą Komisji Informacji i Inicjatyw Społecznych podjęta na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 2006 r. w sprawie uregulowania stosunków własnościowych nieruchomości mieszczącej Muzeum Historyczne m. Krakowa i Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora „Cricoteka”, przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka wystosował 2 października 2006 r. kolejne pismo do prezydenta m. Krakowa, marszałka województwa małopolskiego i wojewody małopolskiego, podkreślając wagę sprawy i wyrażając troskę o prawidłowe funkcjonowanie obu ważnych instytucji kulturalnych. Przewodniczący SKOZK przedstawił w nim do rozważenia 3 różne propozycje rozwiązania tego problemu (scalenia w rękach właściciela całego kompleksu pałacowego, przeznaczzonego dla Muzeum Historycznego m. Krakowa bez strat dla współwłaścicieli).

W podsumowaniu czytamy:

- *Sytuacja dwóch instytucji kultury, Muzeum Historycznego m. Krakowa i „Cricoteki” wymaga zdecydowanych działań wszystkich ludzi dobrej woli, niezależnie od podziałów samorządowych i podległości instytucjonalnej. Myślę, że trzeba w tym wypadku mówić o obowiązku moralnym.*
- *Szukając dróg wyjścia z obecnej sytuacji trzeba przyjąć dwa nadrzędne cele: Muzeum Historyczne samodzielnie działające w Pałacu „Krzysztofory” i stworzenie warunków dla popularyzacji sztuki Tadeusza Kantora.*

* * *

24 października odbyło się posiedzenie Komisji Programowej SKOZK. Informację o realizacji planu finansowo-rzeczowego odnowy zabytków Krakowa za trzy kwartały 2006 r. przedstawił dyr. ZRZZK, Tadeusz Murzyn. Zaawansowanie finansowe prac wyniosło 56%, a w zakresie zawartych umów – 96%. Opóźnienie wynika głównie z konieczności korekt, np. z powodu cofnięcia dotacji w kwocie 3 mln zł w związku z nieuzyskaniem przez Muzeum Narodowe środków z tzw. funduszy norweskich na remont galerii malarstwa w Sukiennicach, a przeniesieniem jej na obiekty Gminy Kraków. Dyr. Tadeusz Murzyn zaproponował także zmniejszenie środków dla klasztoru oo. Pijarów, klasztoru oo. Franciszkanów, Zespołu Szkół Mechanicznych, a w zamian zwiększenie środków na dwór Czeczów, Kopiec Kościuszki, Theatrum Anatomicum UJ, Arsenal Królewski UJ, Klinikę Urologii Collegium Medicum. Komisja przychyliła się do wniosku o dodatkowe środki na dokończenie prac we wnętrzu dworku „Rydłówka” w wys. 7 800 zł oraz pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie ZRZZK z propozycją korekty. W dyskusji wskazywano na niejednokrotnie niską jakość prac konserwatorskich firm, które wygrywają przetargi na te prace. Zwrócono uwagę na konieczność wykonywania kosztownych izolacji przeciwwilgociowych w celu przeciwdziałania procesowi destrukcji konserwowanych obiektów (np. krużganków klasztoru oo. Franciszkanów, klasztoru oo. Pijarów). Poinformowano także o trudnościach we współpracy z administracją cmentarza Rakowickiego (brak zaplecza dla konserwatorów nagrobków, brak możliwości dojazdu itp.).

Komisja po dyskusji przychyliła się do wniosku Iwona Nowiny Konopki o umorzenie dotacji zwrotnej z 2005 r. w wys. 100 000 zł dla pałacu w Kościelnikach, dalsze finansowanie tego zadania uzależniła jednak od wyników wizji lokalnej.

* * *

25 października odbyło się posiedzenie Komisji Finansowej SKOZK, któremu przewodniczył prof. Jerzy Zdrada.

Członkowie Komisji wysłuchali informacji dyr. ZRZZK, Tadeusza Murzyna o realizacji planu finansowo-rzeczowego za trzy kwartały 2006 r. Zaawansowanie finansowe wynosi 56% a w zakresie zawartych umów wyniosło 96%. Trudności w realizacji planu wynikają z wielu przyczyn: konieczność wprowadzenia korekt w ciągu roku, brak środków własnych (nieuzyskanie oczekiwanych środków unijnych), opóźnienia w uzyskiwaniu pozwoleń budowlanych. W wyniku kontroli audytowej niemożliwe stało się lokowanie tymczasowo wolnych środków na lokatach bankowych, przez co pozabudżetowe wpływy na Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa będą niższe. Następnie dyr. Tadeusz Murzyn zgłosił propozycję korekty planu (zmniejszenie środków na Sukiennice, klasztor oo. Pijarów, klasztor oo. Franciszkanów, Zespół Szkół

Mechanicznych a zwiększenie środków na dwór Czeczów, kopiec Kościuszki, Theatrum Anatomicum UJ, Arsenal Królewski /Wydział Polonistyki UJ/, Klinikę Urologii UJ).

Komisja zwróciła uwagę na niski stopień zaawansowania rzeczowego i finansowego planu oraz złą współpracę z Gminą. Wobec ewentualnego niewykorzystania środków z zagrożonych realizacji Komisja zaproponowała (po uzyskaniu poparcia pomysłu przez pozostałe komisje problemowe) upoważnienie przez Prezydium przewodniczącego SKOZK do przeznaczenia tych kwot na takie obiekty jak: Stary Teatr (Sala H. Modrzejskiej), Collegium Novum UJ, kościół oo. Bernardynów.

Komisja negatywnie zaopiniowała wniosek p. Iwona Nowiny Konopki o umorzenie 100 000 zł dotacji z 2005 r. i uzależniła rozpatrzenie wniosku właścicieli zespołu pałacowego w Krakowie-Kościelnikach na rok 2007 od wizji lokalnej.

* * *

26 października odbyło się posiedzenie Komisji Prawno-Organizacyjnej SKOZK, które prowadził przewodniczący Komisji dr Piotr Dobosz. Przedmiotem posiedzenia było sprawozdanie z realizacji planu odnowy zabytków Krakowa za 9 miesięcy 2006 r., które wraz z propozycją korekty planu przedstawił dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn. Członkowie Komisji Prawno-Organizacyjnej SKOZK przyjęli propozycje ZRZZK do zarekomendowania Prezydium SKOZK.

Po zapoznaniu się z odmiennymi stanowiskami Komisji Programowania i Oceny Realizacji oraz Komisji Finansowej w sprawie wniosku o umorzenie dotacji zwrotnej przyznanej w roku 2005 p. Iwonowi Nowinie Konopce dla zespołu pałacowo-parkowego w Krakowie-Kościelnikach członkowie Komisji Prawnej podtrzymali swoje wcześniejsze stanowisko, co do konieczności przeprowadzenia w listopadzie Prezydium SKOZK, komisji - wizji lokalnej z udziałem konserwatorów miejskiego i wojewódzkiego oraz archeologów i przedstawicieli SKOZK.

Dyr. ds. ekonomicznych ZRZZK Barbara Syrzystie wyjaśniła zawiłości prawne w przypadku starań zarówno o środki europejskie, tzw. norweskie (przy wymogu zgromadzenia wkładu własnego na odrębnym koncie), jak i o dofinansowanie z NFRZK (przy braku możliwości wpłaty środków Funduszu na konto beneficjenta).

* * *

27 października odbyło się posiedzenie Prezydium SKOZK w zespole klasztornym oo. Karmelitów na Piasku.

Informację o walorach architektoniczno-artystycznych oraz o przebiegu i efektach prac konserwatorskich i o dalszych potrzebach w tym zakresie przekazał przeor klasztoru o. Andrzej Zonko. Ponadto po obiekcie oprowadzili i informacji udzielił prof. Władysław Zalewski, p. Genowefa Zań-Ograbek, dr Anna Dettloff i p. Barbara Ferdek.

Głównym tematem obrad, którym przewodniczył przewodniczący SKOZK, prof. Franciszek Ziejka, była informacja o realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa za trzy kwartały 2006 r. wraz z propozycją niezbędnych korekt w planie, którą zreferował dyr. ZRZZK, Tadeusz Murzyn. Następnie dr hab. Bogusław Krasnowolski, prof. Jerzy Zdrada i dr Piotr Dobosz przedstawili stanowiska Komisji Programowania i Oceny Realizacji, Finansowej i Prawno-Organizacyjnej nt. informacji o realizacji i propozycji korekty planu. Dr Piotr Dobosz wyjaśnił też problem możliwości korzystania jednocześnie z funduszy europejskich (tzw. norweskich) i NFRZK. Rozpatrzenie wniosku p. Iwona Nowiny Konopki o umorzenie dotacji zwrotnej z 2005 r.

uzależniono od komisyjnej oceny stanu prac w Kościelnikach i przedstawienia przez właściciela biznesplanu dot. pałacu w Kościelnikach.

Głosy w dyskusji dotyczyły m.in.: niezadowolającej współpracy Społecznego Komitetu z Gminą Kraków i poparcia wniosku o dofinansowanie prac we wnętrzu Rydlówki w związku ze 100-leciem śmierci Stanisława Wyspiańskiego w 2007 r. (prof. F. Ziejka), poparcia przyznania środków z korekty dla Starego Teatru (dr Z. Beiersdorf), potrzeby stworzenia rezerwy NFRZK na nagłe potrzeby (B. Kleszczyńska), krytyki postawy władz miasta Krakowa przy zagospodarowaniu podziemi Rynku Głównego od strony wschodniej (S. Jurczak).

Następnie Prezydium SKOZK przyjęło uchwałę w sprawie realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa za trzy kwartały 2006 r. i niezbędnych korekt planu, uwzględniających autopoprawkę przewodniczącego SKOZK w sprawie upoważnienia go wraz z wiceprzewodniczącymi do przesunięcia kwot w ramach limitu na rok bieżący, w przypadku ich niewykorzystania w określonych obiektach.

Po informacji dr. Piotra Dobosza o pracach nad realizacją ustawy o ochronie dóbr kultury przewodniczący upoważnił dr. Piotra Dobosza do opracowania stanowiska w imieniu SKOZK, które zostanie przekazane ministrowi kultury, po uwzględnieniu ew. uwag członków Prezydium SKOZK, w tym przygotowywanego stanowiska prezidenta m. Krakowa w tej sprawie.

* * *

30 października Biuro SKOZK zorganizowało spotkanie dla krakowskich przewodników miejskich w pałacu biskupa Ciołka, który stał się największą realizacją remontowo-konserwatorską ze środków NFRZK ostatnich lat. Historię obiektu i jego znaczenie omówił obszernie dr hab. Bogusław Krasnowolski, a aspekt badawczo-konserwatorski przybliżył Waldemar Niewalda.

* * *

Komisje konserwatorskie typowania, przeglądu i odbioru prac, w których uczestniczyli członkowie SKOZK w październiku:

- bud. ul. Zyblikiewicza 1 (d. Kasyno Oficerskie) – wprowadzenie wykonawcy remontu dachu i osuszenia budynku,
- Szpital Uniwersytecki (II Klinika Chirurgii), ul. Kopernika 21 – komisja konserwatorska dot. prac przy elewacji budynku,
- klasztor oo. Paulinów na Skalce – komisja konserwatorska dot. prac przy elewacji klasztoru,
- Collegium Novum UJ – odbiór końcowy remontu konserwatorskiego wnętrza sali 45,
- kościół oo. Karmelitów na Piasku – komisja konserwatorska dot. prac przy dekoracji ścian w kaplicy Matki Bożej Piaskowej,
- Collegium Maius UJ – odbiór prac w zakresie wzmocnienia stropów i remontu sal nr 8 i 9,
- bud. KM Państwowej Straży Pożarnej, ul. Westerplatte 9 – odbiór prac remontowych w zakresie mikropalowego wzmocnienia fundamentów oficyny lewej i odbudowy posadzki betonowej w budynku,
- kościół Bożego Ciała – odbiór końcowy prac konserwatorskich przy elewacji południowej kościoła i wymiany pokrycia dachu wraz z elementem więźby dachowej,
- pałac biskupa Ciołka, ul. Kanonicza 17 – odbiór końcowy prac w zakresie wykonania ekspozycji detalu architektonicznego w formie lapidarium,

- dom Jana Sas-Zubrzyckiego, al. Słowackiego 7 – odbiór końcowy prac konserwatorskich przy elewacji frontowej,
- mury obronne Krakowa – odbiór prac konserwatorskich przy murach obronnych,
- bazylika św. Floriana – komisja konserwatorska dot. przeglądu i zaawansowania prac przy snycerskich elementach wyposażenia bazyliki,
- Międzynarodowe Centrum Kultury, Rynek Główny 25 – wprowadzenie wykonawcy remontu piwnic,
- bud., ul. Ariańska 18 – odbiór końcowy prac przy elewacji budynku,
- bud. Zgromadzenia ss. Matki Bożej Miłosierdzia – komisja przeglądu i zaawansowania prac przy elewacjach.

* * *

13 listopada została przeliczona zawartość skarby ustawionej na Rynku w Krakowie, a 23 listopada – na Wawelu. Przy akcji, którą koordynowała Krystyna Łaciak z Biura SKOZK, pomagała społecznie Pracownia Konserwacji Metalu Romana Bobickiego, a w liczeniu pieniędzy brali udział uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych w Krakowie - Nowej Hucie. Zgromadzona na Rynku kwota wyniosła 6 622,85 zł (w tym w walucie obcej 960,29 zł), a na Wawelu 4 890,45 zł (495,13 zł w walucie obcej).

* * *

W uznaniu zasług p. Barbary Syrzistie – zastępcy dyr. ZRZZK, na wniosek przewodniczącego SKOZK prof. Franciszka Ziejki, prezydent m. Krakowa przyznał p. Barbarze Syrzistie medal „Honoris Gratia”. Uroczyste wręczenie medalu odbyło się 15 listopada w Biurze SKOZK w gronie kierownictwa Społecznego Komitetu i Zarządu Rewaloryzacji.

W uzasadnieniu wniosku czytamy: *Wśród instytucji, które w ostatnim trzydziestoleciu wniosły znaczny wkład w odnowę zabytków Krakowa, jest Zarząd Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa – specjalistyczna jednostka inwestorska podległa Wojewodzie Małopolskiemu. Wieloletnim i wielce zasłużonym zastępcą dyrektora tej instytucji jest pani mgr Barbara Syrzistie.*

Po 32 latach pracy w Zarządzie Rewaloryzacji, w tym 25 na stanowisku zastępcy dyrektora ds. ekonomicznych pani Barbara Syrzistie przechodzi na zasłużoną emeryturę.

Pani Barbara Syrzistie w 1968 r. ukończyła Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Krakowie. Jest znakomitym ekonomistą – jej głównym zadaniem jako zastępcy dyrektora ds. ekonomicznych była obsługa Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, a w szczególności kierowanie finansowym rozliczeniem robót z wykonawcami i inwestorami bezpośrednimi. Pomagała w formułowaniu rocznych planów finansowych odnowy zabytków Krakowa. Swoim doświadczeniem i wiedzą służyła pomocą przy formułowaniu zasad finansowania prac w obiektach zabytkowych finansowanych z NFRZK.

Z największą troską i starannością odnosiła się do wydatkowania środków z NFRZK, a kontrole finansowe przeprowadzane przez organy państwowe potwierdzały zasadność i gospodarność ich wydatkowania. Wiedza zawodowa oraz olbrzymie doświadczenie Pani Barbary Syrzistie w zakresie finansowania procesu odnowy zabytków nabrały szczególnego znaczenia w związku z Ustawą o zamówieniach publicznych i pozwoliły na rozwiązanie specyficznego charakteru problematyki rewaloryzacji zabytków Krakowa.

* * *

27 listopada odbyło się spotkanie krakowskich przewodników miejskich w kolejnym obiekcie odremontowanym w 2006 r. dzięki środkom z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa – Pałacu Arcybiskupim. Informacje nt. historii, architektury i wyposażenia obiektu przekazał dyr. Muzeum Archidiecezjalnego ks. dr Józef Nowobilski. Z krótkim słowem do przewodników wystąpił Jego Eminencja ks. kard. Stanisław Dziwisz.

* * *

29 listopada dyr. Zofia Gołubiew na dorocznym spotkaniu, tym razem w renesansowych wnętrzach odnowionego dzięki środkom NFRZK pałacu biskupa Erazma Ciołka, uhonorowała dobroczyńców Muzeum Narodowego w Krakowie, wśród nich Społeczny Komitet, za pomoc w ubiegłym roku. Wręczone zostały plakietki z brązu „Dla dobroczyńcy MNK” i medale Muzeum „Z wyrazem wdzięczności”. SKOZK reprezentował wiceprzewodniczący, prof. Jerzy Zdrada.

* * *

Wzorem lat ubiegłych SKOZK wydał dwustronny planszowy kalendarz firmowy na rok 2007. Autorami projektu są artysta plastyk Ryszard Melliwa i fotografik Michał Grychowski. Fotografie przedstawiają krużganki orestaurowanego pałacu Ciołka oraz zrekonstruowane ogrody królowej Bony na Wawelu. Kalendarz przeznaczony jest dla członków i gości grudniowego posiedzenia SKOZK oraz darczyńców Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Obok numeru konta Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa na kalendarzu widnieje logo SKOZK i wizerunek skarby.

* * *

Komisje typowania, przeglądu i oceny prac konserwatorskich, w których brali udział członkowie SKOZK w listopadzie:

- kościół św. Krzyża – odbiór prac wykonanych przy dachu kaplicy św. Andrzeja,
- Szpital Uniwersytecki UJ (II Klinika Chirurgii), ul. Kopernika 21 – komisja konserwatorska dot. prac przy elewacji budynku,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Kardiologii), ul. Kopernika 17 – wprowadzenie wykonawcy remontu części przyziemia budynku,
- Szpital Uniwersytecki, ul. Botaniczna 3 / Kopernika 48 – wprowadzenie wykonawcy remontu więźb dachowych i wymiany pokrycia dachowego,
- bud. Zgromadzenia ss. Albertynek Posługujących Ubogim, ul. Woronicza 10 – odbiór końcowy remontu konserwatorskiego budynku klasztornego,
- Akademia Ekonomiczna, ul. Rakowicka 27 – odbiór prac związanych z remontem i zagospodarowaniem dziedzińca przed gmachem głównym,
- bud. d. willi „Biały Domek” (Komisariat Policji II) – odbiór I etapu prac w zakresie osuszenia i odgrzybienia budynku,
- Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Krakowskiej, ul. Piłsudskiego 4 – odbiór prac I etapu w zakresie remontu konserwatorskiego elewacji budynku,
- bud., ul. Gołębia 8 – odbiór końcowy prac w zakresie przebudowy i remontu oficyny,
- Szpital Uniwersytecki (II Klinika Chirurgii), ul. Kopernika 21 – komisja konserwatorska dot. prac przy elewacji budynku,

- kościół oo. Karmelitów na Piasku – odbiór końcowy prac wykonanych przy dekoracji sklepienia i ścian w Kaplicy Matki Bożej Piaskowej,
- zespół klasztorny ss. Karmelitanek Bosych, ul. Łobzowska 40 – odbiór prac w zakresie zabezpieczenia murów wirydarza,
- katedra wawelska, kaplica Mariacka (Batorego) – komisja przeglądu i zaawansowania prac przy dekoracji wnętrza kaplicy,
- mur przed kościołem św. Idziego – odbiór końcowy remontu muru,
- Muzeum Archidiecezjalne – odbiór prac w zakresie remontu konserwatorskiego ściany parawanowej dziedzina arkadowego,
- Szpital Uniwersytecki w Krakowie, ul. Kopernika 19 – zabezpieczenie skarpy w narożniku południowo-wschodnim budynku.

* * *

5 grudnia w sali konferencyjnej PAU przy ul. Sławkowskiej odbyły się obrady plenarne SKOZK, którym przewodniczył prof. Franciszek Ziejka. Głównym tematem posiedzenia były zadania konserwatorskie SKOZK w 2007 r. finansowane z NFRZK, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów służących nauce i edukacji.

Po powołaniu komisji uchwał wprowadzenie do tematu, bogato ilustrowane przezroczami będącymi prezentacją dokonań ostatnich trzech lat oraz podstawowych planów do 2010 r. przedstawił dr hab. Bogusław Krasnowolski.

O dokonaniach i potrzebach konserwatorskich w 2007 r. mówili: dr Jerzy Petrus – zastępca dyr. Zamku Królewskiego na Wawelu, prof. Karol Musioł – rektor UJ, prof. Jacek Dubiel (Szpital Uniwersytecki), prof. Jan Pamuła (rektor ASP), ks. prof. Jan Dyduch (rektor PAT).

Min. Edward Szymański poinformował o dużych szansach na przekazanie za sprawą Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego na NFRZK dotacji na 2007 r. w wys. 45 500 000 zł i w przypadku dobrego ich zagospodarowania nawet na 50 mln zł w roku 2007, ogłoszonym 3 sierpnia 2006 r. przez Senat RP Rokiem Miasta Krakowa.

Janusz Sepioł mówił m.in. o możliwościach pogodzenia finansowania odnowy zabytków Krakowa ze środków europejskich (tzw. norweskich), programu regionalnego i NFRZK oraz o ewentualnym dostosowaniu regulaminu SKOZK do wymogów unijnych harmonogramów przydzielania środków na odnowę zabytków.

Prof. Kazimierz Flaga (Politechnika Krakowska) zaapelował o traktowanie renowacji obiektów łącznie z ich urbanistyczno-architektonicznym kontekstem.

Inż. Janusz Gawor wyraził zdanie, że SKOZK powinien stać się organem doradczym i opiniodawczym dla władz miasta Krakowa w dziedzinie urbanistyki, architektury i konserwacji zabytków celem uniknięcia dalszych błędów popełnianych w tych dziedzinach.

Prof. Władysław Zalewski zaproponował utworzenie w ramach SKOZK zespołu zajmującego się problemem degradacji (np. zawilgoceń) obiektów wcześniej konserwowanych.

Prof. Jerzy Mikułowski Pomorski zgłosił postulat objęcia ochroną konserwatorską również obiektów poza ścisłym centrum, np. przy ul. Lubomirskiego.

Red. Stanisław Kaszyński uważa, że SKOZK powinien silniej propagować w mediach swoje dokonania i plany.

Następnie dr Piotr Dobosz przedstawił projekt uchwały w sprawie realizacji w 2007 r. zadań konserwatorskich finansowanych z NFRZK ze szczególnym uwzględnieniem obiektów służących nauce i edukacji. Uczestnicy posiedzenia przyjęli uchwałę jednogłośnie.

* * *

W dniach 14-16 grudnia odbyła się kontrola finansowo-budżetowa działalności Biura Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa za okres 1 stycznia 2006 r. - 30 listopada 2006 r., przeprowadzona przez p. Grażynę Druś – dyr. Biura Finansowego Kancelarii Prezydenta RP. Przedmiotem kontroli była ocena wykonania budżetu Biura za okres 11 miesięcy 2006 r., sprawdzenie terminowości przekazywania składek z tytułu ubezpieczeń społecznych, funduszu pracy oraz zaliczek na podatek dochodowy, ustalenie zgodności dokonywanych wydatków na podstawie dokumentacji źródłowej i ich zgodności z klasyfikacją budżetową.

Kontrola dotyczyła także Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa, gdzie sprawdzano wykorzystanie środków przekazywanych z Kancelarii Prezydenta RP na Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa za pierwsze trzy kwartały 2006 r.

Wyniki kontroli są korzystne dla obu jednostek.

* * *

18 grudnia w kościele oo. Bernardynów odbyło się spotkanie zorganizowane przez SKOZK dla przewodników miejskich po Krakowie. Po odnowionych ze środków NFRZK kaplicach św. Anny, bł. Szymona i po prezbiterium oprowadzili i szczegółowych informacji nt. konserwacji udzielili gwardian klasztoru oo. Bernardynów o. Fidelis Maciolek, p. Barbara Ferdek i prof. Józef Nykiel.

* * *

24 grudnia 2006 r. zmarł honorowy przewodniczący SKOZK prof. dr hab. Tadeusz Chrzanowski. Był wybitnym historykiem sztuki, literatem, fotografikiem, autorem kilkuset publikacji (m.in. *Sztuka w Polsce Piastów i Jagiellonów*, *Wędrowki po Sarmacji europejskiej*, *Portret staropolski*, *Żywe i martwe granice*), autorytetem w dziedzinie inwentaryzowania i ochrony zabytków kultury (*Katalog zabytków sztuki w Polsce*) oraz rewaloryzacji zabytkowej architektury. Pisywał, m.in.: do „Tygodnika Powszechnego”, paryskiej „Kultury”, „Twórczości”, „Znaku”. Wykładał na UJ, KUL i ASP w Krakowie oraz w USA, był związany z Instytutem Sztuki PAN, PAU, ZLP, SPP i PEN-Clubem. Był doktorem honoris causa Akademii Pedagogicznej, Politechniki Krakowskiej, odznaczony m.in. Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski oraz Krzyżem Wielkim św. Grzegorza. W latach 1991-2005 był przewodniczącym SKOZK.

Pogrzeb odbył się 29 grudnia na cmentarzu Salwatorskim. Poprzedziła go msza św. żałobna w kościele Mariackim, celebrowana przez ks. kard. Franciszka Macharskiego w towarzystwie wielu księży zakonnych i diecezjalnych. Homilię wygłosił ks. prof. Benignus Wanat (PAT). Podczas pogrzebu Zmarłego wspominali: prof. Franciszek Ziejka (w imieniu Prezydenta RP, SKOZK i rektorów szkół wyższych Krakowa), prof. Jacek Majchrowski (w imieniu mieszkańców Krakowa), prof. Jan Ostrowski (Stowarzyszenie Historyków Sztuki), prof. Adam Malkiewicz (Komisja Historii Sztuki PAU), prof. Lechosław Lameński (KUL), dr hab. Bogusław Krasnowolski (w imieniu wychowanków). Prócz rodziny Profesora żegnało liczne grono przyjaciół i mieszkańców Krakowa.

* * *

8 listopada prof. Franciszek Ziejka – przewodniczący SKOZK – powołał wzorem lat ubiegłych zespół ds. przygotowania projektu planu rzeczowo-finansowego odnowy

zabytków Krakowa na 2007 r. finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa.

Zespół w składzie: dr hab. Bogusław Krasnowolski (przewodniczący), dr Zbigniew Beiersdorf, Jan Janczykowski, dyr. Tadeusz Murzyn, ks. dr Józef Nowobilski, dyr. Tadeusz Prokopiuk, Janusz Smólski, Genowefa Zań-Ograbek, Jerzy Zbiegień, kierując się dokumentami obowiązującymi Społeczny Komitet, w czasie od 28 listopada 2006 do 9 stycznia 2007, na pięciu kilkugodzinnych spotkaniach, dokonał przeglądu wniosków o dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich w 2007 r., wybrał obiekty zabytkowe, w których konieczne jest dofinansowanie prac w 2007 r., sprecyzował zakresy niezbędnych prac w wybranych do planu obiektach oraz zaproponował wysokości dofinansowania. Współdziałając z przewodniczącym Społecznego Komitetu, Zarządem Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa i Biurem SKOZK, zespół przygotował projekt planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2007 r.

W końcu grudnia 2006 r. i na początku stycznia 2007 r. przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka przeprowadził konsultacje dot. projektu ww. planu z przedstawicielami władz regionalnych i głównymi beneficjentami NFRZK – wojewodą małopolskim, marszałkiem województwa małopolskiego, metropolitą krakowskim, prezydentem m. Krakowa, rektorem UJ. Przewodniczący Społecznego Komitetu odbył wiele rozmów z wnioskodawcami, osobiście wizytował wiele obiektów, zarówno wymagających kontynuacji prac, jak i nowo rozpoczętych.

Tak przygotowany projekt planu w połowie stycznia 2007 r. dopracują i zaopiniują komisje problemowe SKOZK, a 23 stycznia Prezydium Społecznego Komitetu zdecyduje o przedłożeniu powyższego planu zebraniu plenarnemu w połowie lutego 2007 r. do zatwierdzenia.

Stosowany od lat, stale doskonalony tryb pracy Społecznego Komitetu nad planem zapewnia trafność wyboru zadań, kontynuację i koncentrację prac na najważniejszych obiektach oraz uzyskiwanie planowanych efektów.

*
* * *

Komisje konserwatorskie typowania, oceny i odbioru prac, w których uczestniczyli członkowie SKOZK w grudniu:

- Akademia Sztuk Pięknych – odbiór I etapu prac konserwacyjnych przy elewacji budynku,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Okulistyki), ul. Kopernika 38 – odbiór I etapu prac związanych z wymianą pokrycia dachowego budynku,
- Szpital Uniwersytecki (II Klinika Chirurgii), ul. Kopernika 21 – odbiór I etapu prac związanych z izolacją bud. od strony pomieszczenia pro-morta,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Urologii), ul. Grzegórzecka 18 – odbiór prac związanych z wykonaniem remontu bloku operacyjnego i I etapu prac przy elewacji budynku,
- klasztor ss. Karmelitanek Bosych, ul. Kopernika 44 – odbiór końcowy realizacji I etapu prac konserwatorskich w drugiej zakrystii kościoła klasztornego,
- pałac Krzysztofora (Muzeum Historyczne Miasta Krakowa) – odbiór I etapu prac związanych z remontem piwnic oraz wizją lokalną prac konserwatorskich przy przedprożach pałacu połączona z prezentacją relikwii przedproży,
- d. pałac Górków – odbiór końcowy prac remontowych związanych z adaptacją piwnic budynku,
- dwór Czczów, ul. Popieluszki 36 – odbiór końcowy prac związanych z modernizacją i przebudową dworu (I etap),
- dworek „Rydłówka” w Bronowicach, ul. Tetmajera 28 – odbiór końcowy prac konserwatorskich wewnątrz muzealnych,

- klasztor oo. Paulinów na Skalce – komisja konserwatorska dot. prac realizowanych przy elewacji klasztoru,
- Collegium Medicum UJ, bud. Ginekologii i Położnictwa, ul. Kopernika 23 – komisja końcowego odbioru prac konserwatorskich w zakresie wyposażenia i wystroju biblioteki (konserwacja mebli, szaf bibliotecznych, stolarki okiennej i drzwiowej oraz nawierzchni podłogi i sufitu),
- klasztor ss. Kларыsek – komisja konserwatorska dot. prac w kaplicy zakonnej przy kościele św. Andrzeja,
- kościół św. Katarzyny – komisja konserwatorska dot. renowacji posadzki,
- kościół Najświętszego Salwatora – odbiór końcowy prac konserwatorskich przy nagrobkach wokół kościoła,
- Collegium Novum UJ – odbiór końcowy remontu dziedzińca wewnętrznego,
- bazylika Mariacka, kaplica św. Łazarza – odbiór prac konserwatorskich,
- kościół św.św. Piotra i Pawła, kaplica Najświętszego Sakramentu – komisja konserwatorska dot. zaawansowania prac,
- Zespół Szkół Mechanicznych nr 1, al. Mickiewicza 5 – odbiór prac w zakresie remontu konserwatorskiego muru od strony al. Mickiewicza,
- Collegium Witkowskiego UJ, ul. Gołębia 13 – odbiór etapu prac związanych z remontem elewacji budynku,
- Dom Jana Matejki, ul. Floriańska 41 – komisja odbioru prac obejmujących odtworzenie stolarki okiennej w elewacji budynku,
- Wawel – odbiór końcowy prac remontowych przy drodze przez Bramę Herbową,
- Stara Bożnica, ul. Szeroka 24 – odbiór prac dot. izolacji przyziemia budynku,
- kościół św. Grzegorza w Ruszcy – komisja konserwatorska odbioru prac przy dwóch polichromowanych rzeźbach Matki Boskiej i św. Jana Ewangelisty (w pracowni wykonawcy),
- Collegium Phylologicum UJ, ul. Gołębia 20 – odbiór etapu prac w zakresie remontu konserwatorskiego elewacji,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Urologii – ambulatorium), ul. Grzegórzecka 18 – odbiór etapu prac dot. remontu pomieszczeń ambulatorium,
- PAU, ul. św. Jana 26 – odbiór końcowy prac w zakresie izolacji murów fundamentowych elewacji tylnej budynku,
- Muzeum Historyczne m. Krakowa (pałac Krzysztofory), Rynek Główny 35 – odbiór etapu prac w zakresie remontu piwnic budynku,
- bud., ul. Grodzka 27 – odbiór prac budowlanych, remontowych, zabezpieczających i wzmacniających konstrukcję w rejonie tzw. Izby na zadzi,
- Międzynarodowe Centrum Kultury, Rynek Główny 25 – odbiór prac remontowych w piwnicach,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Neurochirurgii), ul. Botaniczna 3 – odbiór etapu prac związanych z remontem połowy dachu,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Kardiologii – ambulatorium), ul. Kopernika 17 – odbiór etapu prac związanych z remontem pomieszczeń ambulatorium,
- bud. Zgromadzenia ss. Albertynek Posługujących Ubogim, ul. Krakowska 47 – odbiór końcowy prac w zakresie remontu elewacji wraz z izolacją ściany północnej budynku,
- Szpital Uniwersytecki (I Klinika Chirurgii), ul. Kopernika 40 – odbiór etapu prac związanych z remontem konserwatorskim elewacji,
- Zespół Szkół Mechanicznych nr 1, al. Mickiewicza 5 – odbiór prac w zakresie konserwacji bramy głównej i dwu bocznych w murze ogrodzeniowym,
- bazylika Mariacka – odbiór kanału osuszającego przy wieży Hejnalowej.

Wpływy na konto Narodowego Funduszu Odnowy Zabytków Krakowa od 1 stycznia 2006 do 31 grudnia 2006 r. wyniosły 37 935 686,90 zł (w tym dotacja budżetowa poprzez Kancelarię Prezydenta RP w wys. 37 500 000 zł).

* * *

Z początkiem stycznia 2007 r. przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka odbył spotkania konsultacyjne z głównymi beneficjentami Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa: prezydentem miasta prof. Jackiem Majchrowskim, marszałkiem województwa małopolskiego Markiem Nawarą, wojewodą małopolskim Maciejem Klimą, rektorem UJ prof. Karolem Musiołem jako przewodniczącym Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa, oraz metropolitą krakowskim, Jego Eminencją ks. kard. Stanisławem Dziwiszem. W dyskusji dopracowano wspólnie propozycje dla zespołu ds. przygotowania projektu planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2007 r.

* * *

9 stycznia zebrał się po raz ostatni powołany przez przewodniczącego SKOZK zespół ds. przygotowania projektu planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2007 r. finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Opracowany przez zespół projekt planu w połowie stycznia 2007 r. dopracują i zaopiniują komisje problemowe SKOZK, a 23 stycznia Prezydium Społecznego Komitetu zdecyduje o przedłożeniu go zebraniu plenarnemu w połowie lutego 2007 r. do zatwierdzenia.

* * *

16 stycznia odbyło się posiedzenie Komisji Programowania i Oceny Realizacji SKOZK, które prowadził przewodniczący Komisji dr hab. Bogusław Krasnowolski.

Dyr. Tadeusz Murzyn przedstawił szczegółowe sprawozdanie Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa z realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w 2006 r., a następnie omówił projekt planu na rok 2007 opracowany przez 9-osobowy zespół powołany w grudniu przez przewodniczącego SKOZK prof. Franciszka Ziejkę. Ze 188 wniosków na kwotę 111 142 696 zł zakwalifikowano do planu 120 obiektów na kwotę 45 811 028 zł (w tym rezerwa w wys. 334 028 zł).

Po zgłoszeniu uwag i dyskusji Komisja przegłosowała następujące poprawki do projektu planu:

- 1/3 środków z limitu na remont konserwatorski Sali im. H. Modrzejewskiej w Starym Teatrze przeznaczyć na konserwację wnętrza kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia NM Panny, ul. Kopernika 19,
- skreślić z planu prace dot. przystosowania murów do trasy turystycznej i przeznaczyć środki na konserwację elewacji kościoła Matki Bożej w Łagiewnikach,
- skreślić z planu konserwację więźby w Collegium Maius UJ, a środki przeznaczyć na Nowy Cmentarz Żydowski
- skreślić z planu bud. Celestatu, a środki przeznaczyć na Dworek Łowczego (siedziba Instytutu Wydawniczego „Znak”).

Komisja pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w 2006 r. oraz projekt planu na 2007 r., a także przyjęła sprawozdanie z pracy Komisji Programowania i Oceny Realizacji w 2006 r.

Następnie Komisja rozpatrzyła wnioski o umorzenie dotacji zwrotnych:

- pozytywnie zaopiniowano wniosek o umorzenie dla właścicieli bud. przy al. Słowackiego 7,
- odroczono decyzję co do bud. przy ul. Ariańskiej 18,
- nie wyrażono zgody na prolongatę spłaty 1. raty dotacji dla właściciela pałacu w Krakowie-Kościelnikach.

* * *

16 stycznia odbyło się posiedzenie Komisji Prawno-Organizacyjnej SKOZK, które prowadził przewodniczący Komisji dr Piotr Dobosz.

Dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn przedstawił i skomentował sprawozdanie rzeczowo-finansowe NFRZK za 2006 r. i projekt planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2007 r.

Członkowie Komisji wprowadzili poprawki do projektu planu oraz zaopiniowali projekty uchwał do przedłożenia podczas posiedzenia Prezydium. Po dyskusji Komisja postanowiła umorzyć dotacje zwrotne dla obiektów al. Słowackiego 7 i ul. Ariańska 18, natomiast nie umarzać dotacji dla pałacu w Kościelnikach, wobec nieprzedłożenia szczegółowego biznesplanu i wycieńń dotychczas poniesionych kosztów.

Ks. infułat Bronisław Fidelus złożył wniosek, by w razie pojawienia się rezerwy środków na NFRZK w ciągu roku, przeznaczyć środki na XIV-wieczną kamienicę przy ul. Kanoniczej 11.

* * *

17 stycznia odbyło się posiedzenie Komisji Finansowej SKOZK, które prowadził przewodniczący Komisji prof. Jerzy Zdrada.

Dyr. Tadeusz Murzyn przedstawił szczegółowe sprawozdanie ZRZZK z realizacji planu finansowo-rzeczowego odnowy zabytków Krakowa w 2006 r. ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Środki finansowe zostały wykorzystane w 99,6%, a plan rzeczowy po uchwalonych korektach został wykonany w całości. Największym efektem roku 2006 było zakończenie wieloletniego, w całości finansowanego ze środków NFRZK, remontu kompleksowego pałacu biskupa Erazma Ciołka. Dyr. Tadeusz Murzyn poinformował także o trudnościach w pozyskiwaniu wykwalifikowanych firm budowlanych, co wiązało się z napływem na rynek funduszy europejskich, dotacji Gminy Kraków i odpływem pracowników za granicę. Komisja podzieliła te obawy w stosunku do planu na 2007 r.

Członkowie Komisji wyrazili podziękowanie Prezydentowi RP Lechowi Kaczyńskiemu i tym wszystkim, którzy przyczynili się do utrzymania dotacji w wys. 37 500 000 zł.

Następnie dyr. Tadeusz Murzyn omówił poszczególne pozycje projektu planu finansowo-rzeczowego na 2007 r., opracowanego przez zespół powołany przez przewodniczącego SKOZK prof. Franciszka Ziejkę, a Komisja odniosła się do nich. Największe środki przeznaczono dla Wawelu z archikatedrą, Sukiennic, Starego Teatru, ASP, Collegium Witkowskiego UJ, pałacu Krzysztofora, klasztorów oo. Benedyktynów, Kamedułów, Franciszkanów, Bernardynów, Kanoników Laterańskich.

Komisja pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z realizacji planu w 2006 r., projekt planu na 2007 r. oraz sprawozdanie z pracy Komisji Finansowej w 2006 r., przedstawione przez przewodniczącego Komisji prof. Jerzego Zdradę.

Komisja postanowiła rozpatrzyć dostarczone do SKOZK wnioski o umorzenie dotacji zwrotnych jak następuje:

- umorzyć dotację w wys. 90% dla bud. przy al. Słowackiego 7,
- odłożyć podjęcie decyzji dot. kamienicy przy ul. Ariańskiej 18,
- nie umarzać i nie prolongować spłaty 1. raty dotacji dla pałacu w Krakowie-Kościelnikach.

* *
* *

23 stycznia w sali konferencyjnej SKOZK odbyło się posiedzenie Prezydium SKOZK poświęcone przygotowaniu materiałów na obrady plenarne Społecznego Komitetu, któremu przewodniczył prof. Franciszek Ziejka.

Na wstępie obecni uczcili minutą ciszy pamięć zmarłego 24 grudnia 2006 r. honorowego przewodniczącego SKOZK – prof. Tadeusza Chrzanowskiego.

Sprawozdanie z realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w 2006 r. przedstawił dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn.

Następnie dr hab. Bogusław Krasnowolski – przewodniczący 9-osobowego zespołu powołanego w grudniu przez przewodniczącego SKOZK ds. opracowania planu odnowy zabytków na 2007 r. – omówił szczegółowo obiekty proponowane do planu na 2007 r. oraz zgłosił wniosek o zmianę dotacji zwrotnej na bezzwrotną dla Polskiej Akademii Umiejętności i Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa.

Prof. Franciszek Ziejka w imieniu SKOZK wyraził podziękowanie Prezydentowi RP Lechowi Kaczyńskiemu za obietnicę przekazania w 2007 r. najwyższej w historii Społecznego Komitetu dotacji z budżetu państwa w wys. 45,5 mln zł.

Marszałek województwa małopolskiego Marek Nawara podziękował za możliwość wcześniejszej konsultacji i zakwalifikowanie do projektu planu 7 obiektów, w których mają siedzibę instytucje podległe marszałkowi województwa oraz zwrócił się o wsparcie środkami NFRZK projektu ochrony dziedzictwa dot. obiektów Szpitala im. Jana Pawła II. Poinformował także, że na dobrej drodze jest sprawa uregulowania własności pałacu Krzysztofory, siedziby Muzeum Historycznego m. Krakowa.

Barbara Kleszczyńska zwróciła uwagę na konieczność osuszania zawilgoceń i wykonywania izolacji przed konserwacją elewacji (dot. fasady kościoła Pijarów) i klasztoru Franciszkanów-Reformatów), a nie odwrotnie.

Następnie przewodniczący komisji problemowych SKOZK przedstawili opinie swoich komisji do przedkładanych Prezydium dokumentów.

Dr hab. Bogusław Krasnowolski w imieniu Komisji Programowania i Oceny Realizacji zgłosił 4 poprawki do projektu planu.

Doc. Andrzej Kurz zgłosił wniosek o uczczenie pamięci prof. Tadeusza Chrzanowskiego pamiątkową tablicą.

Prof. Jan Ostrowski ostrzegł przed zagrożeniem dla Narodowego Funduszu ze strony innych miast ubiegających się o dotacje oraz zwrócił uwagę na uwzględnianie w planach przede wszystkim tych obiektów, które stanowią o wartości i wyjątkowości Krakowa na tle innych miast historycznych. Prof. Stanisław Waltoś poparł tę opinię oraz zaproponował zorganizowanie sympozjum poświęconego zwiększającemu się zanieczyszczeniu powietrza w Krakowie zagrażającego zabytkom.

Dr hab. Bogusław Krasnowolski wyraził opinię, że w projekcie planu jest zachowana proporcja między zabytkami o największych wartościach historycznych i artystycznych a obiektami z XIX i XX w.

Min. Edward Szymański zwrócił uwagę, że dotacja tegoroczna jest najwyższa w historii SKOZK, polityka wyboru zadań do planu coraz lepsza a koncentracja środków prawidłowa (20% planu w 5 obiektach) oraz zauważył rosnący problem braku wykwalifikowanych wykonawców na rynku pracy. Zaproponował także zaproszenie do Kra-

kowa prezydenta RP w celu zapoznania go z przebiegiem i efektami pracy Społecznego Komitetu.

Prof. Jacek Purchla poparł uwzględnienie w projekcie planu obiektów z przełomu XIX i XX w.

Prof. Franciszek Ziejka zaproponował przerehabilitowanie projektu planu wg wielkości udzielonych dotacji, zaznaczenie przewidywanych efektów i dopracowanie opisów zakresów rzeczowych oraz zaproponował zorganizowanie w jesieni sesji nt. nowoczesnych metod rewaloryzacji zabytków.

Ks. infułat Bronisław Fidelus poprosił o uwzględnienie w planie obiektu Krakowskiej Kapituły Metropolitalnej, ul. Poselska 7.

Następnie członkowie Prezydium w głosowaniu wypowiedzieli się przeciwko poprawkom wniesionym przez Komisję Programową oraz podjęli uchwały przedstawione przez przewodniczącego dr. Piotra Dobosza w sprawie:

- przyjęcia do przedłożenia zebraniu plenarnemu projektu sprawozdania z wykonania planu w 2006 r., projektu sprawozdania z działalności SKOZK w 2006 r. oraz projektu planu na 2007 r. z autopoprawką zgłoszoną przez UJ w sprawie przeznaczenia środków na uporządkowanie i remont dziedzińca,
- uruchomienia środków NFRZK oraz rozpoczęcia procedur w obiektach objętych planem na 2007 r.,
- w sprawie przesunięcia decyzji co do umorzenia dotacji zwrotnych dla kamienic przy al. Słowackiego 7 i ul. Ariańskiej 18,
- prolongowania do 30 kwietnia 2007 r. spłaty 1. raty dotacji zwrotnej na remont pałacu w Kościelnikach.

Prof. Franciszek Ziejka zaproponował, a Prezydium przyjęło wniosek o przesunięciu rozpatrywania wniosków zgłoszonych podczas obrad plenarnych SKOZK 5 grudnia 2006 r. na następne posiedzenie Prezydium.

* * *

29 stycznia Biuro SKOZK zorganizowało kolejne spotkanie dla przewodników miejskich po Krakowie, tym razem w bazylice św. Floriana, gdzie przeprowadzono kompleksowy remont konserwatorski ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Po kościele zebranych oprowadzili, udzielając wielu informacji nt. historii kościoła i walorów artystycznych odrestaurowanego wnętrza, ks. proboszcz Jan Czyrek i inspektor Joanna Kamieniarczyk nadzorująca prace w bazylice z ramienia Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa.

* * *

W styczniu członkowie SKOZK uczestniczyli w komisji konserwatorskiej dotyczącej podjęcia ewentualnych decyzji o wymianie żaluzji zamykających kramy kupieckie w Sukiennicach na nowe (ze sprawnym, nowoczesnym systemem przesuwu).

* * *

6 lutego odbyło się pod przewodnictwem prof. Jerzego Mikułowskiego Pomorskiego posiedzenie Komisji Rewizyjnej, która oceniła i przyjęła sprawozdanie rzeczowo-finansowe odnowy zabytków Krakowa za 2006 r. i sprawozdanie z działalności SKOZK za 2006 r.

oraz zaopiniowała pozytywnie projekt planu na 2007 r. Członkowie Komisji odnieśli się do listu mgr. inż. arch. Janusza Gawora, w którym powtórzył swoje wnioski zgłoszone na posiedzeniu plenarnym SKOZK 17 marca 2006 r. oraz opracowali protokół z komisji do przedłożenia w czasie posiedzenia plenarnego SKOZK, zawierający również rekomendację dla Walnego Zgromadzenia Społecznego Komitetu o udzielenie absolutorium Prezydium i komisjom problemowym SKOZK.

* * *

6 lutego w Urzędzie Miasta Krakowa odbył się jubileusz 70-lecia urodzin red. Mieczysława Czумы, który przed 29 laty był jednym z inicjatorów powołania Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa i jest jego członkiem po dzień dzisiejszy. W uroczystości uczestniczyło liczne grono członków SKOZK łącznie z przewodniczącym prof. Franciszkiem Ziejką, który w imieniu Społecznego Komitetu złożył jubilatowi gratulacje i życzenia.

* * *

7 lutego zebrał się zespół redakcyjny Biuletynu SKOZK z red. naczelnym doc. Andrzejem Kurzem. Zespół redakcyjny pozytywnie ocenił poprzedni, 56 numer Biuletynu SKOZK oraz dyskutował nad proponowaną zawartością przyszłego numeru, którego wydanie planowane jest na kwiecień br. Na jego łamach wspominać będziemy zmarłego wieloletniego przewodniczącego Komitetu, prof. Tadeusza Chrzanowskiego.

* * *

10 lutego odbył się pogrzeb p. Barbary Syrzistie, zastępcy dyr. ds. ekonomicznych Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa, przez prawie 30 lat współpracującej ze SKOZK. Była osobą kompetentną, pracowitą i oddaną sprawom finansowania rewaloryzowanych zabytków a przy tym niezwykle skromną i życzliwą. W pogrzebie wzięło udział liczne grono członków SKOZK, a nad grobem przemówili dyr. ZRZZK Tadeusz Murzyn oraz przewodniczący Społecznego Komitetu prof. Franciszek Ziejka.

* * *

13 lutego w Sali „Pod Kruki” Międzynarodowego Centrum Kultury odbyło się posiedzenie plenarne SKOZK prowadzone przez przewodniczącego Społecznego Komitetu prof. Franciszka Ziejkę.

Posiedzenie poprzedziła prezentacja dyr. MCK prof. Jacka Purchli nt. przebiegu, efektów i zamierzeń dotyczących prac remontowo-konserwatorskich w siedzibie MCK.

Dyr. Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Tadeusz Murzyn przedstawił ilustrowane przezroczami sprawozdanie finansowe i rzeczowe z wykonania planu odnowy zabytków Krakowa w 2006 r.

Następnie dr hab. Bogusław Krasnowolski, wiceprzewodniczący SKOZK, przedstawił rekomendację projektu planu odnowy zabytków Krakowa na 2007 r. (dysponujące najwyższą w dotychczasowej działalności SKOZK dotacją Kancelarii Prezydenta RP w wys. 45 500 000 zł) oraz omówił priorytety uwzględnione przy opracowaniu planu.

W następnej kolejności prof. Franciszek Ziejka przedstawił krótko przedłożone członkom SKOZK sprawozdanie z działalności SKOZK za 2006 r.

W imieniu Komisji Rewizyjnej, sprawozdanie złożył jej przewodniczący, prof. Jerzy Mikułowski Pomorski. W dyskusji wypowiedzieli się: pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. kultury Janusz Sepioł, Janusz Gawor, przewodniczący Komisji Informacji i Inicjatyw Społecznych Andrzej Kurz, prof. Władysław Stróżewski, dyr. Waław Passowicz, dr Zbigniew Beiersdorf, prof. Jerzy Mikułowski Pomorski, wojewódzki konserwator zabytków Jan Janczykowski oraz min. Edward Szymański z Kancelarii Prezydenta RP.

Następnie zebrani przyjęli uchwały: o realizacji w 2006 r. planu odnowy zabytków Krakowa, o zatwierdzeniu planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2007 r., o zatwierdzeniu sprawozdania Prezydium SKOZK z działalności Społecznego Komitetu w 2006 r., w sprawie wniosków i propozycji zgłoszonych podczas posiedzenia plenarnego.

* * *

Podczas posiedzenia plenarnego prof. Franciszek Ziejka złożył podziękowania dyrektorowi Biura SKOZK Tadeuszowi Prokopiukowi, który przeszedł na emeryturę po 22 latach pracy na tym stanowisku. Emilia Błaszak, dyr. Biura Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego w Kancelarii Prezydenta RP, odczytała adresowany do Tadeusza Prokopiuka list od minister Leny Dąbkowskiej-Cichockiej, zawierający podziękowania *za długoletnią pracę na rzecz zachowania i przywrócenia do dawnej świetności architektonicznych zabytków Krakowa.*

Następnie prof. Franciszek Ziejka przedstawił nowego dyrektora Biura SKOZK, Macieja Wilamowskiego. Nowy dyrektor jest historykiem-mediewistą, pracownikiem naukowym Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk, a także m.in. byłym stypendystą Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej i Fundacji Lanckorońskich z Brzezia. W latach 1998-2001 pełnił funkcję przewodniczącego Towarzystwa Doktorantów UJ i był członkiem Senatu tej uczelni.

* * *

Dyrektor Biura SKOZK Maciej Wilamowski odbył w połowie lutego spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za ochronę zabytków Krakowa: wojewódzkim konserwatorem zabytków Janem Janczykowskim, miejskim konserwatorem zabytków Jerzym Zbiegieniem i dyr. Muzeum Archidiecezjalnego ks. dr. Józefem Nowobilskim. Rozmowy dotyczyły współpracy Biura SKOZK z instytucjami reprezentowanymi przez rozmówców.

* * *

21 lutego Dyrekcja Zamku Królewskiego na Wawelu zaprosiła sponsorów, darczyńców i patronów medialnych, by podziękować im za wspieranie ubiegłorocznych przedsięwzięć i codziennej działalności tej instytucji. W uroczystości wziął udział przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka, który odebrał pamiątkowy dyplom. Społeczny Komitet jest głównym sponsorem remontów konserwatorskich na Wawelu.

* * *

26 lutego Biuro SKOZK zorganizowało dla przewodników miejskich po Krakowie spotkanie w kościele św. Krzyża, który w ostatnich latach został odrestaurowany dzięki

środkom NFRZK. Informacje dot. historii kościoła, jego walorów architektonicznych i artystycznych oraz renowacji przedstawił dr hab. Bogusław Krasnowolski.

* * *

Komisje konserwatorskie typowania, oceny i odbioru prac, w których uczestniczyli członkowie SKOZK w lutym:

- bazylika św. Floriana – komisja dot. zaawansowania prac konserwatorskich,
- Dom Jana Matejki – typowanie prac,
- kościół ss. Bernardynek – typowanie prac,
- kościół Niepokalanego Poczęcia – typowanie prac przy elewacjach i we wnętrzu kościoła,
- Klinika Dermatologii (bud. d. klasztoru oo. Karmelitów), ul. Kopernika 19 – typowanie prac dot. remontu konserwatorskiego elewacji,
- Instytut Ekspertyz Sądowych (d. pałac Juliusza Judy-Judkiewicza), ul. Westerplatte 9 – typowanie prac remontowo-konserwatorskich elewacji,
- zespół klasztoru oo. Franciszkanów-Reformatów – typowanie prac na 2007 r.,
- katedra na Wawelu (kaplica Batorego) – komisja zaawansowania prac konserwatorskich,
- bud. Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Gołębia 14, 16, 18 – typowanie prac w zakresie remontu konserwatorskiego elewacji,
- bud. nr 2 w 5 Wojskowym Szpitalu Klinicznym, ul. Wrocławska 3 – typowanie prac związanych z remontem dachu (ustalenie rodzaju dachówki i rodzaju materiału na obróbki blacharskie),
- bud. UJ (pałac Pusłowskich), ul. Westerplatte 10 – odbiór, wraz z przekazaniem do zagospodarowania Instytutowi Muzykologii UJ, prac budowlano-konserwatorskich i elektrycznych związanych z remontem piwnic budynku,
- Szpital Zakonu Bonifratrów św. Jana Grandego, ul. Trynatarska 11 – typowanie prac konserwatorskich dot. elewacji obiektu,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Urologii), ul. Grzegórzecka 18 – odbiór prac remontowych w ambulatorium,
- katedra wawelska – typowanie prac w kaplicy Hińczy z Rogowa i w krypcie św. Leonarda,
- Narodowy Stary Teatr – komisja konserwatorska dot. wystroju Sali im. H. Modrzejewskiej,
- Dom im. Józefa Piłsudskiego (Oleandry) – typowanie prac,
- kościół pw. Najświętszej Maryi Panny z Lourdes, ul. Misjonarska 37 – typowanie prac,
- kościół św. Józefa, ul. Zamojskiego 2 – typowanie prac,
- Collegium Medicum UJ, ul. Kopernika 25 – typowanie prac,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Okulistyki), ul. Kopernika 38 – typowanie prac związanych z konserwacją stolarki wewnętrznej, drzwiowej w budynku,
- Fort Kościuszko – Bastion V – typowanie robót,
- klasztor ss. Klarysek – komisja konserwatorska dot. prac w kaplicy zakonnej przy kościele św. Andrzeja.

* * *

2 marca dyrektor Biura SKOZK Maciej Wilamowski złożył wizytę u Jego Eminencji ks. kard. Stanisława Dziwisza. Dyr. Maciej Wilamowski przedstawił plany działań SKOZK w bieżącym roku.

* * *

6 marca odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Finansowej i Komisji Prawno-Organizacyjnej SKOZK.

Dyr. Tadeusz Murzyn przedstawił projekt zmian w Zasadach Finansowania uwzględniający uwagi zgłoszone przez kontrolerów NIK, który po dopracowaniu powinien być przedstawiony do przyjęcia przez Prezydium i obowiązywać od 30 września br.

Dyr. Biura SKOZK Maciej Wilamowski przedstawił projekt wniosku korygującego o dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich dla sytuacji, gdy zakres prac z wniosku składanego do Biura nie pokrywa się z zakresem przewidywanym przez Komisję SKOZK do uwzględnienia w planie na dany rok.

Dyr. Tadeusz Murzyn wskazał na trudności związane z obsługą inwestorską obiektów Gminy Kraków dot. określania przez Gminę podmiotów upoważnionych do czynności prawnych z udziałem ZRZZK.

Dyr. Maciej Wilamowski omówił projekt wniosku o umorzenie/zmianę dofinansowania na bezzwrotne, a Komisje przyjęły go.

Następnie dyr. Maciej Wilamowski zarekomendował, a Komisje przyjęły, projekt nowego Regulaminu Komisji Rewizyjnej SKOZK dostosowujący dotychczasowy Regulamin do aktualnego Regulaminu SKOZK (w szczególności do zniesienia 5-letniej kadencyjności i zniesienia kontroli Biura SKOZK przez Komisję Rewizyjną). Komisja Rewizyjna rozpatrzy przyjęcie nowego Regulaminu na najbliższym posiedzeniu.

W związku z koniecznością dostosowania działań SKOZK w zakresie promocji i informacji do standardów obowiązujących w przypadku inwestycji finansowanych przez Unię Europejską, dyr. Maciej Wilamowski omówił koncepcję stosownej instrukcji dla beneficjentów NFRZK. Dokument taki winien precyzować obowiązki beneficjentów i opisywać metody promocji wiedzy o finansowaniu inwestycji przez NFRZK. Ustalono, że Biuro SKOZK opracuje projekt ww. instrukcji w porozumieniu z komisjami problemowymi i przedłoży go Prezydium SKOZK do akceptacji.

* * *

15 marca br. weszła w życie Ustawa z dn. 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów. Realizując wynikający z niej obowiązek Kancelaria Prezydenta RP za pośrednictwem Biura SKOZK poinformowała członków Komitetu – jako osoby powołane przez Prezydenta RP na podstawie Ustawy z 1985 r. – o konieczności złożenia na ręce organu powołującego oświadczeń o pracy lub służbie w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990.

* * *

22 marca w Sali Modrzewiowej rektoratu Papieskiej Akademii Teologicznej odbyło się posiedzenie Komisji Informacji i Inicjatyw Społecznych poświęcone uporządkowaniu otoczenia Wawelu, które prowadził przewodniczący Komisji doc. Andrzej Kurz.

Przewodniczący SKOZK prof. Franciszek Ziejka przekazał obecnym informację Kancelarii Prezydenta o obowiązku złożenia oświadczeń lustracyjnych przez członków Społecznego Komitetu, zaznaczając, że decyzję w sprawie złożenia oświadczeń każdy podejmie zgodnie z własną oceną.

Doc. Andrzej Kurz przedstawił sprawozdanie z działalności Komisji w 2006 r.

Wiceprzewodniczący SKOZK dr hab. Bogusław Krasnowolski omówił poszczególne zabytki w okolicy Wawelu, podkreślając iż budowle monumentalne (np. kościoły, klasz-

tory) są już w dobrym stanie (z wyjątkiem dawnego kościoła św. Jadwigi i klasztoru miechowskich bożogrobców na Stradomiu), natomiast wiele mniejszych znajduje się w bardzo złym stanie technicznym. Krytycznie odniósł się m.in. do zbyt wysokich nadbudów, poparł pomysł podziemnych parkingów, konieczność opracowania kompleksowego studium architektoniczno-urbanistycznego.

Pełnomocnik prezydenta m. Krakowa ds. kultury Janusz Sepioł podkreślił dysonans wyglądu obiektów sakralnych i świeckich (problemem jest tu brak statusu zabytku wielu budynków, co jest warunkiem starania się o dotację z NFRZK). Jako priorytety wymienił m.in. rewitalizację ul. św. Idziego, restaurację d. klasztoru Bożogrobców, za wskazane uznał rozpisanie konkursu na zabudowę działki na rogu ulic Straszewskiego i Podzamcze.

W dyskusji głos zabrali wicedyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu prof. Marcin Fabiański, główny architekt miejski prof. Andrzej Wyżykowski, Genowefa Zań-Ograbek, dyr. Muzeum Narodowego Zofia Gołubiew, Maria Rydlowa, miejski konserwator zabytków Jerzy Zbiegień. Mówiono m.in. o potrzebie opracowania planów zagospodarowania, kompleksowego rozwiązywania problemów, infrastrukturze w miejsce likwidowanego parkingu dla autokarów pod Wawelem, planach zagospodarowania bulwarów wiślanych, konkursach na parkingi podziemne, zbyt wysokich nadbudowach, masztach oświetlenia na stadionie Cracovii, parkingu przed Muzeum Narodowym.

* * *

26 marca odbyło się ostatnie spotkanie z przewodnikami miejskimi zorganizowane przez Biuro SKOZK przed głównym sezonem turystycznym, tym razem w kościele i klasztorze Karmelitów na Piasku. Obszernych informacji udzielili odpowiedzialni za konserwację w ostatnich latach prof. Władysław Zalewski i Barbara Ferdek z ZRZZK.

* * *

Komisje typowania, oceny i odbioru prac remontowo-konserwatorskich, w których uczestniczyli członkowie SKOZK w marcu:

- kościół oo. Bernardynów – komisja konserwatorska dot. kontynuacji prac konserwatorskich we wnętrzu kościoła,
- klasztor oo. Kamedułów na Bielanych – komisja konserwatorska dot. przebiegu prac i decyzji dot. ekspozycji odsłoniętych polichromii w budynku „Schindlerówki”, Domu Wolskiego oraz odbioru prac w domku eremickim nr 2,
- kamienica, ul. Grodzka 27 – komisja w sprawie określenia zakresu prac w tzw. Izbie na zadzi,
- pałac Krzysztofora – odbiór prac konserwatorskich w piwnicach w zakresie kamieniarki oraz konserwacji ścian i sklepień,
- Dom Jana Matejki, ul. Floriańska 41 – komisja uściślająca zakres prac do wykonania we wnętrzu obiektu,
- Collegium Witkowskiego UJ, ul. Gołębia 13 – narada koordynacyjna w sprawie realizacji remontu konserwatorskiego elewacji w 2007 r.,
- cmentarz Rakowicki – komisja typowania prac,
- kamienica Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego, ul. Radziwiłłowska 4 – określenie zakresu prac,
- katedra wawelska (kaplica Batorego) – komisja konserwatorska dot. nowo odkrytych malowideł za ołtarzami na wschodniej ścianie ambitu,

- kościół oo. Pijarów – typowanie prac,
- klasztor oo. Dominikanów – komisja dot. określenia zakresu prac konserwatorskich przy kwaterach tryptyku dominikańskiego,
- bud., ul. św. Jana 12 – typowanie prac,
- Sukiennice – komisja konserwatorska dot. postępu prac przy kramach kupieckich (w warsztacie konserwacji metalu u wykonawcy),
- klasztor oo. Paulinów na Skalce – komisja konserwatorska dot. prac przy elewacji kościoła,
- kościół św. Józefa – typowanie prac,
- Szpital Uniwersytecki (Klinika Kardiologii), ul. Kopernika 17 – odbiór prac remontowych w zakresie przebudowy pomieszczeń ambulatorium,
- klasztor ss. Klarysek – komisja konserwatorska dot. prac w kaplicy przy kościele św. Andrzeja,
- cmentarz Remuh, ul. Miodowa 55 – typowanie prac,
- klasztor oo. Franciszkanów – komisja konserwatorska dot. prac w kaplicy św. Elżbiety.

* * *

Wpływy na konto Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa od 1 stycznia 2007 do 31 marca 2007 r. wyniosły 3 902 115,77 zł (w tym dotacja budżetowa za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP 3 900 000 zł).

Kraków, kwiecień 2007 r.

Opracowała: Maria Głaz
Biuro SKOZK

Dyrekcja
Zamku Królewskiego na Wawelu
składa serdeczne podziękowanie dla
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa
za współpracę w roku 2006

prof. Jan Ostrowski
Dyrektor

Zamku Królewskiego na Wawelu

Władze, instytucje i osoby odpowiedzialne za ochronę i odnowę zabytków Krakowa

Państwowa władza konserwatorska

Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków
Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków – mgr inż. arch. Jan Janczykowski
Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. 012 426 10 10, 012 426 10 11

Samorządowa władza konserwatorska

Konserwator Zabytków Miasta Krakowa – mgr inż. arch. Jerzy Zbiegień
Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. 012 431 25 45, 012 431 25 46

Dysponent Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa

Przewodniczący SKOZK – prof. Franciszek Ziejka
Zastępcy Przewodniczącego SKOZK:
Jerzy Adamik
dr hab. Bogusław Krasnowolski
doc. Andrzej Kurz
prof. Jacek Majchrowski
prof. Jan Ostrowski
min. Edward Stanisław Szymański
prof. Jerzy Zdrada
Sekretarz Generalny SKOZK – Jerzy Breitkopf
Sekretarz SKOZK – Tadeusz Prokopiuk

Biuro SKOZK, Kraków, ul. Bracka 13

tel. 012 422 69 99, 012 422 51 66, fax 012 422 06 77
e-mail: biuro@skozk.krakow.pl

Dyrektor Biura SKOZK – Maciej Wilamowski
Sekretarz Komisji Programowania i Oceny Realizacji, Sekretarz Komisji Finansowej – Krystyna Łaciak
Sekretarz Komisji Informacji i Inicjatyw Społecznych – Maria Gład
Sekretarz Komisji Prawno-Organizacyjnej, Sekretarz redakcji Biuletynu SKOZK, Sekretarz Komisji Rewizyjnej – Anna Klasa-Kwiatkowska
Starsza księgowa – Ewa Ryszkowska
Aspirant prowadząca sekretariat – Teresa Gawłowska

Zarząd Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa

Jednostka Wojewody Krakowskiego prowadząca obsługę Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (inwestor zastępczy dla prac remontowo-konserwatorskich prowadzonych zarówno ze środków NFRZK, jak i zadań zleconych)
Kraków, ul. Bracka 13

Dyrektor ZRZZK – mgr inż. Tadeusz Murzyn, tel. 012 422 30 75
Zastępcza Dyrektora ZRZZK – mgr inż. Zdzisław Trawiński, tel. 012 422 49 63
Zastępcza Dyrektora ZRZZK – mgr Barbara Kapała, tel. 012 422 65 85

**I Ty możesz wesprzeć
odnowę zabytków Krakowa
wplacając na konto**

**Narodowego Funduszu
Rewaloryzacji Zabytków Krakowa**

96 1500 1487 1214 8001 1332 0000

1. Uroczystość pożegnania prof. Tadeusza Chrzanowskiego na cmentarzu na Salwatorze, 29 grudnia 2006 r. Hold Zmarlemu oddają: przew. SKOZK prof. Franciszek Ziejka, sekr. SKOZK Tadeusz Prokopiuk, wiceprzew. SKOZK dr hab. Bogusław Krasnowolski.

2. Odślonienie pamiątkowej tablicy w sieni pałacu biskupa Ciołka dla uczczenia zasług dr. Andrzeja Fischingera, 11 lipca 2006 r. Od lewej: dyr. Muzeum Narodowego Zofia Gołubiew, wdowa – pani Barbara Fischinger, przew. SKOZK prof. Franciszek Ziejka.

3. Członkowie Prezydium SKOZK podczas głosowania w czasie obrad w pałacu biskupa Erazma Ciołka, 11 lipca 2006 r.

4. Uczestnicy posiedzenia Prezydium SKOZK oglądają efekty prac konserwatorskich w kaplicy MB Piaskowej w kościele oo. Karmelitów na Piasku, 27 października 2006 r.

5. Obrady plenarne SKOZK w siedzibie PAU, 5 grudnia 2006 r. Od lewej: kard. Stanisław Dziwisz metropolita krakowski, rektor UJ prof. Karol Musiol, prezydent miasta prof. Jacek Majchrowski oraz marszałek województwa małopolskiego Marek Nawara.

6. Obrady plenarne SKOZK w Międzynarodowym Centrum Kultury, 13 lutego 2007 r. Od lewej: doc. Andrzej Kurz, kard. Franciszek Macharski, prof. Jan Ostrowski, Janusz Sepiol.

7. Uczestnicy komisji konserwatorskiej dyskutują nad renowacją gotyckiej rzeźby Madonny w klasztorze ss. Klarysek, 28 września 2006 r.

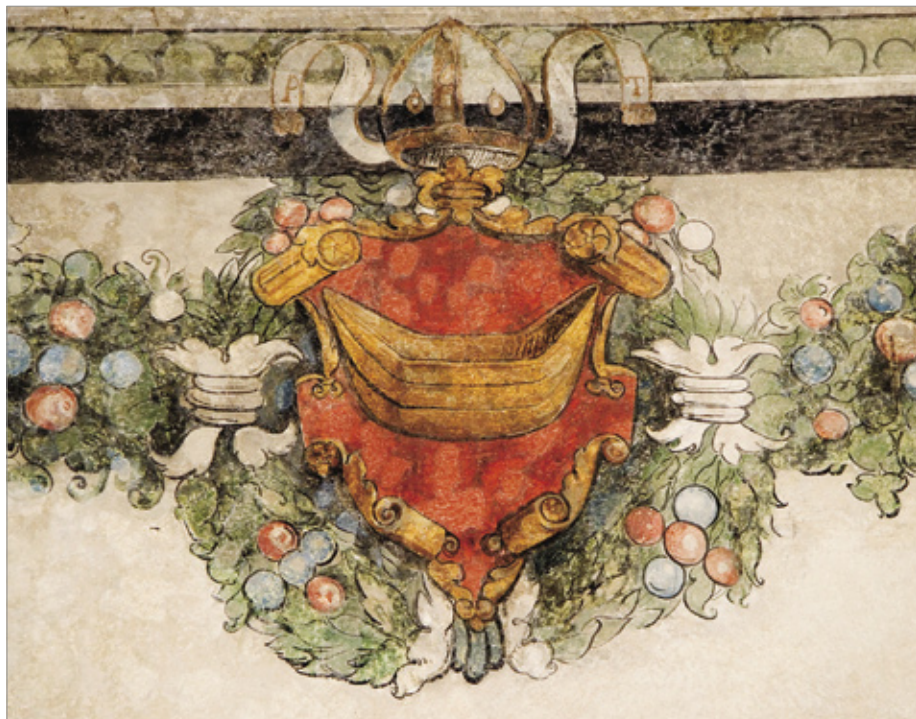

8. Uczestnicy jednego z cyklicznych spotkań z przewodnikami po Krakowie organizowanych przez SKOZK. Kościół św. Krzyża, 26 lutego 2007 r.

9. Kaplica MB Piaskowej w kościele oo. Karmelitów na Piasku – odnowione wnętrze kopuły, fragment glorii ołtarza oraz malowidła ścienne.

10. Pałac biskupa Erazma Ciołka, ul. Kanonicza 17. Fragment odrestaurowanego malowidła – herb Łódzia.

11. Odnowiona elewacja dawnego pałacu Potulickich, Wyższe Seminarium Duchowne, ul. Pilsudskiego 4.

12. Fasada palacu biskupa Erazma Ciolka po renowacji.

13. Kościół oo. Bernardynów. Widok na prezbiterium po renowacji.

14. Odnowiona elewacja obiektu Akademii Pedagogicznej przy ul. Mazowieckiej 43.

15. Fasada Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej przy ul. Straszewskiego 22 po konserwacji.

16. Kaplica Stefana Batoryego w katedrze na Wawelu.
Ściana nagrobkowa po konserwacji.

17. Odnowiona elewacja siedziby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie od strony ul. Basztowej.

18. Piwnice pałacu Krzysztofy po remoncie konserwatorskim.

19. Katedra wawelska – odrestaurowane polichromie w kaplicy Batorego.